ŠTVRTOK 11. MARCA 2010

PREDSEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 09.05 hod.)

2. Investície do nízkouhlíkových technológií (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je otázka na ústne zodpovedanie pre Radu a Komisiu (O-0015/2010 – B7-0011/2010) o investíciách do vývoja nízkouhlíkových technológií, ktorú predložil Herbert Reul.

Herbert Reul, *autor.* – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán úradujúci predseda Rady, táto otázka súvisí so skutočnosťou, že v roku 2007 Komisia pripravila plán s cieľom podpory technológií v oblasti energetiky s nízkymi emisiami CO₂, aby sa mohli rýchlo začať používať. Boli navrhnuté veľmi konkrétne opatrenia: európske priemyselné iniciatívy, predovšetkým v oblastiach veternej energie, solárnej energie, bioenergie, zachytávania a ukladania uhlíka, rozvodných sietí elektrickej energie a jadrového štiepenia, založenie Európskej aliancie pre energetický výskum, udržateľná prestavba európskych sietí energetickej infraštruktúry, nepretržitá aktualizácia európskych systémov energetických technológií a vytvorenie riadiacej skupiny pre strategické energetické technológie.

Jedna kľúčová otázka zostala vtedy nezodpovedaná, konkrétne otázka financovania. Siedmy rámcový program pre výskum poskytuje ročne 886 miliónov EUR na energetický výskum. Každému je však jasné, že to nie je dosť. V roku 2009 Komisia vydala oznámenie o financovaní nízkouhlíkových energetických technológií, v ktorom písala o potrebe strojnásobiť finančné prostriedky na energetický výskum v nasledujúcich 10 rokoch. To by znamenalo, že by sa muselo investovať 50 miliárd EUR. V oznámení sa opisovalo, ako by sa mali rozdeliť peniaze na najdôležitejšie nízkouhlíkové technológie, aby sa Európa zbavila ťažkej závislosti od fosílnych palív a ešte výraznejšie znížila emisie CO₂. Konečný plán ráta so 6 miliardami EUR na výskum veternej energie, ktorá by podľa Komisie mohla v roku 2020 predstavovať pätinu zdrojov energie v EÚ, so 16 miliardami na solárnu energiu s cieľom vyvinúť nové fotovoltické koncepcie a vybudovať veľké priemyselné oblasti so zariadeniami na výrobu solárnej energie a s 9 miliardami EUR na výskum bioenergie, ktorá by pokryla 14 % energetických potrieb EÚ. S cieľom integrovať obnoviteľné zdroje energie na trh s energiou by rozvodné siete elektrickej energie dostali 2 miliardy EUR, vďaka čomu by polovica týchto sietí mohla fungovať na princípe "inteligentnej siete". Okrem obnoviteľ ných zdrojov energie sa plánuje použiť ďalších 13 miliárd EUR na maximálne 12 projektov v oblasti zachytávania a ukladania uhlíka a jadrový výskum by mal dostať 7 miliárd EUR. Návrh financovania tiež počíta s ďalšími 11 miliardami EUR na program "inteligentných miest", aby sa aj v tejto oblasti našli primerané riešenia.

Komisia vtedy povedala, že verejno-súkromné partnerstvá predstavujú najdôveryhodnejší spôsob financovania energetického výskumu, nedokázala však presne definovať, ako by sa malo bremeno financovania pri takýchto dohodách rozdeliť medzi tieto dve strany. V súčasnosti je financovanie v oblasti energetického výskumu rozdelené na 70 % zo súkromných a 30 % z verejných zdrojov, ak nerátame jadrový výskum. EÚ tvrdí, že je tu potreba výrazného zvýšenia verejného financovania. Komisia vyhlásila, že v projektoch, v ktorých je riziko vyššie, by malo hrať hlavnú úlohu verejné financovanie. S cieľom optimalizovať úroveň zásahov Komisia vyzvala na vytvorenie programov EÚ najmä v oblastiach, v ktorých je jasná pridaná hodnota na úrovni EÚ, napríklad v prípadoch, keď sú programy príliš drahé na to, aby ich členské štáty financovali samostatne. V súčasnosti sa 80 % verejných investícií do nejadrového energetického výskumu financuje na vnútroštátnej úrovni. Toto oznámenie taktiež v podstate necháva otvorenú otázku, odkiaľ sa majú tieto peniaze získať. Komisia vypočítala, že je potrebných 75 až 80 miliárd EUR navyše.

To je dôvod, prečo sme sa v našom výbore zamerali na získanie ďalších informácií o niektorých otázkach v tejto oblasti financovania. Rád by som vám len pripomenul otázky. Po prvé, akým spôsobom stanoví Komisia svoje priority v pláne na obdobie rokov 2010 – 2020 na podporu financovania nízkouhlíkových technológií? Kedy budú v tejto súvislosti vytvorené iniciatívy priemyselných politík? Po druhé, ako plánuje Komisia získať dodatočné zdroje z rozpočtu EÚ? Ako konkrétne sa Komisia zaväzuje, že zabezpečí prísun

finančných prostriedkov predtým, než budú k dispozícii prostriedky z ôsmeho rámcového programu? Zaistí Komisia, aby sa dodržiavali rozpočty určené na rôzne priemyselné iniciatívy? A v neposlednom rade, akým spôsobom získa Komisia – a, samozrejme, toto vždy bude platiť aj pre Radu – dodatočné finančné prostriedky z rozpočtu EÚ na financovanie technologických možností iných, ako sú tie, ktoré boli uvedené v oznámení, napríklad technológií ukladania, energií oceánu a podobne? Nie je potrebné, aby som prečítal všetky otázky. Položili sme otázky a žiadame Radu a Komisiu o odpovede.

Pedro Luis Marín Uribe, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, svoje vystúpenie by som rád začal zdôraznením významu strategického energetického plánu a nevyhnutného príspevku, ktorý bude mať k urýchleniu vývoja a používania technológií využívajúcich čistú, udržateľnú a účinnú energiu.

Bez tohto plánu nebude možné dosiahnuť ciele stanovené na rok 2020 ani uskutočniť prechod k nízkouhlíkovému hospodárstvu v takej miere, akú by sme chceli dosiahnuť do roku 2050.

Teší ma, že medzi Parlamentom a Radou existuje široký konsenzus v otázke významu a potrebnosti cieľov tohto plánu i zdrojov, ktoré sa musia získať.

Rada pre dopravu, telekomunikácie a energetiku plánuje prijať závery v súvislosti so strategickým plánom energetických technológií (SET) na svojom zasadnutí tento piatok 12. marca. Tieto závery budú dôležitým referenčným bodom pre jarné zasadnutie Európskej rady, ktoré sa uskutoční 25. marca, pretože na programe bude aj téma zmeny klímy.

Návrhy záverov, o ktorých sa bude rokovať na zasadnutí Rady, budú zahŕňať aj tému financovania, ale k tejto veci sa bude pristupovať s patričnou opatrnosťou. Nechceme predbiehať rokovania, ktoré sa budú musieť uskutočniť v súvislosti s touto témou v rámci nasledujúceho finančného rámca.

Teraz predstavím hlavné body návrhov záverov. Po prvé, nadišiel čas prejsť od technologických plánov k prevádzkovej realizácii európskych priemyselných iniciatív. Mali by sme to urobiť krok za krokom, ale čo najrýchlejšie.

Po druhé, náš prístup k budúcej spolupráci v oblasti energetického výskumu v rámci Európy by sa mal sústrediť na efektívne využívanie verejných zdrojov a vytváranie pružných verejno-súkromných partnerstiev s priemyslom. Preto naliehavo žiadame Komisiu, aby vytvorila platformu, ktorá bude zahŕňať všetky zainteresované finančné organizácie, ktoré si takto budú môcť vymieňať informácie a osvedčené postupy a zároveň podľa potreby koordinovať svoju činnosť.

Po tretie, vzhľadom na rozsah strednodobého verejno-súkromného financovania potrebného na podporu najmä tých najväčších demonštračných projektov môže byť potrebné zvýšiť podiel verejných investícií na úrovni EÚ. Toto budeme teda musieť vziať do úvahy pri revízii rozpočtu aj pri rokovaniach o ďalšom finančnom rámci.

Po štvrté, mali by sme podporovať vlády členských štátov a nabádať ich na poskytovanie primeraných stimulov a jednotných signálov s cieľom vykonania tejto politiky. Ak to bude potrebné, mali by tiež výrazne zvýšiť verejné financovanie vývoja nízkouhlíkových technológií.

Piaty bod, ktorý chcem spomenúť, je, že Európska komisia a Európska investičná banka už spolupracujú na zlepšení koordinácie a kontinuity financovania demonštračných projektov v energetickom sektore, ktoré predstavujú vysoké technologické riziko. Pracujú tiež na mobilizácii a sprístupnení ďalších zdrojov financovania, a to verejných aj súkromných.

Nakoniec, Komisia a Európska investičná banka hľadajú optimálne finančné balíky pre najväčšie demonštračné projekty, takže tiež naliehavo vyzývame Komisiu, aby analyzovala nové spôsoby kombinovania finančných prostriedkov z rôznych zdrojov a vytvorila nástroj *ad hoc* na financovanie komerčného zavádzania nízkouhlíkových technológií.

Dámy a páni, všetky tieto prvky utvárajú jasný odkaz o budúcich investíciách do vývoja nízkouhlíkových technológií. Napriek výrazným rozpočtovým obmedzeniam, ktorým v súčasnosti čelíme, signál, ktorý Rada vyšle na svojom zasadnutí v piatok, bude signálom o záväzku s pozitívnym vyjadrením dôležitosti tejto záležitosti na európskej úrovni a rozhodujúceho významu investícií do nízkouhlíkových technológií zo strany všetkých členských štátov.

Janez Potočnik, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, hoci som tu dnes len ako náhrada za svojho kolegu Günthera Oettingera, je mi veľkým potešením diskutovať s vami o budúcnosti nízkouhlíkových technológií.

Osobne som sa intenzívne podieľal na tvorbe európskeho strategického plánu energetických technológií (plán SET) v rámci predchádzajúcej Komisie a som pevne presvedčený, že vývoj týchto technológií je jedným zo základných kameňov energetickej politiky, ktorú musíme spoločne vytvoriť v nasledujúcich rokoch.

Správa Parlamentu o pláne SET z júna 2008 veľmi jasne navrhovala primeranú úroveň ambícií. Tieto ambície by sme nemali znižovať. Dnes ste položili tri jasné otázky a ja na ne postupne odpoviem.

Po prvé, čo sa týka našich priorít na roky 2010 až 2020 a spustenia európskych priemyselných iniciatív, týchto šesť iniciatív naozaj zodpovedá našim prioritám – veterná energia, solárna energia, bioenergia, udržateľné štiepenie, inteligentné siete a zachytávanie a ukladanie uhlíka sú priority, ktoré jednoznačne podporili Parlament i Rada.

Na vašu žiadosť sme tiež medzi priority zahrnuli energetickú účinnosť, a to vytvorením novej špecializovanej iniciatívy Inteligentné mestá s cieľom uvoľniť potenciál trhu s energeticky účinnými technológiami v mestách a regiónoch. S cieľom definovať priority aktivít v rámci tejto iniciatívy Komisia spolu so zainteresovanými stranami vytvorila technologické plány na obdobie rokov 2010 – 2020. Tieto plány stanovujú konkrétne ciele, ako aj aktivity potrebné na ich dosiahnutie. Tieto iniciatívy sú už pripravené na spustenie v tomto roku, 2010. Iniciatíva Inteligentné mestá sa plánuje spustiť na budúci rok.

Vaša druhá otázka sa týka potreby predpovedateľných, stabilných a primeraných rozpočtov pre plán SET v rámci súčasného obdobia financovania a na obdobie po roku 2014. Náš odhad objemu verejných a súkromných investícií potrebných na vývoj nízkouhlíkových technológií v rámci plánu SET je 8 miliárd EUR ročne. Dnes sa v Európskej únii investujú približne 3 miliardy EUR ročne, čo znamená, že na obdobie rokov 2010 – 2020 je potrebných ďalších 50 miliárd EUR. Vyplnenie tejto medzery by malo byť jednou z kľúčových tém diskusií medzi inštitúciami v nasledujúcich rokoch. Úsilie sa musí sústrediť na oblasti, kde sú zásahy najúčinnejšie, aby sa zamedzilo duplicite a pomohlo sa čo najväčšiemu potenciálnemu dosahu na trh.

Je jasné, že investície na úrovni EÚ nebudú stačiť, či už budú pochádzať zo siedmeho rámcového programu alebo z Európskeho energetického programu pre obnovu. Nebudú stačiť ani potenciálne finančné prostriedky pochádzajúce z 300 miliónov obchodných emisných kvót vyčlenených na demonštračné projekty v oblasti zachytávania a ukladania uhlíka a inovatívnych obnoviteľných technológií. Pri súčasných cenách sú to približne 4 miliardy EUR. Je preto potrebné mimoriadne úsilie, a to zo strany súkromného i verejného sektora, pričom verejný sektor zahŕňa Európsku úniu a, samozrejme, aj členské štáty. Ak to mám povedať na rovinu, väčšina peňazí musí prísť odtiaľ, kde sa táto väčšina nachádza.

Po tretie, pýtali ste sa, či má Komisia v pláne financovať aj iné technologické smery a navrhnúť ďalšie priemyselné iniciatívy. Ďalšie technológie, ktoré si zaslúžia zásahy na európskej úrovni, sa určite časom objavia, preto musí plán SET zostať pružný, ako sme to už ukázali v prípade novej iniciatívy v oblasti energetickej účinnosti – Inteligentné mestá –, ktorú, ako som povedal, chceme spustiť v roku 2011. Prostredníctvom informačného systému v rámci plánu SET budeme podrobne monitorovať najsľubnejšie technológie. V rámci tohto systému nazývaného SETIS sa už pracuje na technológiách ukladania a oceánskych technológiách, skúma sa ich potenciál a identifikujú sa najlepšie príležitosti na európske zásahy. Podporili sme tiež vytvorenie novej technologickej platformy v oblasti obnoviteľných energií, vykurovania a chladenia, ktorá by mala pomôcť zainteresovaným odvetviam lepšie definovať prenos technológií.

Veľmi ma teší, že tento dokument dostáva podporu, ktorú si zaslúži. Je to kľúčový dokument pre dosiahnutie našich cieľov energetickej politiky, kľúčový dokument pre Európu a pre našu budúcnosť.

Jean-Pierre Audy, *v mene skupiny PPE.* – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán minister, pán komisár, som rád, pán Potočnik, že vás tu opäť vidím vo funkcii komisára pre životné prostredie. Zastupujete tu nášho komisára pre priemysel – ďakujem vám za to a ďakujem vám aj za vaše vystúpenie.

Vítam otázku, ktorú položil môj kolega pán Reul, ktorý má pravdu, pán komisár, keď sa vás pýta, aký má Komisia názor na túto kľúčovú problematiku nízkouhlíkových energií a financovania nových technológií. Svetová populácia narastá. V roku 2030 budeme potrebovať o 40 % viac energie a ja by som dodal, že 80 % tohto spotrebiteľského dopytu bude pochádzať z krajín mimo OECD.

Tvárou v tvár týmto významným úlohám nie je riešením prijať ideológiu znižovania spotreby energie alebo hľadať útočisko v myšlienkach minulosti. Európska únia má preto povinnosť zasiahnuť a chcel by som povedať pár slov o probléme, ktorý nás možno rozdeľuje aj v rámci našich politických skupín, a tým je jadrová energia.

Pokiaľ ide o jadrovú energiu, máme členské štáty s dlhou tradíciou v tejto oblasti. Neznamená to, že Európska únia má nejaké privilégium, znamená to však, že máme povinnosť prispieť do diskusie a k financovaniu. Ako vieme, jadrová energia je bezuhlíková energia a potrebujeme finančné prostriedky, pán komisár, najmä tie, ktoré pochádzajú z kreditov CO₂, na investície do výskumu, vývoja a vzdelávania vo všetkých týchto oblastiach.

Predkladáme určité pozmeňujúce a doplňujúce návrhy s konkrétnym cieľom zlepšiť uznesenia, ktoré boli predložené. Na záver chcem povedať pár slov o jadrových vedľajších produktoch, ktoré našich spoluobčanov veľmi znepokojujú. Vo svete sú dve možnosti: dlhodobé skladovanie, ktoré si zvolili Spojené štáty, a druhý prístup, ktorý si musíme zvoliť my, Európska únia, a to zhodnocovanie formou recyklácie. Túto možnosť si zvolili Rusko, Japonsko a Francúzsko.

Práve z tohto dôvodu musíme my, ktorí sme zodpovední za bezpečnosť, vložiť svoje nádeje v súvislosti so všetkými týmito otázkami do vedy a vedomostí.

Teresa Riera Madurell, *v mene skupiny S&D.* – (*ES*) Vážená pani predsedajúca, pán minister a úradujúci predseda Rady, pán komisár, všetci si uvedomujeme, že je tu už jasný konsenzus o myšlienke, že čím skôr vytvoríme ekologické hospodárstvo, tým skôr sa dostaneme z hospodárskej krízy.

Mnohé štúdie vypočítali, že ak dosiahneme cieľ 20 % podielu obnoviteľných zdrojov energie, bude to znamenať, že v roku 2020 bude v tomto odvetví zamestnaných 2,8 milióna európskych pracovníkov. Ďalej sa odhaduje, že dve tretiny nových pracovných miest bude vytvorených v rámci malých a stredných podnikov. Kľúčom k tomu je, dámy a páni, vývoj ekologických technológií.

S cieľom uskutočniť tento plán naša politická skupina presadzuje tri hlavné ciele. Po prvé, potrebujeme skutočný záväzok vyčleniť zdroje pre strategický plán energetických technológií (SET). Nestačí len jednoducho preskupiť a premenovať podporné programy, ktoré už máme. Zhodujeme sa na tom, že náš cieľ musíme premeniť na skutočný nárast objemu zdrojov určených na výskum obnoviteľnej energie a energetickej účinnosti. Mali by sme to urobiť okamžite pri nasledujúcej revízii finančných perspektív a, samozrejme, počas rokovaní o nových finančných perspektívach.

Po druhé, ak chceme vytvoriť pracovné miesta, ktoré naše hospodárstvo potrebuje na prekonanie krízy, je rozhodujúce, aby sme posilnili demonštračné štádium inovatívnych technológií a uľahčili ich vstup na trh.

A nakoniec, potenciálne vytváranie ekologických pracovných miest nemôže ísť správnym smerom, ak nebudeme mať vysokokvalifikovanú pracovnú silu. Musíme investovať do vzdelávania a informovanosti, aby sme posilnili väzby medzi svetom obchodu a akademickým svetom, a mali by sme podporovať kvalifikácie excelentnosti v oblasti výskumu a vývoja a v oblasti inovácií, aby sme dokázali vyplniť potenciálne medzery na trhoch práce s obnoviteľnými energiami.

Fiona Hall, v mene skupiny ALDE. – Vážená pani predsedajúca, môžeme si stanoviť všetky možné ciele, aké len existujú, na boj proti zmene klímy, ale nedosiahneme ich, a to najmä dlhodobé ciele na rok 2050, pokiaľ nebudeme výrazne a systematicky investovať do vývoja a zlepšovania udržateľných nízkouhlíkových technológií.

Spojené štáty sú oprávnene kritizované za neochotu zaviazať sa k cieľom znižovania skleníkových plynov, EÚ však ani zďaleka nedosahuje úroveň investícií, aká je v súčasnosti v USA. Bez dostatočných investícií sa program investícií EÚ do udržateľných nízkouhlíkových technológií zastaví, čo znamená, že státisíce pracovných miest, ktoré by sa mohli vytvoriť v EÚ a v regiónoch, ako je ten náš, teda severovýchodné Anglicko, ktoré už začali s touto transformáciou na nízkouhlíkové hospodárstvo, sa presunú inde, do Spojených štátov a do Číny.

Som sklamaná, že Komisia stiahla svoj predchádzajúci návrh plánu SET, v ktorom boli zdroje identifikovaných potrebných investícií jasne definované. Vyjadrí sa teraz Komisia jednoznačnejšie, najmä pokiaľ ide o chýbajúcu 1 miliardu EUR ročne, o ktorej pán komisár práve hovoril?

A nakoniec, je, samozrejme, dôležité dosiahnuť pokroky v oblasti jadrovej technológie, najmä z hľadiska bezpečnosti prevádzky a nakladania s odpadom, naša politická skupina však zastáva názor, že "udržateľné

jadrové štiepenie" je protirečivý pojem. Premenuje pán komisár šiestu európsku priemyselnú iniciatívu jednoducho na "jadrovú energetickú iniciatívu"?

Claude Turmes, *v mene skupiny Verts/ALE.* – Vážená pani predsedajúca, myslím si, že tento plán SET je v podstate prázdnou škatuľou, pretože za ním nie sú žiadne peniaze. Musíme naozaj porozmýšľať o tom, odkiaľ získať peniaze. Ešte horšie však je, že nástroje, ktoré mala Komisia k dispozícii – NER 300, plán obnovy a určité finančné prostriedky dostupné dnes z Európskej investičnej banky –, sa prioritne poskytujú na tie takzvané nízkouhlíkové technológie, ktoré sú najmenej účinné a predstavujú najväčšie riziko.

Už v rokoch 2008 a 2009 išlo viac ako 70 % všetkých investícií na európskom trhu do obnoviteľných energií: veternej, solárnej, do biomasy. Ako je teda možné, že navrhujeme plán SET – a vyčleňujeme peniaze na úrovni EÚ –, ktorý v podstate ráta s menším podielom obnoviteľných energií na trhu, ako je to dnes, pričom zároveň vyčleňuje peniaze na sekvestráciu CO₂ a jadrovú fúziu, o ktorých sa v tomto dokumente vôbec nehovorí, ale ktoré dostávajú výrazne najväčší podiel peňazí EÚ?

Náš problém je, že vinou určitých lobistických skupín nemáme odvahu stanoviť správne priority, a myslím si, že dokonca aj Medzinárodná energetická agentúra (IEA), ktorá nie je ľudovou ekologickou organizáciou, má mimoriadne jasne stanovené priority. Päťdesiatpäť percent celkového zníženia CO₂ bude pochádzať z energetickej účinnosti. Prečo sme nevyčlenili žiadne peniaze na energetickú účinnosť v rámci balíka na obnovu EÚ? Tridsať až tridsať päť percent zníženia skleníkového plynu CO₂ bude pochádzať z obnoviteľných energií a len najviac 10 % zo sekvestrácie CO₂ a 10 % z jadrovej energie. To sú čísla podľa IEA, nie podľa nejakej ľudovej ekologickej organizácie. Takže pokiaľ ide o rozdeľovanie peňazí, dokonca aj v Európe zaostávame za tým, čo IEA hovorí vládam.

Jediným východiskom je stanoviť jasné priority. Po prvé, energetická účinnosť, po druhé, obnoviteľné energie, pretože znižujú CO₂ bez rizika, a až potom ostatné technológie.

Giles Chichester, v mene skupiny ECR. – Vážená pani predsedajúca, musím vyjadriť istú ľútosť nad posadnutosťou ľavicových poslancov tohto Parlamentu jadrovou energiou, v dôsledku čoho máme dnes v Parlamente dve uznesenia, ktorých väčšina obsahu je značne podobná s výnimkou otázky jadrovej energie. Tá pritom predstavuje jedinú overenú technológiu poskytujúcu obrovské objemy ultranízkouhlíkovej elektrickej energie v Európe.

Ak si chceme odvyknúť od fosílnych palív – najmä od ropy a uhlia –, budeme potrebovať všetky nízkouhlíkové energetické technológie, ktoré máme k dispozícii. Mnohé z nich stále predstavujú viac potenciál ako výrobu a musíme byť realistami, pokiaľ ide o náš úspech pri dosahovaní cieľových úrovní energie z obnoviteľných zdrojov. EÚ si v minulosti stanovovala veľmi ambiciózne ciele, pričom úspešnosť ich plnenia bola 0 %. Musíme veci robiť lepšie.

Medzitým nesmieme strácať čas a zvýšiť podiel európskej elektrickej energie dodávanej z jadrových zdrojov energie. Už dnes je jadrová energia najväčším zdrojom elektrickej energie, ale keď vyvinieme a prejdeme na alternatívne a nové technológie, budeme potrebovať základnú elektrickú energiu na svietenie a napríklad aj na poháňanie elektrických vozidiel.

Nové ekologické technológie majú obrovský potenciál, napríklad solárna tepelná energia zo Sahary a veterné farmy v Severnom mori, a to ani nehovorím o zachytávaní a ukladaní uhlíka a základnom zlepšení energetickej účinnosti – aspoň v týchto bodoch súhlasím s mojím kolegom zo skupiny Zelených z opačnej strany miestnosti. Toto všetko si však vyžaduje obrovské investície a to je dnes zásadný bod týchto otázok.

Marisa Matias, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (*PT*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán úradujúci predseda Rady, sme tu, aby sme diskutovali o premene európskeho energetického systému prostredníctvom investícií do nízkouhlíkových technológií.

Myslím si, že je to jedna z najdôležitejších úloh, ako sa uvádza v oznámení. Je to jedna z úloh, na ktoré sa musíme zamerať, nie je tu však žiadne vysvetlenie, takže je dôležité klásť tieto otázky a žiadať vysvetlenie. Zdá sa, že nielenže chýba finančné vysvetlenie, ale aj politické vysvetlenie.

Hovoríme o energetickej účinnosti, o zachytávaní uhlíka, o jadrovej energii, biopalivách, solárnej energii, pričom ako o najlacnejšom spôsobe znižovania emisií hovoríme výlučne o energetickej účinnosti. Je zarážajúce, že existujú iné, omnoho lacnejšie spôsoby zníženia emisií CO₂, ktoré v tomto oznámení ani nie sú spomenuté, ako napríklad zníženie spotreby energie, mikrovýroba, distribúcia a rôzne formy distribúcie,

prístup k energii a rôzne projekty, pričom to nemusia byť len veľké štruktúry. Som presvedčená, že týmto by sme rozhodne prispeli k lepšiemu vysvetleniu s cieľom vybrať ten najlacnejší plán.

Preto v rámci tohto politického a finančného vysvetlenia musíme podľa mňa diskutovať o mimoriadne dôležitej veci, ktorou je skutočnosť, že dôraz sa vždy kladie na verejno-súkromné partnerstvá, ako keby sa nimi všetko vyriešilo.

Keď sa pýtame, odkiaľ budú peniaze, Komisia nám povie, že budú odtiaľ, kde sa nachádzajú. Priznám sa, že sa necítim o nič múdrejšia, keď viem, že peniaze budú odtiaľ, kde sa nachádzajú, keď nebolo povedané, kde presne sa nachádzajú.

Pokiaľ teda ide o verejno-súkromné partnerstvá, s ktorými sa systematicky počíta vždy, keď hovoríme o nízkouhlíkových technológiách, rozhodne máme jednu istotu: ak nevieme, odkiaľ peniaze pochádzajú, pričom zároveň vieme, že existujú verejno-súkromné partnerstvá, je nám automaticky jasné, kto bude platiť. V prvom rade budú platiť daňoví poplatníci, spotrebitelia, ktorí sú náhodou takisto daňovými poplatníkmi. Vieme tiež, že tí, ktorí budú platiť menej, sú inštitúcie a súkromné organizácie – oni sú tí, ktorí investujú, dostanú za to zaplatené, ale v konečnom dôsledku si zisky nechajú pre seba.

Bez tohto vysvetlenia sa mi zdá, že opäť raz systematicky nechávame budúce generácie platiť účty za zmenu európskeho energetického modelu.

Christian Ehler (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v zásade všetci súhlasíme s tým, že plán SET treba privítať. Súhlasíme s veľkou časťou jeho obsahu, máme však dva problémy. Na jednej strane, ak budeme aj naďalej viesť ideologickú diskusiu, ktorej večnou témou bude jadrová energia, nebudeme schopní – a tento bod adresujem predovšetkým pánovi Turmesovi – vyvíjať spoločný tlak na členské štáty a na Komisiu. To je problémovým bodom dnešného hlasovania. Dosiahli sme kompromis v otázke plánu SET a tento kompromis spočíva v tom, že sme určili kritériá, na základe ktorých ho chceme podporiť, pričom tieto kritériá sú jasne definované: konkrétne je to udržateľnosť, konkurencieschopnosť a bezpečnosť dodávok. Povedali sme, že chceme pracovať bez obmedzenia na konkrétne technológie, a opäť tu máme ideologickú diskusiu o jadrovej energii, čo je diskusia, ktorá sa síce môže viesť, ale v konečnom dôsledku nemá žiadny zmysel v kontexte plánu SET.

Pripúšťam, že máte pravdu v otázke, čo môže plán SET reálne dosiahnuť. Bola naozaj zodpovedaná otázka, do akej miery sú členské štáty pripravené nájsť koherentný prístup v oblasti energetickej politiky? Dnes Rada predstavila iba sériu fráz. Skutočným problémom ani tak nie je to, čo stanovíme v pláne SET, ale ako vzájomne prepojíme a zosúladíme rôzne finančné prostriedky na výskum a inovácie a peniaze z plánu SET, otázku demonštračných zariadení a otázku transpozície európskych smerníc na vnútroštátnej úrovni. Momentálne sme v situácii, keď musíme naozaj jasne povedať, že môžeme vytvoriť a prijať iný plán SET, teraz však potrebujeme hmatateľné opatrenia. Preto by sme sa nemali stále len hádať o detailoch. Mali by sme zvýšiť tlak na Komisiu a na členské štáty, aby sa začalo niečo diať, pokiaľ ide o implementáciu.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Vážená pani predsedajúca, zbožné priania nestačia na zmenu smerom k udržateľným, obnoviteľným zdrojom energie a k spoločnosti s pozitívnym postojom ku klíme. Potrebné sú aj výrazné investície. Súkromný sektor musí do veľkej miery prevziať časť zodpovednosti za financovanie základného výskumu a členské štáty musia takisto prijať väčšie záväzky. Okrem toho sa musí viac peňazí poskytnúť z rozpočtu EÚ.

Rozpočet sa jednoducho musí prispôsobiť tak, aby bol v súlade s politickými prioritami v oblasti solárnej a veternej energie, energetickej účinnosti a tak ďalej. Musíme zmeniť priority a rozdelenie finančných prostriedkov v rámci rozpočtu EÚ. To je jediný spôsob, ako si plán SET a poslanci tohto Parlamentu môžu udržať dôveryhodnosť.

Chris Davies (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, pred tromi rokmi si Rada stanovila cieľ sprevádzkovať 12 demonštračných projektov v oblasti zachytávania a ukladania uhlíka do roku 2015 a zatiaľ sa nemáme veľmi čím chváliť.

Áno, identifikovali sme zdroj financovania a teraz máme návrh rozhodnutia Komisie v súvislosti so spôsobom použitia týchto finančných prostriedkov, ktorý čaká na potvrdenie Parlamentom, ale až koncom budúceho roka budeme schopní identifikovať projekt, ktorý bude zodpovedať požiadavkám na takéto financovanie. Harmonogram je teda veľmi tesný a dodržanie termínu v roku 2015 sa stáva čoraz ťažším. Máme sklz v každom kroku tejto cesty.

Chcem požiadať Komisiu, aby sa zamyslela nad nasledujúcimi vecami. Po prvé, treba preskúmať tento harmonogram. Dajú sa z neho vôbec ubrať nejaké dni, týždne? A konkrétne, môžeme vyvinúť čo najväčší tlak na Európsku investičnú banku, aby sa riadila týmto návrhom rozhodnutia, pokiaľ ide o vyčlenené finančné prostriedky?

Po druhé, keď sa skončí komitologický postup Parlamentu, Komisia by mala vydať vyhlásenie o harmonograme. Mala by ho zverejniť. To pomôže zaručiť, aby bol sklz čo najmenší. Každý sa tak bude snažiť o dodržanie série stanovených termínov.

A nakoniec, nezabúdajte, že najväčším faktorom spôsobujúcim oneskorenie bude pravdepodobne proces podávania žiadostí, ktorým budú musieť prejsť projektanti, aby získali stavebné povolenie na potrubia a podobnú infraštruktúru na odstraňovanie CO₂. To môže byť veľmi zdĺhavé. Môže to úplne znemožniť dodržanie termínov.

Chcem preto požiadať Komisiu, aby vyhlásila, že trvá na tom, aby projektanti, ktorí majú záujem o európske finančné prostriedky, začali s podávaním žiadostí o stavebné povolenie už teraz. Nech prejdú od slov k činom.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Vážená pani predsedajúca, predložené uznesenie veľmi dobre ilustruje prevahu klimatickej politiky nad energetickou bezpečnosťou v Európskej únii. Jasne tiež ukazuje predsudky časti poslancov tohto Parlamentu voči jadrovej energii. Zhodou okolností je jadrová energia jediným komerčne overeným nízkouhlíkovým zdrojom energie, napriek tomu je však v uznesení veľmi ostro kritizovaná. Obmedzené finančné zdroje Európskej únie sa budú investovať do vybraných zdrojov energie len preto, že sú udržateľné, a to predstavuje silný zásah do trhu. Táto politika určite obmedzí výdavky na veľké strategické infraštruktúrne projekty, ktoré už dnes potrebujeme, a na podporu prepojení. Jednoducho nebude dostatok peňazí na energetickú bezpečnosť. Z tohto dôvodu nemôžeme dnes podporiť toto uznesenie.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Vážená pani predsedajúca, pán minister, pán komisár, všetci veľmi dobre vieme, že drogovo závislí sú veľmi nebezpeční, pretože sa nezastavia pred ničím, aby získali ďalšiu dávku. Vlastne vieme, že akákoľvek forma závislosti je nevítaným fenoménom, ktorého sa treba zbaviť. Hospodárstvo Európskej únie je závislé a táto závislosť je podporovaná dovážanou ropou a plynom. Túto situáciu musíme zmeniť. Musíme zvýšiť investície do technológií, ktoré priamo zvýšia používanie a produkciu solárnej, veternej a vodnej energie a energie z biomasy v Európskej únii. Navyše je tu niekoľko silných argumentov, prečo by to mali byť práve tieto konkrétne technológie. Po prvé, ak neinvestujeme do týchto technológií, naša závislosť od ropy a plynu sa bude len zväčšovať a situácia sa bude zhoršovať, pretože tieto zdroje budú na celom svete čoraz vzácnejšie a ceny budú ešte vyššie. Po druhé, týmito investíciami budeme zároveň schopní podporiť najmä malé a stredné podniky, ak im poskytneme určité výhody pri uchádzaní sa o finančné prostriedky. Po tretie, investovaním do nových technológií dokážeme priamo prekonať súčasné prekážky v súvislosti s vyvažovaním rozvodných sietí elektrickej energie prostredníctvom premenlivého množstva elektrickej energie vyrábanej zo slnka a vetra. Dámy a páni, je čas na činy. Musíme znížiť svoju závislosť od dovážanej ropy a plynu a musíme podporiť investície presne do tých technológií, ktoré budú podporovať a zvyšovať používanie solárnej, veternej a vodnej energie a energie z biomasy.

Ďakujem vám za pozornosť.

Britta Thomsen (S&D). – (DA) Vážená pani predsedajúca, máme dôvod byť spokojní s plánom SET. Bez 59 miliárd EUR, ktoré sa teraz investujú do rozumných energetických projektov, nedosiahneme do roku 2020 náš cieľ v oblasti obnoviteľnej energie, teda 20 %. Investície do skutočnej a udržateľnej energie predstavujú dve tretiny finančných prostriedkov v rámci plánu SET. Týka sa to napríklad fotovoltickej energie, veterných turbín a biomasy. Plán SET však nie je dôležitý a správny len preto, že nám zaručuje čistejšiu energiu. Plán SET je kľúčový aj z hľadiska našich snáh prekonať sociálnu a hospodársku krízu. S týmito obrovskými investíciami do moderných energetických technológií budeme schopní vytvoriť státisíce nových ekologických pracovných miest. Budeme tiež schopní urobiť z EÚ centrum vedomostí, pokiaľ ide o ekologické a udržateľné technológie. Nezabúdajme však, že s týmito investíciami prichádza aj zodpovednosť: zodpovednosť zaistiť, aby množstvo ľudí, ktorí sú v súčasnosti zamestnaní v energetickom sektore, dostalo príležitosť preškoliť sa a zvýšiť si úroveň zručností. Preto musia ísť investície do technológií ruka v ruke s investíciami do ľudí.

Liam Aylward (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa stručne vyjadriť k dvom veciam. Prvá sa týka významu investícií do nízkouhlíkových technológií a druhá zachytávania uhlíka v poľ nohospodárstve.

Po prvé, ak chceme byť realistami, je rozhodujúce, aby EÚ zamerala svoju pozornosť a rozpočet na strategický plán energetických technológií. Ak chce EÚ dosiahnuť cieľové čísla v roku 2020, je nepochybne nevyhnutné zvýšiť cielené investície do nízkouhlíkových technológií.

Po druhé, musia sa zvýšiť výskum a investície do zachytávania a ukladania uhlíka, ktoré predstavujú praktický spôsob boja proti zmene klímy. Tu môže zohrať poľnohospodárstvo kľúčovú úlohu v oblasti sekvestrácie CO, a môže prispieť k dosiahnutiu cieľov v roku 2020.

Pôdna biomasa a viazanie prírodného uhlíka – uhlík v pôde – môžu priniesť poľnohospodárom pridanú hodnotu prostredníctvom zníženia erózie a spotreby hnojív. Na plné využitie poľnohospodárstva a poľnohospodárskej pôdy na zachytávanie uhlíka sú potrebné ďalší výskum a investície, čo následne pomôže pri dosahovaní cieľov na rok 2020.

Ak chceme dosiahnuť merateľné výsledky, musíme dostatočne a účinne podporovať inovácie a výskum v oblasti nízkouhlíkových technológií.

Vicky Ford (ECR). – Vážená pani predsedajúca, vítam iniciatívu hovoriť o investíciách do nízkouhlíkových technológií a konkrétnejšie o úspore energie a poskytovaní bezpečnejších a diverzifikovanejších dodávok energie. Chcela by som hovoriť najmä o využívaní finančných prostriedkov EÚ.

Región, ktorý zastupujem, už dostáva finančné prostriedky z EÚ vo výške viac ako 250 miliónov EUR na podporu hospodárskeho rastu v oblasti nízkouhlíkových technológií. Hoci ambície tohto projektu sú cenné, výsledky financovania, pokiaľ ide o skutočne zmysluplné investície, výrazne zaostávajú za očakávaniami.

Východ Anglicka, kde sídli aj Univerzita v Cambridgei, je tiež domovom popredných výskumných zariadení a v našom regióne bolo podpísaných vyše 250 zmlúv v súvislosti s grantmi 7. rámca. Videla som príklady vynikajúceho inovatívneho výskumu, sú tu však závažné otázky týkajúce sa komplikovanosti, najmä pre malé a stredné podniky, byrokracie a nepružnosti pri prispôsobovaní sa vývoju a vede. Sú známe alarmujúce príbehy o neskorých platbách zo strany samotnej EÚ.

Keď budeme uvažovať o tom, ako v budúcnosti investujeme peniaze daňových poplatníkov, mali by sme si vziať ponaučenie z toho, čo sa stalo v minulosti, a zaistiť, aby sme ich v budúcnosti použili lepšie.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Dosiahnutie klimatických cieľov stanovených Európskou úniou závisí od vytvorenia stratégie na podporu postupného prechodu k nízkouhlíkovému priemyslu a používaniu udržateľnej energie.

Používanie nových technológií môže znížiť spotrebu energie v budovách až o 17 % a emisie CO₂ v doprave až o 27 % a zavedenie inteligentného merania môže znížiť spotrebu energie až o 10 %. Na meranie spotreby energie a emisií CO₂ je potrebná štandardná metodológia, aby sa dosiahla optimálna spotreba energie vo verejnom a súkromnom sektore. Na tieto účely musíme mať spoločné minimálne funkčné špecifikácie a interoperabilné inteligentné siete na európskej úrovni.

Komisia musí spolufinancovať čo najviac veľkých projektov, aby tak umožnila používanie inteligentného merania a inteligentných sietí ako štandardu, a to vrátane členských štátov, ktoré stále nemajú tieto technológie.

Chcem sa spýtať, či má Komisia v súčasnosti v úmysle poskytnúť dodatočné zdroje z rozpočtu EÚ na podporu malých a stredných podnikov pri vývoji technológií na výrobu nízkouhlíkovej udržateľnej energie.

Ďakujem.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Potrebujeme ambicióznu a rozumnú priemyselnú politiku, ktorá umožní Európskej únii udržať si globálnu konkurencieschopnosť, ako aj pracovné miesta a výrobu v rámci EÚ. Investície do vývoja nízkouhlíkových technológií pomôžu Európskej únii prekonať hospodársku krízu a môžu vytvoriť približne 2,7 milióna pracovných miest do roku 2020.

Európska únia musí investovať do európskych iniciatív na podporu obnoviteľných zdrojov energie a ich zavádzania do európskych rozvodných sietí elektrickej energie, ako aj do biopalív a ekologickej dopravy. Rýchle výsledky možno dosiahnuť investíciami do inteligentných miest a energetickej účinnosti budov, najmä obytných budov.

Naliehavo vyzývam Komisiu a členské štáty, aby zvýšili rozpočty vyčlenené na energetickú účinnosť obytných budov a aby v rámci strednodobej revízie využívania štrukturálnych fondov prijali opatrenia potrebné na

zaistenie lepšieho čerpania 4 % sadzby z finančných prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) na energetickú účinnosť obytných budov. To umožní zvýšenie tejto sadzby v období rokov 2014 – 2020.

Ďakujem.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (*PL*) Diskusia o investíciách do nízkouhlíkových technológií je diskusiou o metódach prispôsobenia hospodárstiev členských štátov požiadavkám na zníženie emisií skleníkových plynov. Bez ohľadu na to, že klíma a počasie na našom kontinente v posledných niekoľkých mesiacoch poskytli argumenty tým vedcom, ktorí spochybňujú vplyv človeka na zmenu klímy prostredníctvom emisií CO₂, mali by sme si v každom prípade, keď v tejto súvislosti hovoríme o technológiách s nízkymi emisiami, položiť nasledujúcu otázku: ako možno zaistiť prostriedky potrebné na vývoj čistých technológií, aby sme dosiahli maximálny účinok v čo najkratšom čase?

Myslím si, že systém, ktorý sa vytvára na podporu výskumu a vývoja, by mal byť čo najpružnejší, aby bolo možné riadiť zdroje spôsobom, ktorý je primeraný z hľadiska dynamiky vedeckého výskumu. Vynára sa otázka, či a akým spôsobom plánujeme vytvoriť vhodné mechanizmy na podporu investícií do nízkouhlíkových technológií.

Nakoniec by som chcel ešte dodať, že bez ohľadu na to, aké závažné argumenty sa nájdu na podporu investícií do vývoja technológií s nízkymi emisiami, nemalo by to byť na úkor politiky súdržnosti.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (*PL*) Vážená pani predsedajúca, v oznámení Komisie z 23. januára 2008 s názvom "Podpora včasnej demonštrácie udržateľnej výroby energie z fosílnych palív", ktoré je súčasťou klimatického a energetického balíka, bolo uvedené, že Európska únia podporí výstavbu 10 až 12 demonštračných zariadení na zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého. Na konci roka 2008 sa tejto záležitosti ujal aj Európsky parlament vo forme uznesenia. V bode 11 tohto dokumentu sa píše, že opatrenia, ktoré predstavila Komisia, boli nedostatočné z hľadiska poskytovania požadovaných stimulov na výstavbu aspoň 12 demonštračných zariadení do roku 2015, zatiaľ čo v bode 18 sa hovorí, že je nevyhnutné, aby aspoň 12 demonštračných zariadení, ktorým sa vyčlení pomoc, využívalo všetky možné kombinácie troch technológií zachytávania a ukladania oxidu uhličitého.

Finančné prostriedky sa však majú získať z predaja 300 miliónov emisných kvót CO_2 z rezerv pre nových účastníkov, teda z NER 300. Suma určená na podporu výstavby demonštračných zariadení bude teda závisieť od trhovej ceny týchto kvót. Odhaduje sa, že to bude niečo medzi 7 až 12 miliardami EUR. Z navrhovaných rozhodnutí Komisie obsiahnutých v návrhu sa dá vyvodiť, že podpora v rámci NER 300 pokryje šesť projektov na zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého v oblasti výroby elektrickej energie a dva projekty v oblasti priemyslu.

Chce Rada v spolupráci s Komisiou podporiť výstavbu ďalších dvoch až štyroch zariadení, a ak áno, ako?

Roger Helmer (ECR). – Vážená pani predsedajúca, dnes sme počuli veľa nezmyslov o ekologických pracovných miestach. Faktom je, že naša posadnutosť obnoviteľnou energiou už teraz spôsobuje nárast cien elektrickej energie a palivovú chudobu európskych občanov. Vyššie ceny energie znamenajú, že podniky s vysokou energetickou náročnosťou to v Európe jednoducho vzdajú a odídu do výhodnejších jurisdikcií. Vyššie ceny energie znamenajú pomalší rast, vyššiu nezamestnanosť a úbytok pracovných miest. Videl som len jednu oficiálnu štúdiu o tejto problematike ekologických pracovných miest. Bolo to v Španielsku a táto štúdia dokázala, že na každé jedno pracovné miesto vytvorené v ekologickom sektore zaniklo 2,2 pracovných miest inde.

Ak to s nízkouhlíkovou elektrickou energiou myslíme naozaj vážne, potom existuje len jedno riešenie, a to je jadrová energia. V celej Európe sa začína hovoriť o nových jadrových kapacitách a to je dobre. Ak chceme, aby naše svetlá zostali rozsvietené, potrebujeme jadrovú renesanciu a potrebujeme ju rýchlo.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (*PT*) Výskum a technológie zohrávajú zásadnú úlohu v rozvoji nízkouhlíkovej spoločnosti. Kľúčové je investovať do radikálnej sociálnej zmeny založenej na udržateľnosti miest, decentralizovanej výrobe energie a konkurencieschopnosti priemyslu. To je rozhodujúca politika pre prosperujúcu a udržateľnú spoločnosť, ktorá je pripravená na úlohy spojené so zmenou klímy, s energetickou bezpečnosťou a globalizáciou a ktorá je svetovým lídrom v oblasti čistých technológií.

Strategický plán energetických technológií má za cieľ prispieť k dosiahnutiu práve tohto cieľa. Vítam základné usmernenia predstavené v oznámení, ktoré sa týkajú spôsobu definovania logického podkladu zásahov

medzi verejným a súkromným sektorom, medzi financovaním na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a na úrovni Spoločenstva.

Je však nevyhnutné zvýšiť verejné financovanie vedeckého výskumu v oblasti čistých technológií. Európa tiež musí vytvoriť podmienky na podporu väčších súkromných investícií v tejto oblasti. Naliehavo musíme prejsť od slov k činom.

Priority budúcich finančných perspektív EÚ a ôsmeho rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj budú musieť byť energetická bezpečnosť, boj proti zmene klímy a životné prostredie. To je jediný spôsob, ako budeme môcť udržať konkurencieschopnosť nášho priemyslu, podporovať hospodársky rast a vytvárať pracovné miesta.

Patrizia Toia (S&D). – (*IT*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, toto nie je len bežná rozprava, ale mala by byť veľmi konkrétna a mali by sme klásť jasné a presné otázky – aké zdroje sú k dispozícii a kde ich získať – a dúfam, že tento Parlament očakáva dnes a na blížiacich sa zasadnutiach Rady 12. a 25 marca rovnako jasné a presné odpovede.

Chceme Komisii a Rade jasne povedať, že Európska únia, ktorá vždy stála v čele celosvetového boja proti emisiám do ovzdušia a zmene klímy, musí byť teraz zásadová, ak nechce stratiť dôveryhodnosť. Na dosiahnutie týchto cieľov musí urobiť všetko, čo je v jej silách. Musíme si veľmi dobre uvedomiť, že hovoriť o hospodárstve s nízkymi emisiami znamená niečo ako kopernikovskú revolúciu výrobného systému, znamená to zmenu mnohých vecí, stanovenie jasných priorít a existenciu politickej vôle, ale predovšetkým dostatočné zdroje a nástroje.

Vieme tiež, že táto kopernikovská revolúcia je rozhodujúca pre náš výrobný systém, pre európsky priemysel, ak chce zostať konkurencieschopný. V mnohých krajinách, v mnohých výskumných strediskách a na mnohých univerzitách sú intelektuálne zdroje pripravené, sú tam schopnosti a je tam vôľa: teraz je čas dať veci do pohybu. Musí to urobiť každý, ako povedali pán komisár a Rada: musia to urobiť členské štáty, podnikatelia a súkromný sektor. Som však presvedčená, že kľúčová úloha dať toto komplexné partnerstvo dohromady náleží Európskej únii.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážená pani predsedajúca, všetci sa zhodneme, že vyššia energetická účinnosť je prvým krokom v rade, chcem však vo svojom príspevku upriamiť vašu pozornosť na politický zmätok a nervozitu v súvislosti s bioenergiou.

Myslím si, že konkrétne tento Parlament a tiež Komisia a Európa vo všeobecnosti čiastočne utiekli od bioenergie, keď došlo k nárastu cien potravín v rokoch 2007 a 2008. Málo z nás hovorí o dnešnej realite väčšiny poľnohospodárov v celej Európe, teda o kríze dôvery z dôvodu kolapsu cien. Neexistuje však žiaden koherentný politický signál smerom k nim v súvislosti s využívaním pôdy a konkrétne s jej využitím na pestovanie energetických plodín.

Hlavne v Írsku sa vláda odkláňa od tejto oblasti. Pozrite sa, priemysel potrebuje politickú istotu, a práve v tejto oblasti politici zlyhali a my teraz žneme, čo sme zasiali.

Ak hovoríme o investíciách do výskumu, ale tento výskum nebude mať žiadne využitie, pretože neurobíme správne politické rozhodnutia, bude to strata času.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, financovanie prechodu k ekologickým nízkouhlíkovým technológiám bude v prípade nových členských štátov mimoriadne náročné. Jedným z potenciálnych a veľmi dôležitých zdrojov pre stredoeurópske a pobaltské štáty by bolo použitie emisných kreditov nazhromaždených v rámci systému obchodovania s emisiami na základe Kjótskeho protokolu, vďaka čomu by tieto krajiny mohli profitovať zo svojich klimatických zdrojov. Podmienkou by, samozrejme, bolo vytvorenie systému, ktorý by nahradil Kjótsky protokol, alebo podpora zo strany Európskej rady a Komisie pri našom úsilí získať náležitú hodnotu za naše zostávajúce klimatické zdroje. Ako spravodajca pre bioplyn som si dobre vedomý výdavkov na nové technológie, preto by bol veľmi dôležitý technologický vývoj. Je veľmi dôležité presadzovať tento bod v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, napríklad zmenou zloženia krmiva pre hospodárske zvieratá, zavedením metód orby, ktoré by sa odlišovali od hĺbkového obrábania pôdy, a zavedením nových inovatívnych technológií.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Jednou z najdôležitejších priorít stanovených v dlhodobej stratégií Európskej únie by malo byť vytvorenie inovatívneho hospodárstva, napríklad transformáciou súčasných energetických systémov s použitím modelu s nízkymi emisiami, najmä takého, ktorý je založený na čistých uhlíkových technológiách. Približne 80 % primárnej energie používanej v Európskej únii pochádza z fosílnych palív.

V priebehu posledných desaťročí sa zdokonalili siete a dodávateľské reťazce, ktoré zásobujú spoločnosť energiou práve z týchto zdrojov. Hospodársky rast a prosperita boli postavené na rope, uhlí a plyne a je ťažké zmeniť to zo dňa na deň.

Európsky strategický plán energetických technológií, ktorý je pilierom politiky Európskej únie v oblasti energetiky a klímy, je dobrým krokom smerom k prechodu Európskej únie k inovatívnemu hospodárstvu, samozrejme za predpokladu, že bude brať do úvahy financovanie čistých uhlíkových technológií. Ak chce Európa dosiahnuť ambiciózne hospodárske ciele v oblasti znižovania emisií, je kľúčové, aby zvýšila výdavky na výskum v oblasti čistých, udržateľných a účinných energetických technológií a koordináciu spájania síl, potenciálu a zdrojov vo verejnom aj súkromnom sektore.

Priemyselné revolúcie v minulosti ukázali, že technológia môže trvalo zmeniť náš spôsob života. V súčasnosti máme neopakovateľnú a uskutočniteľnú príležitosť zmeniť model výroby energie. Investície do vývoja a propagácie zdrojov čistej, obnoviteľnej energie však bude možné zrealizovať len vtedy, ak Spoločenstvo zaistí dostatočnú úroveň finančných prostriedkov a zahrnie tieto investície na zoznam strategických cieľov Európskej únie.

Fiorello Provera, v mene skupiny EFD. -(IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v diskusii o energetických možnostiach Európskej únie je istá jedna vec: najvýznamnejším, najlacnejším a najudržateľ nejším zdrojom energie, ktorý máme k dispozícii, je ušetrená energia. Z prírodných, historických, kultúrnych a hospodárskych dôvodov sú modelom znižovania spotreby energie v súlade s požiadavkami moderného života horské oblasti, ktoré sa podujali na rozsiahle experimenty s používaním obnoviteľ ných zdrojov energie s nízkouhlíkovými emisiami.

Horské oblasti vyrábajú takmer všetku vodnú energiu Európy. Ako príklad uvediem provinciu v Taliansku, z ktorej pochádzam a ktorá sama vyrába 12 % vodnej energie v celej krajine. Horské oblasti majú tiež historické skúsenosti s výstavbou budov, ktoré sú účinnejšie z hľadiska úspory energie. Podarilo sa nám postaviť obytné domy, ktoré sú úplne sebestačné, čo sa týka elektriny aj vykurovania, a ktoré dokonca dodávajú viac energie, ako využijú, a to všetko, samozrejme, s použitím pokročilých technológií. Hory sú často testovacím miestom, sú preto ideálnym prostredím na experimentovanie s lepším využitím biomasy, solárnej energie, geotermálnej energie, tepelných čerpadiel a predovšetkým na zmenu systémov distribúcie energie.

Pán komisár, hory sú plné energie, čistej energie, len si ju musíme zobrať. Z tohto dôvodu žiadame Komisiu, aby do svojej stratégie zahrnula aj horské oblasti, aby sa pozorne pozrela na ich skúsenosti a uznala ich nárok na získanie spravodlivej kompenzácie za všetku obnoviteľnú energiu, ktorú už dodali. Článok 174 Lisabonskej zmluvy uznáva úlohu hôr, preto netrpezlivo čakáme na iniciatívu zo strany Komisie v súvislosti s uplatnením tohto článku a na európsku horskú politiku aj v oblasti energetiky.

Vyzývam preto Komisiu, aby sa riadila odporúčaniami zo správy pána Durnwaldera z Výboru regiónov a do hodnotenia európskych území zahrnula aj energetické otázky a výrobnú kapacitu horských oblastí, pokiaľ ide o obnoviteľnú energiu a pasívnu výstavbu.

Hory, ktoré pokrývajú 40 % územia Európy a sú domovom 90 miliónov ľudí, boli doteraz považované za znevýhodnené oblasti. Realizovaním inovatívnych a dôsledných energetických politík môžu tieto oblasti prekonať tento hendikep a poskytnúť dôležitý stimul z hľadiska dosiahnutia cieľov stanovených v stratégii 20-20-20, a to tak, že ukážu, že energetická sebestačnosť je možná za prijateľnú cenu, ak existuje pevná politická vôľa.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Európske poľnohospodárstvo je často označované za hlavný zdroj globálneho otepľovania. Tento pohľad, samozrejme, nie je celkom správny. Na druhej strane však nemôžeme ignorovať potenciálny príspevok poľnohospodárstva k znižovaniu emisií oxidu uhličitého.

Tejto téme sa už určite venovali aj iní rečníci. Ukladanie uhlíka, biomasa, ako aj investície do znižovania množstva používaných hnojív predstavujú len niekoľko príkladov toho, ako je poľ nohospodárstvo ovplyvnené týmto problémom. Práve preto si v súvislosti s diskusiami o investíciách do nízkouhlíkových technológií myslím, že poľ nohospodárstvo musí patriť medzi priority a nesmie byť úplne prehliadané, ako sa to napríklad stalo v prípade inej európskej stratégie. Hovorím o stratégii EÚ 2020.

Ďakujem.

Karin Kadenbach (S&D). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán úradujúci predseda Rady, hovorím len za seba a chcem povedať svojim náprotivkom: jadrová technológia podľa mňa nie je žiadnym riešením a pokiaľ viem, nie je ani obnoviteľ ným zdrojom energie.

Našou úlohou tu je zaviesť opatrenia, z ktorých budú mať prospech naše deti a naša dlhodobá budúcnosť. Je preto mimoriadne dôležité, aby sme znížili emisie CO₂, ale toto zníženie nesmie byť na úkor životného prostredia – inými slovami, musíme dávať veľký pozor, aké opatrenia budeme financovať a do akých opatrení budeme investovať. Nesmieme znižovať CO₂ a zároveň ničiť naše životné prostredie.

Rok 2010 je Rokom biodiverzity a je veľmi dôležité, aby sme aj v týchto dokumentoch zaznamenali, že na všetky investície, na všetky opatrenia sa musíme pozerať aj z hľadiska zachovania životného prostredia pre naše deti, pre našu budúcnosť a pre biodiverzitu.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pri diskusii o prechode k nízkouhlíkovému hospodárstvu nesmieme zabúdať na nasledujúcu skutočnosť. Prechod určite nebude hladkým procesom. O niekoľko rokov budeme konfrontovaní s realitou nedostatku a postupného vyčerpávania primárneho zdroja energie, od ktorého sme závislí: fosílnych palív. Tieto palivá sa tiež využívajú ako suroviny v mnohých mimoriadne dôležitých priemyselných odvetviach, napríklad v chemickom a farmaceutickom priemysle.

Pre ľudstvo je absolútne nevyhnutné, aby sa so zostávajúcimi svetovými zásobami ropy zaobchádzalo veľmi rozumne, čo v prvom rade znamená veľmi šetrne.

Práve z tohto dôvodu je kľúčové prijať plán nazývaný Protokol o vyčerpaní ropy, ktorý bol predstavený v Uppsale v roku 2002 a v Lisabone v roku 2005 skupinou vedcov a odborníkov z rôznych krajín, ktorí sú členmi Združenia pre výskum ropného a plynového vrcholu. Tento plán stanovuje priority, ako sú dobré a spravodlivé riadenie týchto zdrojov, zmiernenie vplyvu ich nedostatku a kontrolovaný prechod k iným primárnym zdrojom energie.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Jadrová energia podľa môjho názoru nemá v tejto správe také miesto, aké si zaslúži. Riešenia zamerané na vývoj alternatívnej veternej a solárnej energie a bioenergie sú všetky zdĺhavé a vôbec nie je isté, či nakoniec prinesú výsledky. V našej energetickej stratégii však musíme postupovať rýchlo, stačí si len spomenúť na dôsledky minuloročnej plynovej krízy a hrozbu zmeny klímy. Jadrová energia je najväčším zdrojom bezuhlíkovej energie v Európskej únii a v súčasnosti pokrýva tretinu našich potrieb, pokiaľ ide o elektrickú energiu. Jej ďalší bezpečný vývoj je jednoducho nevyhnutný. Pomohlo by, keby sme si to všetci uvedomili.

Seán Kelly (PPE). – (*GA*) Vážená pani predsedajúca, počúval som túto rozpravu a bola veľmi zaujímavá. O tejto téme som si prečítal všetko, čo som mohol.

Chcem povedať len dve veci. Po prvé, bola položená otázka, odkiaľ sa zoberú finančné prostriedky. Po druhé, ako sa bude koordinovať výskum a vývoj?

Zdá sa mi, že je tu príležitosť, aby sa tri inštitúcie Európskej únie – odborníci z Parlamentu, Rady a Komisie – spojili a vytvorili riadiacu skupinu. Po prvé, aby našli zdroje finančných prostriedkov, ktoré sú potrebné na verejno-súkromné partnerstvá, spolu s možnými cieľmi pre jednotlivé krajiny a po druhé, aby dohliadali a koordinovali výskum. Malo by ísť o metódu "výskum, demonštrácia a výsledky", pričom časť finančných prostriedkov by určite závisela od úspešných výsledkov, v opačnom prípade by sa totiž každý profesor v Európe pokúšal robiť výskum, čo by v konečnom dôsledku viedlo k nekoordinovanému postupu.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Od predstaviteľov Rady a Komisie sme počuli krásne slová o nízkouhlíkových technológiách, nedokázali však odpovedať na kľúčovú otázku: odkiaľ sa zoberú peniaze? Jedna skupina členských štátov má pripravený zdroj: bývalé socialistické krajiny výrazne prekročili svoje záväzky Kjótskeho protokolu. Práve vďaka tomu mohla mať Európska únia vztýčenú hlavu na konferencii v Kodani. Tieto krajiny majú nárok speňažiť svoje kvóty oxidu uhličitého. Avšak Komisia a 15 pôvodných členských štátov im v tom chcú zabrániť. V prípade Maďarska ide o sumu niekoľko stoviek miliárd forintov. V Kodani Maďarsko a Poľsko súhlasili, že tieto peniaze použijú na ekologickú infraštruktúru. Takže toto sú teda tie zdroje. Tento návrh však doteraz zostal nevypočutý, čo svedčí o tom, že predsa len platí, že nové členské štáty sú naozaj považované za druhoradých členov Európskej únie.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Jedným z hlavných cieľov Európskej únie je vytvorenie nízkouhlíkového hospodárstva. Zámerom je, aby do roku 2020 pochádzalo 20 % z celkového množstva vyrobenej energie z obnoviteľných zdrojov.

Rumunsko má ešte ambicióznejší cieľ – 24 %. Podľa štúdií je oblasť Dobrogea v juhovýchodnom Rumunsku na druhom mieste v Európe za severným Nemeckom, pokiaľ ide o potenciál pre veternú energiu. V súčasnosti sa tam buduje najväčší veterný park na pevnine v Európe, ktorý bude mať 240 veterných turbín a vyrobí 600 MW obnoviteľ nej energie. Prvá fáza tohto projektu sa dokončí v priebehu tohto roka a do prevádzky sa uvedenie 139 zariadení. Celý projekt bude dokončený v roku 2011 v oblastiach Fântânele a Cogealac v okrese Konstanca.

Realizácia tohto projektu je dôležitá pre energetickú bezpečnosť Rumunska, pretože pomôže znížiť dovoz zdrojov energie.

Ďakujem.

Antonio Cancian (PPE). – (*IT*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, na základe toho, čo som počul dnes ráno, verím, že sa úplne zhodujeme v niekoľkých bodoch: účinnosť, úspora, obnoviteľná energia a nové technológie. To však, dámy a páni, nestačí, ak definitívne nevyriešime ďalšie dva problémy.

Prvým je jadro: už len to slovo, len náznak toho, o čo ide, nás desí. Uskutočnime výskum a pokúsme sa byť v tomto výskume zodpovední. Druhým je financovanie: bojíme sa hovoriť o verejno-súkromných partnerstvách, ako som počul dnes ráno. Už len samotná myšlienka, že súkromný sektor by mohol hrať úlohu v akejkoľvek iniciatíve spolu s verejným sektorom, sa považuje za niečo takmer cudzie, zahanbujúce a podozrivé.

Je to však nevyhnutné, dámy a páni, vzhľadom na finančné prostriedky, ktoré máme k dispozícii. Navyše je pre verejný sektor dôležité komunikovať so súkromným sektorom, pretože verejný sektor sa musí naučiť konať podnikateľským spôsobom a v súlade s politikou udržateľnosti.

Christian Ehler (PPE). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, moja otázka bude stručná. V politických skupinách vedieme obohrané – ale oprávnené – diskusie o ideologických otázkach v súvislosti s technológiami. Položme však aspoň raz spoločne otázku, na ktorú budú musieť Rada a Komisia odpovedať. Dlho sme diskutovali o pláne SET. Aké sú nástroje na jeho realizáciu? Aké sú časové rámce? Aké záväzky prevezmú členské štáty?

Claude Turmes (Verts/ALE). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, nebudem sa teraz zaoberať otázkou ideológie – to môžeme urobiť inokedy –, ale naozaj si myslím, že ideológovia sú na opačnej strane tohto Parlamentu.

Komisia bude mať v priebehu nasledujúcich niekoľkých týždňov v rukách dva hmatateľné nástroje. Prvým je nástroj na financovanie rozdelenia rizík, ktorý má stále k dispozícii nejaké peniaze. Tieto peniaze by sa teraz mohli použiť na obnovený tlak na obnoviteľné energie a energetickú účinnosť. Bolo mi povedané, že Generálne riaditeľstvo Komisie pre výskum blokuje peniaze – nechce tieto peniaze použiť na energetiku, ale radšej na informačné a komunikačné technológie a iné oblasti. Má k tomu pán komisár čo povedať?

Druhý nástroj pozostáva minimálne z 15 % z finančných prostriedkov, ktoré zjavne ešte zostali v pláne hospodárskej obnovy, a my, Parlament, sme rozhodli, že tieto peniaze sa musia použiť na energetickú účinnosť, najmä na inteligentné mestá. Pán komisár, môžete mi niečo povedať aj k tejto veci?

Iosif Matula (PPE). – (RO) Skutočnosť, že dnes máme v Európskom parlamente túto rozpravu o investíciách do nízkouhlíkových technológií, poukazuje na to, že Európska únia chce potvrdiť svoje vedúce postavenie nielen v oblasti znižovania a zefektívňovania spotreby energie, ale aj v oblasti zaistenia zdravého životného prostredia. Domnievam sa, že našou úlohou je teraz podporovať oblasti ako výskum a inovácie s cieľom identifikovať riešenia, ktoré poskytnú základy pre udržateľný európsky energetický systém. Preto musíme v tejto oblasti stanoviť požiadavky financovania, aby sa zvýšila globálna konkurencieschopnosť Európskej únie.

Myslím si, že je dôležité, aby sme sústredili pozornosť na osobitný potenciál ekologickej energie na regionálnej a miestnej úrovni. Región v Rumunsku, odkiaľ pochádzam, ponúka významný potenciál pre geotermálnu energiu, ktorý sa v súčasnosti dostatočne nevyužíva. Má to rôzne príčiny, myslím si však, že musíme dať v tejto súvislosti významné právomoci miestnym orgánom, aby sme ich podporili pri rozvíjaní verejno-súkromných partnerstiev.

Ďakujem.

Pedro Luis Marín Uribe, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážená pani predsedajúca, pozorne som sledoval dnešnú rozpravu a teší ma, že môžem potvrdiť, že mnohé obavy, ktoré vyjadril Parlament, má aj Rada. Verím, že závery, ktoré prijmeme zajtra, nám umožnia vytvoriť pevný základ, ktorý upokojí vyjadrené obavy a umožní nám dosiahnuť okamžitý pokrok pri spúšťaní priemyselných iniciatív.

Myslím si, že sme dosiahli jasnú zhodu v súvislosti s faktom, že tieto iniciatívy sú kľúčové, ak chceme znížiť našu energetickú závislosť, zlepšiť účinnosť, pokračovať v technologickom pokroku – čím ešte viac podporíme európske technológie – a, samozrejme, splniť úlohy súvisiace so zmenou klímy.

Tieto iniciatívy sú tiež nevyhnutné z hľadiska udržania európskej konkurencieschopnosti a vytvárania pracovných miest. Myslím si, že môžem ubezpečiť pána Helmera, že sú aj iné štúdie okrem tej, ktorú čítal, z ktorých niektoré uskutočnila samotná Komisia a ktoré ukazujú pozitívny vplyv na zamestnanosť, pričom tento účinok bude z dlhodobého hľadiska ešte väčší.

Navrhujeme preto, aby sa uplatňovali spoločné zásady a postupy, ktoré by usmerňovali existujúce priemyselné iniciatívy. To bude, samozrejme, okrem iného vyžadovať vytvorenie finančných nástrojov a kritérií verejných zásahov, ktoré sú potrebné na podporu vývoja týchto technológií.

Veľký dôraz sa kládol na finančné aspekty a tieto obavy má aj Rada. Rada sa však nemôže zaviazať zmeniť rozdelenie finančných prostriedkov bez toho, aby rešpektovala právo Komisie na iniciatívu a právomoci, ktoré v tejto oblasti náležia aj Parlamentu. Preto sa zatiaľ budú musieť uplatňovať súčasné dohody o financovaní.

V každom prípade musíme trvať na význame zvyšovania našich rozpočtov s cieľom vývoja týchto nových technológií a na tom, že základným cieľom budúcich diskusií v rámci európskych inštitúcií a najmä v tomto Parlamente musí byť to, aby sa toto zvyšovanie rozpočtov stalo našou prioritou.

Môžem vás tiež uistiť, že Rada robí a bude aj naďalej robiť všetko, čo je v jej silách, aby zaručila riadne financovanie strategického plánu energetických technológií (SET), a to pokiaľ ide o súčasný finančný rámec i budúce rámce.

Ako už povedal pán komisár, chcem pripomenúť, že vo všeobecnosti budú dôležitú úlohu zohrávať aj súkromné iniciatívy – súkromné zdroje financovania. Toto je totiž oblasť, v ktorej musíme spolupracovať s cieľom maximalizácie účinku verejných finančných zdrojov. Musíme dosiahnuť výrazný multiplikačný účinok, ktorý nám umožní úspešne realizovať tieto iniciatívy, ktoré sú pre budúcnosť Európy kľúčové.

Janez Potočnik, *člen Komisie*. – Vážená pani predsedajúca, v prvom rade vám chcem poďakovať za túto diskusiu. Veľmi pozorne som ju sledoval a určite veľa vecí zoberieme do úvahy pri príprave našej budúcej práce.

Dovoľte mi začať krátkym príbehom. Po ropnej kríze v 70. rokoch sme boli svedkami entuziazmu nebývalých rozmerov, pokiaľ ide o inovácie poskytujúce konkurenčnú výhodu, ktoré dokonca rešpektovali životné prostredie, trvalo to však len krátko. Po stabilnom a dostatočne dlhom poklese cien ropy sa investície do výskumu a vývoja a zavádzania ich výsledkov znížili, dopyt trhu po nových technológiách sa vytratil, zmenili sa modely spotreby a boli sme dotlačení do obdobia falošného pohodlia, v ktorom sme boli závislí od lacnej zahraničnej energie. Bolo to obdobie ilúzie udržateľ nosti.

Mimochodom, investície do výskumu a vývoja v oblasti energetiky bezprostredne po ropnej kríze boli približne štyrikrát vyššie ako dnes alebo pred niekoľkými rokmi.

A kde sme dnes po tomto období ľahostajného a nezodpovedného vývoja bez aktívneho prístupu? Reagujeme na riziká zmeny klímy a snažíme sa vyriešiť bezpečnosť z hľadiska energetickej závislosti. Preto som presvedčený, že aktívna vízia je realistickým a nevyhnutným prístupom a nie ilúziou.

Práve preto nevidíme žiadnu alternatívu k ekologickému rastu a s tým súvisia aj veci obsiahnuté v dokumente, ktorý sme prijali pred niekoľkými dňami, čiže v stratégii Európskej únie do roku 2020. Potrebujeme viac čistých priemyselných odvetví, nie viac odvetví, ktoré sú zamerané na čistenie. Potrebujeme stimuly, ceny, náklady a správne signály. Musíme sa sústrediť na energetickú účinnosť alebo, ak chcete, na účinnosť zdrojov, ktorá je jednou z hlavných súčastí stratégie EÚ 2020.

Teraz prejdem k druhej otázke, ktorou je plán SET, o ktorom diskutujeme. Všetky odhady potrebného financovania uvedené v pláne SET vychádzajú z technologických plánov. Bola to veľmi seriózna práca. Keď sa pozriete na návrhy, čo plánujeme, aké sú odhady potrebného financovania v budúcnosti, nájdete nasledujúce čísla: veterná energia: 6, solárna energia: 16, biomasa: 19, zachytávanie a ukladanie uhlíka: 13, jadrová

energia: 7, inteligentné siete: 2, palivové články a vodík: 5, inteligentné mestá: 11, Európska aliancia pre energetický výskum: 5 a základný výskum: 1. Ak to všetko spočítate, dostanete číslo 75.

Chcem vám pripomenúť, že pre jadrovú energiu je tam číslo 7. Budem úprimný. Fúzia tam nie je a opakujem, fúzia predstavuje podstatné číslo, ktoré by sa malo objaviť, ale ak sa pozrieme na tento obraz, myslím si, že náš odkaz zo strany Komisie v súvislosti s tým, kam by mala ísť väčšina investícií, je úplne jasný.

Ďalším problémom sú zdroje financovania a plány. Hlavné zdroje, ako som povedal v úvode, budú musieť prísť odtiaľ, kde sa nachádzajú, a to z priemyslu a členských štátov. To znamená, že v tejto súvislosti by sme mali uvažovať o rozpočte Európskej únie, súčasnej a budúcej finančnej perspektíve, Európskom energetickom programe pre obnovu, systéme EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami a, samozrejme, o využití ďalších existujúcich nástrojov a najmä Európskej investičnej banky.

Je tu závažná otázka štruktúry investícií do rôznych navrhovaných iniciatív. Myslím si, že je evidentné, že vnútorná štruktúra verejných a súkromných investícií nebude rovnaká z dôvodu blízkosti trhu, z dôvodu zlyhania trhu v prípade rôznych typov technológií – tieto otázky budeme musieť riešiť. Som však presvedčený, že to, čo máte pred sebou, je seriózna záležitosť, najmä keď začneme hovoriť o nasledujúcej finančnej perspektíve a o tom, že musíme prehodnotiť naše priority a spôsob investovania v budúcnosti.

Ďalšou vecou, ktorú chcem spomenúť, je, že všetky iniciatívy okrem jednej – inteligentných miest, čo je vaša iniciatíva, ktorá príde na rad neskôr a týka sa predovšetkým účinnosti zdrojov – začneme realizovať v roku 2010. Nemyslite si však, že na veciach, o ktorých tu hovoríme, sa už nezačalo pracovať. Začalo, a to najmä vo výskume. Aliancia pre výskum už na tom pracuje niekoľko rokov.

Posledná vec, ktorú chcem povedať, je, že s plánom SET naozaj začíname niečo veľmi špecifické na úrovni Európskej únie. Viete, že počas svojho predchádzajúceho mandátu som tvrdo bojoval za Európsku výskumnú oblasť. Na európskej úrovni narábame s približne piatimi percentami peňazí na výskum, takže pokiaľ nespojíme sily na úrovni EÚ – čím myslím európsku úroveň – a nevyhneme sa duplicitnému úsiliu, nemôžeme počítať so skutočným úspechom. Nepozerajte sa len na európsky rozpočet. Mali by sme spojiť peniaze, aby sme dostali naše výskumné kapacity na vyššiu úroveň.

Plán SET je najlepším príkladom spoločného programovania na úrovni EÚ, aký v súčasnosti máme. Prídu aj ďalšie aktivity, a oprávnene, myslím si však, že by sme nemali podceňovať to, čo sa tu deje. Hovoríme tu o verejno-verejno-súkromných partnerstvách, ktoré sú veľmi potrebné a predstavujú jednu z vecí, na ktoré by som chcel upriamiť vašu pozornosť v budúcnosti. O tejto veci budete diskutovať aj v súvislosti s rozpočtovými pravidlami. Musia umožniť preberanie rizika, ak chceme naozaj seriózne riešiť tieto otázky.

Myslím si, že keď hovoríme o pláne SET, o spoločnom programovaní, ktoré je jeho základom, stojíme pred jedným z najdôležitejších nových smerov v Európe. Máme tu Európsku alianciu pre energetický výskum – najlepšie výskumné organizácie, ktoré sa otvorili smerom von –, ktorá už dnes pracuje spoločne na všetkých týchto najzávažnejších otázkach.

Môj záverečný odkaz je, že si myslím, že je našou prvoradou povinnosťou postaviť sa svojím politickým vplyvom za tento program.

Predsedajúca. – V súlade s článkom 115 ods. 5 rokovacieho poriadku som dostala dva návrhy uznesení⁽¹⁾ na ukončenie rozpravy.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 11. marca 2010 o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Hoci oceňujem, že cieľom tohto oznámenia Komisie je urýchliť vývoj nových technológií s vyšším potenciálom pre nízkouhlíkové emisie prostredníctvom vyššej energetickej účinnosti a využívania obnoviteľnej energie, ľutujem, že v tejto stratégii stále nemajú lepšie definovanú úlohu európske regióny.

⁽¹⁾ Pozri zápisnicu.

Je potrebné zabezpečiť regionálnym orgánom primerané financovanie, napríklad zaistiť financovanie počas testovacej fázy pilotných projektov alebo investície počas výskumu a testovacej fázy projektov zameraných na obnoviteľnú energiu.

Myslím si, že je dôležité zahrnúť napríklad aj geotermálnu energiu. Je to obnoviteľný zdroj energie s veľkým potenciálom na rozvoj v sopečných oblastiach, a teda má osobitný význam pre vzdialené a ostrovné oblasti Únie, pričom preň neboli stanovené žiadne ciele.

V tejto súvislosti sa musia zvýšiť verejné a súkromné investície prostredníctvom vývoja energetických technológií, aby sme dosiahli želané ciele nízkouhlíkového hospodárstva a tiež pomohli prekonať zlyhania trhu, o ktorých sa hovorí v klimatickom a energetickom balíku.

András Gyürk (PPE), písomne. – (HU) Myslím si, že je dôležité, že Európska komisia pri príprave svojho strategického plánu energetických technológií zobrala do úvahy množstvo potrebnej podpory pre výskum a vývoj ekologických technológií. Platí to o to viac, že v súčasnosti vo väčšine prípadov zatiaľ nie sú solárna energia, bioenergia a vodíková technológia ziskové. Ako správne upozornil Steven Chu, americký minister pre energetiku, na to, aby mohli ekologické technológie konkurovať tradičným technológiám na báze fosílnych palív, sú potrebné vedecké objavy na úrovni Nobelovej ceny. Vážnym nedostatkom plánu ekologických technológií je však skutočnosť, že netušíme, aké finančné prostriedky EÚ sa použijú na jeho realizáciu. Vzhľadom na odhadované náklady vo výške 16 miliárd EUR potrebné na výskum solárnej energie alebo na odhadované náklady 5 miliárd EUR na vodíkové technológie to nemôže byť druhoradá otázka. V súčasnosti nič nenasvedčuje tomu, že nasledujúci sedemročný finančný rámec poskytne viac zdrojov na výskum ekologických technológií. Sme si dobre vedomí toho, že podpora z verejných finančných prostriedkov nie je náhradou aktivít súkromných investorov. Každopádne, Európska únia a členské štáty musia zvýšiť finančné prostriedky určené na výskum ekologických technológií. Prípadné zisky zo systému obchodovania s emisiami môžu slúžiť ako dobrý základ. Nejde tu o málo. Nemôžeme dopustiť, aby mali plány energetickej politiky a ochrany klímy rovnaký osud ako lisabonská stratégia s jej rozporuplnými výsledkami.

Jim Higgins (PPE), písomne. – Ak chceme, aby sa z uhlíkovej technológie stala realita, musíme vyriešiť problém nedostatku inžinierov a iných vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí navrhujú a vyrábajú pokročilé technológie. Môžeme to dosiahnuť vytvorením alebo posilnením systémov školení alebo štipendií, ktoré zaistia, aby boli schopnosti pracovníkov na dostatočnej úrovni, keď príde čas hospodárskej obnovy. Musíme zaistiť prísun vysokokvalifikovaných a kvalitne vzdelaných pracovníkov so správnou kombináciou teoretických a praktických zručností. Musíme tiež odstrániť pretrvávajúce prekážky mobility v rámci EÚ, najmä čo sa týka výskumníkov a vysokokvalifikovaných ľudí, a vyriešiť problém uznávania kvalifikácií inžinierov v rámci celej EÚ. Finančné trhy a inštitúcie majú tendenciu byť pri investíciách opatrné, najmä pokiaľ ide o malé a stredné podniky. Existuje množstvo systémov EÚ na podporu inovácií, musia však byť lepšie synchronizované a koordinované z hľadiska ponuky i dopytu. Musíme umožniť spoluprácu medzi malými a strednými podnikmi a výskumnými ústavmi, presadzovať práva duševného vlastníctva a prenos technológií. Aj samotné podniky pôsobiace v oblasti elektrotechnického priemyslu musia byť pri podpore iniciatív klastrov a pripájaní sa ku klastrom aktívnejšie. Musíme tiež stimulovať výskum a inovácie prostredníctvom daňových stimulov alebo inovačných poukazov a zlepšením podmienok pre investície do rizikového kapitálu, napríklad pre podnikateľských anjelov alebo prostredníctvom cezhraničného rizikového kapitálu.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), písomne. – (PL) Globálne otepľovanie spôsobené ľudskou činnosťou je fakt. Boj proti tomuto procesu a jeho negatívnym dosahom je naliehavou potrebou súčasnosti. Jedným zo spôsobov riešenia týchto problémov je používanie čistých a obnoviteľných zdrojov energie. Ak však majú tieto zdroje energie hrať významnú úlohu v rámci európskeho energetického systému, musia byť splnené dve podmienky. Po prvé, potrebujeme viac finančných prostriedkov dostupných na ich výskum a vývoj. Po druhé, potrebujeme viac finančných prostriedkov na investície v oblasti zavádzania najnovších technológií s nízkymi emisiami. Investície do vývoja technológií s nízkymi emisiami, ktoré sú súčasťou európskeho strategického plánu energetických technológií, sú dôležité pre celú EÚ. Predovšetkým sú však dôležité pre krajiny, ktorých energetický priemysel z historických dôvodov produkuje veľké množstvá CO₂. Jednou z takýchto krajín je Poľsko. Zlepšovanie a vývoj technológií zachytávania a ukladania oxidu uhličitého (CCS) je vecou rozhodujúceho významu pre celé poľské hospodárstvo.

3. Následky búrky Xynthia v Európe (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie k následkom búrky Xynthia v Európe.

Janez Potočnik, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, iba dva týždne po hroznej katastrofe na Madeire bola Komisia opäť šokovaná a zarmútená úmrtiami a škodami spôsobenými búrkou Xynthia vo Francúzsku a ďalších európskych štátoch.

Chcel by som osobne vyjadriť súcit všetkým, ktorí trpia z dôvodu katastrofy. Sústrasť Komisie patrí predovšetkým rodinám a priateľom tých, ktorí prišli o život.

Prostredníctvom monitorovacieho a informačného centra civilnej ochrany Komisia dôsledne monitorovala udalosti spôsobené búrkou Xynthia a ponúkla mechanizmus pomoci EÚ. Francúzska záchranná služba bola našťastie schopná na pohromu reagovať pomocou svojich vlastných prostriedkov a nežiadala o aktiváciu mechanizmu.

Spolu s príslušnými úradmi členských štátov teraz Komisia skúma všetky možnosti a nástroje, ktoré by na úrovni EÚ mohli byť k dispozícii na finančnú pomoc pri prekonávaní dôsledkov katastrofy a umožniť čo najrýchlejší návrat k normálnym životným podmienkam.

Pred dvoma dňami sa predseda Komisie Barroso stretol s francúzskym prezidentom Sarkozym, aby prerokovali situáciu. Včera sa tiež stretol s viacerými poslancami tohto Parlamentu z rôznych štátov. Pred týždňom môj kolega pán Hahn, komisár zodpovedný za regionálnu politiku a Fond solidarity, navštívil najviac postihnuté oblasti Francúzska – La Rochelle a l'Aiguillon-sur-Mer – a stretol sa s predstaviteľ mi štátnych a regionálnych orgánov.

Na Madeire, ktorú pohroma zasiahla o dva týždne skôr, boli úrady a záchranné služby schopné dosiahnuť obrovský pokrok v boji s dôsledkami katastrofickej záplavy. Komisár Hahn navštívil Madeiru počas minulého týždňa, aby získal informácie z prvej ruky a s miestnymi úradmi prediskutoval ďalší postup.

Fond solidarity Európskej únie bol založený v roku 2002 ako osobitný nástroj na úrovni EÚ na finančnú pomoc členským štátom postihnutým veľkými prírodnými katastrofami pri splnení istých podmienok. Francúzsko už ohlásilo úmysel požiadať Fond solidarity o pomoc. Mal by som zdôrazniť, že nariadenie, ktoré upravuje Fond solidarity, zvyčajne umožňuje jeho mobilizáciu len v prípade takzvaných "veľkých katastrof", kde na vnútroštátnej úrovni škoda prekročí prahovú hodnotu 0,6 % hrubého národného príjmu alebo 3 miliardy EUR podľa cien z roka 2002. Vo Francúzsku to aktuálne znamená, že škoda by pri súčasných cenách musela prekročiť približne 3,4747 miliardy EUR.

Vo výnimočných prípadoch a pri naplnení špecifických kritérií však môže byť fond použitý aj pri menších "mimoriadnych regionálnych katastrofách", najmä keď sa týkajú najodľahlejších regiónov, ako je Madeira.

Francúzske orgány momentálne vypracúvajú hodnotenie škody a jej dôsledkov na hospodárstvo a životné podmienky obyvateľstva.

Toto sú podstatné prvky žiadosti, ktorú musí Komisia získať do 10 týždňov od katastrofy. To znamená do 9. mája. Po prijatí bude žiadosť čo najrýchlejšie preskúmaná Komisiou. Útvary Komisie, osobitne Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku, poskytujú akúkoľvek pomoc a poradenstvo pri príprave žiadosti. S francúzskymi orgánmi sú vybudované dobré kontakty na expertnej úrovni, čo prospieva účinnému napredovaniu.

Buďte si však, prosím, vedomí toho, že pomoc z Fondu solidarity nemôže byť vyplatená okamžite. Fond solidarity si nemožno zamieňať s pohotovostným nástrojom. Je to finančný nástroj na pomoc na prekonanie finančného bremena pohotovostných operácií. Ako taký sa možný príspevok dá použiť retroaktívne na núdzové operácie od prvého dňa katastrofy.

Financovanie Fondu solidarity sa dosahuje vďaka mimoriadnemu úsiliu členských štátov mimo bežného rozpočtu Európskej únie. Musí byť schválené Parlamentom a Radou postupom opravného rozpočtu.

Ako viete, celý postup – od okamihu vytvorenia žiadosti do vyplatenia príspevku – nevyhnutne trvá niekoľko mesiacov. Komisia sa však snaží všetkými silami o to, aby bolo toto časové rozpätie čo najkratšie.

Čo sa týka štrukturálnych fondov, osobitne Európskeho fondu regionálneho rozvoja, tie samozrejme môžu byť použité na okamžité pohotovostné operácie. Francúzsko a Komisia však začali diskutovať o možnostiach a potenciálne potrebných úpravách programu, ktoré by boli nápomocné pri dlhodobej obnove a pri investovaní do podnikov postihnutých záplavami.

A ešte posledná vec, ktorú už spomenuli členovia Parlamentu počas rozpravy o Madeire pred dvoma týždňami. Komisia využije súčasnú politickú situáciu a pokúsi sa odblokovať v Rade návrh na zmenu a doplnenie nariadenia o Fonde solidarity. Parlament výrazne podporil tento návrh a ja si myslím, že teraz je správny čas na spoločný postup voči Rade.

Elisabeth Morin-Chartier, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v priebehu večera z 27. na 28. februára zasiahla búrka Xynthia pobrežie Charente-Maritime a Vendée, moju oblasť, mimoriadne ťažko. Päťdesiattri ľudí zomrelo, tucet ľudí je nezvestných a stovky stratili svoje domovy.

Sú to výrazné straty a sú spojené s vážnymi problémami vo vzťahu k infraštruktúre. Hovorím predovšetkým o priehradách, železničných trasách, sieťach kanalizácie, elektrických sieťach, telekomunikačných sieťach a celom systéme malých a stredných podnikov najmä v námornom sektore, akvakultúre a v sektore poľnohospodárstva, kde je 45000 hektárov zatopených slanou vodou, keďže táto záplava vznikla v mori.

Toto je škoda mimoriadneho rozsahu. Je to škoda, ktorej dôsledky budú pociťované aj v budúcnosti, pretože niektoré časti poľ nohospodárskej pôdy nebudú vhodné na používanie niekoľko rokov.

Žiadam preto Európsku úniu o preukázanie solidarity a, samozrejme, o to, aby bol Fond solidarity Európskej únie sprístupnený čo najskôr a za čo najlepších podmienok, pretože našim spoluobčanom nemôžeme povedať, že finančné prostriedky počkajú a že problémy sa nedajú vyriešiť tu a teraz. Po návšteve pána komisára – ktorému úprimne ďakujem za to, že sám išiel a videl rozsah katastrofy, a viem, že tým bol tiež hlboko dotknutý – sa potrebujeme zjednotiť v snahe o zlepšenie využívania tohto fondu, aby sa tak dosiahol rýchlejší pokrok. Vždy sa sťažujeme, že Európa je príliš vzdialená od svojich spoluobčanov. Ukážme im tu dnes, že sme schopní zareagovať rýchlo. Ľutujem, že tu nie sú zástupcovia Rady, ktorí by nám pomohli s týmto regulačným pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom. V každom prípade si môžete byť istí, že ho potrebujeme a naši spoluobčania ho očakávajú.

PREDSEDÁ: PÁN ROUČEK

podpredseda

Edite Estrela, v mene skupiny S&D. – (PT) Vážený pán predsedajúci, v mene Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente by som chcela vyjadriť úprimnú sústrasť rodinám obetí prírodných katastrof, ktoré zasiahli Portugalsko, Madeiru, Francúzsko a Španielsko.

Minulý týždeň delegácia našej skupiny navštívila Madeiru, pozrela si oblasti najviac postihnuté katastrofou a stretla sa s predstaviteľ mi regionálnych a miestnych orgánov a podnikateľ ských, priemyselných, obchodných a poľnohospodárskych asociácií.

Z toho, čo sme videli a počuli, sme si uchovali výnimočné dojmy a myšlienky. Dozvedeli sme sa o celých rodinách, ktoré umreli vo vlastných domovoch, počuli sme dramatické svedectvá o ľuďoch, ktorých stiahlo pod vodu a nikto ich už nikdy nevidel. Celé domy boli premiestnené z jednej strany ulice na druhú a autá spolu s ich pasažiermi boli odplavené z ulíc do mora.

Odvaha ľudí z Madeiry pri prekonávaní nešťastia však bola rovnako mimoriadna. Nikdy nezabudnem na obrazy odhodlania tých, ktorí sa napriek strate svojich firiem, domov a majetkov odmietli vzdať. Naopak, hneď sa pustili do práce, pripravení opäť začať od nuly. V priebehu pár dní boli z centra mesta Funchal odstránené tony a tony kameňa, zeme a iných trosiek.

Vnútroštátne, regionálne a miestne orgány sa k úsiliu pripojili, aby sa život na ostrove mohol vrátiť späť do normálu. Je preto dôležité vyhlásiť, že turisti sa na Madeiru môžu vrátiť. Čakajú na nás jej prírodné krásy a vrelosť ľudí.

Ľudia Madeiry teraz tiež očakávajú solidaritu európskych inštitúcií, aby boli schopní prestavať cesty, mosty a verejné budovy, ktoré boli zničené. Obchodníci, priemyselníci a poľnohospodári tiež potrebujú našu podporu pri prebudovávaní svojich životov a prispievaní k hospodárskemu vývoju regiónu.

Veľmi ma teší, pán komisár, že Komisia, ako aj Parlament a Rada, sú odhodlané neblokovať Kohézny fond – nový návrh, ktorý už bol prijatý Parlamentom –, aby sa tak mohli uplatňovať nové pravidlá, ktoré sú lepšie prispôsobené skutočným potrebám verejnosti.

Ako viete, pán komisár, je tiež potrebné, aby aj ostatné štrukturálne fondy boli reštrukturalizované a presunuté do najviac postihnutých oblastí, pretože mimoriadne situácie si vyžadujú mimoriadne riešenia.

Giommaria Uggias, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu by sa rada pripojila k prejavom súcitu s obeťami búrky Xynthia, ktorá

postihla niekoľko oblastí Európy. Musíme konať a v tomto zmysle by som ocenil seriózne vyhlásenia komisára Potočnika, ktorého odbornú znalosť oceňujem a ktorého odhodlanie musím uznať. V tomto zmysle ho vyzývam k predloženiu potrebných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k Fondu solidarity, no pripomínam mu, že Parlament už prijal opatrenie veľkou väčšinou v roku 2006. V takýchto situáciách a pri toľkých úmrtiach môžeme len opakovať, aké zásadné je prijať takéto opatrenia.

V tom istom momente však musíme, pán predsedajúci, konať na viacerých frontoch a najskôr zhodnotiť všetky rozvojové a regionálne programy plánovania a aktualizovať ich s prihliadnutím na ich environmentálny vplyv, berúc do úvahy aj posúdenie účinkov v praxi. Taktiež by sme mali investovať značné sumy na vytvorenie dlhodobého opatrenia zameraného na realizáciu stratégie prevencie katastrof. Nie je to nejaké dobrovoľné alebo imaginárne rozhodnutie, ale rozhodnutie nevyhnutné, ak chceme, aby také katastrofy, ako sú tie, o ktorých tu dnes diskutujeme, nemali také tragické dôsledky.

Sú tu však aj hospodárske dôvody, ak sa chceme obmedziť len na tento aspekt, ktoré v zmysle prevencie zaväzujú inštitúcie k podniknutiu krokov. Zatiaľ čo vo vyhlásení tvrdíme, že je potrebné poskytnúť značné sumy na opravu škôd, svoju pozornosť a konanie musíme nasmerovať na investovanie a iniciatívy v oblasti environmentálnej ochrany, zalesňovania a ochrany vegetácie, pretože tie znížia náklady náprav environmentálnych škôd.

Z katastrof takéhoto druhu sa musíme poučiť – moderný človek sa z nich musí poučiť –, že nie všetko sa dá kontrolovať, ale všetko je možné obmedziť, keď sa vykonajú vhodné opatrenia. Pán predsedajúci, musíme to tiež urobiť na pamiatku obetí, ktoré, žiaľ, v nedávnych dňoch a týždňoch po celej Európe charakterizovali realitu našich regiónov.

Raül Romeva i Rueda, v mene skupiny Verts/ALE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, rád by som tiež vyjadril hlboký súcit – môj vlastný aj našej skupiny – a solidaritu s postihnutými regiónmi, ako aj poľutovanie nad vážnymi hospodárskymi dôsledkami týchto katastrof a prejavil sústrasť najmä rodinám obetí. Je tiež dôležité zdôrazniť potrebu, aby sa teraz vnútroštátne, regionálne a miestne orgány zamerali na efektívne postupy prevencie a venovali viac pozornosti primeraným postupom a právnym predpisom týkajúcim sa využívania pôdy.

To je presne dôvod, prečo sme ako skupina predložili dva pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, pretože podľa nás v spoločnom uznesení chýbajú. V prvom sa uvádza: kým vo Francúzsku bola výstavba povolená v údolných nivách a prirodzených mokradinách, zatiaľ čo stavebné špekulácie podnietili výstavbu budov v zraniteľných oblastiach. Toto je pre nás podstatný aspekt na dosiahnutie pokroku.

V druhom pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu sa žiada, aby spolufinancovanie realizácie týchto plánov z rozpočtových prostriedkov Spoločenstva, osobitne zo štrukturálnych fondov, z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, Kohézneho fondu a európskeho Fondu solidarity, podliehalo opatreniam udržateľnosti. Je to pre nás podstatné pri konečnom rozhodovaní, či zahlasujeme pre alebo proti uzneseniu.

João Ferreira, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, naše prvé slová môžu vyjadriť jedine sústrasť a solidaritu s rodinami obetí tejto katastrofy. Vítame vyjadrenia solidarity Európskej únie venované postihnutým regiónom a mestám. Teraz je dôležité, aby sa solidarita zhmotnila do rýchlej mobilizácie nevyhnutných prostriedkov a zdrojov na zmiernenie škôd spôsobených nepriaznivým počasím.

V minulých rokoch boli členské štáty zasiahnuté veľkým počtom katastrof, čo dokazuje 62 žiadostí o mobilizáciu Fondu solidarity, ktoré boli podané celkovo 21 štátmi len počas prvých šiestich rokov jeho existencie.

Škodu spôsobenú týmito katastrofami je ťažké posúdiť, najmä z dôvodu strát ľudských životov. V každom prípade sú hospodárske a sociálne náklady takmer vždy veľmi výrazné.

Práve v tomto kontexte musí prevencia zohrávať dôležitejšiu sociálnu úlohu a stať sa čoraz významnejšou fázou v procese zvládania katastrof. V tejto oblasti je dôležité rozvíjať spoluprácu a solidaritu v rámci Európskej únie. V prvom rade vytvorením finančného rámca vhodného na prevenciu, ktorý bude v členských štátoch podporovať implementáciu ochranných opatrení pre verejnosť, prostredie a klímu.

Adresátmi mimoriadnej pomoci musia byť medzi inými také opatrenia, ako sú náprava potenciálne nebezpečných situácií, ochrana oblastí s najvyššou pravdepodobnosťou rizika, posilnenie systémov skorej výstrahy v členských štátoch a vytvorenie a posilnenie existujúcich pripojení medzi rôznymi systémami skorej výstrahy.

Ako tu už bolo povedané, rozumné využívanie pôdy, hospodársky a sociálny rozvoj v súlade s prírodou a posilnená súdržnosť v Európskej únii sú tiež podstatné faktory prevencie katastrof.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, niekoľko európskych regiónov bolo zasiahnutých ojedinelými prírodnými meteorologickými fenoménmi, ktorých výsledkom boli obrovské materiálne, hospodárske, poľnohospodárske a environmentálne škody a ktoré si, bohužiaľ, vyžiadali priveľa ľudských životov.

Dovolím si dúfať, pán komisár, že po prejavení vášho súcitu bude európsky Fond solidarity, v tomto prípade užitočné európske opatrenie, rýchlo a pružne pripravený na implementáciu vo Francúzsku aj na Madeire, tak ako sa – ako už niekto povedal – použil v ďalších štátoch Európy, aby pomohol mojim krajanom vo Vendée a Charente-Maritime obnoviť nevyhnutnú infraštruktúru a služby.

Podľa toho, čo ste povedali, rozumiem, že francúzska vláda vám ešte nepostúpila túto záležitosť, čo ma veľmi prekvapuje. Musím však povedať, že existujú niektoré aspekty v spôsobe, ktorým istí ľudia využívajú tieto udalosti, čo sa mi zdá pomerne neznesiteľné.

Po prvé, tá naliehavá potreba spájať prírodné katastrofy, ktoré nás postihujú, s takzvaným globálnym otepľovaním. Bez ohľadu na to, akými politickými či pseudovedeckými tvrdeniami nás budú kŕmiť, počasiu ani vlnám neprikážu o nič viac, ako nezabránia zemetraseniam.

Druhým aspektom je systematické hľadanie vinníkov a ľahkých obetných baránkov. Katastrofa Xynthia v západnom Francúzsku je spôsobená veľmi ojedinelou kombináciou dvoch udalostí: samotnou búrkou, samozrejme, a akýmisi neobyčajne vysokými prílivmi, ktoré viedli ku kolapsu priehrad.

Kontroverzia prepukla pre stavebné povolenia vydané starostami, ktorým bola prisúdená osobná zodpovednosť za úmrtia, ktoré sa vyskytli v ich obciach. Nikto – žiaden *département*, región, verejné služby, urbanisti či architekti – však voči týmto stavebným povoleniam, ktoré jednotlivci požadovali, nenamietal.

Volení zástupcovia regiónu, osobitne v malých obciach, majú celkom správne veľkú úctu ich spoluobčanov. Nesú veľkú mieru zodpovednosti v podstate za nič, majú pozoruhodný zmysel pre všeobecné záujmy, boria sa s čoraz komplexnejšími povinnosťami, za ktoré je sčasti zodpovedná Európa, no verejné orgány ich úplne opustili a ja som túžil po tom, aby som na to tu poukázal.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) podporuje uznesenie a odporúča, aby sme patrične vyjadrili sústrasť a solidaritu a podnikli priame kroky. Chcel by som k tomu pridať niekoľko poznámok. Po prvé, myslím si, že je vynikajúce, že Komisia vstúpila do roztržky a pán Hahn tiež uvažuje nad tým, ako by mohol pozmeniť svoje operačné programy. Je to tiež dobré znamenie z krátkodobého hľadiska.

Skutočný problém však spočíva vo Fonde solidarity. Ako sa celé roky darilo Rade zdržiavať opatrenia Parlamentu, aby sa Fond solidarity stal pružnejším? Podľa môjho názoru je naozaj veľmi záslužné, že pán Potočnik sa celkom jednoznačne vyjadril, že iniciatívu teraz preberie Komisia. Španielske predsedníctvo by tu dnes malo byť, aby to potvrdilo. Teraz je čas konať a Parlament je mimoriadne nespokojný s týmto zdržaním.

Táto otázka má však aj druhý rozmer. Som z Holandska. Väčšina Holandska sa nachádza pod úrovňou mora. Stále si jasne pamätáme na jarnú záplavu z roku 1953 a vieme, že je nevyhnutné hľadieť vpred. Vieme, že bezpečnosť a preventívne opatrenia musia ísť ruka v ruke s rozvojom týchto regiónov, teda s rozvojom akýchkoľvek aktivít, ktoré majú vplyv na pobrežie. A to je určite dosiahnuteľný cieľ. My v Holandsku sme teraz prišli s plánom delty, ktorý posilňuje našu pobrežnú obranu, a skúmame tiež ďalšie záležitosti, v ktorých je imperatívom spojenie bezpečnosti s hospodárskym rozvojom.

Dovoľte mi na záver dodať, že v roku 2008 bola vo francúzskom pobrežnom meste Saint Malo realizovaná iniciatíva zhromaždenia všetkých pobrežných regiónov pod záštitou Organizácie Spojených národov v spolupráci s OECD. Organizácia Spojených národov má teraz plán prevencie katastrof pre pobrežné regióny a práve tá celosvetová perspektíva je dôležitá. Európsky parlament má na obdobie rokov 2009 – 2010 pilotný projekt a my sme podporili účasť našich regiónov v ňom, okrem iného, aj poskytnutím finančných prostriedkov. Celosvetový rozmer je to, čo musíme dostať do nášho programu v nadchádzajúcom období.

Bernadette Vergnaud (S&D). – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, chcela by som začať vyjadrením úprimnej sústrasti a solidarity s obeťami záplav na Madeire a búrky Xynthia.

Musíme sa pýtať nevyhnutné otázky o znepokojujúcom náraste deštruktívnych meteorologických javov, o úlohe zmeny klímy a súrnej potrebe nájsť riešenia. Momentálne je to prípad poskytnutia naliehavých riešení obyvateľstvu zasiahnutému týmito katastrofami. Verejní aj súkromní poskytovatelia poistenia, samozrejme, musia zareagovať, no čo sa týka zničenej infraštruktúry a obnovy postihnutých oblastí, musí sa prejaviť európska solidarita.

To je dôvod, prečo francúzska vláda požiadala o pomoc z Fondu solidarity EÚ, založeného v roku 2002, ktorá, dúfam, bude poskytnutá rýchlo a zmysluplne. To je podstatou dvoch listov, ktoré som poslala Komisii od 1. marca vo svojej funkcii volenej predstaviteľky regiónu západného Francúzska a o ktorých som mala minulý štvrtok možnosť diskutovať s pánom komisárom Hahnom v La Rochelle, ktorému úprimne ďakujem za jeho prístupnosť.

Komisár Hahn súhlasil s názorom, že mechanizmus je zložitý a ťažko realizovateľný. Nuž musíme konštatovať, že by mohol byť pružnejší, keby Rada nepochopiteľne neblokovala zhodnotenie používania tohto fondu, ako to bolo prijaté výraznou väčšinou poslancov Európskeho parlamentu v máji roku 2006. Verím preto, že španielske predsedníctvo prelomí mŕtvy bod v súvislosti s týmto textom a systém sa stane účinnejším.

Čo sa týka momentálnych otázok, žiadam Komisiu, aby schválila jednorazové zvýšenie spolufinancovania prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu na projekty v postihnutých regiónoch v časovom období, ktoré umožní obnoviť ich hospodárstvo do leta.

Na záver, pomoc by nemala byť využitá na takú obnovu, ktorá by vytvorila rovnako tragické environmentálne a urbanistické chyby. Mala by skôr byť použitá rozumným spôsobom, aby sa čo najviac predišlo opakovaniu takýchto tragédií.

François Alfonsi (Verts/ALE). – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, po katastrofe, ktorá postihla francúzske pobrežie iba pár týždňov po Madeire, naša skupina predložila niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, aby náš Parlament okrem vyjadrovania sústrasti aj odsúdil tých, ktorí sú zodpovední. V týchto katastrofách totiž občania Európy neumreli a ďalší nestratili všetko len preto, že jednoducho udreli živly. Došlo k tomu aj z dôvodu niektorých veľmi vážnych chýb, keď sa umožnilo zastavanie morských a riečnych brehov. Za tieto chyby zodpovedajú členské štáty, ich právne predpisy, ktoré nie sú primerané, ich orgány, ktoré sú príliš ľahostajné, a ich vlády, ktoré sú príliš nezodpovedné.

Umožnenie výstavby v záplavových zónach nie je o nič menej nebezpečné, ako bolo v minulých rokoch povolenie a podpora konzumácie tabaku alebo azbestu, hoci ľudia umierali a bolo úplne jasné, čo bolo príčinou. Pred Xynthiou bola Madeira, pred Madeirou bola Sicília, zajtra budú ďalšie katastrofy. Ak Európsky parlament nezdvihne svoj hlas, bude niesť zodpovednosť za budúce katastrofy. Európska únia musí prejaviť solidaritu, no musí tiež preukázať zmysel pre spravodlivosť.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, tak ako všetci tu, aj my v prvom rade myslíme na obyvateľov, pozostalé rodiny a tých, ktorí z dôvodu búrky Xynthia prišli o všetko.

Jedným z ponaučení z tejto katastrofy bude opäť užitočnosť útvarov členských štátov, obcí, úradov, regiónov vrátane verejných služieb a útvarov civilnej ochrany, ktoré preukázali svoju efektívnosť. Ako všetci súhlasíme, rodinám dnes musíme súrne pomôcť s opravou a obnovou, no obnovovať musíme iným spôsobom, berúc do úvahy prírodu a ľudské bytosti. K tomu je potrebné stimulovať poisťovacie spoločnosti, ktoré sa utápajú v ziskoch, aby preplatili ľudom spôsobené škody.

Na druhej strane, uvedomujúc si mimoriadny charakter katastrofy, ktorá postihla regióny, musí Európska únia v spolupráci s členskými štátmi prijať kroky omnoho väčšieho rozmeru a rýchlejšie, v neposlednom rade využitím európskeho Fondu solidarity, a musí konať pružnejšie, než ste práve opísali vy, pán komisár. Iste, zničenie obydlí, podnikov a sterilizáciu poľnohospodárskej pôdy pravdepodobne nie je možné vyčísliť použitím tradičných metód.

Na druhej strane, aby sme pomohli regiónom postaviť sa opäť na vlastné nohy, budeme musieť tiež kombinovať regionálne fondy a Európsky sociálny fond. Okrem toho je dôležité dostatočne sa poučiť z toho, čo sa práve stalo, a prijať kroky, ktoré zabránia podobným katastrofám alebo obmedzia škody z takýchto klimatických javov. Otázky výstavby v záplavových oblastiach a boja s realitnými špekuláciami na pobreží musia byť opätovne preskúmané vo vzťahu k prírode, poľnohospodárskym aktivitám, akvakultúre, chovu ustríc a rybolovu, ktoré európske politiky tak často poškodzujú.

Preto navrhujem, aby Európska únia v spolupráci s členskými štátmi a regiónmi vytvorila plán dôslednej udržateľnej obnovy a rozvoja, ktorý by bral do úvahy geografickú polohu, prostredie, biodiverzitu a aktivity v blízkosti pobrežia.

Nakoniec, musí existovať možnosť vytvorenia všeobecného systému prevencie, monitorovania a výstrahy, ktorý by obyvateľstvu poskytoval rýchlu pomoc založenú na solidarite.

Maurice Ponga (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, ako už moja kolegyňa pani Morinová-Chartierová a iní poslanci Parlamentu uviedli, 27. a 28. februára prudká búrka Xynthia zasiahla niekoľko regiónov Francúzska, vyžiadala si 53 ľudských životov a spôsobila obrovské materiálne škody.

Búrka bola mimoriadne intenzívna a v blízkosti francúzskeho pobrežia spôsobila ničiace záplavy. Po Madeire bola Európa opäť zasiahnutá. Bretónsko, región môjho kolegu a priateľa pána Cadeca, bolo prudko zasiahnuté. Stav prírodnej katastrofy bol vyhlásený v troch regiónoch Francúzska: Bretónsku, Poitou-Charentes a Pays de la Loire.

Európska únia musí v reakcii na tieto katastrofy preukázať svoju vnímavosť a prejaviť solidaritu. Samotné slová a uznesenia nám neumožnia pomôcť obetiam katastrof, musíme poskytnúť predovšetkým finančnú pomoc.

Žiadam preto Európsku komisiu – a môj kolega pán Béchu podporuje moju žiadosť –, aby rýchlo uvoľnila Fond solidarity EÚ a pomohla tak oblastiam katastrofy vyrovnať sa so škodami.

Táto pohroma ukázala, že návrh pána Barniera o založení európskej jednotky civilnej ochrany má zmysel. Európania musia konať spoločne, keď že pribúda stále viac katastrof, ktoré zasahujú oblasti Európy, osobitne najizolovanejšie a najzraniteľ nejšie regióny, ako sú ostrovy v Indickom oceáne a karibské ostrovy.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v prvom rade by som chcel vyjadriť solidaritu s rodinami obetí postihnutých búrkou Xynthia.

Minulý týždeň som mal možnosť navštíviť Madeiru s delegáciou Výboru pre regionálny rozvoj s poslancami Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente. Bolo to po prvýkrát, kedy sa európska delegácia ocitla priamo tam a stretla sa s predstaviteľmi orgánov a obyvateľmi ostrova.

Búrky, ktoré Madeiru postihli, zabili viac ako 40 ľudí a zranili alebo vysídlili ďalšie stovky. Hospodárske straty sa odhadujú na 100 miliónov EUR, pričom priamo postihnutých je 900 podnikov a viac ako 3500 pracovníkov.

Momentálnou prioritou je prestavba infraštruktúry, zaistenie návratu do normálu a najmä obnovenie imidžu Madeiry v zahraničí a opätovné získanie dôvery ľudí v jej odvetvie cestovného ruchu, čo by podporilo hospodárstvo a rozvoj.

Vlny nepriaznivého počasia, osobitne búrka Xynthia, postihli tiež Španielsko, najmä časti Andalúzie a Kanárske ostrovy, ako aj západné Francúzsko a iné štáty.

Tieto veľké katastrofy spôsobili obrovské hospodárske škody a vyžadujú si naliehavú, rýchlu a účinnú reakciu Európskej únie; musíme preto mobilizovať potrebné nástroje, aby sa riešil takýto druh katastrof.

Pán komisár, toto je mimoriadna situácia, ktorá si vyžaduje mimoriadne opatrenia.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Výskyt a rozsah kalamít a prírodných katastrof, ktorým sme v poslednej dobe čelili, je alarmujúci. Nastal správny čas, aby bol uvedený do praxe návrh o založení európskej jednotky civilnej ochrany, ktorý v roku 2006 predložil Michel Barnier.

Je tu tiež naliehavá potreba nájdenia riešenia na odštartovanie prehodnotenia nariadenia o európskom Fonde solidarity. Na základe stanoviska z roka 2006 Parlament schválil pozmeňujúci a doplňujúci návrh nariadenia s cieľom vytvorenia možnosti okamžitej a účinnej reakcie, keď o ňu požiadajú členské štáty. Zníženie prahovej hodnoty potrebnej na mobilizáciu fondu a poskytnutie okamžitej platby na základe predbežného hodnotenia sú mimoriadne významné opatrenia tvoriace súčasť revidovanej formy nariadenia.

Žiadam preto Radu o odblokovanie spisov k prehodnoteniu nariadenia o európskom Fonde solidarity, jeho okamžité prehodnotenie a nezamietnutie nového nariadenia.

Ďakujem.

Karin Kadenbach (S&D). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, v októbri minulého roka som ako členka delegácie Výboru pre regionálny rozvoj mala na Madeire možnosť vidieť všetky úžasné veci, na ktoré sa využívajú finančné prostriedky EÚ. To je tiež dôvod, prečo sa cítim touto katastrofou osobne dotknutá. Chcela by som vyjadriť sústrasť členom postihnutých rodín, ale tiež tým, ktorí v priebehu len niekoľkých hodín stratili všetko, čo budovali celý svoj život.

Predovšetkým v tomto čase je Európska únia pod drobnohľadom a Fond solidarity bol založený presne na tento druh ťažkej situácie, keďže obyvatelia Madeiry a Francúzska potrebujú nielen náš súcit, ale najmä, viac ako čokoľvek iné, našu finančnú pomoc.

Katastrofa vo Francúzsku a na Madeire bola znásobená faktom, že ľudia boli možno príliš ambiciózni v snahe ovládnuť prírodu a pokúšali sa svojimi životmi prekonať zákony prírody. Skutočnosť, že to z dlhodobého hľadiska nie je možné, tu bola opäť preukázaná veľmi bolestne.

Znamená to, že všetky finančné prostriedky musia byť využité takým spôsobom, aby bola zabezpečená bezpečnosť, prevencia a udržateľnosť. Tomu je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, na úvod by som chcel vyjadriť solidaritu a sústrasť Francúzsku a Portugalsku, predovšetkým La Rochelle a Madeire; v druhom rade mi dovoľte vyjadriť solidaritu s mojou vlastnou krajinou, osobitne Andalúziou a Kanárskymi ostrovmi, ktoré boli postihnuté týmito silnými búrkami. Ostrú kritiku však musím adresovať Fondu solidarity Európskej únie.

Fond solidarity je zastaraný a neberie do úvahy uznesenie tohto Parlamentu z roku 2006. Nemá už vôbec žiadny zmysel. Uvedené hodnoty – 0,6 % HDP a 3 miliardy EUR – nekorešpondujú s tým, čo si vyžaduje situácia, pretože nejde iba o stav núdze, ale tiež o úsilie o obnovu. Máme vieru v španielske predsedníctvo a žiadame ho preto o poskytnutie impulzu, ktorý je potrebný k reforme Fondu solidarity.

Nuno Teixeira (PPE). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, začnem vyjadrením mojej úprimnej sústrasti všetkým rodinám obetí búrky Xynthia, najmä vo Francúzsku a Španielsku. Nikto by nečakal, že len týždeň po tom, čo sa stalo na Madeire, búrka s takým náporom zasiahne pobrežie Francúzska, Španielska a predovšetkým Kanárske ostrovy.

Minulú sobotu som využil možnosť sprevádzať pána Hahna, ktorý na Madeire navštívil najviac postihnuté oblasti a mal možnosť vidieť na vlastné oči škodu, ktorá sa tam udiala. Predseda Komisie pán Barroso tak urobí zajtra. Skutočnosť, že tak konajú a osobne uvidia mieru skazy, z nich robí privilegovaných svedkov toho, čo sa stalo, a koncentruje pozornosť ľudí na to, čo je teraz najdôležitejšie: okamžitá pomoc.

Je zásadné, aby bol Parlament schopný venovať sa rýchlemu prehodnoteniu zloženia Fondu solidarity, jeho zjednodušeniu a pohotovejšiemu odoslaniu pomoci, aby sme mohli rýchlo poskytnúť výpomoc ľuďom, od ktorých nemôžeme žiadať viac času.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Vítam iniciatívu podporujúcu uznesenie Európskeho parlamentu o veľkých prírodných katastrofách, ktoré sa udiali v autonómnej oblasti Madeire, a následkoch búrky Xynthia v Európe. Dovoľte mi vyjadriť sústrasť tým, ktorí boli postihnutí a uznanie všetkým tým, ktorí pomohli so zasahovaním po týchto katastrofách.

Verím, že regióny Európy musia získať omnoho väčšiu finančnú podporu na pomoc pri uplatňovaní opatrení zameraných na predchádzanie takýmto katastrofám. Európska únia môže prísť so zlepšeniami a vytvoriť komplexné systémy analýz príčin katastrof, aby sa utvorili čo najúčinnejšie opatrenia ich prevencie. Myslím si, že takto osobitne zamerané opatrenia by mali byť vytvorené pre každý makroregión Európy. Hoci sa na to v tomto uznesení priamo neodvoláva, momentálne mám na mysli stratégiu EÚ pre oblasť Dunaja, pretože táto rieka bola v nedávnej minulosti, v rokoch 2002 a 2004, zdrojom prírodných katastrof.

Doplnkové využívanie všetkých dostupných zdrojov čo najprístupnejším spôsobom okrem toho napomôže vytvoreniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ktorá poskytne platformu na kroky solidarity v prípade katastrof.

Ďakujem.

Janez Potočnik, *člen Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, pochádzam z malej dediny s približne 500 obyvateľmi, ktorú len pred dvomi rokmi silne zasiahli záplavy. Bol to skutočný zázrak – alebo, ak chcete, šťastie –, že nedošlo k stratám na ľudských životoch. Vtedy sme mali z rovnakého Fondu solidarity, o ktorom

dnes hovoríme, obrovský prospech. Úplne rozumiem pocitom ľudí v teréne. Tiež očakávajú solidaritu z celej Európskej únie – solidaritu, ktorá je rýchla a účinná.

Preto je podľa môjho názoru nesmierne dôležité koncentrovať sa na nariadenie o Fonde solidarity. Ako viete, návrh Komisie na pozmeňujúci a doplňujúci návrh k nariadeniu o Fonde solidarity Európskej únie pochádza z roku 2005. Tento návrh sa týka najmä rozšírenia fondu o iné ako prírodné katastrofy. Zahrňuje však aj prvky, ktoré by mohli byť významné aj v prípade búrky Xynthia – návrh na zníženie prahových hodnôt a možnosť vyplácania preddavkov očakávanej pomoci.

Niektoré členské štáty – vrátane Francúzska – vyslali nedávno signály, že by mohli prehodnotiť svoj negatívny postoj. Spolu s Parlamentom sa Komisia onedlho chystá prebrať novú iniciatívu voči Rade a jej španielskemu predsedníctvu, aby sa uvoľnila táto agenda.

Tiež súhlasím s poznámkou, že by sme sa mali čo najviac snažiť byť lepšie pripravení. Frekvencia a intenzita katastrofických udalostí sa jasne zvyšujú a to je znepokojujúce. Preto si myslím, že je nesmierne dôležité byť lepšie pripravení. V tomto zmysle by mali svoju úlohu zohrávať aj Kohézny fond a štrukturálne fondy. Existujú tiež ďalšie spôsoby, ktoré je možné preskúmať. Štrukturálne fondy a Kohézny fond som už spomenul. Presmerovať je možné aj fond pre rozvoj vidieka, samozrejme len na žiadosť členského štátu.

Chcel by som sa vám poďakovať za podporu a tiež by som vám chcel poďakovať v mene môjho kolegu Johannesa Hahna, ktorý za túto oblasť nesie zodpovednosť.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Alain Cadec (PPE), písomne. – (FR) Dňa 27. a 28. februára prudká búrka Xynthia zasiahla niekoľko francúzskych regiónov. Vyžiadala si 53 životov a spôsobila obrovské materiálne škody vrátane mimoriadne vážnej povodne. Po katastrofe na Madeire bola Európa opäť zasiahnutá. Môj región Bretónsko bol silne postihnutý a stav prírodnej katastrofy bol vyhlásený v troch oblastiach, podobne ako v regiónoch Poitou-Charentes a Pays de la Loire. Rád by som vyjadril plnú solidaritu s postihnutými rodinami a s obeťami katastrofy. Európska únia ako celok musí ukázať svoju vnímavosť a solidaritu prostredníctvom balíkov finančnej pomoci a podporných opatrení zameraných na obnovu. Pán Béchu sa ku mne pripája v žiadaní o núdzovú pomoc. Aplikácia finančných zdrojov Fondu solidarity dnes vyzerá komplikovane. Treba si priznať, že Parlament žiadal o účinnejšie a pohotovejšie využívanie Fondu solidarity EÚ od roku 2005. Komisia a Rada musia napomôcť rýchlemu uvoľneniu tohto fondu pre postihnuté regióny. Táto katastrofa ukázala, že správa pána Barniera o založení európskej jednotky civilnej ochrany – EuropeAid – je úplne odôvodnená a umožnila by nám vyvinúť účinnejšiu odpoveď na katastrofy.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Dve prírodné katastrofy tragických rozmerov udreli na Európu a jej členské štáty v posledných týždňoch. Za sebou nechali stopu smrti a skazy a spôsobili škody za desiatky tisíce eur.

Nezabudneme na tragické obrázky z Madeiry z konca februára – ktoré som sledoval s mimoriadnym smútkom, pretože to bola tragédia zasahujúca ostrov, ktorý dobre poznám – ani na dramatické správy o smerovaní búrky Xynthia cez niekoľko oblastí v Európe.

Pri tejto príležitosti okrem vyjadrenia mojej úprimnej účasti všetkým, ktorí boli postihnutí týmito tragédiami, nalieham na Komisiu, aby rýchlo zakročila poskytnutím pomoci najpostihnutejším regiónom. Tá sa musí realizovať nielen čo najrýchlejšou a najpružnejšou mobilizáciou Fondu solidarity Európskej únie poskytnutím čo najväčších finančných prostriedkov, ale tiež využitím všetkých nástrojov a mechanizmov, ktoré umožňuje Kohézny fond, na pomoc postihnutým regiónom pri prekonávaní tejto hroznej tragédie.

Tiež by som chcel využiť túto príležitosť na vyjadrenie solidarity s úsilím miestnych orgánov a obyvateľov Madeiry.

Veronica Lope Fontagné (PPE), písomne. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, bohužiaľ, musíme opäť riešiť túto smutnú a už obvyklú záležitosť. Chcela by som vyjadriť rešpekt a vďačnosť všetkým profesionálom a dobrovoľníkom, ktorí prispeli k snahám o záchranu a obnovu v postihnutých oblastiach, a chcela by som vyjadriť úprimnú sústrasť rodinám obetí. Musíme poskytnúť pomoc obetiam a pripraviť cestu čo najrýchlejšej obnove postihnutých oblastí. Musíme tiež pokračovať v intenzívnej práci v oblasti prevencie. Na záver a čo je najdôležitejšie, požiadala by som španielsku vládu, aby využila svoje aktuálne predsedníctvo v Európskej únii na poskytnutie impulzu, ktorý je potrebný k úprave súčasného nariadenia

o Fonde solidarity Európskej únie – o čo Európsky parlament žiadal pri mnohých príležitostiach –, aby sa dosiahla jeho rýchlejšia, pružnejšia a účinnejšia dostupnosť.

Iosif Matula (PPE), písomne. – (RO) Výskyt globálnych prírodných katastrof je alarmujúci. Dnes môžeme vidieť dôsledky nášho nezodpovedného konania v minulosti, keď čelíme novému problému: boju s vplyvmi zmeny klímy.

Je úplne samozrejmé, že náklady operácií na obnovu oblastí postihnutých prírodnými katastrofami sú neporovnateľne vyššie v porovnaní s úsilím potrebným na prevenciu. Na riešenie takýchto situácií máme na úrovni EÚ dostupné nástroje, ktoré dopĺňajú projekty realizované regiónmi. Napríklad v západnom regióne Rumunska, ktorý zastupujem, sa propaguje projekt zlepšenia schopnosti a kvality intervenčného systému, ktorý sa využíva pri núdzových situáciách. Dostupné finančné nástroje vrátane štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu, ako aj fondu pre rozvoj vidieka musia byť prehodnotené, aby poskytli väčšiu flexibilitu v stave núdze.

Čo sa týka Fondu solidarity, zníženie prahovej hodnoty na mobilizáciu fondu a možnosť vyplácania preddavkov príslušných súm peňazí by urýchlilo a zefektívnilo intervencie a obnovu.

V neposlednom rade budeme musieť venovať náležitú pozornosť staršej iniciatíve, konkrétne jednotke rýchleho zásahu, ktorá pokryje celé územie Európskej únie, pretože prírodné živly zasahujú susediace regióny, čo vytvára podmienky na solidaritu a cezhraničné konanie.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), písomne. – (PT) Chcela by som sa pridať k mnohým vyhláseniam sústrasti obetiam prudkej búrky, ktorá 20. februára zasiahla Madeiru, ako aj k vyhláseniam solidarity so všetkými, ktorí trpia z dôvodu straty rodiny a priateľov či strateného majetku. Chcela by som tiež zdôrazniť trvalú potrebu zjednotiť potenciál Európskej únie na poskytnutie pomoci obyvateľstvu postihnutému prírodnými katastrofami. Stratou osobného vlastníctva, ako sú ich domovy, živobytie a práca, by toto obyvateľstvo mohlo upadnúť do zúfalej situácie. V takýchto prípadoch je sociálna spravodlivosť dosiahnuteľná jedine prostredníctvom solidarity, pričom nesmieme zabúdať, že z vhodných životných podmienok všetkých svojich občanov má prospech celá spoločnosť. Preto nie je nič prehnané na požiadavke zvýšenia Fondu solidarity Európskej únie a jeho väčšej flexibility. V tomto zmysle by som chcela vyhlásiť moju úplnú podporu uzneseniu o Madeire, ktoré bolo dnes Európskym parlamentom prijaté.

Richard Seeber (PPE), písomne. – (DE) Nedávne búrky na Madeire, v častiach Španielska a Francúzska si vyžiadali veľkú obeť v podobe viac ako 40 mŕtvych na Madeire, ďalších 60 vo Francúzsku, nespočetného množstva nezvestných osôb a rozsiahlych škôd na majetku. Zvládanie prírodných katastrof je šancou Európy dokázať svoju pridanú hodnotu. Na boj so strašnými následkami búrky Xynthia a devastujúcich prudkých dažďov sa žiada rýchla a jednoduchá spolupráca medzi európskymi partnermi. Fond solidarity a ďalšie finančné nástroje EÚ môžu minimálne umožniť rýchlejšie riešenie hospodárskych škôd katastrofy. Organizácia prevencie katastrof však vždy musí zostať v rukách členských štátov, ktoré majú najlepšiu pozíciu riešiť situácie v danom štáte a v prípade katastrof tak môžu reagovať najrýchlejšie. V záujme prevencie škôd budúcich búrok by Komisia mala podporiť členské štáty v ich snahách o vytvorenie účinných núdzových plánov a tabuliek rizika. S postupom zmeny klímy a porušením vodných cyklov, ktoré to prináša, nebude úplne možné v budúcnosti odvrátiť ešte prudšie búrky. Škody, ktoré také búrky spôsobia, však určite môžu byť pri lepšom predchádzajúcom plánovaní znížené.

Dominique Vlasto (PPE), písomne. – (FR) Búrka Xynthia je ďalšou tragickou a bolestivou ukážkou klimatických nepokojov, ktoré pridávajú na sile a frekvencii prírodných javov. Európska únia v dnešnej dobe čelí takýmito prírodným katastrofám príliš často na to, aby si vystačila s existujúcimi metódami, a myslím si, že v záujme zlepšenia ochrany svojich občanov by mala posilniť tri oblasti zasahovania: prevenciu, ktorej sa v roku 2009 venovala biela kniha o prispôsobení sa klimatickej zmene, pre ktorú som bola spravodajkyňou stanoviska a ktorá výslovne zdôrazňuje zraniteľnosť pobrežných a horských oblastí; ďalej rýchly zásah konečným vytvorením európskej jednotky civilnej ochrany, o ktorej sme iba hovorili a k realizácii ktorej stačí návrh; a napokon obnovu umožnením núdzovej mobilizácie štrukturálnych fondov – v prípade potreby mimo regionálneho rámca plánovaných oblastí zásahov – a Fondu solidarity a nariadenia o ňom, ktoré je potrebné pozmeniť a doplniť, aby sa urýchlila a zjednodušila jeho mobilizácia. Je teda zrejmé, že schvaľujem toto uznesenie. Ľutujem však, že by náš Parlament mal opäť žiadať o opatrenia, ktoré mohli byť navrhnuté po tom, ako sa Európou prehnala ďalšia z príliš veľkého počtu prírodných katastrof, ktoré v posledných rokoch Európe priniesli smútok.

4. Veľké prírodné katastrofy v autonómnej oblasti Madeira a následky búrky Xynthia v Európe (predložené návrhy uznesení): pozri zápisnicu

5. Situácia v Čile a stratégia humanitárnej pomoci EÚ (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o situácii v Čile a stratégii humanitárnej pomoci EÚ.

Janez Potočnik, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, toto vyhlásenie robím v mene kolegyne Kristaliny Georgievovej, komisárky pre medzinárodnú spoluprácu, humanitárnu pomoc a krízové opatrenia. Prečo ho robím namiesto nej? Je to celkom jasné a zrejmé. Pani komisárka Georgievová včera 10. marca pricestovala do Čile, aby navštívila oblasti, ktoré boli postihnuté nedávnym zemetrasením, a pokračovala v práci európskych odborníkov na humanitárnu pomoc a civilnú ochranu v týchto oblastiach.

Hneď po príchode do čilského hlavného mesta Santiaga odcestovala pani komisárka Georgievová do oblasti, ktorá bola najviac postihnutá zemetrasením a cunami, vrátane pobrežného regiónu v okolí miest Constitución, Talca a Concepción.

Počas svojej návštevy v teréne sa stretla s predstaviteľmi partnerov Úradu humanitárnej pomoci Európskej komisie (ECHO), ktorí pôsobia v tejto oblasti, navštívila základňu monitorovacieho a informačného centra v meste Penco a zúčastnila sa bilaterálnych stretnutí s čilskými orgánmi v tejto oblasti.

Ešte dnes bude pani komisárka Georgievová zastupovať pána predsedu Barrosa počas inaugurácie pána prezidenta Sebastiána Piñeru v meste Valparaíso.

Rozsiahle zemetrasenie a následné cunami, ktoré Čile zasiahlo v sobotu 27. februára v skorých ranných hodinách, sú strašnou tragédiou. Najnovšie oficiálne údaje naznačujú, že zahynulo 528 ľudí, a očakáva sa, že tento počet sa ešte zvýši. Zemetrasenie postihlo viac než dva milióny ľudí. Poškodenie infraštruktúry bolo obrovské a vážne poškodilo pol milióna domovov.

Vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredsedníčka Komisie Cathy Ashtonová v ten deň zavolala čilskému ministrovi zahraničných vecí pánovi Marianovi Fernándezovi, aby mu vyjadrila našu sústrasť s rodinami obetí a povedala, že sme pripravení poskytnúť pomoc a podporu.

Hneď po zverejnení správy sa mobilizoval systém núdzových opatrení úradu ECHO. Mechanizmus civilnej ochrany EÚ okamžite vydal výstražnú správu pre zúčastnené štáty. Počas tohto prvého víkendu fungovalo krízové centrum monitorovacieho a informačného centra (MIC), ktoré dostávalo správy o sile a následkoch zemetrasenia a určovalo prostriedky civilnej ochrany, ktoré mohli byť rýchlo k dispozícii. Pani komisárka Georgievová bola v priebehu dňa v krízovom centre, kde riadila operácie.

Mnohé členské štáty Európskej únie informovali MIC o poskytnutej alebo ponúkanej pomoci. Tá zahŕňa personál a vybavenie, ktoré už do mesta Concepción poslali zo Španielska, Nemecka, Francúzska, Spojeného kráľovstva, prísľub finančných prostriedkov z Fínska, Spojeného kráľovstva a Holandska, ako aj ponuky mostov, stanov, poľných kuchýň a generátorov z Bulharska, Slovenska, Švédska a Rakúska.

Čilské orgány naznačili, že prijímajú pomoc, ktorú ponúkli členské štáty Európskej únie.

Komisia spustila systém núdzových humanitárnych opatrení v Bruseli a súčasne aj v regionálnej pobočke úradu ECHO v meste Managua, ktorá pokrýva Latinskú Ameriku.

Obrátili sme sa na potenciálnych partnerov pre rýchle financovanie, ktorí mali možnosť poskytnúť okamžitú núdzovú pomoc, a mobilizovali sme terénnych špecialistov úradu ECHO, ktorí pri prvej možnej príležitosti odcestovali do oblasti postihnutej zemetrasením. V nedeľu skoro ráno bolo prijaté prvé núdzové rozhodnutie o pomoci vo výške troch miliónov. So štyrmi partnerskými agentúrami sa uzavreli dohody o humanitárnom príspevku: s francúzskou spoločnosťou Telecom Sans Frontières o poskytnutí núdzových telekomunikačných služieb, s panamerickou zdravotníckou organizáciou a so španielskym Červeným krížom o pomoci pri obnove zdravotníckych služieb, ako aj s nemeckým Červeným krížom o dodávke prístreškov, bezpečnej vody a základných potrieb pre domácnosť.

Úrad ECHO poskytol dvojčlenný tím odborníkov na humanitárnu pomoc, ktorí do Čile pricestovali v pondelok 1. marca ráno, aby zhodnotili potreby a stretli sa s orgánmi a potenciálnymi partnermi na vykonávanie opatrení. Ďalší dvaja členovia tímu pricestovali nasledujúci deň a piaty člen sa pripojil o pár dní neskôr.

Teraz je v Čile aj šesťčlenný tím odborníkov z mechanizmu civilnej ochrany EÚ. Štyria pracujú v oblasti zasiahnutej zemetrasením blízko mesta Concepción a dvaja v súčasnosti sídlia v Santiagu, aby udržiavali spojenie s orgánmi a koordinovali opatrenia členských štátov Európskej únie.

V najviac postihnutých oblastiach vykonávajú humanitárni odborníci z úradu ECHO a tím civilnej ochrany EÚ spoločné hodnotenia s Úradom OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) a niekoľkými agentúrami OSN.

Michèle Striffler, *v mene skupiny PPE.* – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, ako už bolo povedané, zemetrasenie v Čile, ktoré bolo silnejšie než to, čo zažili Haiťania, a po ktorom tiež nasledovalo cunami, bolo napriek tomu oveľa menej smrteľné, a to vďaka fungujúcemu systému včasného varovania, obyvateľom, ktorí boli lepšie pripravení na katastrofy, a silnému štátu, ktorý bol schopný reagovať.

Vítam rýchlu reakciu Európskej komisie a členských štátov. Okamžite bolo aktivované Monitorovacie a informačné centrum Európskej komisie, bolo prijaté núdzové humanitárne rozhodnutie o pridelení 3 miliónov EUR ako reakcia na okamžité potreby a do postihnutých oblastí boli vyslaní odborníci z generálneho riaditeľstva pre humanitárnu pomoc (DG ECHO), aby vykonali vyhodnotenie potrieb.

Chcela by som oceniť najmä okamžitú verejnú reakciu pani komisárky Georgievovej, ktorá včera pricestovala do Santiaga, aby navštívila príslušné oblasti.

Prírodné katastrofy sú vo väčšine prípadov neočakávané udalosti. Ak chceme ochrániť životy v oblastiach, ktoré podliehajú prírodným katastrofám, je veľmi dôležité znížiť riziko tým, že budeme lepšie pripravení a že budeme mať budovy, ktoré sú vhodné na daný účel. Takisto je dôležité zabezpečiť, aby rozvojová spolupráca zahŕňala aj znižovanie rizika katastrof, čiže prípravu na katastrofy, zmierňovanie ich následkov a najmä predchádzanie katastrofám.

María Muñiz De Urquiza, v mene skupiny S&D. – (ES) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som v mene delegácie Spoločného parlamentného výboru Čile – EÚ chcela vyjadriť našu solidaritu s čilským ľudom, parlamentom a s čilskou vládou v dôsledku katastrofálneho zemetrasenia, ku ktorému došlo 27. februára, a viac než dvesto menších otrasov, ktoré boli doteraz zaznamenané.

Zemetrasenie zabilo prinajmenšom 500 ľudí vrátane dvoch Európanov a postihlo 2 milióny Čiľanov. Najviac zasiahlo ľudí z kmeňa Mapuče, pretože ich pozemky ležia v troch zo štyroch južných regiónov krajiny.

Tiež by som chcela vyjadriť našu vďaku všetkým ľuďom, ktorí pracovali nezištne, a všetkým profesionálom, ktorí pomáhali obetiam. Čilský ľud dokázal, že je schopný čeliť výzvam veľmi zložitej situácie. Chcela by som zablahoželať pani prezidentke Bacheletovej k okamžitému poskytovaniu pomoci, s ktorým jej vláda začala, aby zvládla situáciu spôsobenú týmto hrozným zemetrasením, ktoré zničilo obydlia a infraštruktúru.

Čilská vláda konala rýchlo a pri určovaní konkrétnych oblastí, ktoré potrebovali pomoc, preukázala serióznosť a zodpovednosť. Aj medzinárodné spoločenstvo preukázalo solidaritu, čo je dôkazom vynikajúcich vzťahov medzi Čile a jeho susedmi a strategickými partnermi.

Chcela by som zablahoželať aj novej vláde pána Sebastiána Piñeru, ktorá dnes preberá úrad, a povzbudiť ho v jeho snahách o obnovu. Dúfam, že v týchto snahách bude môcť počítať s plnou podporou Európskej únie.

Čile je pre Európsku úniu priateľskou a partnerskou krajinou a zároveň je to rozvinutá krajina a člen Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. Ale aj tak budú náklady na rekonštrukčné práce značné. Odhaduje sa, že dosiahnu až 20 miliónov USD, čo predstavuje 15 % čilského HDP. Preto vyzývam Európsku úniu, aby čilským orgánom poskytla všetky nástroje na pomoc s obnovou. Čile bude potrebovať medzinárodné pôžičky a Európska investičná banka, s ktorou Čile práve podpísalo dohodu, by mala pomôcť s financovaním projektov na obnovu.

Európska únia zaviedla počas španielskeho predsedníctva mechanizmus na koordinovanie pomoci s Organizáciou Spojených národov a s pracovnou skupinou pre katastrofy a očakávame, že o pár dní príde do postihnutých oblastí aj európsky komisár pre medzinárodnú spoluprácu, humanitárnu pomoc a krízové opatrenia. Dúfame, že aj Komisia zareaguje, aby naplnila očakávania čilského ľudu, a to bez toho, aby prehliadala iné rovnako naliehavé záväzky, ako je napríklad situácia na Haiti.

Izaskun Bilbao Barandica, *v mene skupiny ALDE.* – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, mali by sme využívať viac než len slová, aby sme preukázali svoju solidaritu s krajinou, ktorú postihla katastrofa, ako je Čile, a dnes sme to počuli aj od predstaviteľa Komisie.

V minulosti bolo Čile pre nás zdrojom ochrany a azylu. Žije tam napríklad veľká komunita Baskov, ktorí do tejto oblasti emigrovali v 19. storočí z hospodárskych dôvodov a v 20. storočí z politických dôvodov.

Preto by v tomto prípade mali slová podporiť činy a tešia ma rýchle opatrenia Európskej únie, ktorá okamžite poslala finančnú pomoc vo výške 3 miliónov EUR na financovanie operácií. Teší ma aj reakcia vysokej predstaviteľky pani Ashtonovej a blahoželám pani komisárke Georgievovej, ktorá okamžite reagovala a od včera je v Čile, aby poskytla podporu a zistila, čo je v tejto oblasti potrebné.

Som spokojná so spôsobom fungovania nového systému civilnej ochrany Úradu humanitárnej pomoci Európskej komisie a so spoluprácou, ktorá bola nadviazaná prostredníctvom rôznych agentúr.

V časoch, ako sú tieto, Európa mala a aj naďalej má príležitosť upevniť svoju vedúcu úlohu na medzinárodnej scéne, a to priamou prácou s tými, ktorí boli postihnutí, a pomáhaním pri koordinovaní pomoci zabezpečovanej z členských štátov a regiónov.

Rada by som zdôraznila opatrenia pani prezidentky Bacheletovej, pretože znovu ukázala, ako by sa mala viesť politika, keď prejavila obrovskú ľudskosť a úzko spolupracovala s pánom Piñerom, ktorý dnes nastupuje do funkcie prezidenta. Aj jemu by som rada zablahoželala k príkladnému spôsobu, akým politiku odložil nabok, aby čelil problémom podľa potrieb svojej krajiny.

V mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu by som rada vyjadrila svoju solidaritu, podporu všetkým vykonávaným operáciám a sústrasť rodinám 528 ľudí, ktorí zahynuli, rodinám všetkých nezvestných a ľuďom, ktorí zostali bez domova.

Nedávno sme túto oblasť navštívili v rámci predvolebnej pozorovateľskej misie delegácie Spoločného parlamentného výboru Čile – EÚ. Mali sme možnosť pozorovať projekty, ktoré tu prebiehajú, a videli sme, že Čile je vzorom pre hospodársky a sociálny rozvoj v oblasti južného kužeľa.

Musíme zabezpečiť, aby toto zemetrasenie neprerušilo tento pokrok na ceste za hospodárskym a sociálnym rozvojom.

Raül Romeva i Rueda, *v mene skupiny Verts*/ALE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcel by som začať zopakovaním toho, čo povedali pani Muñizová a pani Bilbaová, pretože si myslím, že prvá vec, ktorú musíme urobiť, je prejaviť solidaritu Európskej únie s čilským ľudom a čilskými inštitúciami, ktoré veľmi dobre zastupujú prezidentka Bacheletová a novozvolený prezident Piñera.

Po druhé, myslím si, že je dôležité pamätať aj na to, že ako to v takýchto situáciách obyčajne býva, prírodné katastrofy nerobia rozdiely a nehľadia na bohatstvo alebo chudobu ľudí. Každého trestajú rovnako. Jasné je však aj to, že chudobní trpia najviac a že obnova chudobných oblastí je mimoriadne náročná.

Preto si myslím, že je dôležité zvážiť nielen opatrenia na obnovu a rekonštrukciu, ktoré sú potrebné po katastrofe, ale v mnohých prípadoch aj znovu preskúmať niektoré štrukturálne prvky, a moja otázka sa týka tejto veci. Ak dovolíte, pán komisár, rád by som sa opýtal na veľmi špecifickú záležitosť, ktorá sa týka strategického dokumentu krajiny, ktorý má Európska únia s Čile.

Aká suma zo 41 miliónov EUR, ktoré boli vyčlenené na obdobie rokov 2007 – 2013, sa použije konkrétne na posilnenie infraštruktúry, ako sú cesty a doprava? Aká suma sa použije na zdokonalenie bytovej výstavby, aby sa zabezpečilo, že v prípade možných nevítaných katastrof v budúcnosti budú ľudia na takúto situáciu lepšie pripravení? A na záver by som sa rád opýtal, aká časť týchto zdrojov sa už vyčlenila na tieto účely?

Tomasz Piotr Poręba, *v mene skupiny ECR.* – (*PL*) Zemetrasenie v Čile si vyžiadalo niekoľko stoviek obetí a viac než jeden a pol milióna ľudí stratilo svoje domovy. Ukážme však teraz solidaritu s Čile a pamätajme na to, že ľudia tam stále trpia nedostatkom hygienických potrieb a nedostatočným prístupom k pitnej vode, ako aj nedostatkom jedla, liekov a prikrývok. Ľudí navyše znepokojujú kriminálne skupiny, ktoré plienia opustené obchody a domy.

My ako Európska únia musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, s cieľom zabrániť tomu, aby sa ľudia, ktorí stratili všetok svoj majetok, a v mnohých prípadoch aj členov svojich rodín, stali obeťami zlodejov, ktorí parazitujú na ich utrpení.

Je dobré, že sme sa rozhodli poslať 3 milióny EUR pre najnaliehavejšie potreby. Mali by sme však pamätať na to, že v Čile sú stále miesta, kam pomoc zatiaľ nedorazila z dôvodu poškodených ciest a mostov. Nedávne udalosti v Čile a na Haiti dokazujú, že finančnú pomoc z Európskej únie, ako aj mechanizmy poskytovania pomoci krajinám postihnutým katastrofami je potrebné stále zdokonaľovať.

Solidarita s Čile je prekrásna vec a je dobré, že Európska únia prejavuje túto solidaritu. Pamätajme však na to, aby sme neskončili len pri solidarite, ale aby sme Čile podporovali aj v budúcnosti.

Fiorello Provera, *v mene skupiny EFD*. – (Π) Vážený pán predsedajúci, prajem vám rýchle uzdravenie. V prvom rade by som chcel vyjadriť svoju solidaritu so všetkými, ktorých postihla táto prírodná katastrofa. Z dôvodu rozsiahlych zemetrasení, žiaľ, aj naďalej dochádza k tragédiám. V takýchto situáciách, keď dôjde k rozsiahlemu zničeniu budov a infraštruktúry a sú tisíce mŕtvych, je dôležité neustále zlepšovať koordináciu civilnej ochrany a orgánov pre núdzovú pomoc, aby sme sa vyhli prekrývaniu prác a plytvaniu prostriedkov. Európska únia zasiahla v Čile rýchlo, ale musí spolupracovať s miestnymi orgánmi, aby zistila potreby a pomoc koordinovala efektívne.

V dnešnej tlači bola správa, že polovicu pomoci, ktorú Organizácia Spojených národov poskytla Somálsku, rozkradli miestni partneri, niektorí pracovníci OSN a islamskí militanti. Takže jedným z hľadísk, ktoré je potrebné zvážiť, je transparentnosť zbierok verejných a súkromných dotácií a účinnosť distribúcie pomoci poskytnutej obyvateľstvu. Štedrosť nesmieme podvádzať a je potrebné zaviesť prísny systém kontroly, ktorý zabráni plytvaniu peniazmi alebo ich krádeži, najmä ak sa pomoc posiela do veľmi vzdialených krajín, kde môžu byť inštitúcie oslabené krízou.

Diane Dodds (NI). – Vážený pán predsedajúci, našich ľudí povzbudí, keď budú počuť, že boli prijaté pozitívne opatrenia na pomoc ľuďom v Čile. Všetkých sa nás dotklo, v akej sú situácii.

Moje pripomienky však dnes smerujem k všeobecnejším otázkam, ktoré sa týkajú stratégie humanitárnej pomoci. Európska komisia je veľmi hrdá na to, že sa môže vyhlásiť za jedného z najväčších poskytovateľov humanitárnej pomoci na svete. Vyhlasuje, že je poverená zachraňovať a chrániť životy, hľadať azyl pre vysídlené osoby a pomáhať svetu zabezpečiť pripravenosť na prírodné katastrofy. Je to naozaj cnostné úsilie. Poskytované peniaze však nepatria Komisii. Patria Británii, Nemecku, Francúzsku, sú to vlastne peniaze z 27 národných štátov. V čase hospodárskej krízy by sa každému z týchto národov malo vyjadriť uznanie za jeho cnostné úsilie. Možno by to Komisia mohla spomenúť vo svojich dokumentoch a vyjadriť uznanie úsiliu tých, ktorí vlastne prinášajú obete. Nie je to politická elita ani aparátnici z Berlemontu, sú to obyčajní ľudia z obyčajných komunít.

Je pravda, že rozvojové krajiny potrebujú pomoc, ale je tiež pravda, že našu podporu potrebujú aj pri vytváraní a uchovávaní spoľahlivých demokratických štruktúr. Našu pomoc potrebujú pri budovaní silnej a nespútanej občianskej spoločnosti. Našu pomoc, a čo je najdôležitejšie, našu úprimnosť potrebujú aj pri poukazovaní na zločiny politických režimov, ktoré zabezpečujú, aby obyčajní ľudia naďalej žili v biede a núdzi.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Vážený pán predsedajúci, nedávne obrovské tragické zemetrasenie v Čile, ku ktorému došlo krátko po katastrofe na Haiti, stálo niekoľko stoviek ľudí život a spôsobilo rozsiahle škody na budovách v krajine, a to najmä v oblasti mesta Concepción.

Musíme stáť pri obetiach a ich rodinách a urobiť úprimné vyhlásenie o solidarite. Musíme stáť pri krajine, s ktorou máme blízke a priateľské vzťahy a ktorá je jednou z najsilnejších ekonomík v regióne, ako aj kritériom rozvoja pre susedné krajiny. Stanovilo sa to v rámci Spoločného parlamentného výboru.

Chcel by som vám pripomenúť, že Európska únia a Čile podpísali dohodu o pridružení, ktorá nadobudla platnosť v roku 2005 a ktorá ustanovuje politickú a hospodársku spoluprácu a spoločné opatrenia na celosvetovej úrovni. Okrem toho, ako už bolo povedané, Európska komisia prijala pre Čile šesťročný plán rozvoja na obdobie rokov 2007 – 2013, ktorý umožňuje, aby táto latinskoamerická krajina prijímala prostriedky Spoločenstva na regionálne a sektorové programy, ku ktorým sa zaviazala nedávno zvolená vláda tejto krajiny.

Okamžité vyhlásenie o finančnej podpore a všetky ostatné veci, ktoré dnes Komisia spomenula, sú povzbudzujúce. Chcem však zdôrazniť, že čo najskôr musíme uľahčiť uvoľnenie prostriedkov, ktoré boli vyčlenené na základe uvedeného strategického rámca EÚ – Čile, aby sa mohli rýchlo riešiť následky tohto nedávneho zemetrasenia na infraštruktúru krajiny a ďalší rozvoj krajiny.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, chcel by som začať vyjadrením svojej solidarity s čilským ľudom a táto solidarita bola vyjadrená aj ľuďom z Haiti, Turecka a Peru, ktorých tiež postihli nedávne prírodné katastrofy.

Solidarita je charakteristickým znakom Európskej únie a v budúcnosti musíme túto solidaritu posilniť.

Čile je, našťastie, krajina, ktorá má v takýchto časoch postihnutia prírodnou katastrofou rozsiahle možnosti na reakciu. Mnohé oblasti sveta však takéto možnosti nemajú.

Preto by som rád spomenul európsku stratégiu humanitárnej pomoci. Naša reakcia by mohla byť ešte účinnejšia, mohla by byť rýchlejšia a efektívnejšia, pokiaľ pôjdeme správnym smerom. Ktorý smer je správny? Po prvé, podľa môjho názoru potrebujeme lepšiu koordináciu medzi členskými štátmi, ich humanitárnymi agentúrami a inštitúciami Európskej únie.

Po druhé, potrebujeme lepšiu koordináciu medzi Európskou úniou a medzinárodnými organizáciami pre humanitárnu pomoc, najmä Organizáciou Spojených národov.

Po tretie, potrebujeme lepšiu koordináciu medzi vojenskými a humanitárnymi aktérmi. Musíme zachovať bezpečnosť civilného obyvateľstva a humanitárnych skupín a zároveň podporovať nezávislosť, neutralitu a nestrannosť humanitárnej pomoci, ako aj rešpektovanie medzinárodného práva.

Pokiaľ ide o Európsku úniu, ak chceme, aby boli humanitárna pomoc a krízové opatrenia základným prvkom našej vonkajšej činnosti, potrebujeme viac ľudských a finančných zdrojov.

Správu pána Barniera môžeme využiť na to, aby sme vytvorili európsky dobrovoľný zbor, a dodal by som, že ak tu bude pán komisár Piebalgs, aj na posilnenie a lepšiu koordináciu prepojenia medzi humanitárnou pomocou a politikami na obnovu a rozvoj.

Jim Higgins (PPE). – Vážený pán predsedajúci, súhlasím so všetkým, čo povedal pán Guerrero Salom v súvislosti s našou reakciou. Musím povedať, že najprv som bol šokovaný, keď som počul, že Európska únia, pani barónka Ashtonová, sa chystá darovať približne 3 milióny EUR. Suma 3 milióny EUR je nič vzhľadom na spôsobené následky, dosah a devastáciu.

Keď sme tu boli naposledy pred štyrmi týždňami, hovorili sme o Haiti. Dnes ráno diskutujeme o búrke Xynthia v Európe a dosahu čilskej katastrofy v dôsledku zemetrasenia, ku ktorému došlo len pred niečo viac ako dvomi týždňami. Potom prišiel otras o sile 6,6, ktorý bol sám osebe absolútne zničujúci.

A je tu dosah. Sú tu následky. Sú tu štatistiky. Hovoríme približne o 500 000, o pol milióne zničených domoch. Treba ich znovu postaviť a tu sa dostávame k praktickej pomoci. Zomrelo približne 540 ľudí a mŕtvych stále vykopávajú z ruín. To je samo osebe prírodnou katastrofou. Hovoríme však o celkovom účte na 22 miliárd EUR. V tomto ohľade naozaj musíme zvýšiť náš konkrétny príspevok.

Jedným z argumentov pri pretláčaní Lisabonskej zmluvy bolo – a vieme, že v Írsku sme prvú Lisabonskú zmluvu odmietli –, že budeme mať okamžité humanitárne opatrenia v prípade prírodných katastrof. Musím povedať, že sme nereagovali, či už ide o Haiti, južnú Európu, alebo či je to z hľadiska situácie v Čile. Viem, že je skoro, ale naozaj sa musíme zorganizovať. To, čo potrebujeme zo všetkého najviac, je praktická pomoc: a) peniaze, b) čistú vodu, c) obnoviť dodávky elektriny a d) čo najrýchlejšie zabezpečiť fungovanie hospodárstva.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, včera som hovoril s pánom senátorom Pizarrom, ktorý sa pred pár hodinami stal predsedom čilského senátu. Dnes pán Pizarro opáše pánovi prezidentovi Piñerovi prezidentskú šerpu. Dúfam, že pán prezident Piñera prevezme úlohu obnovy účinne, a rád by som zablahoželal pani prezidentke Bacheletovej k tomu, ako riadila túto krízu.

Pán predsedajúci, chcel by som vyjadriť svoju solidaritu a bratskú lásku k čilskému ľudu po tomto strašnom zemetrasení a cunami, ktoré zažil v mestách Concepción, Biobío, Temuco a Valparaíso. Som si istý, že hrdinskí obyvatelia Čile budú schopní prekonať túto katastrofickú situáciu, ako ju prekonali už v minulosti. Dovoľte mi znovu zopakovať, že cítim sympatie a hlbokú solidaritu s Čile.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, vzhľadom na zničujúce následky zemetrasenia v Čile o sile 8,8 stupňa musíte uznať starostovi mesta Concepción, že 24 hodín je večnosť pre každého, kto leží zahrabaný pod troskami. Napriek tomu, že orgány a záchranné služby v tejto latinskoamerickej krajine sú nepochybne dobre pripravené na možné zemetrasenia, z dôvodu logistických problémov sa pomoc pre viac než 2 milióny postihnutých ľudí nedostala do všetkých častí postihnutej oblasti dostatočne včas. Jednotky, ktoré tam už aj tak išli neskoro, zavalil chaos. Obyvatelia boli nútení utiecť na strechy a postaviť zátarasy, a to nielen zo strachu pred ďalšími otrasmi, ale aj zo strachu pred zločincami. Čile možno je dostatočne prosperujúcou krajinou na to, aby sa samo postaralo o tých, ktorých postihlo zemetrasenie, ale, chvalabohu, potlačilo svoju pýchu a požiadalo o pomoc, a to aj od Európskej únie.

Je tu však ponaučenie, ktoré si aj my musíme z toho odniesť, a to, že v núdzových situáciách sa pozlátka civilizácie čoskoro ošúpe a 24 hodín môže byť príliš dlho. V tomto duchu by núdzové plány a koordinácia pomoci v núdzových situáciách mali byť účinnejšie, a to aj v rámci EÚ.

Janez Potočnik, *člen Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, všetkých nás šokoval rozsah prírodnej a ľudskej katastrofy. Prostredníctvom rýchlej mobilizácie systému núdzových opatrení úradu ECHO a mechanizmu civilnej ochrany EÚ sme boli schopní ponúknuť koordinovanú a praktickú pomoc čoskoro po tom, ako došlo k zemetraseniu.

Ako som už uviedol, dôležitá bola aj pomoc, ktorú poskytli alebo ponúkli mnohé členské štáty EÚ.

Okrem humanitárnych alebo iných opatrení, ktoré som opísal, stojí za zmienku aj to, že v utorok Európska investičná banka podpísala s Čile v Luxemburgu rámcovú dohodu, ako už uviedol aj pán poslanec, ktorá tejto banke umožňuje, aby mohla pôsobiť v Čile.

Tento vývoj podčiarkuje vynikajúcu úroveň vzťahov medzi Európskou úniou a Čile a náš spoločný záväzok pokračovať v rozširovaní a prehlbovaní nášho partnerstva. Taktiež je vynikajúco načasovaný, pretože EIB môže byť pre Európsku úniu dodatočným nástrojom na spoluprácu s Čile pri strednodobej až dlhodobej obnove, ktorá sa rozbieha už teraz.

Pokiaľ ide o konkrétnu otázku národnej stratégie pre Čile a vyčlenených 41 miliónov EUR, 25 miliónov EUR sa minulo v prvej tranži, 15,6 milióna EUR zostáva v druhej. Zvyčajne by to malo byť rozdelené na 50 % pre sociálnu súdržnosť a 50 % pre inovácie a hospodársku súťaž. Ponúkli sme, že na základe preskúmania to presunieme na obnovu. Čilské orgány zatiaľ nepredložili žiadnu požiadavku, ale pod oboma názvami by to, samozrejme, mohlo ísť na obnovu.

Čilské orgány zatiaľ nepredložili Európskej únii žiadnu konkrétnu požiadavku na pomoc s obnovou. Ako som uviedol, pán prezident Piñera dnes nastupuje do úradu. Jeho hlavnou prioritou určite bude posúdenie a vyčíslenie škôd a naplánovanie rozsiahlych prác, ktoré budú potrebné.

Komisia je pripravená zvážiť akúkoľvek požiadavku, ktorá môže prísť. Ako som už uviedol, skutočnosť, že Európska investičná banka bude teraz môcť pôsobiť v Čile, je ďalším nástrojom, ktorý si môžeme vybrať spomedzi tých, ktoré už máme k dispozícii.

Za zmienku stojí aj skutočnosť, ktorú uviedli aj niektorí z vás, a to, že Čile je dobrým príkladom rozvoja. Na rozdiel od väčšiny latinskoamerických krajín je v podstate čistým veriteľom. Odchádzajúci minister financií minulý týždeň v piatok zdôraznil skutočnosť, že na rozdiel od iných tragédií, ktoré postihli čilských obyvateľov, tento raz aj oni, aj čilský štát majú aj vlastné prostriedky.

Takže na záver by som chcel povedať, že Európska únia – ľudia, regióny a krajiny Únie – stojí pri Čile zoči-voči tejto katastrofe a tak by to v civilizovanom a ľudskom svete malo byť.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

António Fernando Correia De Campos (S&D), písomne. – (PT) Po zemetrasení na Haiti znovu čelíme strašnej katastrofe, 800 potvrdeným obetiam a škodám, ktoré dosahujú približne 15 % čilského HDP. Podľa čilskej prezidentky pani Bacheletovej bolo postihnutých 80 % obyvateľov a infraštruktúra krajiny bola vážne poškodená.

EÚ znovu prevzala zodpovednosť ako privilegovaný obchodný partner tejto krajiny, pre ktorú je hlavným obchodným partnerom a hlavným trhom pre čilský vývoz. EÚ reagovala poskytnutím 3 miliónov EUR ako núdzovej pomoci a európski odborníci na civilnú ochranu sú v danej oblasti a hodnotia najnaliehavejšie potreby.

Prírodné katastrofy, ktoré sužujú svet, ako zemetrasenia a smrteľné búrky, ktoré sme nedávno zažili v EÚ, nás vedú k prehodnoteniu modelu humanitárnej pomoci a núdzových situácií, ktoré vyžadujú rýchlu, svižnú a koordinovanú reakciu.

EÚ preukázala efektívnosť a schopnosť reagovať. Parlament okrem prejavenia úprimnej sústrasti s Čile preukazuje prostredníctvom tejto rozpravy aj svoj záväzok pomôcť pri obnove krajiny, ktorú zemetrasenie z 27. februára tak vážne poškodilo.

(Rokovanie bolo prerušené o 11.40 hod. a pokračovalo o 12.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PITTELLA

podpredseda

6. Vyhlásenie predsedníctva

Predsedajúci. – Dámy a páni, skôr než pristúpime k hlasovaniu, chcel by som uviesť krátke oznámenie, pretože dnes si pripomíname šiesty Európsky deň na pamiatku obetí terorizmu.

Dnes vzdávame hold viac než 5 000 obetiam v Európe a vyjadrujeme solidaritu s nespočetným množstvom zranených ľudí, ktorí trpeli pod barbarstvom terorizmu.

Bombové útoky vykonané v Madride pred šiestimi rokmi 11. marca 2004, pri ktorých zahynulo 191 ľudí zo 17 krajín, a bomby odpálené v Londýne 7. júla 2005 možno zaradiť medzi najhoršie teroristické činy, aké boli kedy spáchané na európskej pôde.

Terorizmus je útok proti nám všetkým: útočí na samotné základy našej demokratickej spoločnosti.

Preto bude Európa vždy jednotná v boji proti terorizmu, či už separatistickému, náboženskému alebo politickému.

Terorizmus nemožno ospravedlniť nikdy, nijako a žiadnym dôvodom. Tento európsky deň nám dáva príležitosť ukázať, že žiadny terorista ani teroristický čin nikdy nedokáže zlomiť ani zničiť našu vieru v kľúčové hodnoty, hodnoty základných ľudských práv a demokracie.

(potlesk)

7. Kalendár schôdzí: pozri zápisnicu

8. Hlasovanie

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku hlasovania: pozri zápisnicu.)

Robert Goebbels (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcel by som vás požiadať, aby ste chvíľu počkali, lebo veľa poslancov ostalo zablokovaných vo výťahoch. Niekto dostal pozoruhodný nápad opravovať výťahy počas toho jedného týždňa v mesiaci, v ktorom sa zdržiavame v Štrasburgu, i keď by sa to mohlo spraviť počas zvyšných troch týždňov.

Predsedajúci. – Pán Goebbels, už je po 12.00 hod. Čakáme už päť minút. Myslím si, že môžeme pristúpiť k hlasovaniu.

(potlesk)

- 8.1. Kuba (B7-0169/2010) (hlasovanie)
- 8.2. Investície do nízkouhlíkových technológií (hlasovanie)
- 8.3. Veľké prírodné katastrofy v autonómnej oblasti Madeira a následky búrky Xynthia v Európe (B7-0139/2010) (hlasovanie)
- 9. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

Návrh uznesenia RC-B7-0169/2010

Miroslav Mikolášik (PPE). - (*SK*) Podľa archívov štátnej správy a dostupnej literatúry bolo v rokoch 1948 – 1989 komunistickým režimom na Slovensku odsúdených za údajné politické zločiny 71 168 osôb.

Neexistuje lepší spôsob, ako si uctiť pamiatku politických väzňov a väzňov svedomia, než aktívne jednať v prospech rozširovania slobody a demokracie tam, kde je považovaná za nedosiahnuteľný luxus. Výzvy Európskej únie sa doteraz nestretli so žiadnou reakciou. Situácia politických väzňov na Kube ma však hlboko znepokojuje, a preto apelujem na Radu a Komisiu, aby podnikali účinné opatrenia potrebné na prepustenie politických väzňov a podporu a zabezpečenie práce ochrancov ľudských práv. Občanom Kuby...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Filip Kaczmarek (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, podporil som prijatie návrhu uznesenia o Kube. Úprimne povedané, nechápem, prečo európski priatelia Fidela Castra tak tvrdošijne bránia myšlienku skorumpovanej a demoralizovanej revolúcie. Vari až smrteľné obete režimu, ktorý sa pokladá za pokrokový, presvedčia ľudí o potrebe zmien na Kube? K historickým zmenám niekedy prispejú individuálne obete. Dúfam, že aj tentoraz to bude tak. Zároveň by som chcel, aby už neboli ďalšie obete spôsobené dogmatizmom úradov alebo ich neschopnosťou sebaanalýzy a zmeny.

Nemôžem prijať ani to, že veľa krajín AKT zastáva absolútne nekritický názor na charakter a význam spoločensko-politického systému budovaného na Kube. Som hlboko presvedčený, že ide o chybné chápanie solidarity. Čestnejšie by bolo uznať to, čo sa na Kube dosiahlo, ale zároveň odsúdiť to, čo sa nepodarilo, čo je protisociálne, neľudské a ničivé.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcel by som hovoriť v mene pani Muñizovej a vysvetliť, prečo španielska delegácia v rámci Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente hlasovala proti pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu č. 2, ktorý predložila Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica, a to napriek tomu, že v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu sa žiadalo o podporu pre španielske predsedníctvo, čo sa týka jeho vzťahov s Kubou.

V prvom rade si dovolím pripomenúť, že nemôžeme podporiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené skupinou, ktorá sa snažila dištancovať sa od samotného uznesenia, a že náš záväzok voči všetkým politickým skupinám, ktoré uznesenie podpísali, by nám nedovolil podporiť čiastočné pozmenenie a doplnenie tohto dokumentu.

Po druhé, pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 2, ktorý predložila skupina GUE/NGL, sa nezhoduje so stanoviskom španielskeho predsedníctva, ktoré chce dosiahnuť v Európskej únii konsenzus s cieľom obnoviť rámec našich vzťahov s Kubou, ale nie za cenu úplného rozporu so spoločnou pozíciou, ktorý vnášal tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh.

Tento dôvod nás viedol k zamietnutiu pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Bolo mi cťou podporiť dnes uznesenie o väzňoch svedomia na Kube, a to nielen ako poslankyni z bývalého totalitného komunistického štátu, ale aj z dôvodu osobného stretnutia s disidentmi na Kube v minulosti, predovšetkým s lekárom doktorom Darsím Ferrerom, ktorý je spolu s ostatnými väznený už od júla minulého roku.

Po svojom návrate som informovala Parlament o žalostnej situácii v zdravotníctve a chcem znovu zdôrazniť, že ľudia, ktorí nie sú členmi komunistickej strany a ktorí nemajú doláre, nemajú prístup k liekom. Doktor Darsí Ferrer bol v Havane významným človekom, ktorý pomáhal disidentom dostať sa k liekom. Teraz je za mrežami.

Som rada, že sme prijali toto uznesenie, ktoré je veľmi silným uznesením a jasne vyzýva aj európske orgány k tomu, aby pokračovali v úsilí o demokratické zmeny na Kube.

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, kto by si bol pomyslel pred 20 rokmi, keď sa vo vzduchu v Európe vznášal tehlový prach z padajúcich múrov a výkriky slobody, že nad Havanou bude stále viať červená zástava a že Fidel Castro si na tomto rozpálenom karibskom ostrove bude pokojne umierať v posteli.

Sola mors tyrannicida est, ako hovorí môj rodák Sir Thomas More: tyranov sa dá zbaviť len smrťou.

Komunistický režim na Kube držia dve veci: po prvé, tvrdošijná americká blokáda, ktorá umožňuje Castrovi a jeho režimu hádzať vinu za všetky útrapy jeho rodákov na zahraničný imperializmus, a nie na zlé komunistické riadenie hospodárstva, a po druhé, pôžitkárstvo niektorých Európanov – aj tu v tomto Parlamente –, ktorí majú nechutnú dvojitú mieru, ktorou ospravedlňujú porušovanie ľudských práv a upieranie demokracie na Kube z toho dôvodu, že z Kuby pochádzajú dobrí lekári a baletky.

Dúfam, že tento Parlament raz dospeje a niektorí poslanci sa prestanú pozerať cez prizmu časov, keď boli študentmi v tričkách s Che Guevarom. Nastal čas na konštruktívne angažovanie sa s demokratickými silami na Kube. História nám dá rozhrešenie.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za uznesenie o Kube, pretože je celkovo pomerne kritické k totalitnému režimu v Havane. Zároveň by som chcel využiť túto príležitosť a vyzvať Radu, aby sa prestala pokúšať o normalizáciu vzťahov s Kubou, kým máme ešte stále do činenia s komunistickou diktatúrou, ktorá hrubo porušuje ľudské práva.

Taktiež by som chcel vyzvať vysokú predstaviteľku, aby nepokračovala v línii, ktorú prijala Komisia v predchádzajúcich právnych predpisoch. Hovorím napríklad o pánovi Louisovi Michelovi, ktorý niekoľkokrát navštívil Kubu bez toho, aby vzniesol akúkoľvek kritiku v súvislosti so stavom ľudských práv a tamojšou demokraciou. Pre Európsku úniu je absolútne neakceptovateľné, aby sa líškala komunistickému režimu na Kube.

Návrh uznesenia B7-0148/2010

Jarosław Kalinowski (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, schválením návrhu uznesenia som chcel vyjadriť podporu pre investície do vývoja nízkouhlíkových technológií. Plán SET môže byť účinný a dôveryhodný len vtedy, ak bude riadne financovaný, a to aj zo súkromných zdrojov. Argumentmi hovoriacimi za potrebu týchto opatrení sú v podstate súčasná hospodárska situácia, v ktorej sa Európa nachádza, nebezpečné zmeny klímy a ohrozenie energetickej bezpečnosti. Najnovší výskum a technológie priniesli možnosť prekonať krízu a zároveň podporiť opatrenia týkajúce sa zmeny klímy. Súčasne ide o príležitosť aj pre európske poľnohospodárstvo, spôsob vytvorenia pracovných miest vo vidieckych oblastiach v nepoľnohospodárskom sektore, a to najmä v oblasti tvorby zdrojov obnoviteľnej energie.

Jan Březina (PPE). – (CS) Aj ja som hlasoval za uznesenie o investíciách do vývoja nízkouhlíkových technológií (plán SET), pretože sa domnievam, že ide o kľúčový nástroj transformácie Únie na inovačné hospodárstvo schopné dosiahnuť splnenie náročných cieľov. V tomto smere považujem za nevyhnutné, aby Komisia najneskôr do roku 2011 predložila v úzkej spolupráci s Európskou investičnou bankou súhrnný návrh nástroja investovania do energie z obnoviteľných zdrojov, projektov energetickej účinnosti a rozvoja inteligentných sietí. Spolu s tým by malo dôjsť k posilneniu úlohy Európskej investičnej banky pri financovaní projektov v oblasti energetiky, a to najmä projektov s vyššou mierou rizika.

Kategoricky odmietam zneužívanie témy nízkouhlíkových technológií na nečestné útoky na jadrovú energetiku v podaní poslancov z ľavej časti politického spektra. Trvám na tom, že jadrová energia patrí medzi čisté energie prispievajúce k trvalo udržateľnému rozvoju.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (*PL*) Toto uznesenie som nemohol podporiť, hoci je mimoriadne dôležité pre európske hospodárstvo. Treba poznamenať, že uznesenie upravuje obrovskú koncentráciu peňazí len v istých oblastiach, len v istých odvetviach energetiky – v "zelených" oblastiach. To je v rozpore s koncepciou energetickej solidarity s krajinami spoliehajúcimi sa najmä na uhlie. Energetické potreby Poľska sú založené na uhlí, takže hladký prechod k ekologickému hospodárstvu je pre nás mimoriadne dôležitý. Výsledkom takýchto opatrení by v Poľsku bol zánik pracovných miest namiesto ich vytvárania. To je v čase krízy mimoriadne ťažké a Poľsku by to uškodilo.

Návrh uznesenia RC-B7-0139/2010

Sophie Auconie (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v dňoch 27. a 28. februára Francúzsko zasiahla búrka Xynthia. Zahynulo takmer 60 ľudí a státisíce ľudí utrpeli značné škody.

Európska únia musí ísť dobrým príkladom tvárou v tvár tejto tragédii. Osobne som preto prispela k návrhu tohto uznesenia, v ktorom vyzývame Európsku komisiu k zvlášť pohotovej reakcii. Očakávame, že prostredníctvom Fondu solidarity EÚ poskytne finančnú pomoc katastrofou postihnutým oblastiam.

Ak regióny Poitou-Charentes, Charente-Maritime, Pays de la Loire a Bretónsko požiadajú o zmenu príspevkov na výdavky spolufinancované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu, Európska komisia bude musieť tieto žiadosti preskúmať mimoriadne priaznivo a veľmi rýchlo.

Odhliadnuc od tohto uznesenia som podobne ako kolegovia z Únie za prezidentskú väčšinu presvedčená, že nastal čas vytvoriť európsku jednotku civilnej ochrany. Jedine ona bude schopná poskytnúť nevyhnutnú dodatočnú pomoc v kontexte takých katastrof, ako bola táto.

Predsedajúci. – Pán Kelly, hoci ste sa neprihlásili na prvé vysvetlenia hlasovania, výnimočne môžete vystúpiť. Nabudúce sa, prosím, nezabudnite prihlásiť.

Návrh uznesenia B7-0148/2010

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, chcem len povedať, že podľa mňa je čas na definitívnu štúdiu venovanú jadrovej energii, v ktorej by bol načrtnutý pokrok a bezpečnostné opatrenia prijaté v tejto súvislosti, ako aj spôsob jej premietnutia do budúceho výskumu, ktorý bude prebiehať, aby si občania mohli vytvoriť vlastný názor.

Panuje tu veľa skepticizmu a pochybností, ktoré treba vyjasniť a ktoré z tejto debaty o nízkouhlíkových technológiách odstránia veľa ťažkostí.

A na záver – ak môžem spomenúť výročie vyhlásenia nezávislosti Litvy a Estónska, gratulujem týmto krajinám k 20 rokom samostatnosti.

Písomné vysvetlenia hlasovania

Návrh uznesenia RC-B7-0169/2010

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton a Mike Nattrass (EFD), písomne. – Hoci uznávame, že Kuba je komunistickou tyraniou, a chceme, aby sa z nej stal mierový demokratický štát, v tomto procese neuznávame úlohu EÚ.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Uznesenie Európskeho parlamentu pod zámienkou smrti kubánskeho väzňa Orlanda Zapatu Tamaya, ktorý zomrel po protestnej hladovke i napriek úsiliu kubánskeho zdravotníctva o jeho uzdravenie, je provokatívnym a neprijateľným útokom na socialistickú vládu a ľud Kuby a predstavuje súčasť protikomunistickej stratégie pod taktovkou EÚ a pod vedením Európskeho parlamentu, ktorej cieľom je zvrhnúť socialistický režim. Odsudzujeme pokrytectvo a provokačné snahy o zneužitie tejto udalosti stredopravicovými, stredoľavicovými a zelenými predstaviteľmi kapitálu v Európskom parlamente.

Grécka komunistická strana to odsudzuje a hlasovala proti uzneseniu Európskeho parlamentu. Vyzýva ľudí, aby vyjadrili solidaritu s vládou a ľudom Kuby. Aby sa zrušila výzva na spoločnú pozíciu proti Kube. Aby odsúdili snahy EÚ o využívanie ľudských práv ako zámienky na vyvíjanie imperialistického tlaku a násilia na kubánsky ľud a jeho vládu. Aby požadovali okamžité zrušenie trestuhodného embarga USA uvaleného na Kubu. Aby požadovali okamžité prepustenie 5 Kubáncov väznených v amerických väzeniach. Aby hájili socialistickú Kubu.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), písomne. – (RO) Európska únia je najdemokratickejšou štruktúrou na svete a základnou hodnotou, na ktorej je postavená, je rešpektovanie ľudských práv. Preto je podľa mňa chvályhodné a povzbudzujúce, že všetky skupiny v Parlamente sú jednotné, čo sa týka odsúdenia zneužívania ľudských práv, ktorého sa dopúšťajú kubánske úrady, nehovoriac o konštruktívnom prístupe naklonenom k dialógu, ktorý sa EÚ rozhodla zaujať voči Kube.

Žijeme v 21. storočí a trestný čin vlastného názoru a svedomia by sa mal vymazať spomedzi hodnôt každého štátu na svete bez ohľadu na to, akú má dlhú históriu totality a diktatúry. Na zmenu postoja možno využiť skôr medzinárodný dialóg ako nastoľovanie sankcií, aby nikto, kto nesúhlasí s úradmi svojho štátu, nemusel znášať zneužívanie a nespravodlivosť charakteristické pre režimy, ktorým chýba rešpekt k ľudskej bytosti.

Tragédie ako tá, ktorá postihla kubánskeho disidenta Orlanda Zapatu Tamaya, "vinného" zo zločinu svedomia, sa nikdy nesmú opakovať. Na Kube sú aj ďalší politickí väzni, ktorým hrozí nebezpečenstvo. Ako garant dodržiavania ľudských práv sa EÚ musí diplomaticky angažovať a podniknúť urýchlené opatrenia, aby sa na Kube ani nikde inde na svete už nikdy nezopakovala Zapatova tragédia.

Andrew Henry William Brons (NI), písomne. – Bezvýhradne odsudzujem zlé zaobchádzanie s ľuďmi na Kube (a kdekoľvek inde). Zdržal som sa však hlasovania o uznesení proti Kube ako celku. Jedným dôvodom bolo to, že toto uznesenie malo dať Európskej únii a jej funkcionárom právomoc hovoriť a konať v mene členských štátov. Druhým dôvodom bolo to, že veľa členských štátov Európskej únie stíha a väzní ľudí za uplatňovanie nenásilnej slobody prejavu, zastávanie kacírskych názorov alebo účasť na disidentskej činnosti. Je vrcholom pokrytectva, keď strany naklonené politickým represiám v Európe ukazujú prstom na štáty – ako napríklad na Kubu –, s ktorými ich spájajú represívne a protidemokratické názory a aktivity.

Edite Estrela (S&D), *písomne.* – (*PT*) Hlasovala som za návrh uznesenia o situácii politických väzňov a väzňov svedomia na Kube. Znova zdôrazňujeme potrebu okamžitého prepustenia všetkých politických väzňov a väzňov svedomia. Sme presvedčení, že zadržanie kubánskych disidentov z dôvodu ich ideálov a mierovej politickej činnosti predstavuje porušenie Všeobecnej deklarácie ľudských práv.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Marita Ulvskog a Åsa Westlund (S&D), písomne. – (SV) My, švédski sociálni demokrati, súhlasíme s názorom predstaveným v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu, že blokáda uvalená na Kubu by sa mala zrušiť. Nemyslíme si však, že toto vyhlásenie patrí do tohto návrhu uznesenia, keď že to sa týka väzňov svedomia.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Orlando Zapata Tamayo zomrel vyhladovaný, lebo požadoval, aby ho brali za toho, kým bol: politickým väzňom stíhaným režimom, ktorý i napriek zmenám vo vedení aj naďalej vládne nad svojimi občanmi železnou rukou a zakazuje im združovať sa alebo slobodne sa vyjadrovať.

Tragické okolnosti jeho smrti by nás mali zahanbovať. To sa týka najmä politikov prijímajúcich rozhodnutia, ktorí nasledujúc pána Zapatera a veľvyslanca Moratinosa zmenili európsku politiku voči Kube.

Všetko, čo Európska únia dosiahla svojím váhavým pokusom o zmier, bolo posilnenie pocitu beztrestnosti, pričom demokrati – ktorí by si od nás zaslúžili omnoho viac – sa cítia ešte izolovanejší.

Dúfam v návrat rozhodnej demokratickej politiky, ktorá zmäkla len nedávno. Chcem, aby Európska únia konečne uznala, že táto zmena politiky bola úplným fiaskom. Zároveň chcem, aby Oswaldo Payá a hnutie Ženy v bielom mohli slobodne vycestovať do Európy a odhaliť okolnosti udalostí prebiehajúcich na Kube.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne.* – (*PT*) Hlasovali sme proti tomuto uzneseniu, pretože väčšina v Parlamente politicky zneužíva smrť Zapatu Tamaya, ktorý zomrel po hladovke v kubánskom väzení i napriek poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Chcú zmariť verejne vyjadrené plány španielskeho predsedníctva na zrušenie spoločnej pozície voči Kube. Znova útočia na Kubu a jej ľud, snažia sa zasahovať do jej nezávislosti a zvrchovanosti, jej hospodárskych a sociálnych výdobytkov a príkladnej medzinárodnej solidarity.

Budúcnosťou ľudstva nie je kapitalizmus. Kuba je stále príkladom, že je možné vybudovať spoločnosť bez vykorisťovateľov a vykorisťovaných – socialistickú spoločnosť. Zástupcovia kapitálu v Európskom parlamente túto skutočnosť neprijímajú. Snažia sa brániť komplexnému politickému dialógu s kubánskou vládou na základe tých istých kritérií, ktoré EÚ uplatňuje na všetky krajiny, s ktorými rozvíja vzťahy.

Neodsudzujú embargo, ktoré USA uvalili na Kubu a ktoré sa Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov snažilo zrušiť už pri 18 príležitostiach. Nič nehovoria o situácii piatich kubánskych občanov väznených v Spojených štátoch od roku 1998 bez spravodlivého procesu a ignorujú, že USA stále poskytujú ochranu kubánskemu občanovi, ktorý inicioval bombový útok proti lietadlu, pri ktorom zahynulo 76 ľudí.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), písomne. – (PT) V dnešnom hlasovaní som podporil uznesenie o situácii politických väzňov a väzňov svedomia na Kube. Ako Európsky parlament musíme jednohlasne odsúdiť praktiky havanského režimu a zastať sa práv nezávislých novinárov, mierových disidentov a obhajcov ľudských práv. V prijatom uznesení sme vyjadrili hlbokú solidaritu so všetkými Kubáncami a podporili ich úsilie o dosiahnutie demokracie, ako aj rešpektovanie a ochranu základných práv. Pochádzam z krajiny, v ktorej sa ľudové hnutie postavilo proti komunistickému režimu – išlo o hnutie Solidarita. Hoci trpké skúsenosti Poľska a ostatných krajín strednej a východnej Európy, ktoré dnes patria do Európskej únie, s komunistickými režimami sú už dnes minulosťou, o to viac nesmieme zabúdať na väznených a prenasledovaných, pretože tak veľmi chcú demokraciu, slobodu a slobodu prejavu.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) EÚ si nemôže pestovať romantickú víziu politického režimu na Kube, ktorý je naozajstnou komunistickou diktatúrou, postavenou na základe jednej strany, ktorá porušuje ľudské

práva, utláča občanov, stíha a odstraňuje politických protivníkov a väzní nespočetne veľa ľudí za trestný čin vlastného názoru.

Smrť Orlanda Zapatu bola len ďalším príkladom, ktorý šokoval svet a ktorý Európsky parlament musí rozhodne odsúdiť bez váhania a falošných ospravedlnení. Preto odmietam snahy niektorých poslancov krajnej ľavice o zahalenie tohto strašného zločinu do rúška politických pojmov, ktoré majú len legitimizovať režim, ktorý nemožno ani tolerovať, ani akceptovať.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som proti uzneseniu RC-B7-0169/2010 o Kube, pretože som presvedčený, že ide o zasahovanie v rozpore s medzinárodným právom. Svojím hlasom som vyjadril odsúdenie tohto pokusu o politickú manipuláciu, ktorej jediným cieľom je vyjadriť nesúhlas s kubánskou vládou. Poslanci, ktorí hlasovali za tento text, sú tí istí, ktorí opakovane odmietli predložiť v Parlamente uznesenie odsudzujúce puč v Hondurase. Toto uznesenie vyzýva Európsku úniu, aby bezvýhradne prejavila podporu pre zmenu politického režimu v Kubánskej republike, a navrhuje využitie mechanizmov európskej spolupráce na dosiahnutie tohto cieľa, čo predstavuje neakceptovateľné zasahovanie, ktoré je v rozpore s medzinárodným právom. Spojené štáty americké už viac než 50 rokov udržiavajú hospodárske, obchodné a finančné embargo proti Kube, čo je hrubým porušením medzinárodného práva a má vážne dosahy na hospodárstvo a životné podmienky Kubáncov. Kubánska vláda i napriek tomu stále zaručuje svojim občanom univerzálny prístup k zdravotnej starostlivosti a vzdelaniu.

Andreas Mölzer (NI), *písomne.* – (*DE*) Hlasoval som za spoločný návrh uznesenia o Kube, pretože aj pre EÚ je dôležité vyjadriť myšlienku, že táto krajina, ktorá je stále pod nadvládou komunistov, naliehavo potrebuje demokratizáciu. Väznenie disidentov a politických protivníkov je typickým znakom komunistických štátov, na Kube sa však praktizuje nadmieru. Skutočnosť, že úrady nepovolia ani len usporiadať pohreb príbuzným väzňa, ktorý zomrel v dôsledku protestnej hladovky, je skutočný škandál.

Treba len dúfať, že zmena politického systému na ostrove sa dosiahne čo najskôr. Bez ohľadu na to je však dôležité, aby EÚ aj Spojené štáty uplatňovali všade rovnaké štandardy. Je neprijateľné, aby Spojené štáty udelili "politický azyl" Kubáncom zapleteným do bombových útokov. Účinne kritizovať možno len vtedy, ak sami spĺňame stanovené kritériá.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – (ES) Hlasoval som za spoločný návrh uznesenia o Kube (RC-B7-0169/2010), pretože ako som povedal vo včerajšej rozprave, samotná smrť Orlanda Zapatu Tamaya je poľutovaniahodnou udalosťou bez ohľadu na naše jednotlivé stanoviská ku Kube.

Taktiež trvám na tom, že musíme žiadať slobodu pre všetkých politických väzňov a väzňov svedomia na Kube aj všade inde na svete. I tak by som však odporúčal neprijať opatrenia, ktoré sa už ukázali byť neúspechom, čo sa týka napredovania Kuby k demokracii a liberalizácii, a to embargo a blokádu. Je zrejmé, že ostrov naliehavo potrebuje zmeny, a Európska únia by ich mala monitorovať, aby prechod k demokracii bol pre Kubáncov prínosný.

Alf Svensson (PPE), písomne. – (SV) USA uvalili na Kubu obchodné embargo trvajúce už 48 rokov. Embargo postihuje obyvateľov Kuby a je sústavnou a stále sa opakujúcou výhovorkou za nedostatky Castrovho režimu. Všetko sa dáva za vinu americkému embargu a Kubánci preto nedokážu jednoznačne pripísať vinu komunistickému režimu a dištancovať sa od neho. Demokratická opozícia na Kube chce zrušenie embarga. 29. októbra 2009 hlasovalo 187 členských štátov OSN za zrušenie embarga. Tri hlasovali za jeho zachovanie a dva štáty sa zdržali hlasovania. Žiadny členský štát EÚ nehlasoval za zachovanie embarga. Európsky parlament v minulosti odsúdil embargo proti Kube a vyzýval na jeho okamžité zrušenie v súlade s požiadavkami, ktoré mnohokrát vyjadrilo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov. (P5_TA(2003)0374) Európsky parlament taktiež uvádza, že embargo popiera svoj vlastný význam. (P6_TA(2004)0061) Aktuálne uznesenie RC-B7-0169/2010 sa týka situácie politických väzňov a väzňov svedomia na Kube. Počas rozpravy pred hlasovaním som predložil návrh, aby Kuba dostala ultimátum. Embargo sa zruší a do šiestich mesiacov musia byť prepustení všetci väzni svedomia a zavedené reformy. Ak režim tieto podmienky nedodrží, USA, EÚ a Kanada zavedú nové a premyslenejšie sankcie zamerané voči vedeniu na Kube, ako napríklad zákaz cestovania do krajiny a zmrazenie kubánskych aktív a zahraničných investícií.

Návrh uznesenia B7-0148/2010

Sebastian Valentin Bodu (PPE), písomne. – (RO) EÚ sa zaviazala znížiť do roka 2020 emisie skleníkových plynov o 20 %, znížiť spotrebu energie o 20 % a najmenej 20 % spotrebovanej energie vyrábať z obnoviteľ ných zdrojov. Zámerom EÚ je stanoviť celosvetovo príklad šetrenia zdrojov a ochrany životného prostredia.

Tieto ambiciózne ciele možno dosiahnuť len vtedy, ak sa EÚ ako celok a každý členský štát jednotlivo zaviažu k jasným termínom. Investície do nízkouhlíkových energetických technológií sú kľúčom k splneniu cieľov stanovených na rok 2020, ktorý nie je tak ďaleko, ako sa zdá. Dosiahnutie týchto cieľov si vyžaduje značné finančné úsilie: 58 miliárd EUR podľa istých dôsledných výpočtov z verejných aj súkromných zdrojov.

Toto finančné, logistické a administratívne úsilie však EÚ dostane na špičku v oblasti inovácií a prinesie pozitívny vplyv na jej hospodárstvo vytvorením pracovných miest a otvorením nových vyhliadok vo sfére výskumu, ktoré boli po desaťročia nespravodlivo podfinancované. Investície do vývoja nízkouhlíkových energetických zdrojov prinesú výsledky v strednodobom až dlhodobom horizonte s pozitívnym vplyvom na celú Európsku úniu.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. (PT) Je nevyhnutné trvať na radikálnej zmene spoločnosti založenej na udržateľnosti miest, decentralizovanej výrobe energie a priemyselnej konkurencieschopnosti. To je rozhodujúca politika pre prosperujúcu a udržateľnú spoločnosť, ktorá je pripravená na úlohy spojené so zmenou klímy, zabezpečenými dodávkami energií a s globalizáciou so svetovým prvenstvom v oblasti čistých technológií. Cieľom plánu SET je prispieť najmä k vývoju čistých technológií. Vítam základné usmernenia predstavené v oznámení, ktoré sa týkajú spôsobu definovania logického podkladu zásahov medzi verejným a súkromným sektorom a medzi financovaním na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a na úrovni Spoločenstva. Je však nevyhnutné zvýšiť verejné financovanie vedeckého výskumu v oblasti čistých technológií. Európa si ešte len musí vytvoriť podmienky pre početnejšie súkromné investície do vedeckého výskumu, technologického rozvoja a aplikácií v energetike. Je nevyhnutné pohnúť sa od slov k činom. Prioritami nasledujúceho finančného výhľadu EÚ a 8. rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj by mali byť energetická bezpečnosť, boj proti zmene klímy a životné prostredie. Jedine takto budeme môcť udržať konkurencieschopnosť nášho priemyslu, podporovať hospodársky rast a vznik pracovných miest.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (*PT*) Hlasovala som za uznesenie Európskeho parlamentu o investíciách do vývoja nízkouhlíkových technológií (plán SET), pretože ak máme účinne zvládnuť hospodársku krízu, prioritou by mali byť investície do takých nových technológií, ktoré majú najväčší potenciál vytvárať pracovné miesta. Som presvedčená, že tieto investície by mali vytvárať nové príležitosti pre rozvoj hospodárstva a konkurencieschopnosti EÚ.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) V pláne SET predloženom Komisiou sú navrhnuté investície do výskumu a vývoja účinných a udržateľ ných čistých energetických technológií s nízkymi emisiami uhlíka, čo umožní zabezpečiť požadované zníženie emisií bez ohrozenia európskeho priemyslu, čiže prijatie záväzku voči trvalo udržateľ nému rozvoju, ktorý pokladáme za seriózny.

Nové energetické politiky najmä v kontexte všeobecnej krízy nesmú stratiť zo zreteľa ekonomickú efektívnosť a nesmú nijako ohroziť ekonomickú udržateľnosť európskych národov, pričom to neznamená slabšiu ochranu životného prostredia.

Z tohto dôvodu naliehavo žiadam o nový prístup k politike v oblasti energie – k politike založenej na čistej energii, efektívnejšom využívaní dostupných prírodných zdrojov a k vysokým investíciám do výskumu a technológiám šetrným k životnému prostrediu, aby sme mohli udržať európsku konkurencieschopnosť a umožnili tvorbu pracovných miest v rámci inovačného a udržateľného hospodárstva.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Vítam ciele plánu SET (strategického plánu energetických technológií), ktorý trvá na vytvorení nízkouhlíkovej spoločnosti. Cieľom plánu SET je urýchliť vývoj a zavedenie nízkouhlíkových technológií. Obsahuje opatrenia týkajúce sa plánovania, realizácie, zdrojov a medzinárodnej spolupráce v oblasti inovačných technológií v energetickom sektore. Na základe odhadu z niekoľkých štúdií vyplýva, že výsledkom presadenia európskeho cieľa 20 % zastúpenia obnoviteľnej energie budú milióny nových pracovných miest v roku 2020. Približne dve tretiny týchto pracovných miest navyše vzniknú v malých a stredných podnikoch. Toto riešenie si vyžaduje vývoj ekologických technológií. Preto potrebujeme viac financií na plán SET a zastávam sa za to, aby sa poskytli pri ďalšom preskúmaní finančného výhľadu. Súčasne musíme podporovať ekologické technológie a kvalifikovanú pracovnú silu formou investícií do vzdelávania a výskumu. Čím skôr začneme tvoriť nízkouhlíkovú spoločnosť, tým skôr sa vymaníme z krízy.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Vývoj a zavádzanie nízkouhlíkových technológií je nesmierne dôležité nielen z environmentálnych dôvodov – ku ktorým patrí potreba znižovať emisie oxidu uhličitého do atmosféry –, ale aj z energetických dôvodov vzhľadom na postupné a neodvratné zmenšovanie a následné vyčerpanie rezerv fosílnych palív, od ktorých ľudstvo vo veľkej miere závisí.

Žiaľ, plán SET aj práve prijaté uznesenie ponúkajú nielen neúplný prístup k problému tak z hľadiska technológií a energetických zdrojov, ktoré treba brať do úvahy, ako aj z hľadiska potreby zníženia spotreby, ale predovšetkým v tom stále vidia len ďalšiu dobrú podnikateľskú príležitosť (na ktorej pár vyvolených zarobí pekné peniaze na úkor mnohých ďalších), a nie environmentálny a energetický imperatív v záujme ochrany spoločného blaha ľudstva.

Je príznačné a nápadné, že pri hlasovaní o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k uzneseniu sme si namiesto podpory "ambicióznych cieľov zníženia" emisií oxidu uhličitého do atmosféry vybrali radšej "celosvetovú podporu obchodovania s emisiami uhlíka".

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (*PT*) Využívanie nízkouhlíkových technológií, ktoré prirodzene produkujú menej oxidu uhličitého, je pozitívne a žiaduce.

Nemôžeme však akceptovať, že na úkor technologického rozvoja a posilnenia takzvaného plánu SET si hľadáme ďalšiu zámienku, ako oslabiť energetickú politiku jednotlivých štátov.

Slová Komisie, že "plán SET je technologickým pilierom politiky EÚ v oblasti energetiky a zmeny klímy" nenechajú nikoho na pochybách, že skutočným zámerom Európskej politiky je oslabiť zvrchovanosť členských štátov v takej dôležitej oblasti, ako sú vnútroštátne energetické stratégie.

Návrh uznesenia obsahuje isté aspekty, s ktorými nemôžeme súhlasiť, konkrétne celosvetovú podporu "obchodovania s emisiami uhlíka", vzhľadom na to, že už je zrejmé, že toto riešenie neprináša prospech pri znižovaní emisií uhlíka, rovnako ako aj vytváranie početnejších verejno-súkromných partnerstiev s dôrazom na "výrazné zvýšenie podielu verejných investícií", čiže využívanie verejných prostriedkov na súkromné záujmy a zisky.

Naša skupina preto hlasovala proti.

Eija-Riitta Korhola (PPE), písomne. – Vážený pán predsedajúci, udržateľné a účinné nízkouhlíkové technológie sú úplným základom obrovskej úlohy dekarbonizácie, ktorej čelíme v EÚ, ale aj celosvetovo. Z tohto dôvodu som uvítala rýchly postup, akým Parlament vypracoval návrh uznesenia k tejto téme, pričom Komisii a Rade jasne naznačil, že plán SET je dôležitý a prichádza včas. Ak naše poslanie berieme vážne, je zrejmé, že potrebujeme všetky formy nízkouhlíkových technológií vrátane udržateľnej jadrovej energie. Preto sa teším, že sa nám podarilo vypustiť znenie odôvodnenia I, ktoré je len ďalším pokusom o postavenie jadra do svetla, ktoré si v súčasnosti nezaslúži. Toto odôvodnenie mohlo mať negatívny vplyv na koncepciu "udržateľných nízkouhlíkových technológií", keďže z neho vyplývalo, že jadro nie je ich súčasťou. Faktom však je, že my v EÚ si nemôžeme dovoliť ho nevyužívať, pokiaľ chceme brať zmenu klímy vážne. Kým obnoviteľné energie nebudú skutočne prinášať účinné výsledky a bezpečný nemenný prísun energie, musíme sa spoliehať práve na takéto nízkouhlíkové technológie.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Investovanie do nízkouhlíkových technológií musí byť prioritou, keďže ide o jeden z najúčinnejších spôsobov riešenia zmeny klímy, ktorým sa EÚ pripraví na ekologické hospodárstvo. Inteligentným nízkouhlíkovým riešeniam by sa teda mala venovať osobitná pozornosť, a to nielen čo sa týka ich financovania zo zdrojov Spoločenstva, aby sa dosiahli environmentálne ciele stanovené EÚ na rok 2020.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Zdržal som sa hlasovania o návrhu uznesenia o investíciách do nízkouhlíkových technológií, pretože hoci obsahuje niekoľko rozumných prístupov, podporuje ďalší vývoj jadrovej energie, čo ja odmietam z dôvodu veľkých rizík, ktoré sa s ňou spájajú. V návrhu uznesenia sa správne spomína, že na doterajší výskum išlo príliš málo prostriedkov. Ak má však Európa zostať konkurencieschopná v porovnaní s inými globálnymi hráčmi, financovanie výskumných projektov sa musí značne rozšíriť, a to predovšetkým v oblasti nových zdrojov energie. Vývoj nových nízkouhlíkových technológií v odvetví energetiky nielenže ochráni – ako dúfam – existujúce pracovné miesta v tejto oblasti, ale vytvorí aj veľa ďalších vysokokvalifikovaných miest. Myslím si však, že investície by v tejto súvislosti mali smerovať do oblastí solárnej energie a zachytávania a skladovania uhlíka. Vzhľadom na možné vážne dôsledky sa investície do jadrovej energie musia premyslieť a znova zatriediť. Toto nové politické smerovanie v otázkach energetiky zlepší aj bezpečnosť dodávok energie v rámci EÚ a spevní základy nezávislosti od zahraničných dodávateľov.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – (ES) Podobne ako Skupina zelených/Európska slobodná aliancia som hlasoval proti návrhu uznesenia (B7-0148/2010) o investíciách do vývoja nízkouhlíkových technológií (plán SET) z viacerých dôvodov, konkrétne preto, lebo bol prijatý pozmeňujúci a doplňujúci

návrh so žiadosťou o vypustenie odôvodnenia I, ktoré bolo pre nás kľúčové. V tomto odseku sa navrhovalo, aby sa šiesta európska priemyselná iniciatíva jednoducho premenovala na "jadrovú energetickú iniciatívu". Domnievame sa, že koncepcia "udržateľnej jadrovej energie" je nezmyselná, pretože je možné prinajlepšom zmierniť hrozbu pre životné prostredie a ľudské zdravie a riziká proliferácie vyplývajúce z vývoja a využívania jadrovej energie, no tieto riziká sa nedajú eliminovať.

Návrh uznesenia RC-B7-0139/2010

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne.* – (*PT*) Hlasoval som za tento návrh uznesenia, aby som pri oboch prírodných katastrofách vyjadril zármutok nad obeťami a solidaritu s ich rodinami a priateľmi. Tieto katastrofy ťažko postihli niekoľko členských štátov a regiónov.

Preto by som chcel povedať, že imperatívom pre Európu je neodkladná reakcia na tieto udalosti, a to konkrétne aktivácia Fondu solidarity Európskej únie, čím sa preukáže solidarita EÚ so všetkými postihnutými.

Momentálne je dôležité venovať zvláštnu pozornosť ostrovu a najvzdialenejším regiónom, ktoré okrem svojich trvalých prekážok musia teraz čeliť zničenej infraštruktúre a zničeným osobným, obchodným a poľnohospodárskym nehnuteľnostiam, v ktorých sa v mnohých prípadoch nedá okamžite obnoviť normálna činnosť, a to najmä v regiónoch, ktoré takmer výhradne závisia od cestovného ruchu, pretože zobrazenie týchto udalostí v médiách môže odradiť potenciálnych návštevníkov.

Preto je potrebné vyzvať Komisiu a Radu, aby podnikli urýchlené opatrenia, aby Rada prehodnotila návrh na zjednodušenie, urýchlenie a zefektívnenie implementácie Fondu solidarity Európskej únie.

Takisto je potrebné preskúmať spolu s príslušnými členskými štátmi európske programy a štrukturálne, poľnohospodárske a sociálne fondy s cieľom zlepšiť reakciu na potreby vyplývajúce z takýchto katastrof.

Elena Băsescu (PPE), písomne. – (RO) Hlasovala som za návrh uznesenia o veľkých prírodných katastrofách, ktoré sa udiali v autonómnej oblasti Madeira, a o následkoch búrky Xynthia v Európe. Som presvedčená, že Európska únia musí prejaviť solidaritu s ľuďmi postihnutými týmito prírodnými katastrofami. Zasiahli regióny Portugalska, západného Francúzska, rôzne regióny Španielska, predovšetkým Kanárske ostrovy a Andalúziu, ako aj Belgicko, Nemecko a Holandsko. V západnom Francúzsku búrka zabila takmer 60 ľudí a mnoho ďalších osôb je nezvestných, nehovoriac o zničení tisícok domov. Európska komisia môže poskytnúť finančnú podporu postihnutým regiónom prostredníctvom Fondu solidarity Európskej únie. Je nesmierne dôležité, aby v prípade veľkých prírodných katastrof existoval pocit solidarity medzi členskými štátmi. Medzi orgánmi na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni musí existovať koordinácia úsilia o rekonštrukciu postihnutých oblastí. Taktiež nesmieme zabúdať na účinné politiky prevencie. V tomto prípade aj do budúcnosti musíme zabezpečiť, aby sa európske prostriedky dostali do postihnutých regiónov čo najrýchlejšie v záujme pomoci ľuďom postihnutým prírodnou katastrofou.

Regina Bastos (PPE), *písomne.* – (*PT*) 20. februára sa na Madeire vyskytol jedinečný meteorologický jav, ktorý si vyžiadal najmenej 42 mŕtvych, 32 nezvestných, 370 ľudí bez domova a okolo 70 zranených.

Ďalší jav 27. – 28. februára si v západnom Francúzsku na pobreží Atlantiku (Poitou-Charentes a Pays de la Loire) vyžiadal 60 mŕtvych, 10 nezvestných a viac než 2 000 ľudí pripravil o strechu nad hlavou. Táto búrka zároveň izolovala mnohé regióny Španielska, najmä na Kanárskych ostrovoch a v Andalúzii.

Tieto meteorologické javy okrem ľudského a psychologického utrpenia priniesli ďalekosiahle nivočenie s mimoriadne vážnymi sociálnymi a ekonomickými účinkami na hospodárske činnosti týchto regiónov, keďže mnohí ľudia prišli o všetko.

Hlasovala som sa tento návrh uznesenia, ktorý vyzýva Komisiu, aby okamžite podnikla všetky opatrenia potrebné na mobilizáciu Fondu solidarity Európskej únie (FSEÚ), a to tým najnaliehavejším a najpružnejším spôsobom a v maximálnom možnom objeme na pomoc obetiam.

Chcela by som upozorniť na potrebu navrhnutia nového nariadenia o FSEÚ na základe návrhu Komisie s cieľom pružnejšie a efektívnejšie riešiť problémy spôsobené prírodnými katastrofami.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Búrka, ktorá zdevastovala Madeiru 20. februára, spôsobila ohromné ľudské aj materiálne straty v regióne Madeira. Úloha EÚ je životne dôležitá, pretože EÚ disponuje mechanizmami a nástrojmi, ako napríklad Fondom solidarity, štrukturálnymi fondmi – Európskym fondom regionálneho rozvoja a Európskym sociálnym fondom – a Kohéznym fondom, ktoré treba aktivovať a použiť rýchlo, pružne a jednoducho. Vítam návrh uznesenia so žiadosťou pre Komisiu, aby hneď po prevzatí žiadosti

portugalskej vlády začala opatrenia potrebné na mobilizáciu Fondu solidarity Európskej únie (FSEÚ), a to tým najnaliehavejším a najpružnejším spôsobom a v čo najväčšom rozsahu. Vyzývam na solidaritu inštitúcií Európskej únie, čo sa týka urýchleného a pružného použitia Kohézneho fondu, berúc do úvahy osobitné postavenie Madeiry ako ostrova a jedného z najvzdialenejších regiónov. Apelujem na dobrú vôľu Európskej komisie, čo sa týka dohody o revízii regionálnych operačných programov INTERVIR+ (ERDF) a RUMOS (ESF), ako aj časti operačného programu Tematické skvalitnenie územia (Kohézny fond) týkajúcej sa Madeiry.

Nessa Childers (S&D), písomne. – Hlasovala som za túto správu a som rada, že ju Parlament schválil. Po podobných, i keď menej závažných poveternostných podmienkach v Írsku s povodňami a nedávnym snežením, viem, ako hlboko takéto tragédie zasiahnu rodiny a občanov EÚ, a je dôležité, aby Parlament urobil všetko pre ich pomoc.

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (*PT*) Prírodná katastrofa, ktorá postihla Madeiru 20. februára, zanechala za sebou spustošenú krajinu, ľudské utrpenie a obrovskú skazu s ničivými dôsledkami na príslušné hospodárske a výrobné štruktúry.

O týždeň neskôr udrela ďalšia prírodná katastrofa – búrka Xynthia – aj s ničivými následkami na oblasť západného Francúzska a niekoľko regiónov Španielska.

Chcel by som sa pripojiť k prejavom zármutku a vyjadriť svoju solidaritu so všetkými, ktorých postihla táto tragédia, či už ľudskou alebo materiálnou stratou.

Je nevyhnutné poskytnúť ľuďom pomoc a zrekonštruovať infraštruktúru, verejné zariadenia a základné služby.

Je pravda, že Fond solidarity sa môže použiť len po dokončení postupov na jeho mobilizáciu a po príslušnom schválení zo strany Rady a Parlamentu. V súčasnej situácii je však veľmi ťažké žiadať o strpenie ľudí čeliacich nesmiernym ťažkostiam s návratom k normálnemu životu. Preto žiadame o čo najväčšiu naliehavosť a pružnosť pri uvoľňovaní prostriedkov a prijatí mimoriadnych opatrení na pomoc Madeire.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) 20. februára tohto roku sa na Madeire odohrala tragédia, ktorú charakterizoval nevídaný prívalový dážď, silný vietor a obrovské vlny. Zanechala za sebou najmenej 42 mŕtvych, niekoľko nezvestných, stovky ľudí bez domova a desiatky zranených. Chcel by som zdôrazniť okamžité úsilie regionálnej vlády Madeiry a jej inštitúcií, čo sa týka rýchlej a koordinovanej reakcie na túto tragédiu. 27. – 28. februára 2010 sa v západnom Francúzsku – najmä v regiónoch Poitou-Charentes a Pays-de-la Loire – vyskytla veľmi silná a ničivá búrka, ktorá dostala meno Xynthia. Zanechala za sebou vyše 60 mŕtvych, niekoľko nezvestných a tisícky ľudí bez domova. V súvislosti s týmito tragédiami by som chcel vyjadriť hlboký zármutok a silnú solidaritu so všetkými postihnutými regiónmi, vyjadriť sústrasť rodinám obetí a vzdať hold pátracím a záchranným tímom. Vyzývam členov Komisie, aby začali podnikať kroky potrebné na mobilizáciu čo najväčšieho objemu z Fondu solidarity Európskej únie hneď, ako ich o to požiada príslušný členský štát. Pri posudzovaní týchto žiadostí musí Komisia zohľadniť špecifický charakter jednotlivých regiónov, a to najmä zraniteľnosť izolovaných a periférnych regiónov.

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Podporila som tento návrh uznesenia o opatreniach v dôsledku ničivého a smrtiaceho prechodu búrky Xynthia cez naše územie, pretože okrem snahy o obviňovanie musíme predovšetkým prejaviť európsku solidaritu, aby sme podporili obete tejto katastrofy, ktorá postihla niekoľko európskych krajín. Nestačí využiť len Fond solidarity, táto pomoc musí prichádzať aj z Kohézneho fondu, Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka. V neposlednom rade musíme podnietiť poisťovne, aby sa čo najskôr zapojili, a následne sa musíme poučiť z takýchto udalostí v súvislosti s vydávaním územných rozhodnutí.

Filip Kaczmarek (PPE), písomne. – (PL) Dámy a páni, hlasoval som za návrh uznesenia o veľkých prírodných katastrofách v autonómnej oblasti Madeira a o následkoch búrky Xynthia v Európe. Sústreďme sa na Madeiru, pretože práve tam si katastrofa vybrala najväčšiu daň. Veľké a silné spoločenstvo vytvárame z mnohých dôvodov, ale aj preto, aby sme si v čase núdze navzájom pomáhali. Madeira a iné regióny sú dnes v núdzi, lebo ich ťažko postihli dôsledky búrky. Našou povinnosťou je pomôcť tým, ktorí potrebujú našu pomoc. Dúfam, že návrh uznesenia prispeje k účinnému odstráneniu následkov tejto tragédie. Hlboko súcitím so všetkými obeťami a ich rodinami. Ďakujem.

Véronique Mathieu (PPE), písomne. – (FR) Prírodné katastrofy postihli v posledných týždňoch viacero regiónov EÚ: Madeiru, západné Francúzsko a rôzne oblasti Španielska. Ľudské a materiálne následky zúrivosti týchto meteorologických javov nami poslancami hlboko otriasli. To vysvetľuje návrh uznesenia o prírodných

katastrofách, o ktorom sme dnes v Európskom parlamente hlasovali. Vyjadruje náš "najhlbší súcit" a "solidaritu" s obeťami zničených regiónov. Európska solidarita sa musí prejaviť po finančnej stránke mobilizáciou Fondu solidarity Európskej únie a prostredníctvom iných projektov financovaných z európskych prostriedkov. Avšak čo sa týka Fondu solidarity, musím podotknúť, že súčasné nariadenie neumožňuje dostatočne pružnú a rýchlu reakciu. Je tu príležitosť zmeniť a doplniť toto nariadenie a od Európskej rady teraz závisí, ako bude táto vec pokračovať. Hlasovala som aj za pozmeňujúci a doplňujúci návrh pána Barniera v roku 2006 o založení európskej jednotky civilnej ochrany. Mrzí ma, že nebol prijatý, zavedenie tohto návrhu by zlepšilo schopnosť EÚ reagovať na krízy.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Nedávna prírodná tragédia na Madeire zanechala ostrov v stave chaosu. Aj ostatné regióny Európy boli rovnako zničené následkami búrky Xynthia. EÚ by mala bezvýhradne pomôcť spoločným úsilím vyjadriť solidaritu a zmobilizovať na tento účel Fond solidarity Európskej únie. FSEÚ bol vytvorený s cieľom poskytnúť naliehavú finančnú pomoc členským štátom postihnutým prírodnými katastrofami.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) 20. februára postihla Madeiru vážna prírodná katastrofa s prívalovými dažďami nevídaného rozsahu spojená so silnou búrkou a veľmi vysokými vlnami, ktorá si vyžiadala najmenej 42 obetí, pričom veľa osôb je ešte nezvestných. Stovky ľudí okrem toho prišli o strechu nad hlavou. O pár dní neskôr sa francúzskym pobrežím Atlantiku prehnala ničivá búrka Xynthia, ktorá si vyžiadala takmer 60 obetí, a to najmä v regiónoch Poitou-Charentes, Pays de la Loire a Bretónsko. Aj tam je veľa ľudí nezvestných.

Tisícky ľudí tiež prišli o svoj domov. Preto som podporil opatrenia navrhované v spoločnom návrhu uznesenia, aby EÚ finančne pomohla týmto krajinám a regiónom, a z tohto dôvodu som hlasoval za návrh uznesenia. Musí sa zabezpečiť najmä to, aby sa Fond solidarity EÚ mobilizoval rýchlo a pružne.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), písomne. – (PL) Hlasoval som za prijatie návrhu uznesenia Európskeho parlamentu RC-B7-0139/2010. Ekologické katastrofy a prírodné nešťastia sú čoraz bežnejšou súčasťou našich životov. Nebezpečenstvá vyplývajúce zo životného prostredia sa za minulé desaťročia zvýšili a mali by sme urobiť všetko možné, aby sme im zamedzili.

Európska únia, ktorá má 27 členských štátov a pol miliardy obyvateľov, musí riešiť nielen vznik zmeny klímy a životného prostredia, ale musí sa starať aj o svojich občanov a zaručovať im najlepšie možné podmienky prežitia po kríze. Naše snahy sa však nesmú zameriavať len na poskytnutie pomoci následne po udalosti. Základným dôvodom existencie Európskej únie je poskytovať jej občanom pocit bezpečnosti. V súvislosti s tým musia príslušné inštitúcie EÚ prijať konkrétne kroky s cieľom dohliadať na regióny a ich schopnosti podnikať preventívne opatrenia.

V záujme čo najrýchlejšieho vyrovnania sa s následkami búrky Xynthia by sme mali mobilizovať Fond solidarity Európskej únie a pomôcť všetkým, ktorým vznikli škody v súvislosti s touto katastrofou. Nepriaznivé a bolestné udalosti, ktoré postihnú ostatných, by nás mali vždy motivovať k účinným opatreniam v oblasti solidarity s poškodenými. Ukážme, že aj tentoraz je to tak.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – Zdržal som sa hlasovania o uznesení o veľkých prírodných katastrofách v autonómnej oblasti Madeira a o následkoch búrky Xynthia v Európe (RC-B7-0139/2010), pretože neprešli dva z našich zásadných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Konkrétnejšie išlo o návrh, v ktorom sa spomína skutočnosť, že vo Francúzsku možno stavať budovy na záplavových územiach a prírodných mokrinách a že špekulácie s bývaním vyvolali výstavbu budov v zraniteľných oblastiach, a návrh, ktorý hovoril o tom, že všetky prostriedky Spoločenstva na realizáciu takýchto plánov, najmä zo štrukturálnych fondov, fondu EAFRD, Kohézneho fondu a Fondu solidarity EÚ, majú byť podmienené opatreniami zameranými na trvalú udržateľnosť.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písomne. – (RO) Na úvod by som chcela vyjadriť solidaritu s rodinami obetí prírodných katastrof na Madeire a obeťami búrky Xynthia. Prírodné katastrofy sú v poslednej dobe čoraz častejším úkazom z dôvodu zmeny klímy. Preto musíme zabezpečiť, aby Európska únia bola pripravená reagovať čo najrýchlejšie a čo najúčinnejšie.

Hlasovala som za návrh uznesenia Európskeho parlamentu, ktoré vyzýva Komisiu, aby zvážila možnosť navýšenia miery spolufinancovania zo Spoločenstva regionálnych operačných programov. Žiaden členský štát sa nedokáže sám vyrovnať s prírodnými katastrofami veľkého rozsahu. Európska komisia musí preto prispôsobiť Fond solidarity EÚ tak, aby bolo zaručené, že členský štát postihnutý katastrofou bude mať možnosť rýchlejšieho a účinnejšieho prístupu k tomuto fondu.

Nuno Teixeira (PPE), písomne. – (PT) Tento návrh uznesenia vyjadruje potrebu poskytnúť pomoc európskym regiónom, ktoré sa v poslednej dobe stali dejiskom prírodných katastrof, ako napríklad autonómna oblasť Madeira. Okrem vážnych následkov pre ľudí, keď zahynulo 42 osôb, niekoľko ich bolo zranených či prišlo o strechu nad hlavou, priniesli silné zrážky na Madeire z 20. februára aj nespočetné následky a vážne materiálne škody.

V tomto kontexte je nevyhnutné mobilizovať pomoc pre postihnuté regióny, aby sa vzchopili z hospodárskych a sociálnych dôsledkov katastrofy. Upozornil by som najmä na zraniteľ nosť ostrovných a najvzdialenejších regiónov, ako je to v prípade Madeiry, kde osobitý charakter jej hospodárstva a sociálna situácia ešte viac zdôvodňujú potrebu poskytnúť čo najlepšiu pomoc.

Chcel by som zopakovať potrebu vyzvať Európsku komisiu na pružnú mobilizáciu Fondu solidarity, ako aj na revíziu regionálnych programov financovaných z Kohézneho fondu s cieľom prispôsobiť ich požiadavkám vyplývajúcim z tejto tragédie.

Rovnako by bolo vhodné zrevidovať financovanie plánované na rok 2010 vyčlenené na konkrétne projekty v súlade so všeobecnými predpismi o využívaní štrukturálnych fondov v období rokov 2007 – 2013.

Vzhľadom na rozsah prírodnej katastrofy na Madeire a jej nenapraviteľné dôsledky, ako aj vzhľadom na následky búrky Xynthia, som hlasoval za predložený dokument.

10. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 12.30 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN WIELAND

podpredseda

11. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

12. Rozpravy o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (rozprava)

12.1. Prípad Gilada Šalita

Predsedajúci. Ďalším bodom programu je rozprava o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (článok 122 rokovacieho poriadku), počnúc prípadom Gilada Šalita (štyri⁽²⁾ návrhy uznesenia).

Bastiaan Belder (IND/DEM), *autor.* – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, dnes ráno približne o ôsmej hodine som tu v Parlamente navštívil internetovú stránku venovanú Giladovi Šalitovi a okamžite som postrehol bolestivú skutočnosť: unesenému Giladovi bolo už 1355 dní, 3 hodiny, 12 minút a 37 sekúnd odoprené akékoľvek spojenie s otcom, matkou, bratom a sestrou. Na rovnakej internetovej stránke som však narazil aj na úryvok z Knihy Jeremiášovej: "Tvoje potomstvo má nádej, vraví Hospodin. Vrátia sa synovia na svoje územie." Noam Šalit, ktorý je tu dnes s nami, vkladá do vás nádej a dôveru, ako aj do izraelského Boha, že dosiahne prepustenie svojho drahého syna.

Pán predsedajúci, dámy a páni, dnes diskutujeme o prípade Gilada Šalita. Počas osobitného stretnutia s izraelskou delegáciou včera popoludní som už ubezpečil Noama Šalita, že jeho cieľ, prepustenie Gilada Šalita, je aj naším cieľom. Toho nech sú táto rozprava a toto uznesenie jasnými signálmi, čo si zjavne žiada aj ďalší postup zo strany vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci. Včera ráno som o tom osobne hovoril s pani barónkou Ashtonovou. Prípad Šalit je naša záležitosť, európska záležitosť.

Vážené dámy a páni, ostaňte, prosím, verní tejto záležitosti aj v nasledujúcom období. Spolieham sa na vás. Nech je Európa zmenou pre Blízky východ. Spolu s Noamom Šalitom a jeho rodinou sa tešíme, že sa splní rabínska modlitba za Šalita, žalm 126, verš 1: "Keď Hospodin priviedol späť zajatcov do Sionu, boli sme ako vo sne."

⁽²⁾ Pozri zápisnicu.

Frédérique Ries, *autorka*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, Gilad Šalit mal v čase, keď ho počas útoku Hamasu blízko Gazy uniesli, 19 rokov. Nie v Gaze, ale v Izraeli, v kibuci, kde bola umiestnená jeho jednotka.

Takmer štyri roky žil tento mladík v pivnici. Bez práva prijímať návštevy, bez lekára, bez právnika, bez pošty, bez procesu a bez Ženevského dohovoru pre Gilada, bez ničoho. On, ktorý je známy, v skutočnosti nesprávne, ako vojak, Gilad Šalit vykonával vojenskú službu ako všetci mladí ľudia v jeho krajine.

Je to skôr plachý mládenec podobne ako v tomto prípade jeho otec, ktorého sme stretli pri viacerých príležitostiach a ktorého máme dnes potešenie opäť privítať v tejto sále, mládenec, ktorý miloval matematiku, ktorý miloval futbal a ktorý by sa vrátil k civilnému životu, samozrejme, ak by teraz už štyri roky nežil v diere odrezaný od sveta a odrezaný od svojej rodiny.

Pán komisár, nechcem s vami v toto popoludnie hovoriť o politike, nechcem s vami hovoriť o Blízkom východe, o konfliktoch, o vyjednávaní alebo o výmene zajatcov. Náš Parlament je dnes jednotný vo výzve k vám, aby ste pomohli mladému mužovi – mladému Izraelčanovi, mladému Francúzovi, mladému Európanovi – vrátiť sa domov.

Práve preto spolu so svojimi kolegami, autormi tohto uznesenia a členmi šiestich politických skupín, pani Essayahovou, pánom Cohnom-Benditom, pánom Howittom, pánom Tannockom a pánom Belderom, ktorý práve teraz hovoril, dnes píšem pani barónke Ashtonovej.

Veľmi dôrazne vyzývame pani barónku Ashtonovú, ktorá budúcu stredu cestuje do Izraela a Gazy, aby vynaložila všetok svoj vplyv s cieľom žiadať prepustenie Gilada Šalita, vplyv, ktorý jej dodáva mandát nášho dnešného uznesenia, vplyv 500 miliónov európskych občanov, ktorých reprezentujeme v tomto Parlamente.

(potlesk)

Proinsias De Rossa, *autor.* – Vážený pán predsedajúci, vítam toto uznesenie naprieč politickým spektrom, ktoré vyzýva na prepustenie izraelského vojaka Gilada Šalita, zadržiavaného od roku 2006 militantným krídlom Hamasu. Súhlasím s Giladovým otcom, ktorý požiadal, aby bol prípad jeho syna považovaný za humanitárnu záležitosť a aby sa nezmenil na politický futbal. V šarvátkach politickej diskusie by sme nikdy nemali stratiť zo zreteľa utrpenie izraelských a palestínskych rodín, ktoré v tomto konflikte prišli o milované osoby.

Ženevské dohovory musia dodržiavať všetky strany. Je absolútne neprijateľné, že Giladovi Šalitovi boli odopreté práva vojnového zajatca, ktoré podľa Goldstonovej správy rozhodne má. Jeho rodina nemá žiadne informácie o jeho zdravotnom stave, fyzickom ani duševnom zdraví.

Zároveň je medzi 7200 palestínskymi väzňami v izraelských väzeniach, zadržiavaných rovnako v rozpore so Ženevskými dohovormi, 1500 takých, ktorí sú zadržiavaní na neurčené obdobie a 13 si už odpykali 25 rokov. Štyridsaťštyri je detí, kým 23 členov Palestínskej zákonodarnej rady je zadržiavaných vo väzbe v odvete za zajatie Gilada Šalita. Goldstone je opäť jednoznačný: zadržiavanie členov Palestínskej zákonodarnej rady vo väzbe je v rozpore s medzinárodným právom.

Otvorím tieto témy tento týždeň na Euro-stredomorskom parlamentnom zhromaždení v Jordánsku. Vyzývam pani Catherine Ashtonovú, aby počas svojej blížiacej sa návštevy v regióne naliehala na izraelské a palestínske orgány, vrátane tých v Gaze, aby prepustili Gilada Šalita a palestínske deti a členov PZR a zabezpečili ich bezpečný a skorý návrat k rodinám.

Charles Tannock, autor. – Vážený pán predsedajúci, džihádski fanatici z Hamasu už zadržiavajú štábneho seržanta Gilada Šalita ako rukojemníka viac ako tri roky. Hamas vyhlasuje, že ide o zákonný postup v súlade so Ženevskými dohovormi, a preto je vojnovým zajatcom, ale Izrael ho, z môjho pohľadu správne, považuje za uneseného od okamihu, kedy bol zajatý. Bez ohľadu na jeho právny status a medzinárodné právo bol nemilosrdne zadržiavaný v izolácii v Gaze, zbavený akéhokoľvek styku s vonkajším svetom a dokonca prístupu Červeného kríža, ktorý umožňujú Ženevské dohovory. Jeho rodina nemá okrem jedného videa a zriedkavých náznakov od Hamasu, že je stále živý a zdravý, žiadne informácie o jeho stave.

Ak má Hamas akúkoľvek požiadavku, ktorú by malo brať medzinárodné spoločenstvo vážne, mal by aspoň teraz jednoznačne ukázať, že podmienky jeho uväznenia zodpovedajú medzinárodným humanitárnym predpisom.

Ale žiadame viac než len to. Žiadame o jeho okamžité a bezpodmienečné prepustenie. Netajím sa svojím nesúhlasom s dialógom s teroristami Hamasu, organizáciou, ktorá je zasvätená zničeniu Izraela, ale ak vôbec niekedy máme rokovať s Hamasom, musí to byť až po vyslobodení Gilada Šalita zo zajatia v hrozných podmienkach.

Sari Essayah, *autorka.* – Vážený pán predsedajúci, zvyčajne, keď tento Parlament prijíma uznesenie, ktoré má čo i len drobný súvis so situáciou na Blízkom východe, je ťažké nájsť vzájomné porozumenie. Nie je tomu tak v tomto prípade, vďaka kolegom, ktorí to umožnili.

Situácia Gilada Šalita je humanitárnou záležitosťou a naše spoločné uznesenie podčiarkuje skutočnosť, že odkedy bol pred takmer štyrmi rokmi unesený, je zadržiavaný na neznámom mieste v Gaze, kde nepožíva základné práva podľa akýchkoľvek humanitárnych noriem, vrátane tretieho Ženevského dohovoru. Práve z tohto humanitárneho pohľadu žiadame okamžité prepustenie Gilada Šalita. Dovtedy je tou najzákladnejšou požiadavkou to, aby Červenému krížu a Šalitovým rodičom bolo umožnené byť s ním v kontakte.

Cenu ľudskej bytosti nie je možné merať. Je nevyčísliteľná. Teroristická organizácia Hamas by nemala Gilada Šalita zneužívať na zjednávanie ústupkov, ale ho okamžite prepustiť. Chceli by sme, aby si tento odkaz vzala vysoká predstaviteľka pani barónka Ashtonová so sebou do Gazy počas jej nadchádzajúcej návštevy.

Takis Hadjigeorgiou, *autor.* – (EL) Vážený pán predsedajúci, včera som sa ja a ďalší poslanci zúčastnili na stretnutí, na ktorom bol prítomný Šalitov otec a rád by som povedal, že je nemožné ostať nedotknutý tragédiou tejto rodiny. Preto je naším postojom, že Gilad Šalit, člen izraelských ozbrojených síl uväznený na izraelskom území 24. júna 2006 spĺňa podmienky na to, aby bol považovaný za vojnového zajatca v súlade s tretím Ženevským dohovorom.

Ako takému by mu malo byť poskytnuté humanitárne zaobchádzanie a umožnená komunikácia. Medzinárodnému červenému krížu by malo byť umožnené ho navštíviť a jeho rodina by mala mať jednoznačne právo na informácie o jeho stave a, samozrejme, na jeho návštevu. Zároveň vyjadrujeme našu vieru a želanie, že táto osoba bude prepustená.

Bez toho, aby som chcel akokoľvek zľahčovať to, čo som doposiaľ povedal, verím, že náš postoj, že túto záležitosť je možné odlíšiť od záležitosti radu iných Palestínčanov vo väzbe, je do istej miery apolitický. Ich prítomnosť v týchto ústavoch pre výkon väzby je tiež humanitárnou záležitosťou. Verím, že dávame tejto rodine falošnú nádej, ak si myslíme, že niečo dosiahneme, ak sa ako Parlament sústreďujeme výlučne na prepustenie tejto konkrétnej osoby, ktorú, opakujem, žiadame prepustiť.

Nie je skutočnosť, že tucty 16-ročných palestínskych detí sú v ústavoch pre výkon väzby tiež humanitárnou záležitosťou? Ako chcete odlíšiť tieto dva prípady? Nemôžeme nespomenúť skutočnosť, že samotná Gaza – ako už niekto povedal, že žije v brlohu a skutočne v brlohu žije – že Gaza samotná, opakujem, je obrovský brloh. Jeden a pol milióna Palestínčanov, ktorí tu žijú, žijú v spoločnom brlohu. V izraelských väzniciach je 7200 Palestínčanov, vrátane 270 detí vo veku od 16 do 18 rokov a 44 detí mladších ako 16 rokov. Od roku 1967 bolo zatknutých a uväznených sedemstopäťdesiattisíc Palestínčanov.

Takže vyzývame na prepustenie Šalita, ale náš postoj, že veríme, že je to možné dosiahnuť oddelením od celkovej situácie v Palestíne, je apolitický.

Na záver by som rád dodal, že jediná oblasť na svete, ktorá má ministra pre väzňov, je Palestína. Ešte raz by som chcel vyjadriť našu lásku a súcit rodine a verím, že tento problém sa čoskoro vyrieši.

Nicole Kiil-Nielsen, *autorka*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, uznesenie o desiatnikovi Giladovi Šalitovi, ktoré dnes zvažujeme, dopĺňa mnohé uznesenia o stave ľudských práv na Blízkom východe prijaté Európskym parlamentom.

Desiatnik Gilad Šalit, ktorý je 1355 dní zadržiavaný ako rukojemník, musí byť čo najskôr prepustený. Žiadame a veľmi úprimne dúfame, že bude prepustený. Mladý Frankopalestínčan Saláh Hamuri, ktorý je zadržiavaný izraelskými orgánmi od 13. marca 2005, musí byť prepustený. Deti uväznené v Izraeli v rozpore s ustanoveniami medzinárodného práva a dohovormi o právach detí musia byť prepustené. Militanti Nenásilného ľudového odporu proti okupácii ako napríklad Abdaláh Abu Rahmáh z Biľinu, musia byť prepustení. Zvolení predstavitelia, členovia Palestínskej zákonodarnej rady, vrátane Marwana Barghútiho musia byť prepustení.

Nastal čas, aby Európska únia pevne trvala na dodržiavaní ľudských práv a medzinárodného práva na Blízkom východe. Riešenia nespočívajú vo vyťahovaní sa, uskutočňovanom za represívnych a násilných okolností,

príkladom čoho bolo zavraždenie vodcu Hamasu v Dubaji, ktoré odsudzujeme, už preto, že to ešte viac skomplikuje zabezpečenie prepustenia Gilada Šalita.

Elena Băsescu, v mene skupiny PPE. – (RO) Toto je druhá príležitosť v priebehu uplynulých dvoch týždňov, pri ktorej v pléne hovorím o Giladovi Šalitovi a teší ma, že spoločné úsilie, ktoré som vynaložila so svojimi kolegami poslancami, viedlo k tomuto uzneseniu. "Prípad Gilad Šalit" demonštruje osobitný záujem Európskej únie o humanitárnu situáciu v Gaze. Giladove práva, ktoré určuje Ženevský dohovor, by nemali byť podmienené pozadím izraelsko-palestínskeho konfliktu. Otec Gilada Šalita Noam skutočne opakovane potvrdil, že ani on, ani jeho rodina nie sú angažovaní v politike. Nebolo ich rozhodnutím byť v tomto okamihu v tejto situácii. Ideálnym scenárom pre nás Európanov by boli dva štáty žijúce vedľa seba v mieri a bezpečnosti.

Vyjednávania o Giladovom prepustení prebiehajú už od roku 2006 prostredníctvom rôznych sprostredkovateľov, s jedným, v skutočnosti veľmi kontroverzným návrhom, aby bol vydaný výmenou za 1000 palestínskych väzňov. Gilad a jeho rodina potrebujú našu pomoc.

Veľká vďaka.

Olga Sehnalová, v mene skupiny S&D. – (CS) Prípad Gilada Šalita sa stal jedným zo symbolov nekonečného zúfalstva a frustrácie na Blízkom východe. Platí to pre ľudí, ktorí tam žijú, aj pre medzinárodné spoločenstvo, ktoré sa tam angažuje. Gilad Šalit je rukojemníkom s menom, ktorého pohnutý osud sledujeme s účasťou a obavami. Obyvatelia Blízkeho východu sú rukojemníkmi bez mena tohto nekonečného konfliktu. Oko za oko, zub za zub. Alebo existuje aj iná nádej pre Gilada a všetky ostatné obete?

Všetky normy medzinárodného práva nenahradia to, čoho v tomto konflikte počujeme tak málo – výzvy na ľudskosť. Pokúsiť sa zanechať geopolitický pohľad na svet, kde sa hrá s ľudskými kartami a osudmi. Pokúsiť sa vcítiť do kože rodín obetí a všetkých nevinne zadržiavaných a trpiacich ľudí.

Čo potom bráni prepusteniu Gilada Šalita a všetkých tých, o ktorých vine súdy bez pochybností nerozhodli? A povzbudiť tak tých, ktorí chcú žiť v mieri. Kľúčom k nemu je dôvera, kompromis a odvaha obhájiť ho pred všetkými nezmieriteľnými. Prosím, urobte prvý krok.

Margrete Auken, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (*DA*) Vážený pán predsedajúci, dôvodom našej dnešnej rozpravy je, vo všetkej vážnosti, dať meno a tvár ľudskému utrpeniu a rozšíriť tak náš súcit a našu empatiu. S týmto zreteľom je skutočne veľmi cenné, že sme si vybrali Gilada Šalita za predmet našej dnešnej rozpravy. Povedie nás to k rozšíreniu našej empatie na ostatných, takže sa dokážeme stotožniť s ich utrpením a utrpením ich rodín. Existujú tisíce Palestínčanov, ktorí sú zadržiavaní za absolútne neprijateľných podmienok, čo je v každom smere v rozpore s medzinárodnými pravidlami a je to pre nich rovnako komplikovaná situácia ako pre Gilada Šalita a jeho rodinu. Musíme urobiť, čo je v našich silách, aby sme brali tento problém vážne, a mám pocit, že my všetci v tomto Parlamente sme na to pripravení. Témou nie je len jeden väzeň, ale tisíce väzňov, ktorí sú obeťami tohto ťažkého konfliktu.

Dodám ešte ďalšiu poznámku. Je dôležité, aby sme sa postavili priamo zoči-voči príčine tohto utrpenia a aby sme pochopili, že ak niečo neurobíme nielen s obliehaním Gazy, ale aj v celkovej otázke okupácie Palestíny, a ak nevytvoríme riešenie počítajúce s dvomi štátmi, čo som presvedčená, že my všetci žiadame a chceme, títo ľudia nebudú mať budúcnosť. Myslím si, že toto je skutočne prínosný spôsob, ako nájsť spoločné riešenie, a dúfam, že pani barónka Ashtonová privedie EÚ do postavenia, v ktorom nebude musieť len platiť, platiť a platiť, ale v ktorom z času načas bude jej hlas aj vypočutý.

Louis Bontes (NI). – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, 25. júna 2006 bol branec izraelskej armády desiatnik Gilad Šalit po teroristickom prieniku unesený z pásma Gazy. Odvtedy ho Hamas zadržiava ako rukojemníka. Hamas zadržiava Šalita v úplnej izolácii od vonkajšieho sveta. Je väznený v najhlbšej temnote a ani Červený kríž k nemu nemá umožnený prístup.

Šalitov prípad opäť raz ukázal, že Európa a Izrael sú na rovnakej strane. Barbarské islamské sily vedú totálnu vojnu proti západnej civilizácii. Izrael je v prednej línii tejto vojny. V Izraeli a Európe sa počíta každý ľudský život. Pre islamských teroristov je ľudský život ničím, alebo skôr, jeden ľudský život má hodnotu tisícov životov, pretože Hamas žiada, aby Izrael prepustil výmenou za Šalita 1000 väzňov vrátane veľkého množstva teroristických vrahov.

Je dôležité, aby sme dosiahli prepustenie Šalita, ale bez toho, aby za to musel Izrael prepustiť teroristov. Napokon, videli sme, kam viedli podobné výmeny v minulosti: eufória víťazstva pre teroristov, pre ich nasledovníkov a vodcov a nevyhnutne viac teroru. Nesmieme dovoliť, aby mali ľudia osoh z terorizmu,

a bolo by nezodpovedné, ak by sme povzbudzovali Izrael, aby reagoval na unášanie rukojemníkov výmenou, pretože ďalším rukojemníkom Hamasu by mohol byť niekto z Paríža, Amsterdamu alebo Bruselu. A v akom postavení by sme boli potom?

Okamžite musíme zmeniť uhol pohľadu. Nie Izrael, ale Hamas musí zaplatiť za únos Gilada Šalita, Európana. Cena musí byť taká vysoká, aby ho prepustili z vlastnej slobodnej vôle. S týmto zreteľom žiadame, aby bol na všetkých funkcionárov režimu Hamasu uvalený úplný zákaz cestovania do Európy a po Európe, vrátane tých, ktorí nie sú oficiálne spriaznení s Hamasom, a tých, ktorí nie sú na európskom zozname teroristov.

Tunne Kelam (PPE). – Vážený pán predsedajúci, tento mladík je zadržiavaný v zajatí takmer 1400 dní v absolútnom rozpore so všetkými medzinárodnými pravidlami a bez toho, aby mal k nemu prístup čo i len Červený kríž. Myslím si, že tento prípad by mal byť vnímaný a riešený výlučne ako ľudská tragédia. Som povzbudený širokou podporou tejto rozpravy v Európskom parlamente a vrelým prijatím, ktoré naši kolegovia včera prejavili Šalitovmu otcovi.

Šalitov prípad by sa nemal zneužívať na zjednávanie ústupkov. Namiesto toho by malo byť v záujme Hamasu, aby získal legitimitu v mierovom procese. Na záver, najlepším dôkazom jeho hodnovernosti by bolo bezpodmienečné prepustenie Gilada Šalita a upustenie od ďalších únosov.

Filip Kaczmarek (PPE). – (*PL*) Uznesenie, o ktorom dnes diskutujeme, nemá politický charakter a my sa nesnažíme vyriešiť blízkovýchodný konflikt. Chceme len to, aby sa mohol nevinný syn vrátiť k svojmu otcovi a svojej rodine. Neviem, či vážení kolegovia vedia o existencii organizácie s názvom Kruh rodičov. Je to organizácia izraelských a palestínskych rodín, ktoré v konflikte prišli o príbuzných. Hovoríme dnes o konkrétnom prípade práve preto, že nechceme, aby sa otec Gilada Šalita pridal k tým, ktorí stratili tých najbližších z milovaných – vlastné deti.

Vyzývame, aby bol prepustený rukojemník, pretože nesúhlasíme s myšlienkou, že účel svätí prostriedky. Boj za spravodlivú vec neospravedlňuje kroky, ktoré sú všeobecne považované za zlé alebo teroristické činy. Organizácie, ktoré chcú získať naše prijatie, naše uznanie, nesmú zadržiavať rukojemníkov.

(potlesk)

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Chcem sa tiež pridať k podpore tých, ktorí v tomto Parlamente, dnes aj včera, žiadali prepustenie Gilada Šalita, a chcem tiež vyjadriť svoj súcit jeho rodine.

Chcel by som tiež venovať svoj prejav tým, ktorí sa možno pýtajú: "Prečo uznesenie k prípadu Gilada Šalita a prečo teraz?" Iní poslaneckí kolegovia nám pripomenuli, že to budú čoskoro štyri roky, čo je mladý Gilad Šalit zadržiavaný ako rukojemník v brutálnych podmienkach a v rozpore s medzinárodnými normami určenými tretím Ženevským dohovorom o zaobchádzaní s vojnovými zajatcami. Ako si vie každý z nás predstaviť, každý ďalší deň v zajatí predstavuje pre Šalita a jeho rodinu hrozné utrpenie.

Chcem poskytnúť aj ďalší dôvod na podporu, konkrétne, že Gilad Šalit je európsky občan, je európskou obeťou terorizmu, a v tento deň, ktorý je Európskym dňom obetí terorizmu, si neviem predstaviť symbolickejšie gesto ako toto uznesenie.

Ana Gomes (S&D). – Vážený pán predsedajúci, rada by som sa predovšetkým poklonila úsiliu rodiny Gilada Šalita dosiahnuť jeho prepustenie, ktoré z celého srdca podporujeme. To je posolstvo, ktoré chceme vyjadriť prostredníctvom tohto uznesenia. Sme presvedčení, ako podčiarkuje Goldstonova správa, že má skutočne status vojnového zajatca, ktorý by mali mať aj väzni zadržiavaní Izraelom, medzi ktorými sú mnohé deti.

Chceme, aby boli všetci prepustení. Žiadame prepustiť Gilada Šalita a všetkých mladých palestínskych mužov a ženy. To je skutočne jediná cesta, ako dosiahnuť mier v tomto regióne. Vyzývame pani barónku Ashtonovú, aby nešetrila úsilím pri naliehaní na prepustenie Gilada Šalita a všetkých ďalších palestínskych vojnových zajatcov, predovšetkým tých mladých ľudí, ktorí zotrvávajú v tomto zajatí.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Prípad Gilada Šalita má osobitný, ľudský rozmer. Je to tragický prípad veľmi mladého muža v rovnakom veku, ako je môj syn, a je to aj tragický prípad jeho rodiny. Nepredstierajme však, že tento prípad nemá aj širšie politické súvislosti. Upozorňuje nás v skutočnosti na to, že čiernobiely film, ktorý je často veľmi jednostranne prezentovaný aj v tomto Parlamente, film, ktorý hovorí o obetiach len na palestínskej strane, je niečím, čo skutočne nie je veľmi objektívne.

Myslím si, že dnes by sme mali veľmi jasne žiadať prepustenie tohto mládenca, ale pripomeňme si aj to, že tí, ktorí strieľajú rakety na Sderot, sú zodpovední za skutočnosť, že je stále väzňom.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (*FI*) Vážený pán predsedajúci, dôvodom vzniku tohto uznesenia bol, ako vieme, politicky veľmi citlivý rad okolností, ale to by nám nemalo brániť v prijatí jednoznačného humanitárneho uznesenia, ktoré nebude oslabené vágnymi politickými poznámkami k celkovej situácii.

Som rada, že toto uznesenie neodbieha od podstaty. Zamýšľam hlasovať v jeho prospech. Zdôrazňuje myšlienku, že všetky strany zúčastnené na kríze na Blízkom východe musia dodržiavať medzinárodné humanitárne právo a predpisy týkajúce sa ľudských práv. Dúfam, že získa pevnú podporu tohto Parlamentu.

(potlesk)

Janez Potočnik, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Európska únia má veľký záujem o prípad uneseného izraelského vojaka Gilada Šalita.

Moja bývalá kolegyňa pani komisárka Ferrerová-Waldnerová už v tomto istom Parlamente naliehavo žiadala o prepustenie pána Šalita 5. júla 2006, necelé dva týždne po jeho zajatí. V priebehu rokov a pri mnohých príležitostiach, vrátane ostatnej Asociačnej rady s Izraelom vlani v júni a v záveroch Rady pre zahraničné veci z decembra 2009, EÚ na týchto stretnutiach dôsledne vyzývala tých, ktorí zadržiavajú pán Šalita, aby ho bezodkladne prepustili. Preto sa pripájame k dnešným návrhom Parlamentu, ktoré vyzývajú na jeho prepustenie.

Podľa nášho názoru, ktorý je v súlade s hodnotením mnohých organizácií v oblasti ľudských práv, sú podmienky a okolnosti väzby pána Šalita v rozpore s medzinárodným humanitárnym právom. Naliehame preto na jeho únoscov, aby dodržiavali tieto povinnosti a osobitne, aby umožnili zástupcom Medzinárodného výboru Červeného kríža navštíviť ho. Sme si napokon vedomí toho, že prebiehajú sprostredkovateľské aktivity zamerané na prepustenie Gilada Šalita. Podporujeme všetky snahy vykonané v tomto smere a vyjadrujeme nádej, že budú čoskoro úspešné. Osobne tiež vyjadrím váš jasný odkaz kolegyni pani Cathy Ashtonovej.

Naše myšlienky sú, samozrejme, s rodinou Gilada Šalita. Viem, že jeho otec bol tento týždeň v tomto Parlamente, a predpokladám, že tu práve v tejto chvíli sedí s nami.

(potlesk)

Chcem ho ubezpečiť, že naše myšlienky a úsilie sú s ním a, samozrejme, so všetkými, ktorí trpia následkami tohto dlhotrvajúceho konfliktu.

(potlesk)

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpravy pristúpime k hlasovaniu.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Indrek Tarand (Verts/ALE), písomne. – Chcem vyjadriť ľútosť nad uväznením Gilada Šalita. Jeho únos, spolu s väzbou ostatných väzňov v tejto oblasti, je neprijateľný. Túto situáciu je potrebné čo najskôr zmeniť. Som presvedčený, že prepustenie Šalita celkovo prispeje k mierovému procesu na Blízkom východe.

(FR) Na okraj, Francúzsko sa práve rozhodlo predať Rusku vojnové lode triedy Mistrál. Sme presvedčení, že svoj krok úprimne oľutuje.

12.2. Stupňovanie násilia v Mexiku

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o siedmich⁽³⁾ návrhoch uznesenia o stupňovaní násilia v Mexiku.

Ramón Jáuregui Atondo, *autor.* – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, rád by som na úvod povedal, že Mexiko je veľmi demokratickou krajinou, ktorá v priebehu posledných 20 rokov neustále dosahovala pokrok. Je spriatelenou krajinou Európskej únie a podpísali sme s ňou dohodu o strategickom partnerstve. Rád by som tiež povedal, že Mexiko v súčasnom období vedie veľmi vyčerpávajúcu vojnu proti organizovanému zločinu v súvislosti s pašovaním drog.

⁽³⁾ Pozri zápisnicu.

Dnes však v Európskom parlamente hovoríme o Mexiku v súvislosti s ľudskými právami, pretože v tejto krajine došlo k výraznému nárastu násilia, ktoré pretrváva a ktoré má vplyv predovšetkým na obyvateľov Mexika, a pretože došlo k opakovaným sťažnostiam v súvislosti so závažným porušovaním ľudských práv.

Uznesenie, ktoré chcú hlavné politické skupiny dnes v Parlamente prijať, je založené na konsenze a rešpekte. Samozrejme, zaoberá sa situáciou, ktorú som práve opísal, a obsahuje naliehavú výzvu, aby Mexiko aj naďalej smerovalo k právnemu štátu a úplnej demokracii.

Obsahuje však aj štyri dôležité požiadavky: naliehavú žiadosť, aby Mexiko zaručilo právo na slobodu tlače, pretože tam došlo k útokom na novinárov; aby zaručilo ochranu organizácií, ktoré obhajujú ľudské práva, pretože na uvedené skupiny sa útočilo a boli ohrozované; aby zaručilo ochranu žien, na ktorých je páchané násilie, pretože veľa z nich bolo zavraždených, a aby sa vyhýbalo beztrestnosti a zneužívaniu moci zo strany policajných zložiek. Parlament predložil Mexiku tieto požiadavky v duchu priateľstva založeného na priaznivom vzťahu s Mexikom.

Renate Weber, *autorka*. – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, tento týždeň oslavujeme Medzinárodný deň žien. V Parlamente sme mali možnosť vidieť množstvo plagátov vo všetkých jazykoch Európskej únie, na ktorých sa uvádzalo, že násilie páchané na ženách možno odstrániť. Dnes hovoríme o násilí v Mexiku a považujem za správne, že by sme mali uznať, aby mexickým ženám, pôvodným obyvateľkám aj prisťahovalkyniam, poskytli miestne a federálne orgány minimálnu ochranu.

Mexické ženy sú obeťami všetkých foriem násilia, počnúc domácim násilím až po sexuálne násilie a mučenie zo strany armády či polície. Mexické ženy sa stávajú aj obeťami vrážd. Bohužiaľ, doterajšia reakcia mexických úradov bola neúčinná. Z uvedeného dôvodu môžeme v súčasnosti výstižne skonštatovať, že máme dočinenia z prípadom takmer úplnej beztrestnosti.

V našom uznesení vyzývame mexickú vládu, aby bojovala proti vraždám žien, takzvanej feminicíde. Toto slovo je drsné, avšak ak zvážime, že takmer všetci vrahovia žien zostávajú nepotrestaní, uvedené slovo vystihuje situáciu presne. Napríklad v priebehu posledných štyroch rokov bolo v Mexiku potrestaných len 11 % zločincov, ktorí zavraždili takmer 700 žien.

Zároveň sa zdá, že ženy sú obľúbenými obeťami súdneho systému. Len tak možno vysvetliť, že dve pôvodné obyvateľky Alberta Alcántarová a Teresa Gonzálezová mohli byť odsúdené na 21 rokov odňatia slobody a v súčasnosti tráviť za mrežami už tri roky za to, že bez cudzej pomoci uniesli počas incidentu na trhu šesť mužov z federálneho vyšetrovacieho úradu. Dúfajme, že sudca, ktorý o týždeň vydá rozhodnutie o odvolaní žien, si uvedomuje, aká absurdná a nespravodlivá je táto situácia.

Násilie páchané na ženách sa však začína v ich domovoch. Dúfam, že mexickí zákonodarcovia čoskoro zlepšia všeobecný zákon o práve žien na život bez násilia s cieľom riadne vymedziť rozličné formy násilia a mechanizmy uplatňovania zákonov. Bolo by tiež vhodné, keby sa domáce násilie a znásilnenie v manželstve kategorizovali ako trestné činy.

Navyše, na to, aby sa mohla mexická spoločnosť zmeniť a odmietnuť násilie páchané na ženách, je dôležité, aby sa táto otázka riešila v školách ako základná otázka vzdelania mladých ľudí.

Adam Bielan, *autor.* – (*PL*) Mexické úrady a prvom rade mexický prezident Felipe Caldéron už roky vedú krvavú vojnu proti drogovým zločineckým skupinám. Do vojny sa už zapojilo viac ako 40 000 vojakov a podarilo sa dosiahnuť niekoľko úspechov. K týmto úspechom nepochybne patrí zatknutie šéfov kartelov Sinaloa a Juarez, zničenie viac ako 23 000 hektárov ópiovej sadby a 38 000 hektárov marihuany, zatvorenie viac ako 50 nezákonných laboratórií, v ktorých sa vyrábali narkotiká, a zatknutie viac ako 45 000 ľudí, ktorí boli do tohto procesu zapojení.

Musíme si uvedomiť, že mexické drogové kartely vytvárajú ročné príjmy v hodnote miliárd dolárov, čo je neporovnateľne viac ako sumy, ktoré mexická vláda vyčleňuje na riešenie problému narkotík. Zločinecké skupiny tak míňajú obrovské sumy na podplácanie politikov, sudcov a policajných úradníkov. A úrady prehrávajú vojnu práve z tohto dôvodu. Od roku 2006 bolo usmrtených takmer 15 000 ľudí a viac ako 6 000 z nich prišlo o život od októbra minulého roku. V mimoriadnom nebezpečenstve sú najmä novinári, pretože už 60 z nich prišlo o život. Nedávno bol zavraždený aj Jorge Ochoa Martínez.

Musíme pochopiť, že Mexiko túto vojnu bez medzinárodnej účasti nevyhrá.

(potlesk)

Santiago Fisas Ayxela, autor. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Mexiko má vážny problém s pašovaním drog a násilím v súvislosti s drogami. Vláda prezidenta Felipeho Calderóna zaujala nekompromisný postoj s cieľom odstrániť tento problém: prezident prijal rozhodnutie dočasne zmobilizovať ozbrojené sily. Tento krok mal výrazný vplyv na počet väznených ľudí, zničenie drog a konfiškáciu zbraní. Armáda prijala všetky odporúčania Mexickej národnej komisie pre ľudské práva vrátane tých, ktoré sa týkali vyšetrovania sťažností v súvislosti s jej vlastným správaním.

Vláda uznáva aj potrebu zásadných zmien v oblasti bezpečnosti a spravodlivosti a zavádza ambicióznu reformu súdneho systému s cieľom dosiahnuť jeho väčšiu transparentnosť a predviesť pred súd tých, ktorí páchajú trestné činy, a zároveň dodržiavať ľudské práva.

Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) chce preukázať solidaritu s obyvateľmi Mexika v boji proti pašovaniu drog a podporuje prezidenta Calderóna v jeho úsilí v boji proti organizovanému zločinu.

Na záver by som rád vyjadril spokojnosť s touto dohodou, ktorá spája hlavné politické skupiny v tomto Parlamente.

Marie-Christine Vergiat, *autorka.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, od roku 2007 dochádza v Mexiku k čoraz rozsiahlejšiemu porušovaniu ľudských práv.

Podľa mexických mimovládnych organizácií a médií bolo len v roku 2009 zaznamenaných viac ako 6 500 vrážd, ktoré možno pripísať drogovým kartelom. K veľkej väčšine z nich došlo v štáte Chihuahua. Vláda prezidenta Calderóna vyslala do najviac postihnutých oblastí tisíce vojakov.

Odvtedy sa zvýšil počet úplne beztrestných násilných činov zo strany týchto vojenských síl a policajných zložiek. Mimovládne organizácie vypracovávajú ešte väčší počet správ a hovoria o trestných činoch páchaných štátom. Postihnutí sú najmä novinári, pôvodné spoločenstvá a predovšetkým ženy, pôvodné obyvateľky aj prisťahovalkyne. Stretla som sa s niektorými z týchto žien z mesta San Salvador Atenco. Znásilňovali a mučili ich príslušníci policajných zložiek. Bola som zhrozená z toho, čo mi povedali. Páchatelia týchto činov, ktoré boli spáchané v máji 2006, neboli ešte stále potrestaní.

Z uvedeného dôvodu nemôžeme súhlasiť s obavami mexických úradov, ktorých predstavitelia pravidelne porušujú ľudské práva. Z toho vyplýva, že nepodporíme spoločné vyhlásenie a predložíme...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Barbara Lochbihler, autorka. – (DE) Vážený pán predsedajúci, prostredníctvom médií sa k nám pravidelne dostávajú obrazy brutálneho násilia na uliciach v takzvanej vojne proti drogám v Mexiku. Vraždy stoviek žien, ktoré väčšinou pracovali v severnej časti krajiny, sa dostali na predné stránky novín a podnietili vznik termínu "feminicída". Európsky parlament vypracoval vlastnú správu o tejto problematike. Napriek tomu, že mexická vláda o výraznom zvýšení prípadov závažného porušovania ľudských práv vie, nie je schopná alebo ochotná prijať v tejto súvislosti žiadne opatrenia. Zdôraznenie vytrvalého úsilia potrebného na boj proti drogovým dílerom nenahrádza dôsledné opatrenia vlády. Skutočnými príčinami stupňujúceho sa násilia v krajine je výrazné zvýšenie vojenskej prítomnosti a moci, právomoci vojenských súdov v súvislosti s trestnými činmi, ktoré spáchali vojaci, a takmer úplná beztrestnosť. Zvýšenie výskytu násilných trestných činov spáchaných príslušníkmi armády opakovane zdokumentovala aj národná komisia pre ľudské práva v Mexiku.

Samotná vláda si nechce pripustiť túto situáciu. Neustále sa usiluje utajiť trestné činy. Napríklad včera sa v médiách objavila správa, že ministerstvo obrany vyplatilo rodinám obetí násilia obrovské sumy peňazí s cieľom umlčať ich. Kto boli páchatelia? Boli to vojaci. EÚ musí bojovať proti beztrestnosti v rámci všetkých svojich vzťahov s Mexikom. Vzhľadom na závažnosť porušovania ľudských práv je absolútne nevyhnutné, aby EÚ neaktualizovala globálnu dohodu s Mexikom. K aktualizácii nesmie dôjsť, kým sa v krajine výrazne nezlepší situácia v oblasti ľudských práv.

Cristian Dan Preda, v mene skupiny PPE. – (RO) Stupňovanie násilia v mexických štátov v oblasti hraníc so Spojenými štátmi, najmä v meste Ciudad Juárez, je veľmi znepokojujúce. Udalosti uplynulých mesiacov sú mimoriadne krvavé, pretože zásahy federálnych úradov v tomto regióne sprevádzalo aj značné zvýšenie počtu trestných činov v oblasti pašovania drog. Z uvedeného dôvodu je vojna medzi súperiacimi zločineckými skupinami znásobená aj vojnou proti pašerákom drog a výsledkom je množstvo mimoriadne brutálnych vrážd.

Som presvedčený, že Mexiko predstavuje extrémny prípad, ktorý upozorňuje na celkovú zložitosť uskutočňovania ráznych krokov proti trestnej činnosti s cieľom zaručiť štátnu bezpečnosť. Je mimoriadne dôležité, aby sme ako Európsky parlament vyslali jasný signál s cieľom podporiť úsilie mexickej vlády zamerané na odstránenie trestnej činnosti a zlepšenie situácie civilného obyvateľstva.

Zároveň musíme podporiť mexické úrady, aby aj naďalej pokračovali v uskutočňovaní nevyhnutných reforiem v oblasti konsolidácie právneho štátu, najmä reformy súdneho a trestného systému.

Ďakujem.

Ana Gomes, v mene skupiny S&D. – (PT) Násilie v Mexiku je spojené s pašovaním drog a sociálnymi nerovnosťami, ktoré sa prehĺbili v dôsledku hospodárskej krízy. Kľúčový je boj proti beztrestnosti. Je nevyhnutné investovať do súdneho systému, pokúsiť sa potrestať zločincov a zaručiť ochranu svedkov a obetí. Mnohé z nich sú mladé pracujúce ženy, ktoré zasiahla vlna násilia zo strany pašerákov drog.

Je šokujúce, že mesto Ciudad Juárez je svetovým hlavným mestom feminicídy. Ešte šokujúcejšia je však kultúra dominantného postavenia mužov, ktorá vysvetľuje nečinnosť úradov v súvislosti s trestným stíhaním tých, ktorí sú za tieto zločiny zodpovední, a v súvislosti s ochranou obhajcov ľudských práv vrátane novinárov.

Európa musí využiť strategické partnerstvo s Mexikom na konštruktívnu podporu všetkých, ktorí bojujú za ľudské práva. Sú to tí istí ľudia, ktorí bojujú za obhajobu právneho štátu a demokracie. Bez ľudských práv neexistuje právny štát ani demokracia.

Ryszard Czarnecki, v mene skupiny ECR. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pred chvíľou som v tejto rokovacej sále počul výzvu, aby sme nepodpísali dohovor s orgánmi Mexika. Nerozumiem tomuto návrhu. Napokon, veď chválime mexického prezidenta za odhodlaný boj proti narkobarónom a mafii. Rovnaký postoj mali aj rečníci predo mnou. Preto by sme mali pochváliť za vykonanú činnosť aj mexické úrady. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že netreba konať neuvážene a že v rámci tohto boja je potrebné dodržiavať aj ľudské práva. To je zrejmé. Musíme pochopiť situáciu v krajine, ktorá už desaťročia bojuje s obrovskými syndikátmi organizovaného zločinu a s mafiou. Ak prezident tejto krajiny vyhlási v tejto oblasti vojnu, treba ho plne podporiť. Samozrejme tu však hovoríme o novinároch a ostatných obetiach. Treba zdôrazniť, že títo ľudia by sa nemali stávať obeťami diskriminácie.

Rui Tavares, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (*PT*) Dámy a páni, práve dnes ráno obkľúčilo mexickú odborovú organizáciu elektrotechnických pracovníkov 100 až 200 príslušníkov policajných jednotiek. Ide o tú istú odborovú organizáciu, ktorá bola po vyhlásení generálneho štrajku svedkom zadržania jedného zo svojich vedúcich predstaviteľov Dominga Aguilara Vázqueza. Vázquez bol zadržaný 16. marca, deň po vyhlásení štrajku, a uväznený na základe falošných obvinení.

Tento útok na slobodu odborových organizácií v Mexiku, ktorý vykonala priamo vláda, je ešte šokujúcejší, pretože tu hovoríme o tom, že mexická federálna vláda neudeľuje tresty za zločiny, ktoré spáchali napríklad príslušníci jej armády, alebo o tom, že jej boj proti pašovaniu drog je neúčinný.

Áno, situácia je zložitá. Zo strany ozbrojených síl dochádza k útokom na pašerákov drog, ale zároveň aj na odborové organizácie. V takejto situácii neúčinnosti, beztrestnosti a zväčšujúceho sa autoritárstva dochádza k tomu, že demokracia, ako je to v prípade Mexika, sa vymyká spod kontroly.

Tento Parlament musí dôrazne odsúdiť mexickú vládu a najmä ju vyzvať, aby definitívne skoncovala s neúčinným konaním vo vzťahu k zločincom a so zjavným autoritatívnym postojom, napríklad k odborovým organizáciám, pracovníkom a hnutiam občianskej spoločnosti.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, v našom uznesení o Mexiku by som chcela zdôrazniť dve otázky.

Po prvé, ako sme počuli, násilie každoročne vzrastá. Mexiko sa nachádza v zajatí veľkých drogových kartelov a násilie, ktoré páchajú, si vyžiadalo už 15 000 životov. Situácia je zlá najmä v oblasti neďaleko hraníc so Spojenými štátmi americkými. Mexická vláda sa snaží dostať túto situáciu pod kontrolu prostredníctvom rozsiahleho vojenského a policajného zásahu. Táto stratégia si tiež vyslúžila veľa kritiky. Je zrejmé, že zodpovednosť za obchod s drogami, pranie špinavých peňazí a za problémy, ktoré v dôsledku tejto situácie vznikajú, sa rozširuje aj na ďalšie krajiny a Mexiku je potrebné ponúknuť pomoc a spoluprácu.

Po druhé, chcem spomenúť nedávne správy organizácie Amnesty International, ktoré sa týkajú neochoty úradov, pokiaľ ide o ochranu aktivistov za ľudské práva. Tí, ktorí sú zástancami pôvodných obyvateľov

a chudobných spoločenstiev, sú vystavení osobitnému riziku. Keď sa presadzovanie ľudských práv stáva nebezpečným, mnohí ľudia musia zvažovať riziká svojej práce. A tí, v ktorých mene aktivisti konajú, potom strácajú nádej.

Je potrebné, aby sa o týchto záležitostiach, otázkach týkajúcich sa obchodu s drogami a ľudských práv, diskutovalo aj v máji počas ďalšieho samitu EÚ-Mexiko, keď budeme zostavovať plány na spoluprácu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mexická vláda musí prijať pevný záväzok s cieľom bojovať proti pašovaniu drog a dodržiavať ľudské práva a zásady právneho štátu.

Výsledkom pašovania drog sú násilné činy, ktoré vyúsťujú do strát na ľudských životoch. Mestá Tijuana a Ciudad Juárez sa v roku 2009 dostali medzi desať najnebezpečnejších miest na svete. Od roku 2007 v nich v rámci vojny proti drogám bolo spáchaných 15 000 vrážd. Len v roku 2009 ich počet dosiahol 7 724 prípadov.

Pašovanie drog a ich spotreba v najväčšej miere zasiahla mladých ľudí a ženy. Hospodárska kríza v Mexiku sa môže zmeniť na sociálny konflikt, pričom faktory, medzi ktoré patria chudoba a nedostatočné vzdelanie, môžu spôsobiť, že mladí ľudia sa stanú obeťami konzumácie drog. V roku 2010 nemá takmer 7,5 milióna mladých ľudí v Mexiku šancu zaregistrovať sa v rámci formálneho systému vzdelávania, čo znamená, že nemajú ani nádej na dôstojný život.

Na záver by som chcela povedať, že je potrebné zintenzívniť dialóg medzi Európskou úniou a Mexikom s cieľom presadzovať hospodársky a sociálny rozvoj, ako aj dodržiavanie ľudských práv a zásad právneho štátu.

Ďakujem.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, v tomto Parlamente často diskutujeme o diktátorských režimoch. V Mexiku nie je diktatúra, ale demokracia. Diskutujeme o jednotlivých prípadoch závažného porušovania ľudských práv. V prípade Mexika však nejde o kľúčovú otázku. Kľúčovou otázkou je v skutočnosti to, že táto veľmi demokratická krajina, ktorá je naším strategickým partnerom, už desaťročia trpí vážnou, možno až smrteľnou chorobou.

Preto potrebuje správnu liečbu a vhodného lekára. Týmto lekárom je prezident Calderón a jeho spolubojovníci. Neznamená to však, že dokážu alebo môžu použiť všetky prístupné lieky. Preto ich musíme podporiť.

Z uvedeného dôvodu som presvedčený o mimoriadnej dôležitosti odseku 12 uznesenia, v ktorom uvádzame, že máme v úmysle vo väčšej miere využívať náš finančný nástroj na podporu konsolidácie riadenia, zásad právneho štátu, štruktúry štátu v rámci zásad právneho štátu v boji proti jeho rozpadu, proti organizovanému zločinu a proti tejto beztrestnosti, ktorá je celkom oprávnene kritizovaná. Tieto opatrenia však nemožno prijať, keď svoje kontakty zmrazíme alebo prerušíme. Musíme ich posilniť.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, všetci máme obavy v súvislosti s rastúcim násilím v meste Ciudad Juárez. Verím však v rozsiahle opatrenia, ktoré prijali mexické úrady na účinné riešenie tejto zložitej situácie. Podporujem aj zanietený boj, ktorý prezident Calderón v súčasnom období vedie proti pašovaniu drog. Tento jav predstavuje veľmi vážnu celosvetovú hrozbu, ktorá nás všetkých znepokojuje. Práve z tohto dôvodu by sme mali pomôcť mexickým úradom v náročnom boji.

Dámy a páni, Mexiko podstúpilo počas uplynulých desiatich rokov veľmi pozitívny proces politickej a vládnej modernizácie. Prezident Calderón neustále presadzuje reformy. Mexiko prijalo aj väčšie medzinárodné záväzky a zohráva dôležitú úlohu napríklad v rámci Organizácie Spojených národov alebo v rámci skupiny G-20.

V rámci svojich obmedzených možností som v tomto Parlamente vždy podporoval aj vytvorenie strategického partnerstva medzi Európskou úniou a Mexikom, ktoré sa nakoniec podarilo založiť v roku 2008. Dúfam, že na májovom samite v Madride sa nám podarí prijať ambiciózny spoločný akčný plán alebo program, pretože Európska únia a Mexiko musia spolupracovať vo viacerých oblastiach na dvojstrannej úrovni aj v rámci multilaterálnych fór, aby mohli spoločne riešiť problémy a hrozby vrátane pašovania drog a ďalších foriem organizovaného zločinu.

Charles Tannock (ECR). – Vážený pán predsedajúci, Mexiko už dlhú dobu predstavuje prvotný kanál najväčšieho svetového trhu s nezákonnými narkotikami, Spojených štátov. Z uvedeného dôvodu je poznačené brutalitou a násilím, ktoré idú ruka v ruke s obchodom s drogami. Navyše je zarmucujúce, že samotné

Mexiko, ktoré má 100 miliónov obyvateľov a je rozhodujúcim strategickým partnerom EÚ, sa stáva čoraz dôležitejším trhom s kokaínom. Mimoriadne znepokojujúce je, že sa zvyšuje najmä spotreba v prípade mladých ľudí.

Zdá sa, že násilie v súvislosti s drogami v Mexiku sa len zvyšuje a dochádza k čoraz strašnejším vraždám. Obeťami sa stávajú samotní novinári, ktorí prinášajú správy o týchto prípadoch. Situácii pravdepodobne neprospieva ani zvýšená nezamestnanosť a rozsiahla chudoba, čo v niektorých častiach Mexika vytvára atmosféru bezprávia. Prezident Calderón čelí obrovským problémom, je však odhodlaný postaviť sa im zoči-voči a Európska únia by ho v tom mala výrazne podporiť. Mali by sme podporiť najmä jeho úsilie o reformu a reštrukturalizáciu policajného systému a systému trestného súdnictva s cieľom prerušiť skorumpované prepojenia medzi drogovými kartelmi a orgánmi činnými v trestnom konaní. Som presvedčený, že jeho potreba využiť armádu v rámci dočasného núdzového opatrenia je celkom opodstatnená.

Janez Potočnik, *člen Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, nevídaný rast násilia vyvolal medzi obyvateľstvom krajiny pocit obrovskej neistoty. Komisiu táto situácia, samozrejme, veľmi znepokojuje. Vieme, že mexické úrady ju berú vážne a zaviedli množstvo opatrení na riešenie tohto problému.

Hlavnou prioritou je vojna prezidenta Calderóna proti organizovanému zločinu. Okrem toho, že Mexiko rozmiestnilo po celej krajine množstvo vojenských síl, ktoré majú bojovať proti organizovanému zločinu, vyvíja aj mimoriadne úsilie s cieľom posilniť presadzovanie práva a súdny systém.

V auguste 2008 bol prijatý balík bezpečnostných opatrení, ktorý je zameraný na reorganizáciu mexických orgánov činných v trestnom konaní a súdneho systému. Reforma súdnictva, ktorú kongres Spojených štátov mexických schválil v roku 2008, má potenciál riešiť hlavné systémové problémy, pred ktorými stojí trestné súdnictvo v Mexiku, hoci si uvedomujeme, že zavedenie tejto reformy si vyžiada dlhodobý záväzok.

Mexiko vyvíja aj veľmi veľké úsilie s cieľom reagovať na obavy v súvislosti s porušovaním ľudských práv, predovšetkým na vplyv skupín organizovaného zločinu a na tradičné záujmy slobody médií a slobody prejavu, na ktoré EÚ upozornili organizácie občianskej spoločnosti. V tejto súvislosti mexická vláda v roku 2006 zriadila funkciu osobitného prokurátora pre trestné činy spáchané na novinároch.

Vláda vyvíja značné úsilie, aj pokiaľ ide o odstraňovanie ďalších nedostatkov. Schválila federálny zákon o odstraňovaní násilia páchaného na ženách a vymenovala osobitného prokurátora pre túto otázku. Rovnako schválila aj nový federálny zákon o boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

Mexiko sa ako člen Rady Organizácie Spojených národov pre ľudské práva zaviazalo prijať štátnu politiku v oblasti ľudských práv a zostať v súvislosti s ľudskými právami otvorené na medzinárodnej úrovni. Otázka ochrany ľudských práv v rámci boja proti organizovanému zločinu a nedotknuteľnosť obhajcov ľudských práv sú zahrnuté v odporúčaniach, ktoré Mexiko prijalo v dôsledku svojej účasti na všeobecnom pravidelnom preskúmaní OSN.

Mexiko naposledy preukázalo svoj záujem a pripravenosť diskutovať s Európskou úniou o týchto otázkach počas zasadnutia Spoločného výboru EÚ a Mexika, ktoré sa konalo v Bruseli 26. – 27. novembra 2009. Táto oblasť skutočne predstavuje predmet zanietenej spolupráce.

EÚ a Mexiko 3. a 4. decembra 2009 v Cancúne spoločne zorganizovali medzinárodný seminár s názvom Legitímne použitie sily a ochrana ľudských práv. Seminár poskytol priestor na odborné konzultácie o návrhu politického dokumentu o zodpovednosti policajných zložiek v súvislosti s ľudskými právami.

Návrh politického dokumentu bol po skončení seminára predložený miestnemu kongresu mexického štátu Quintana Roo. Táto iniciatíva má dopĺňať nedávno prijatý federálny zákon o reforme súdneho systému a je možné, že ju prijmú aj ostatné federálne štáty.

Sme presvedčení, že strategické partnerstvo EÚ a Mexika poskytne najlepší rámec na podporu Mexika zo strany EÚ v oblastiach verejnej bezpečnosti a právneho štátu. Vo výkonnom dokumente o strategickom partnerstve, o ktorom sa v súčasnosti rokuje, sa predpokladá začatie formálneho politického dialógu medzi EÚ a Mexikom o bezpečnostných otázkach a intenzívnejšia spolupráca s príslušnými agentúrami EÚ, ako sú CEPOL, Europol, Eurojust a Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA).

Pokiaľ ide o Komisiu, už od obdobia rokov 2004 – 2007 podporujeme projekt na posilnenie výkonu spravodlivosti v Mexiku. Ďalšia spolupráca v tejto oblasti je predbežne stanovená na obdobie rokov 2011 – 2013.

Na záver chcem povedať, že je zrejmé, že Mexiko čelí dôležitým problémom v oblastiach verejnej bezpečnosti a dodržiavania ľudských práv. Nie je to jednoduché a situácia nie je ani zďaleka ideálna, je však namieste povedať, že preukazuje ochotu a odhodlanosť s cieľom zaručiť súlad medzi účinnou politikou v oblasti verejnej bezpečnosti a dodržiavaním ľudských práv. Budeme aj naďalej podporovať Mexiko v jeho úsilí.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpráv pristúpime k hlasovaniu.

12.3. Južná Kórea – zákonné uznanie trestu smrti

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o piatich⁽⁴⁾ návrhoch uznesení o Južnej Kórei – zákonné uznanie trestu smrti.

Renate Weber, *autorka*. – Vážený pán predsedajúci, je veľmi zarmucujúce, že v Južnej Kórei po 13 rokoch bez jedinej popravy rozhodol ústavný súd pred pár týždňami v prospech trestu smrti. V rozhodnutí sa uvádza, že trest smrti je zákonný prostriedok, ktorý možno použiť v prospech verejného blaha na zabránenie trestným činom. Je to argument, ktorý počúvame dosť často, a v podstate ide iba o reakciu na emócie, ktoré v určitej krajine v určitom čase prevládajú.

Znamená to, že na trest smrti sa nazerá ako na preventívny prostriedok v nádeji, že zločinci si dobre rozmyslia, či spáchajú zločin, keď vedia, že im hrozí trest smrti. Všetci vieme, že existuje mnoho štúdií, ktoré tento názor vyvracajú.

Omnoho dôležitejšia je skutočnosť, že popravu nemožno zvrátiť. Po vykonaní rozsudku už niet cesty späť. Rímske právo za čias Justiniána uvádzalo, že je lepšie pustiť vinníka nepotrestaného, ako pripraviť nevinného o život. To bolo pred 15 storočiami. Keďže samotný ústavný súd v Južnej Kórei priznal, že v súvislosti s trestom smrti môže dôjsť k chybám a zneužitiu, naše obavy, ktoré tu dnes predkladáme, môžu posilniť demokratické inštitúcie Kórejskej republiky v myšlienke, že tento spôsob trestu by sa mal navždy zrušiť.

Vzhľadom na to, že Kórejská republika v roku 1990 pristúpila k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach a je signatárom väčšiny dôležitých dohovorov o ľudských právach, by tento krok späť veľmi uškodil jej dobrému menu na medzinárodnej scéne.

David Martin, *autor.* – Vážený pán predsedajúci, Európska únia vo všeobecnosti, a tento Parlament zvlášť, má povesť bojovníka proti trestu smrti. Je to úctyhodná tradícia, na ktorú sme hrdí. Preto nemôžeme inak, než len ľutovať rozhodnutie Ústavného súdu Kórejskej republiky, podľa ktorého trest smrti nie je porušením ústavy v tejto krajine.

Domnievam sa však, že tento problém musíme udržať v rozumných medziach. Sudcovia rozhodli tesnou väčšinou piatich hlasov ku štyrom. Pri predchádzajúcom hlasovaní to bolo sedem ku dvom. Trest smrti nepresadzovali ani ho neschvaľovali, ale vyzvali kórejský parlament, aby uskutočnil politické rozhodnutie o budúcom zrušení trestu smrti v tejto krajine.

Musíme tiež poznamenať, že Južná Kórea je *de facto* abolicionistická krajina. Od februára 1998 sa tu nevykonala žiadna poprava a v roku 2007 zaradila organizácia Amnesty International Južnú Kóreu do kategórie krajín, ktoré prakticky zrušili trest smrti.

Vážnosť problému však vracia túto otázku späť do diskusie, pretože predseda poslaneckého klubu Veľkej národnej strany v Kórei len nedávno vyhlásil, že de facto moratórium na trest smrti by sa malo skončiť a malo by sa pristúpiť k vykonaniu okamžitých popráv určitých väzňov. Dúfam, že Kórejská republika bude tento nešťastný oportunistický hlas ignorovať a vykročí vpred a zmenou zákona sa pretransformuje z krajiny s moratóriom de facto na krajinu s moratóriom de iure.

Martin Kastler, *autor*. – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, je poľutovaniahodné, že na tomto svete ešte stále existujú štáty, ktoré v dnešnej dobe vykonávajú alebo povoľujú tento nehumánny trest za vážne zločiny. Verím, že nikto nemá právo rozhodovať o smrti alebo živote inej osoby, či už na počiatku, alebo konci tohto života, a už vôbec nie s cieľom potrestať kriminálny čin. Barbarský trest ako poprava nemá svoje miesto v modernom svete.

⁽⁴⁾ Pozri zápisnicu.

Nezabudnuteľný, jedinečný pápež Ján Pavol II. poukázal na to, že predovšetkým musí byť umožnené pokánie, nádej na zmierenie. To však nemožno dosiahnuť pri takom nezvratnom čine, akým je trest smrti. Preto my parlamentné skupiny mobilizujeme všetky sily a vyzývame našich kolegov v Južnej Kórei, aby túto tému prediskutovali v parlamente a na dôkaz humánnosti sa pridali k nám Európanom a zapojili sa do kampane za zrušenie trestu smrti. Chcel by som vyzvať všetkých poslancov, aby jednohlasne podporili tento spoločný návrh uznesenia.

Marie-Christine Vergiat, *autorka*. – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, na štvrtom Svetovom kongrese proti trestu smrti, ktorý sa konal koncom februára v Ženeve, privítalo abolicionistické hnutie narastajúci počet krajín, ktoré zrušili alebo pozastavili výkon trestu smrti. Zdalo sa, že Južná Kórea sa vydala správnym smerom, keďže od decembra 1997 sa tam nekonali žiadne popravy.

Nedávne rozhodnutie Ústavného súdu Kórejskej republiky v nás nemôže vyvolať nič iné než len obavy a zármutok. Preto chceme, aby Komisia a Rada považovali zrušenie trestu smrti – porušovanie práva na život a trestný čin páchaný štátom – za kľúčový prvok vo vzťahoch Európskej únie s tretími krajinami.

Chceme, aby kórejskú vládu a prezidenta republiky, ktorý sám bol v roku 1981 odsúdený na trest smrti, vyzvali, aby sa pevne zaviazali zrušiť trest smrti, aby rozhodli o moratóriu v súlade s rozhodnutím Organizácie Spojených národov, aby vyslovili svoje obavy v súvislosti so situáciou 59 ľudí vrátane určitých politických väzňov, ktorí boli odsúdení na trest smrti v tejto krajine, a aby požiadali o zmiernenie tohto trestu.

Barbara Lochbihler, *autorka.* – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, politika zrušenia trestu smrti je veľmi úspešnou súčasťou európskej zahraničnej politiky. Možno to pozorovať v súvislosti s prístupovými rokovaniami, bilaterálnymi rozhovormi a tiež v Organizácii Spojených národov, v ktorej sa čoraz viac štátov v rámci svetového spoločenstva rozhoduje v prospech moratória alebo úplného zrušenia trestu smrti. Donedávna patrila Kórejská republika k tým štátom, ktoré už prakticky nepoužívali tento degradujúci a nedôstojný trest.

Dnešné uznesenie je vyjadrením našich obáv, že v dôsledku rozhodnutia ústavného súdu v Južnej Kórei, podľa ktorého sú popravy v súlade s ústavou, vznikne situácia uľahčujúca obnovené používanie trestu smrti. Preto vyzývame vládu Kórejskej republiky, aby urobila všetko, čo je v jej silách – prvým krokom by malo byť prijatie zákonne záväzného moratória zakazujúceho výkon popráv (napokon, v cele smrti momentálne čaká viac ako 55 ľudí), ktoré by malo byť nasledované schválením zákona o zrušení trestu smrti kórejským parlamentom.

Je veľmi pozitívne pozorovať, že aj v rámci samotnej Južnej Kórey sa vytvorilo hnutie, ktoré vedie kampaň za definitívne vytvorenie zákona o zrušení trestu smrti. My členovia tohto Parlamentu by sme mali toto hnutie podporiť.

Jarosław Leszek Wałęsa, *v mene skupiny PPE.* – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, v čase, keď sa neustále vzrastajúci počet krajín zrieka vykonávania trestu smrti, by sme mali rozhodnutie ústavného súdu v Južnej Kórei prijať prinajmenšom s prekvapením.

Trest smrti je jasným porušovaním ľudských práv, pretože život je, koniec koncov, hodnota, ktorú by mal zákon chrániť. Právny systém povoľujúci najvyšší trest si v podstate podkopáva vlastné základy a je pokrytecký. Proti tomuto prostriedku výkonu spravodlivosti existuje mnoho argumentov. Pre mňa je tým najdôležitejším nezvratnosť. Nech je akokoľvek, trest smrti je trest, ktorý je konečný. Pripravuje ľudí o najcennejšiu vec, akú kedy mohli mať. Okrem toho tu zotrváva morálna zodpovednosť na strane tých, ktorí tento akt vykonávajú, pretože vždy existuje riziko, že popravia nevinného človeka.

Rozhodnutie ústavného súdu je ďalej sklamaním preto, lebo ako vieme, v Kórei sa už roky nekonala žiadna poprava. Dúfam, že toto rozhodnutie neovplyvní počet vynesených rozsudkov. Ba čo viac, vyzývam, aby sa s tradíciou trestu smrti v Južnej Kórei úplne skoncovalo.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, v mene skupiny S&D. – (PL) Južná Kórea patrí ku kľúčovým obchodným partnerom Európskej únie. Je to tiež krajina, s ktorou Európska komisia ukončila rokovania o dohode o voľnom obchode. Táto dohoda umožňuje obom stranám vzájomný prístup k trhu v značnom rozsahu. V súvislosti s takýmito blízkymi hospodárskymi vzťahmi medzi EÚ a Kóreou je nanajvýš prekvapivé, že sa tak veľmi líšia v otázke ľudských práv.

Všetky členské štáty Európskej únie sú signatármi protokolu č. 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý zakazuje používať trest smrti. Únia navyše na medzinárodnej scéne vyhlasuje, že si stanovila za cieľ presadiť univerzálne zrušenie trestu smrti. V súlade s týmto vyhlásením by mala Únia vyjadriť jasnú podporu hnutiu v Kórei, ktoré pracuje na zrušení najvyššieho trestu. Zostáva nám len dúfať,

že v súvislosti s popravami sa najskôr prijme moratórium a že sa kórejská vláda bude aktívne podieľať na úsilí zrušiť trest smrti, ktoré v súčasnosti vyvíja Organizácia Spojených národov.

Na základe nových právomocí v oblasti obchodnej politiky máme ako Európsky parlament právo a povinnosť požadovať zrušenie najvyššieho trestu vo všetkých partnerských krajinách Európskej únie.

Zbigniew Ziobro, v mene skupiny ECR. – (PL) Vážený pán predsedajúci, keby boli dnešné názory na trest smrti platné v čase Norimberského tribunálu, ani jeden z nacistických zločincov, ktorí boli súdení pred tribunálom a ktorí boli zodpovední za krutú smrť miliónov nevinných ľudí, by nebol odsúdený na smrť. Nikoho v Európe som nepočul vysloviť kritiku na adresu Norimberského tribunálu a jeho nespravodlivých rozsudkov.

Európa sa ešte viac vzďaľuje od podstaty spravodlivého trestu ako reakcie úmernej zlu, ktoré páchateľ vykonal, a jeho vine. Keď hovoríme o vražde, usmrtení mnohých ľudí, napríklad o teroristickom čine, alebo keď hovoríme o genocíde a smrti miliónov ľudí (nakoniec, to sa v Európe stalo), potom nastupuje otázka primeraného trestu. Je pravda, že v akademických kruhoch v Európe a všade na svete pretrváva diskusia v súvislosti s napredovaním v oblasti efektivity takéhoto trestu ako preventívneho prostriedku a ochrany nevinných ľudí. To však v tejto situácii nie je pravdepodobne hlavný argument.

Európa sa v súčasnosti zrieka trestu smrti. Je to demokratická voľba a my chceme, aby ostatní túto voľbu rešpektovali. Preto by sme tiež mali rešpektovať voľbu iných. A to je dôvod, prečo schvaľujem diskusiu na túto tému vrátane diskusie s obyvateľmi Južnej Kórey. Je to demokratický štát a demokratická krajina.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Nemyslím si, že máme právo komentovať toto rozhodnutie alebo doňho zasahovať, prinajmenšom pre tieto dve príčiny. Prvou je skutočnosť, že Južná Kórea je demokratická krajina a rozhodnutie ústavného súdu je rozhodnutím právneho orgánu tohto štátu. Preto tu nevzniká nebezpečenstvo, že by sa trest smrti uplatňoval v prípade politických alebo nepodstatných káuz – tento trest sa bude udeľovať zločincom a vrahom. Po druhé, najvyšší trest je odstrašujúcim prostriedkom. Toto tvrdenie, samozrejme, nemožno dokázať empiricky, no vedie nás k tomu predpoklad o pravdivosti sylogizmu: čím ťažší trest, tým odstrašujúcejší účinok. To znamená, že veľmi tvrdý trest zastraší viac, a teda trest smrti zastraší zo všetkých trestov najviac. Z tohto vyplýva, že uplatňovaním trestu smrti v podstate zachránime životy nevinných ľudí. Preto by Európska únia a Európsky parlament nemali v tejto veci zasahovať do záležitostí orgánov Kórejskej republiky.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, rozhodnutie Ústavného súdu Kórejskej republiky, podľa ktorého trest smrti nie je porušením ústavy, musíme prijať s poľutovaním. Toto rozhodnutie je krokom späť v porovnaní s doterajším trendom v Južnej Kórei, kde sa trest smrti už desaťročie neuplatnil. K poslednej poprave došlo pred 13 rokmi. V cele smrti momentálne čaká na popravu 57 odsúdených. Na rozsudok súdu v Južnej Kórei by sme mali pozerať kriticky. Južná Kórea je v príslušnom regióne ekonomickým lídrom, preto by mala ísť príkladom v otázke rešpektovania práva na život každého jednotlivca. Najvyšší trest nie je v súlade so súčasným systémom trestného súdnictva a v rozpore s aktuálnymi názormi vôbec nevplýva na zníženie miery kriminality.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Trest smrti je téma, ktorá bude živá dovtedy, kým sa v ľudskej spoločnosti budú skrývať beštie, vrahovia žijúci s vedomím, že oni môžu ľudí mučiť, týrať a vraždiť, lebo slabá a impotentná spoločnosť si nedokáže poradiť s ich zverským konaním.

Každá z obetí týchto netvorov mala rovnaké právo na život ako my všetci až do chvíle, kým im neskrížila cestu takáto obluda, zločinec, ktorý len podľa svojej zvrhlej chuti naložil s jej osudom človeka bez práva na milosť či obhajobu. Kórejský ústavný súd vyriekol stanovisko, že trest smrti nie je v rozpore s kórejskou ústavou. Vecne tak zhodnotil právny stav. To, že sa politické elity v Európe v našom mene takejto cesty zriekli, však neznamená, že aj my sme sa stali lepšími ľuďmi alebo že naša spoločnosť je humánnejšia. Nie. Hnusné vraždenie slušných ľudí brutálnymi netvormi v Európe, rovnako ako ani v Kórey, neprestalo. Rozdiel je len v tom, že európske beštie sa hrdelného trestu obávať nemusia.

Vážení, ja rešpektujem náš model vychádzajúci z Európskeho dohovoru o ľudských právach, ale som presvedčený, že skôr, ako ho budeme vnucovať okolitému svetu, mali by sme sa uistiť, že je pre slušných ľudí naozaj lepším riešením a že aj...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (*PL*) Chcela by som vyjadriť sklamanie a znepokojenie nad rozhodnutím Ústavného súdu Kórejskej republiky. Napriek skutočnosti, že posledné popravy sa v Južnej

Kórei konali v roku 1997, súd dňa 25. februára rozhodol, že trest smrti je forma trestu, ktorá neporušuje právo na život zaručené ústavou. To je v poradí už druhý rozsudok súdu s rovnakým obsahom. Prvý rozsudok bol vynesený v roku 1996. Súd vtedy uviedol, že verejná mienka je proti zrušeniu trestu smrti. Na základe tejto skutočnosti môžeme dôjsť k záveru, že verejná mienka v Južnej Kórei sa nezmenila – čo je škoda, pretože krajina, ktorá je ekonomickým lídrom, by mala byť pre ostatné krajiny príkladom a rešpektovať právo na život, ktoré je základným ľudským právom.

(Potlesk)

Janez Potočnik, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, boj proti trestu smrti je podstatou politiky ľudských práv Európskej únie. EÚ považuje trest smrti za krutý a nehumánny trest, ktorý neznižuje mieru kriminality, pričom zrušenie trestu smrti by naopak prispelo k podpore ľudskej dôstojnosti.

V boji proti trestu smrti sme nedávno privítali množstvo pozitívnych zmien. V januári tohto roku vyhlásilo moratórium na trest smrti Mongolsko. V roku 2009 zrušili trest smrti krajiny Burundi, Togo a americký štát Nové Mexiko. V roku 2007 prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov po prvýkrát uznesenie vyzývajúce štáty k tomu, aby vyhlásili moratórium na popravy s cieľom zrušiť trest smrti v budúcnosti. Ďalšie uznesenie z roku 2008 túto výzvu znova zdôraznilo.

S prihliadnutím na tento priaznivý vývoj bola teda EÚ prirodzene sklamaná rozsudkom Ústavného súdu Kórejskej republiky z 25. februára, ktorý bol výsledkom hlasovania po častiach a v pomere piatich hlasov ku štyrom rozhodol, že trest smrti nie je v rozpore s ustanoveniami ústavy. Treba však spomenúť, že tento prípad sa týkal interpretácie kórejskej ústavy, nebolo to politické rozhodnutie o zachovaní trestu smrti. Takisto je potrebné osobitne spomenúť názory troch z piatich sudcov, ktorí sa vyslovili, že trest smrti je v súlade s ústavou. Sudcovia Lee Kang-Kook a Min Hyung-Ki dali jasne najavo, že treba vymedziť hranice používania trestu smrti a znížiť počet trestných činov podliehajúcich najvyššiemu trestu, zatiaľ čo sudca Song Doo-hwan vyhlásil, že akékoľvek rozhodovanie o treste smrti by malo byť predmetom verejnej diskusie a vecou zákonodarného zboru.

Hoci súdy naďalej vynášajú rozsudky smrti, moratórium na popravy platilo v Kórejskej republike od roku 1997. V súčasnosti nič nenasvedčuje tomu, že rozsudok ústavného súdu toto moratórium ovplyvní. Vítame rozhodnutie Kórejskej republiky zachovať moratórium na vykonávanie popráv.

Zároveň však treba dodať, ako sa uvádza aj v uznesení Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, že na moratórium nemožno nazerať ako na konečné riešenie, ale ako na krok vpred na ceste k úplnému zrušeniu trestu smrti. V súlade s touto skutočnosťou nalieha EÚ na Národné zhromaždenie Kórejskej republiky, aby čo najrýchlejšie podniklo všetky kroky potrebné na zrušenie trestu smrti. Kórejská republika bola dlhý čas lídrom v otázke ľudských práv v regióne Ázie. Zrušenie trestu smrti by teda iba potvrdilo záväzok Kórejskej republiky chrániť a presadzovať ľudské práva.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpravy pristúpime k hlasovaniu.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Gerard Batten (EFD), písomne. – Blahoželám ústavnému súdu v Južnej Kórei k rozhodnutiu ponechať v platnosti trest smrti. Jeho úmyslom je udeľovať trest smrti najhorším zločincom. Akým je napríklad pán Kang Ho-soon, ktorý sa údajne priznal k vražde siedmich žien. Ministerstvo spravodlivosti nedávno zverejnilo štatistiku, podľa ktorej podporu trestu smrti vyjadrilo 60 % obyvateľov. Ak by ste sa podobnú otázku opýtali vo Veľkej Británii, dospeli by ste prinajmenšom k rovnakému výsledku. V britských väzeniach sa nachádzajú rôzni sérioví vrahovia, znásilňovatelia, pedofili vraždiaci deti, nekrofili a kanibali, ktorí si odpykávajú doživotný trest. Príkladom je prípad z minulého týždňa. Zvrhlík Peter Chapman, ktorý vylákal nevinnú sedemnásťročnú obeť Ashleigh Hallovú a zabil ju, bol odsúdený na 35 rokov. Toto nie je primeraný trest. On a jemu podobní by mali byť popravení. To by tiež ušetrilo milióny libier, ktoré každoročne mrháme na to, aby sme doživotne udržiavali takýchto zločincov vo väzení. Milióny, ktoré sme mohli lepšie minúť na starých a chorých ľudí. Dobrá práca, Južná Kórea, pokračujte v popravách najhorších zločincov.

Monica Luisa Macovei (PPE), písomne. – Každý človek má právo na život. Ak nie je zaručené, vrah nevedomky dosiahne konečné a zvrátené morálne víťazstvo tým, že štát sa stane vrahom tiež, a to znižovaným averzie spoločnosti voči úmyselnému vyhladzovaniu ľudských bytostí (podľa Amnesty International, 1998). Morálnosť, odstrašovanie a spravodlivosť by mali byť kľúčovými pojmami tejto diskusie. Prístup "kontroly zločinnosti" vyžaduje represiu kriminálneho správania, zatiaľ čo model "ľudské práva/riadny postup"

podčiarkuje individuálne práva. Ten prvý považuje trest smrti za morálny, pretože obžalovaný vzal život (odplata), odstrašujúci, pretože tí, ktorí by mohli zabiť, to zo strachu o svoj život neurobia, pričom spravodlivosť nie je dôležitá ani preukázaná. Druhý model považuje trest smrti za nemorálny, pretože štát nemôže nikomu vziať život, nepovažuje ho za odstrašujúci – na základe štatistík – ani za spravodlivý. Niekedy sú totiž ľudia odsúdení na trest smrti nevinní a súdne konania v ich veci obsahujú nezrovnalosti. Ja verím v model ľudských práv vyjadrený v záväzných i nezáväzných právnych predpisoch medzinárodného spoločenstva a v konaní rastúceho počtu krajín, ktoré zrušili trest smrti. Vyzývam Kórejskú republiku, aby ukázala jasnú politickú vôľu zrušiť trest smrti, a kým sa tak stane, okamžite vyhlásila moratórium na jeho vykonávanie.

Cristian Dan Preda (PPE), písomne. – (RO) Smernice EÚ týkajúce sa trestu smrti sú z roku 1998. V tomto istom roku sa začalo uplatňovať aj neoficiálne moratórium na trest smrti v Južnej Kórei. Odvtedy parlament Kórejskej republiky prerokoval tri návrhy na zrušenie trestu smrti. Minulý mesiac ústavný súd v tejto krajine tesnou väčšinou potvrdil súlad trestu smrti s ústavou.

Odsudzujem toto rozhodnutie a dúfam, že kórejský parlament schváli uznesenie zakazujúce trest smrti.

Ak by sa Južná Kórea pripojila k abolicionistickým krajinám, vyslala by tým mocný signál celému ázijskému kontinentu.

13. Hlasovanie

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

- 13.1. Prípad Gilada Šalita (B7-0171/2010)
- 13.2. Stupňovanie násilia v Mexiku (B7-0188/2010)
- 13.3. Južná Kórea zákonné uznanie trestu smrti (B7-0191/2010)
- 14. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu
- 15. Pozície Rady v prvom čítaní: pozri zápisnicu
- 16. Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu
- 17. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu
- 18. Písomné vyhlásenia zapísané v registri (čl. 123 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu
- 19. Zaslanie textov prijatých počas rokovania: pozri zápisnicu
- 20. Termíny nasledujúcich rokovaní: pozri zápisnicu
- 21. Prerušenie zasadania

Predsedajúci. – Vyhlasujem zasadnutie Európskeho parlamentu za prerušené.

(Rokovanie sa skončilo o 16.30 hod.)

PRÍLOHA (Písomné odpovede)

OTÁZKY PRE RADU (Zodpovednosť za tieto odpovede nesie výhradne úradujúce predsedníctvo Rady Európskej únie)

Otázka č. 9, ktorú predkladá Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (H-0060/10)

Vec: Plánovaná výstavba jadrových elektrární v Rusku a Bielorusku

V Bielorusku a v Kaliningradskej oblasti Ruskej federácie sa plánuje výstavba dvoch jadrových elektrární. Tieto elektrárne by mali byť postavené na miestach, ktoré sú vzdialené menej než 100 km od dvoch členských štátov – Litvy a Poľska. Okrem toho Litva aj Poľsko plánujú výstavbu vlastných jadrových elektrární.

Aký je názor Rady na koncentráciu jadrových elektrární na východnej hranici EÚ? Aké konkrétne iniciatívy plánuje Rada vyvinúť v záujme nadviazania spolupráce s Ruskom a Bieloruskom, pokiaľ ide o vplyv plánovaných jadrových elektrární na životné prostredie na území týchto štátov vzhľadom na to, že zámerom programu španielskeho predsedníctva je podporovať vytvorenie strategického vzťahu s Ruskom?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Rada neustále zdôrazňuje dôležitosť prísnych noriem jadrovej bezpečnosti a vysokej úrovne ochrany životného prostredia. Pravidelne zdôrazňuje aj svoju podporu vysokej úrovne jadrovej bezpečnosti a ochrany životného prostredia v celej Európskej únii a v tretích krajinách.

Vnútroštátnu zodpovednosť za jadrovú bezpečnosť potvrdzujú medzinárodné dohovory Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE), ako napríklad Dohovor o jadrovej bezpečnosti (CNS), ktorého zmluvnými stranami sú Bielorusko, Rusko, Euratom a väčšina členských štátov EÚ. Konferencia o revízii v rámci dohovoru CNS však poskytuje príležitosť vyvíjať tlak na ďalšie strany v súvislosti s bezpečnosťou ich zariadení a spôsobom, akým uplatňujú príslušné ustanovenia dohovoru.

Rada by chcela upozorniť najmä na to, že podľa dohovoru CNS je nevyhnutné uskutočniť konzultácie so zmluvnými stranami v blízkosti navrhovaného jadrového zariadenia, pretože je pravdepodobné, že budú týmto zariadením dotknuté.

Dohoda medzi Euratomom a Ruskom o využívaní jadrovej energie na mierové účely, o ktorej sa v súčasnosti rokuje, má navyše obsahovať ustanovenia o overiteľných požiadavkách na jadrovú bezpečnosť a o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov.

Rada ďalej pripomína, že táto otázka sa pravidelne predkladá v rámci dialógu EÚ a Ruska o energetických otázkach a na zasadnutiach Stálej rady pre partnerstvo o energii. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že v poslednej (desiatej) správe o pokroku dialógu sa uvádza:

"Strany [Rusko, EÚ] upozorňujú, že diverzifikácia zdrojov energie a dopravnej infraštruktúry je v súčasnom období nevyhnutná. V rámci toho podporujú rozvoj obchodu s elektrickou energiou medzi EÚ a Ruskom, pričom si uvedomujú nevyhnutnosť zabezpečenia najvyššej úrovne jadrovej bezpečnosti."

Pokiaľ ide o hodnotenie vplyvu v medzinárodnom kontexte, Rada poznamenáva, že Bielorusko je zmluvná strana Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho hranice uzatvoreného v Espoo, ktorý obsahuje záväzné povinnosti navrhnuté na hodnotenie a minimalizáciu vplyvu na životné prostredie a prípadného nebezpečenstva pre životné prostredie. Rada zdôrazňuje, že zodpovednosť za hodnotenie vplyvu na životné prostredie spočíva vo veľkej miere na predkladateľoch projektov.

Ruská federácia je zmluvnou stranou dohovoru uzatvoreného v Espoo len do určitej miery. Napriek tomu EÚ podporuje Rusko v dobrovoľnom uplatňovaní dohovoru uzatvoreného v Espoo. Rusko sa pomerne často spomína aj v súvislosti s vybudovanými jadrovými elektrárňami.

* *

Otázka č. 10, ktorú predkladá Czesław Adam Siekierski (H-0062/10)

Vec: Zloženie Európskeho parlamentu po nadobudnutiu platnosti Lisabonskej zmluvy

V súlade s Lisabonskou zmluvou, ktorá nadobudla platnosť 1. decembra 2009, sa Európsky parlament skladá zo 750 poslancov a z jedného predsedu. V porovnaní so situáciou, ktorú určovali podmienky stanovené v Zmluve z Nice (do 1. decembra 2009), to znamená zvýšenie počtu poslancov o 18.

V novembri 2009 Európsky parlament schválil správu o postavení nových poslancov. V správe sa potvrdzuje, že noví, dodatoční poslanci začnú vykonávať svoj mandát po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy a po tom, ako všetky členské štáty ratifikujú dodatkový osobitný protokol, ktorým sa zvýši počet poslancov. Tento dodatkový protokol však ešte nepodpísali hlavy členských štátov EÚ a je ťažké odhadnúť, kedy sa tak stane. Noví poslanci nebudú môcť vykonávať svoj mandát, pokým sa nezvolá príslušná medzivládna konferencia.

Aké opatrenia plánuje Rada vzhľadom na uvedené skutočnosti, aby čo sa najrýchlejšie prijalo nariadenie, ktoré novým poslancom umožní vykonávať svoj mandát v súlade s ustanoveniami Lisabonskej zmluvy? Môžeme očakávať, že sa táto otázka vyrieši počas španielskeho predsedníctva?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Ako správne uviedol vážený pán poslanec, v súlade s ustanovením Lisabonskej zmluvy na základe článku 14 Zmluvy o Európskej únii nesmie byť počet poslancov Európskeho parlamentu vyšší než 750 plus predseda Parlamentu. Keďže voľby do Európskeho parlamentu v júni 2009 sa uskutočnili na základe predchádzajúcej zmluvy (to znamená 736 zvolených poslancov Európskeho parlamentu), Európska rada 18. a 19. júna 2009 odsúhlasila v prípade nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy zvýšenie počtu o 18 dodatočných miest k 736 miestam, ktoré boli obsadené v júnových voľbách⁽⁵⁾. Uplatňovanie uvedenej dohody Európskej rady si v súlade s postupom ustanoveným v článku 48 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii vyžaduje prijatie a ratifikáciu protokolu, ktorým sa mení a doplňa článok 2 protokolu 36 o prechodných opatreniach a ktorý tvorí prílohu Lisabonskej zmluvy, zo strany 27 členských štátov. Španielska vláda predložila v tejto súvislosti 4. decembra 2009 návrh zmeny a doplnenia zmlúv.

Európska rada 10. a 11. decembra 2009⁽⁶⁾ rozhodla, aby sa uvedený návrh konzultoval s Európskym parlamentom a Komisiou. V zmysle druhého pododseku článku 48 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii Európska rada uviedla, že nemá v úmysle zvolať konvent (zložený zo zástupcov národných parlamentov, hláv štátov alebo predsedov vlád, zástupcov Európskeho parlamentu a Komisie) pred konferenciou zástupcov vlád členských štátov, keďže podľa Európskej rady tento krok nie je opodstatnený vzhľadom na rozsah predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Zástupcovia Európskej rady preto požiadali v tejto súvislosti o súhlas Európskeho parlamentu, ako sa to vyžaduje v článku 48 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii.

Predpokladaný začiatok konferencie zástupcov vlád členských štátov závisí od prijatia stanoviska Európskeho parlamentu k dvom uvedeným otázkam.

*

Otázka č. 11, ktorú predkladá Zigmantas Balčytis (H-0065/10)

Vec: Inštitucionálne monitorovanie projektov plánovaných v rámci stratégie pre Baltské more

Stratégia pre Baltské more predstavuje proces, ktorý má pre pobaltské krajiny strategický a historický význam. Jej úspešný rozvoj posilní jednotu celej Európskej únie, pretože milióny ľudí, ktorí žijú v geograficky blízkych oblastiach, avšak vzhľadom na tradičné historické okolnosti málo spolupracovali, zamerajú svoje úsilie na realizáciu spoločných projektov. Ako zástupcu tejto oblasti ma znepokojuje 18-mesačný program činností Rady, ktorý vypracovali tri predsednícke krajiny EÚ a ktorý kladie dôraz na stratégiu EÚ pre podunajskú oblasť, nezmieňuje však stratégiu pre oblasť Baltského mora.

^{(5) 11225/2/09} REV 2

⁽⁶⁾ EUCO 6/09

Nedomnieva sa Rada, že vzhľadom na to, že počiatočná fáza realizácie stratégie pre Baltské more sotva začala, je príliš skoro považovať projekt za zavŕšený a venovať mu zo strany inštitúcií menej pozornosti? Myslí si Rada, že sa stratégia pre Baltské more musí zaradiť do 18-mesačného programu troch predsedníckych krajín EÚ a že je potrebné stanoviť mechanizmus monitorovania životaschopného projektu, ktorý by zaručil, že plánované projekty budú realizované v primeranom čase?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Európska rada vyzvala 14. decembra 2007 Komisiu, aby pripravila stratégiu Európskej únie pre Baltské more. Komisia predložila stratégiu Parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov v júni 2009.

Stratégia pre Baltské more je zameraná na koordináciu postupu členských štátov, regiónov, EÚ, pobaltských organizácií, finančných inštitúcií a mimovládnych subjektov s cieľom podporovať vyváženejší rozvoj Baltského mora a je doplnená o akčný plán, ktorý sa sústredí okolo štyroch pilierov: otázky morského prostredia, prosperity, dopravy a energie, bezpečnosti a ochrany.

Na zasadnutí Európskej rady v októbri 2009 bolo uvedené, že stratégia pre Baltské more je dôležitým prínosom pre hospodársky úspech regiónu a pre jeho sociálnu a územnú súdržnosť, ako aj pre konkurencieschopnosť EÚ. Európska rada na svojom októbrovom zasadnutí tiež vyzvala všetkých relevantných aktérov, aby konali rýchlo a zabezpečili úplné uplatňovanie stratégie pre Baltské more.

Stratégia je postavená na súčasných nástrojoch EÚ, finančných zdrojoch, politikách a programoch.

V tejto súvislosti, ako bolo uvedené v záveroch Rady z 26. októbra 2009, úloha Rady spočíva vo vytváraní politík, keďže dostáva pravidelné správy a návrhy odporúčaní od Komisie. Komisia je zároveň zodpovedná za aktuálnu koordináciu, monitorovanie, predkladanie správ, zjednodušenie uplatňovania stratégie a následné postupy.

Rada navyše vyzvala Komisiu, aby do júna 2011 predložila správu o pokroku, čo je termín po ukončení 18-mesačného programu predsedníctva.

Do tohto obdobia sa Rada môže zapojiť iba vtedy, ak sa Komisia rozhodne zmeniť a doplniť stratégiu, a ak v takomto prípade bude Rada povinná predložený pozmeňujúci a doplňujúci návrh schváliť.

*

Otázka č. 12, ktorú predkladá Ilda Figueiredo (H-0066/10)

Vec: Fondy Spoločenstva

Závažnosť situácie v niektorých krajinách Európskej únie si vyžaduje prijatie naliehavých opatrení v rôznych rovinách, najmä v rozpočtovej a menovej, s cieľom účinne bojovať proti nezamestnanosti a chudobe, prednostne riešiť problém nezamestnanosti, podporiť produkciu a tvorbu pracovných miest so zaručenými právami, zaručiť hospodársku a sociálnu súdržnosť.

Preto žiadam Radu, aby mi poskytla nasledovné informácie: je vzhľadom na solidaritu medzi členskými štátmi ochotná podporiť prevod prostriedkov z fondov Spoločenstva, na ktoré majú nárok krajiny s vážnymi sociálnymi a finančnými problémami tak, aby ich mohli čerpať bez potreby vlastného finančného príspevku? Je pripravená preskúmať spolu s ECB prijatie opatrení finančnej podpory, konkrétne poskytnutie pôžičiek za výhodných podmienok?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Od decembra 2008 EÚ a jej členské štáty zaviedli širokú škálu mimoriadnych opatrení v rámci boja proti kríze vrátane Plánu hospodárskej obnovy Európy, ktorý je založený na solidarite a sociálnej spravodlivosti.

V rámci uvedeného plánu prebehla v roku 2009 revízia nariadenia, ktorým sa zriaďuje Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) s cieľom umožniť, aby sa z fondu poskytla podpora v prípade prepúšťania v dôsledku globálnej finančnej a hospodárskej krízy.

Okrem toho by v období rokov 2010 až 2013 mal začať fungovať nový nástroj mikrofinancovania. Tento nástroj je zameraný na zlepšenie prístupu k pôžičkám, a teda na zníženie nezamestnanosti a chudoby v dôsledku krízy. Rada sa domnieva, že dohoda o nástroji mikrofinancovania, ktorú s Európskym parlamentom dosiahla v prvom čítaní, je v tejto súvislosti pozitívnym prínosom.

V oblasti štrukturálnych fondov je potrebné prijať dodatočné opatrenia na zmiernenie vplyvu hospodárskej krízy v členských štátoch, ktoré zasiahla najviac. Rada preto pripravuje opatrenia na zjednodušenie poskytovania vyplácania záloh prijímateľom štátnej pomoci. Rada okrem toho pripravuje dodatočnú splátku zálohovej platby na rok 2010 s cieľom umožniť riadny peňažný tok a zjednodušiť platby prijímateľom počas plnenia programu.

Pokiaľ ide o finančnú pomoc, vzťahy medzi členskými štátmi by mali byť založené na zodpovednosti a solidarite.

Kým hospodárska a menová únia len svojou existenciou poskytuje prvok stability a ochrany pred otrasmi na trhu, členské štáty eurozóny majú spoločnú zodpovednosť za stabilitu v eurozóne a ich hospodárske politiky sú otázkou spoločného záujmu.

Ak majú členské štáty mimo eurozóny ťažkosti, alebo im hrozia vážne ťažkosti v súvislosti so zahraničnými platbami, Rada im môže poskytnúť finančnú pomoc.

* *

Otázka č. 13, ktorú predkladá Gay Mitchell (H-0070/10).

Vec: Podpora oživenia hospodárstva

Väčšina členských štátov Európskej únie a Eurozóny sa spoločne dostala z recesie a zaznamenala predbežný rast. Aké konkrétne opatrenia prijme Rada v tomto svetle nádeje, ktoré sa objavuje v rôznych častiach Európy a sveta, aby podporila oživenie hospodárstva a uistila sa, že dochádza k jeho rastu a posilneniu?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Po prvých priaznivých znakoch oslabenia krízy v jeseni roku 2009 EÚ zaznamenala v treťom štvrťroku minulého roka pozitívny hospodársky rast.

Členské štáty a EÚ v rámci snahy o prekonanie krízy zároveň uskutočnili obrovské fiškálne zásahy na podporu finančného sektora a reálnej ekonomiky. Tieto zásahy prebehli predovšetkým v rámci Plánu hospodárskej obnovy Európy, ktorý bol prijatý v decembri 2008 ako reakcia na globálnu finančnú krízu a spomalenie ekonomiky.

Napriek tomu má 20 členských štátov v súčasnosti nadmerný deficit, ktorý by sa mal v niekoľkých nasledujúcich rokoch znížiť pod referenčnú hodnotu. Nedostatok zdravých rozpočtových politík a slabý finančný sektor by mohli vážne ohroziť obnovu a oslabiť dôveryhodnosť makroekonomických politík Európskej únie.

Avšak kým na jednej strane je potrebné postupne zrušiť mimoriadne finančné opatrenia, ktoré sú pre členské štáty neudržateľné, na druhej strane by načasovanie uvedeného zrušenia malo byť v súlade so samoudržateľnou hospodárskou obnovou.

Z uvedeného hľadiska by sa mali politiky Únie zamerať na dlhodobé reformy v rámci ambicióznej a zdokonalenej novej stratégie s cieľom ďalej zvyšovať konkurencieschopnosť a potenciál udržateľného rastu EÚ.

Na základe oznámenia Komisie v súvislosti so stratégiou Európa 2020 z 3. marca 2010 Komisia navrhla, aby sa na jarnom zasadnutí Európskej rady schválilo zameranie tejto stratégie, stanovili kvantitatívne ciele

a dokončila sa štruktúra riadenia. Na zasadnutí Európskej rady v júni by malo dôjsť k podpore integrovaných usmernení na uskutočnenie stratégie a splnenie kvantitatívnych cieľov, ktoré sú špecifické pre každú krajinu.

*

Otázka č. 14, ktorú predkladá Vilija Blinkevičiūtė (H-0073/10)

Vec: Upriamenie pozornosti na rodovú rovnosť

V Zmluve o ES je rodová rovnosť zakotvená ako základná zásada Európskej únie a predstavuje jeden z cieľov a úloh Spoločenstva. Uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti medzi mužmi a ženami sa odráža vo všetkých oblastiach politiky. Otázky súvisiace s rodovou rovnosťou sú dôležité pre dosiahnutie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti, pre riešenie demografických zmien a pre hospodársku a sociálnu súdržnosť v EÚ.

V súčasnej dobe poznačenej hospodárskou recesiou nie je jednoduché venovať zvýšenú pozornosť riešeniu otázok súvisiacich s rodovou rovnosťou, zviditeľňovanie tejto problematiky je však jedným zo spôsobov, ako plniť túto úlohu. V záveroch Rady prijatých 30. novembra 2009 boli predsedníctvo a Komisia vyzvané, aby zaradili časť venovanú otázkam rodovej rovnosti medzi hlavné body, ktoré prijme Rada pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti (EPSCO) a ktoré budú následne predložené na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2010.

Budú otázky rodovej rovnosti zaradené do programu Rady EPSCO a predložené na jarnom zasadnutí Európskej rady?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Ako uviedla vážená pani poslankyňa, rodová rovnosť má v rámci EÚ univerzálnu a zásadnú dôležitosť. Rovnosť medzi ženami a mužmi je dôsledne potvrdená v ustanoveniach zmlúv o EÚ. V článku 3 Zmluvy o Európskej únii sa ustanovuje, že Únia podporuje rovnosť medzi ženami a mužmi a v článku 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa uvádza, že tento cieľ sa má spĺňať vo všetkých činnostiach EÚ. Na zasadnutí Európskej rady 23. a 24. marca 2006 bolo pri prijímaní Európskeho paktu pre rodovú rovnosť (7) tiež jasne uvedené, že politiky rodovej rovnosti majú zásadný význam pre hospodársky rast, prosperitu a konkurencieschopnosť.

Rada prijala 30. novembra 2009 závery presne o tejto problematike⁽⁸⁾ a požiadala o poslanie hlavných záverov v súvislosti s otázkou rodovej rovnosti.

V týchto záveroch Rada osobitne potvrdila niekoľko bodov, ktoré uviedla aj vážená pani poslankyňa. Rada konkrétne uviedla, že "rodová rovnosť je nesmierne dôležitá na splnenie cieľov EÚ v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti a dosiahnutie vysokej miery zamestnanosti, ako aj na zabezpečenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti a na riešenie demografických problémov". (9)

Problémom rodovej rovnosti sa zaoberá aj stratégia EÚ 2020, ktorú Komisia prijala 3. marca. Rada uskutočnila výmenu názorov o tejto všeobecnej téme na svojom zasadnutí 8. marca a predsedníctvo sa zaviazalo doručiť výsledok týchto rokovaní Európskej rade. Uvedený postup poskytne členským štátom a predsedníctvu dôležitú príležitosť potvrdiť obavy a pozitívny výhľad, ktoré Rada vyjadrila vo svojich záveroch v novembri.

Je tiež potrebné uviesť, že súčasné španielske predsedníctvo Európskej únie je veľmi aktívne v oblasti rodovej rovnosti a 4. a 5. februára už uskutočnilo európske fórum žien Peking+15 po európskom samite o ženách na vedúcich pozíciách 3. februára, pričom zhromaždilo predstaviteľky vlád Európskej únie, zástupkyne Európskeho hospodárskeho priestoru, kandidátskych krajín, Európskej komisie, Európskeho parlamentu a hlavných európskych združení žien, ktoré sa snažia o dosiahnutie rodovej rovnosti.

⁽⁷⁾ Pozri dok. 7775/1/06 REV 1, odsek 40 a prílohu II.

⁽⁸⁾ Dok. 15782/09

⁽⁹⁾ Dok. 15488/09, odsek 2 písm. a)

Španielske predsedníctvo pripravuje neformálne stretnutie ministrov zodpovedných za rovnosť pohlaví, ktoré sa má uskutočniť 25. a 26. marca a má byť zamerané na "rovnosť ako základ rastu a zamestnanosti".

*

Otázka č. 15, ktorú predkladá Alan Kelly (H-0075/10)

Vec: Nekalé praktiky v potravinovom dodávateľ skom reťazci

Aký má Rada postoj k nekalým obchodným praktikám uplatňovaným v potravinovom dodávateľskom reťazci? Ako uviedla Komisia vo svojom oznámení KOM(2009)0591, zníženie cien potravín pre výrobcov nemalo žiaden významný dosah pre spotrebiteľov, pričom zachované vysoké ceny potravín negatívne ovplyvnili dopyt po európskych potravinových výrobkoch do tej miery, že väčšina poľnohospodárov predáva svoj tovar pod výrobnú cenu.

Mnohí pracovníci v maloobchodnom sektore poukázali na prípady, keď veľké maloobchodné reťazce požadovali peniaze od dodávateľov za samotné uskladnenie ich výrobkov.

Domnieva sa Rada, že táto situácia si vyžaduje dôkladnejšie prešetrenie z hľadiska hospodárskej súťaže na úrovni celej EÚ? Pripúšťa Rada skutočnosť, že medzi malými obchodníkmi a dodávateľmi/výrobcami existuje nerovnosť, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, a že hrozí zneužívanie tejto nerovnosti, pretože počet dodávateľov/výrobcov potravín značne prevyšuje počet malých obchodníkov?

Akým spôsobom navrhuje Rada riešiť tento problém? Mieni v blízkej budúcnosti vydať nejaké oznámenia na túto tému?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Ako španielske predsedníctvo zdôraznilo počas svojho vystúpenia vo Výbore pre poľnohospodárstvo 27. januára, zlepšenie fungovania potravinového dodávateľského reťazca má prvoradý význam ako súčasť účinného a konkurencieschopného poľnohospodárskeho a agropotravinárskeho odvetvia, ktoré je jednou z priorít predsedníctva.

Rada v súčasnosti skúma najmä oznámenie Komisie s názvom "Lepšie fungovanie potravinového reťazca v Európe" (KOM(2009) 591 v konečnom znení). V tejto súvislosti Rada v januári uskutočnila výmenu názorov o tejto téme na základe dotazníka, ktorý zostavilo predsedníctvo a v súčasnosti pripravuje návrh záverov Rady o tomto oznámení.

Návrh záverov obsahuje vo svojej súčasnej podobe päť hlavných myšlienok, ktoré nemajú vplyv na konečné znenie. Väčšinu z nich ste uviedli vo svoje otázke. Ide o tieto ciele:

Zlepšenie štruktúry a konsolidácia agropotravinárskeho priemyslu s cieľom pomôcť vytvoriť rozsah potrebný pre lepšiu vyjednávaciu silu pri obchode s väčšími maloobchodníkmi.

Zvýšenie transparentnosti v celom potravinovom reťazci. Väčšia transparentnosť umožňuje zistiť úrovne cien a vývoj a zvýšiť tlak na zainteresované strany, aby urýchlili premietanie cien. Toto je spôsob dosiahnutia spravodlivého prerozdelenia pridanej hodnoty v celom potravinovom dodávateľskom reťazci.

Boj proti nekalým obchodným praktikám. Komisia navrhuje posúdiť uvedené praktiky na vnútornom trhu a navrhuje akékoľvek potrebné opatrenia Spoločenstva s cieľom bojovať proti týmto praktikám.

Podpora iniciatív týkajúcich sa samoregulácie. Komisia navrhuje spoluprácu so zainteresovanými stranami potravinového dodávateľského reťazca s cieľom pripraviť súbory štandardných zmlúv. Predpokladá sa aj prijatie kódexov osvedčených obchodných postupov.

Preskúmanie hospodárskej súťaže v potravinovom dodávateľskom reťazci. Komisia navrhuje spoluprácu s Európskou sieťou pre hospodársku súťaž s cieľom vytvoriť spoločný prístup k otázkam hospodárskej súťaže, ktoré sú dôležité pre fungovanie potravinového dodávateľského reťazca. Rada zvažuje zosúladenie platných pravidiel hospodárskej súťaže a pravidiel spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Predsedníctvo dúfa, že uvedené závery Rada prijme na svojom marcovom zasadnutí.

V neposlednom rade Rada v súčasnosti spolupracuje s Európskym parlamentom na návrhu Komisie na prepracovanie smernice 2000/35/ES Európskeho parlamentu a Rady z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách.

* *

Otázka č. 16, ktorú predkladá Georgios Papastamkos (H-0078/10)

Vec: Európske hospodárske riadenie

Veľmi hlboká finančná kríza, ktorou prechádza Grécko, ale aj finančná nerovnováha v ostatných členských štátoch eurozóny vedú k vzniku otázok, ktoré súvisia so statikou, dynamikou a samotnou udržateľnosťou hospodárskej a menovej únie. Nemožno pochybovať o tom, že konsolidácia verejných financií jedného členského štátu eurozóny daný štát veľmi zaťažuje. Stále však platí, že finančná kríza poukázala na chýbajúcu súvzťažnosť medzi celistvou a jednotnou menovou úniou a nedokonalou hospodárskou úniou, ktorá v EÚ prevažuje.

Je Rada schopná navrhnúť koncepciu a vytvorenie európskeho menového fondu, v rámci ktorého budú k dispozícii zdroje a intervenčné kapacity potrebné na pokrytie štrukturálnych deficitov hospodárskej a menovej únie a ktorý bude svedčiť o formálnejšom a koordinovanejšom európskom hospodárskom riadení?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Kým hospodárska a menová únia len svojou existenciou poskytuje prvok stability a ochrany pred otrasmi na trhu, členské štáty eurozóny majú spoločnú zodpovednosť za stabilitu v eurozóne a ich hospodárske politiky sú otázkou spoločného záujmu. Vyžaduje sa od nich, aby vykonávali dôsledné vnútroštátne politiky v súlade s Paktom stability a rastu a Všeobecnými usmerneniami hospodárskej politiky.

Súčasná hospodárska kríza a súčasný vývoj na finančných trhoch poukázali na dôležitosť úzkej koordinácie hospodárskych politík. Vedúci predstavitelia štátov a vlád EÚ na svojom neformálnom zasadnutí 11. februára vyhlásili, že členské štáty eurozóny v prípade potreby prijmú rozhodné a koordinované opatrenia s cieľom zabezpečiť finančnú stabilitu v eurozóne ako celku. Doteraz nepožiadal o pomoc žiadny členský štát eurozóny.

Dňa 16. februára sa Rada na návrh háv štátov alebo predsedov vlád zamerala na situáciu v súvislosti s deficitom verejných financií a verejným dlhom v Grécku, pričom prijala:

stanovisko o aktualizácii programu stability zo strany Grécka, ktorý stanovuje plány na zníženie deficitu verejných financií pod hranicu 3 % hrubého domáceho produktu do roku 2012;

rozhodnutie, ktorým upozorňuje Grécko, aby napravilo svoj nadmerný deficit do roku 2012 a pripravilo opatrenia na konsolidáciu rozpočtu podľa konkrétneho harmonogramu vrátane termínov podávania správ o prijatých opatreniach;

odporúčanie Grécku s cieľom zosúladiť jeho hospodársku politiku so Všeobecnými usmerneniami hospodárskej politiky EÚ.

V súvislosti s hospodárskou koordináciou a všeobecnejším dohľadom v eurozóne, má Komisia v úmysle predložiť na jar tohto roku na základe ustanovení Lisabonskej zmluvy Rade návrh v zmysle článku 136 zmluvy. Rada preskúma návrh Komisie po jeho prijatí. Rada doteraz nedostala žiadny takýto návrh a predovšetkým nedostala žiadny návrh ani nerokovala o žiadnom návrhu, ktorý súvisí s Európskym menovým fondom.

* *

Otázka č. 17, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0083/10)

Vec: Projekt posilnenia koordinácie a dohľadu nad hospodárskou politikou členov eurozóny

Môže Rada podrobnejšie objasniť návrhy, na základe ktorých majú mať krajiny eurozóny väčšie slovo v otázke spôsobu, akým ostatné členské štáty eurozóny spravujú svoje hospodárstvo? V nedávnom vyhlásení

Komisie sa uvádza, že Európska komisia predloží do júna projekt posilnenia koordinácie a dohľadu nad hospodárskou politikou v súlade s právomocami podľa Lisabonskej zmluvy. Podporuje Rada tento prístup presadzujúci lepšiu hospodársku koordináciu? Domnieva sa, že tento nový prístup posilní eurozónu?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Súčasná hospodárska kríza a súčasný vývoj na finančných trhoch poukázali na dôležitosť úzkej koordinácie hospodárskych politík, ako to pri príležitosti neformálneho zasadnutia 11. februára potvrdili hlavy štátov alebo predsedovia vlád EÚ, ako aj predseda Európskej rady.

Primárnu zodpovednosť za svoje hospodárske politiky majú samotné členské štáty. EÚ monitoruje a koordinuje ich uskutočňovanie, najmä v kontexte Paktu stability a rastu a Všeobecných usmernení hospodárskej politiky. Kým Pakt stability a rastu je zameraný predovšetkým na presadzovanie a zachovanie fiškálnej disciplíny, cieľ om Všeobecných usmernení hospodárskej politiky je zabezpečenie multilaterálneho dohľadu nad hospodárskymi trendmi v členských štátoch. Štrukturálne politiky, najmä pokiaľ ide o zvýšenie konkurencieschopnosti, ktoré vedie k väčšiemu rastu a zvýšeniu zamestnanosti, sú koordinované v rámci lisabonskej stratégie, ktorá sa začne znova plniť na jar tohto roka ako stratégia EÚ 2020.

Všetky uvedené nástroje sú založené na partnerstve a spolupráci medzi členskými štátmi. Lisabonská zmluva poskytuje eurozóne dodatočný právny rámec na zabezpečenie správneho fungovania hospodárskej a menovej únie. Existencia Euroskupiny je formálne uznaná v článku 137 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a v protokole 1 (č. 14) o Euroskupine. Navyše, článok 136 Zmluvy o fungovaní Európskej únie umožňuje prijatie osobitných opatrení uplatniteľných iba v eurozóne, ktoré sú zamerané na posilnenie koordinácie a dohľadu nad rozpočtovou disciplínou v členských štátoch eurozóny alebo na vypracovanie usmernení pre hospodársku politiku pre tieto členské štáty. Takéto opatrenia sú prijímané v súlade s príslušným postupom spomedzi tých, ktoré sú uvedené v článkoch 121 a 126 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s výnimkou postupu ustanoveného v článku 126 ods. 14 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Komisia plánuje na jar predložiť Rade návrh s cieľom posilniť koordináciu hospodárskej politiky a dohľad na základe uvedených ustanovení Lisabonskej zmluvy. Rada preskúma návrh Komisie po jeho prijatí.

* *

Otázka č. 18, ktorú predkladá Enrique Guerrero Salom (H-0086/10)

Vec: Nezákonné finančné toky, daňové úniky a rozvojové krajiny

V súčasnosti máme dostatočné dôkazy o tom, aké majú nezákonné finančné toky škodlivé následky pre rozvojové krajiny. Napriek tomu, že cezhraničné nezákonné finančné toky sú vo veľkej miere skryté a je ťažké zistiť ich výšku, ich primerané odhady sa pohybujú v rozpätí 1 a 3 biliónov ročne. Svetová banka uvádza čísla 1 až 1,6 bilióna ročne, z čoho polovica – podľa odhadov 500 až 800 miliárd USD ročne – pochádza z rozvojových krajín. Odhadovaných 500 až 800 miliárd USD ročne nezákonných finančných tokov, ktoré pochádzajú z rozvojových krajín, je z ekonomického hľadiska pre chudobných najškodlivejšou okolnosťou. Vyprázdňuje devízové rezervy, zvyšuje infláciu a znižuje výber daní a má veľa ďalších následkov, ktoré obmedzujú možnosti rozvojových krajín.

Aké úsilie a iniciatívy vyvíja alebo v najbližších mesiacoch zamýšľa vyvinúť EÚ, aby bojovala proti daňovým únikom a únikom kapitálu do rozvojových krajín a z nich? Ako môžeme posilniť schopnosť fiškálneho hospodárenia rozvojových krajín?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Daňové úniky, úniky kapitálu a nezákonné finančné toky predstavujú nepochybne vážny problém pre rozvoj, a to najmä v rozvojových krajinách. Tieto javy boli identifikované aj v rámci Dauhaskej deklarácie o financovaní rozvoja z roku 2008 ako hlavné prekážky mobilizácie domácich príjmov pre rozvoj.

V máji 2008 Rada prijala závery⁽¹⁰⁾, v ktorých zdôraznila, že dobrá správa v daňovej oblasti, ktorá zahŕňa zásady transparentnosti, výmenu informácií a spravodlivú daňovú súťaž, je nevyhnutným prostriedkom na boj proti cezhraničným daňovým podvodom a daňovým únikom a na posilnenie boja proti praniu špinavých peňazí, korupcii a financovaniu terorizmu.

EÚ aktívne presadzuje uvedené zásady v niekoľkých oblastiach.

Európska susedská politika zahŕňa v niekoľkých svojich akčných plánoch určených pre konkrétne tretie krajiny všeobecný odkaz na spoluprácu v daňových záležitostiach a na zásady transparentnosti, výmeny informácií a na kódex správania pri zdaňovaní podnikov. Uvedené akčné plány predstavujú nástroje hospodárskej a politickej spolupráce medzi EÚ a partnerskými krajinami.

Politika rozvojovej spolupráce EÚ umožňuje poskytovať dodatočnú podporu rozvojovým krajinám, ktoré sú ochotné dodržiavať zásady dobrej správy vecí verejných aj v daňovej oblasti, a to prostredníctvom nástroja európskeho susedstva a partnerstva a iniciatívy pre správu vecí verejných 10. Európskeho rozvojového fondu.

Nedávne širšie medzinárodné prijatie daňových štandardov OECD aj zo strany mnohých rozvojových krajín navyše v podstatnej miere zvýšilo transparentnosť medzinárodného prostredia v daňových záležitostiach a posunulo rozpravu v rámci EÚ. Komisia 28. apríla 2009 vydala oznámenie o podpore dobrej správy v daňových záležitostiach⁽¹¹⁾, v ktorom predložila niekoľko spôsobov podpory dobrej správy v daňových záležitostiach voči tretím krajinám.

Rada vo svojich záveroch z 18. mája 2009 vyzvala Komisiu, aby predložila návrhy konkrétnych opatrení EÚ v súvislosti s dialógom s rozvojovými krajinami a v súvislosti s pomocou týmto krajinám pri podpore dobrej správy v daňových záležitostiach a účinnejších vnútroštátnych daňových systémov s cieľom dosiahnuť rozvojové ciele.

Rada o problematike opäť rokovala v rámci svojich záverov zo 17. novembra 2009 o súdržnosti politík v záujme rozvoja. Otázka bola zahrnutá v úvodnom výbere piatich prioritných otázok, ktoré sa budú riešiť v pracovnom programe súdržnosti politík v záujme rozvoja, ktorý bude Rade predložený v tomto roku. V záveroch je uvedená potreba zlepšenia transparentnosti a boja proti nezákonným cezhraničným tokom a daňovým únikom, pričom sa uznáva, že uvedené javy "majú vážny dosah na mobilizáciu domácich zdrojov v rozvojových krajinách".

Na základe uvedených predchádzajúcich úspechov zahrnulo španielske predsedníctvo Rady túto otázku ako jednu zo svojich priorít v rámci rozvojového programu na prvý polrok tohto roka.

Na svojom neformálnom zasadnutí v španielskom meste La Granja 17. a 18. februára 2010 sa za účasti predsedu Výboru Európskeho parlamentu pre rozvoj uskutočnila dôkladná výmena názorov ministrov EÚ pre rozvoj v súvislosti s otázkou zdaňovania a dobrej správy v záujme rozvoja a otázkou inovačných mechanizmov financovania.

Rada bude v tejto rozprave pokračovať v nasledujúcich mesiacoch a teší sa na ďalšie oznámenie Komisie o podpore dobrej správy v daňových záležitostiach v kontexte rozvojovej spolupráce, ktoré má byť Rade predložené v rámci takzvaného "aprílového balíka".

*

Otázka č. 19, ktorú predkladá Nikolaos Chountis (H-0092/10)

Vec: Pakt stability a finančná situácia v členských štátoch

Európska rada prijala 11. februára 2010 historické rozhodnutie, ktoré následne 16. februára 2010 prijala i euroskupina. Po prvýkrát sa nad členským štátom, Gréckom, ustanovil dozor troch inštitúcií. Po prvýkrát Rada formálne zakázala prijať opatrenia týkajúce sa platov, systému zdravotnej starostlivosti, dôchodkového systému, verejnej správy, obstarávania atď. Je zarážajúce konštatovať, že Rada sa dosiaľ nikdy nevyjadrila k zlej situácii, v ktorej sa nachádzajú hospodárstva iných členských štátov Európskej únie. Napr. v Španielsku

⁽¹⁰⁾ Pozri podklady uvedenej poznámky k záverom Rady s názvom "Daňové otázky spojené s dohodami s tretími krajinami".

⁽¹¹⁾ Dok. 9281/09 – KOM (2009) 201 v konečnom znení

deficit dosahuje 11,2 % a miera rastu dlhu 20 %. Vo Francúzsku deficit dosahuje 8,3 % a miera rastu dlhu 10 %. V Taliansku je miera deficitu 5,3 % a dlh predstavuje 114 % z HDP. V Portugalsku je deficit vo výške 8,7 % a miera rastu dlhu je 10 %, zatiaľ čo vo Veľkej Británii sa deficit rovná 12 %. V Grécku miera rastu dlhu dosahuje 20 %. Celkový dlh v Holandsku dosahuje 234 % z HDP, v Írsku 222 %, v Belgicku 219 %, v Španielsku 207 % a v Grécku 179 %.

Vzhľadom na predchádzajúce konštatovanie bol pakt stability v skutočnosti zrušený. Uznáva Rada túto skutočnosť? Mohla by uviesť, či výrazné deficity zaznamenané v Európskej únii boli spôsobené rozličnými "nelegálnymi" súbormi opatrení na podporu bánk a priemyslu? Sú prijaté opatrenia, ktoré sa týkajú gréckych pracujúcich, predzvesťou podobných "odporúčaní", ktoré sa môžu uplatniť na pracujúcich v celej eurozóne? Stalo sa Grécko pokusným králikom, ako to tvrdí grécky predseda vlády?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Pakt stability a rastu zostáva hlavným nástrojom udržiavania finančnej stability v EÚ ako celku, ako aj v eurozóne. Uplatňuje sa rovnako a spravodlivo na všetky členské štáty a v súčasnosti sa realizuje s pružnosťou, ktorú umožnila jeho revízia v roku 2005. Pakt stability a rastu teda ani zďaleka nebol zrušený.

S cieľom prekonať najvážnejšiu celosvetovú hospodársku krízu od roku 1929 urobili členské štáty a EÚ v posledných dvoch rokoch obrovské fiškálne zásahy na podporu finančného sektora a reálneho hospodárstva, čo prirodzene viedlo k zvýšeniu verejných deficitov. Tieto zásahy boli nevyhnutné a primerané a zohrali mimoriadne dôležitú úlohu z hľadiska odvrátenia ešte vážnejšej krízy, stabilizácie hospodárstva a zabránenia ešte dramatickejšej recesii. V tomto náročnom období ukázal Pakt stability a rastu hodnotu svojej pružnosti.

Keď sa potvrdí obnova hospodárstva, tieto mimoriadne opatrenia sa musia zrušiť. Rada sa už dohodla na hlavných zásadách stratégií na prekonanie krízy. Na fiškálnej strane sa tieto zásady uplatňujú v rámci Paktu stability a rastu. V rokoch 2009 a 2010 Rada prijala odporúčania smerom k 20 členským štátom vrátane Belgicka, Španielska, Írska, Talianska, Holandska, Portugalska a Spojeného kráľovstva s cieľom znížiť ich deficit rozpočtu pod referenčnú hodnotu 3 % HDP. Termíny nápravy deficitu sa líšia počnúc rokom 2011 až po fiškálny rok 2014/2015 v závislosti od konkrétnej situácie v danom členskom štáte.

Spomedzi členských štátov, v ktorých momentálne prebieha postup pri nadmernom deficite, je Grécko jediným členským štátom, ktorý neuskutočnil účinné kroky podľa odporúčaní Rady prijatých v apríli 2009. Ako navyše ukázala aktualizácia rozpočtových údajov v októbri 2009, údaje predložené gréckymi orgánmi neboli spoľahlivé. Rada bude aj naďalej podrobne monitorovať situáciu vo všetkých členských štátoch, ktorých verejný deficit presahuje referenčnú hodnotu, a ak niektorý z nich nesplní odporúčania, Rada prijme nevyhnutné opatrenia.

Odporúčania Grécku alebo ktorémukoľvek inému členskému štátu majú za cieľ pomôcť orgánom udržať rozumnú fiškálnu politiku, nie sú teda namierené "proti" nejakej skupine obyvateľov. Niektoré členské štáty dovolili, aby sa ich verejné financie vyvíjali neudržateľným spôsobom, preto musia podniknúť nápravné opatrenia – to je jediná správna a udržateľná cesta smerom k výraznej hospodárskej obnove. Z dlhodobého hľadiska by nedostatok fiškálnej disciplíny viedol k neudržateľným deficitom rozpočtu a verejným dlhom, čo by malo škodlivý vplyv na hospodárstvo EÚ ako celku i príslušných členských štátov.

*

Otázka č. 20, ktorú predkladá Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0093/10)

Vec: Opatrenia týkajúce sa rozpočtových úprav v záujme rastu Grécka

Rada ECOFIN vo svojom odporúčaní zo 16. februára 2010 vyzvala Grécko, aby prijalo viacero opatrení nielen na zníženie výdavkov, ale aj na zvýšenie príjmov. Tieto opatrenia sa týkajú najmä zníženia výdavkov na platy a zvýšenia DPH a daní z osobných automobilov a energií. Keďže väčšina opatrení, ktoré grécka vláda prijala alebo má v úmysle prijať, sa už týka zníženia výdavkov na platy a zvýšenia príjmov formou zvýšenia priamych a nepriamych daní, mohlo by predsedníctvo odpovedať na tieto otázky:

Nedomnieva sa, že tieto opatrenia, ktoré smerujú k veľmi prísnej príjmovej politike, môžu samotné viesť k tomu, že v gréckej ekonomike dôjde k ešte väčšiemu poklesu dopytu vo forme investícií a spotreby, čo

zadusí všetko úsilie, ktoré sa v Grécku vynakladá na oživenie a ozdravenie verejných financií? Má v úmysle navrhnúť gréckej vláde opatrenia na podporu rastu, ktoré obnovia produktivitu hospodárstva a zastavia rastúcu nezamestnanosť?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Zhoršenie stavu verejných financií v Grécku v kombinácii s rozsiahlejšou makroekonomickou nerovnováhou a stratou konkurencieschopnosti gréckeho hospodárstva v posledných rokoch viedlo k ťažkej hospodárskej situácii, ktorej dnes tento členský štát čelí. Grécke orgány sú odhodlané podniknúť nevyhnutné kroky na riešenie tejto situácie a Rada je odhodlaná podporiť toto grécke úsilie.

Rada opakovane upozorňovala na dlhodobé štrukturálne problémy gréckeho hospodárstva v rámci rôznych mnohostranných programov dohľadu. V súlade s lisabonskou stratégiou pre rast a zamestnanosť Rada vo svojom odporúčaní v súvislosti s aktualizáciou hlavných smerov hospodárskych politík členských štátov z roku 2009 uviedla, že je "nevyhnutné zintenzívniť úsilie pri riešení makroekonomickej nerovnováhy a štrukturálnych slabín gréckeho hospodárstva". Odporučila Grécku zvýšiť hospodársku súťaž v odborných službách a investície do výskumu a vývoja, účinnejšie využívať štrukturálne fondy, vykonať reformu verejnej správy a prijať rozsiahle opatrenia na trhu práce v rámci integrovaného prístupu založeného na flexiistote.

Dňa 16. februára sa Rada na návrh vedúcich hláv štátov alebo predsedov vlád zamerala na situáciu v súvislosti s deficitom verejných financií a verejným dlhom v Grécku, pričom prijala:

stanovisko o aktualizácii programu stability zo strany Grécka, ktorý stanovuje plány na zníženie deficitu verejných financií pod hranicu 3 % hrubého domáceho produktu do roku 2012;

rozhodnutie, ktorým upozorňuje Grécko, aby napravilo svoj nadmerný deficit do roku 2012 a pripravilo opatrenia na konsolidáciu rozpočtu podľa konkrétneho harmonogramu vrátane termínov podávania správ o prijatých opatreniach;

odporúčanie Grécku s cieľom zosúladiť jeho hospodársku politiku so všeobecnými usmerneniami hospodárskej politiky EÚ.

V súvislosti s opatreniami uvedenými vyššie Rada odporučila Grécku zaviesť rozsiahly balík opatrení na zlepšenie fungovania trhu s výrobkami a podnikateľského prostredia, podporu rastu produktivity a zamestnanosti a zvýšenie účinnosti a tempa čerpania štrukturálnych fondov EÚ, ako aj na nápravu nadmerného rozpočtového deficitu a riešenie dlhodobej udržateľnosti verejných financií. S cieľom podpory rastu produktivity a zamestnanosti bolo Grécko vyzvané na:

podniknutie okamžitých opatrení na boj proti nelegálnej práci;

revíziu právnych predpisov týkajúcich sa trhu práce vrátane právnych predpisov na ochranu zamestnancov, a to s cieľom zvýšiť ponuku pracovných príležitostí;

podporu dopytu po pracovných príležitostiach posilnením cieleného zníženia ceny práce;

prijatie reforiem vzdelávacieho systému zameraných na zlepšenie úrovne zručností pracovnej sily a posilnenie schopnosti reagovať na potreby trhu práce.

S cieľom dosiahnuť zlepšenie produktivity aj prostredníctvom stratégií prioritných verejných investícií by malo Grécko prijať všetky potrebné opatrenia na zlepšenie účinnosti a tempa čerpania štrukturálnych fondov EÚ. Osobitná pozornosť by sa v rámci toho mala venovať rýchlej a účinnej realizácii operačných programov zameraných na reformu štátnej správy a digitálnu konvergenciu, pretože podporujú kľúčové reformy štátnej správy, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska reformnej stratégie načrtnutej v aktualizácii programu stability z januára 2010.

Očakáva sa, že Grécko predloží prvú správu o realizácii týchto opatrení 16. marca, potom 2. mája a následne každého štvrť roka. Rada bude podrobne monitorovať situáciu a podľa potreby pokračovať v prijímaní opatrení na pomoc gréckym orgánom pri podpore hospodárskeho rastu a udržiavaní rozumnej fiškálnej politiky.

*

Otázka č. 21, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0096/10)

Vec: Diskriminácia poľskej menšiny v Bielorusku

Zareaguje Rada na diskrimináciu národnostných menšín a predovšetkým poľskej menšiny v Bielorusku? Situácia sa zhoršila najmä v uplynulých týždňoch. Dochádza k početným a opakovaným prípadom väznenia vedúcich predstaviteľov poľských organizácií a k zabavovaniu ich majetku, napr. budov, kde sídlia poľské spolky a združenia.

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

EÚ je znepokojená nedávnym zhoršením situácie v Bielorusku a pribúdajúcimi prípadmi porušovania ľudských práv. Situáciu v súvislosti so Zväzom Poliakov považuje EÚ za súčasť zhoršujúceho sa trendu, ktorého ďalšími znepokojujúcimi známkami sú chýbajúca sloboda prejavu a zhromažďovania, zvýšená kontrola médií a tlak na novinárov, nové zákony obmedzujúce používanie internetu a prenasledovanie opozičných aktivistov.

Vysoká predstaviteľka pani Ashtonová vo svojom vyhlásení zo 16. februára vyjadrila znepokojenie nad situáciou poľskej menšiny v Bielorusku, najmä v súvislosti s vyhostením jej predstaviteľov z budovy patriacej tejto komunite políciou, zadržiavaním členov komunity políciou a pokusmi Minska dosadiť na čelo komunity svojho človeka. Tieto obavy boli diplomatickými kanálmi tlmočené aj bieloruským úradom.

Členovia Rady si v krátkosti vymenili názory na túto záležitosť 22. februára a v nasledujúcich mesiacoch sa vrátia k podrobnejšej diskusii.

Pri stretnutí s ministrom zahraničných vecí pánom Martynovom pri príležitosti inaugurácie ukrajinského prezidenta Janukoviča v Kyjeve 25. februára vyjadrila vysoká predstaviteľka Ashtonová vážne znepokojenie v súvislosti s porušovaním ľudských práv a uviedla, že situácia Zväzu Poliakov nie je "vnútornou záležitosťou" Bieloruska.

Rada plánuje pokračovať v politike podmieneného nadväzovania vzťahov zo strany EÚ, čo podporujú aj prominentí bieloruskí prodemokratickí a proeurópski predstavitelia, ako napríklad Alexander Milinkievič.

Zároveň je mimoriadne dôležité, aby Bielorusko splnilo svoje záväzky voči OBSE a medzinárodné záväzky vrátane ochrany a presadzovania práv menšín.

Je v záujme EÚ využívať vzťahy s Bieloruskom na propagáciu spoločných hodnôt a zásad.

EÚ bude aj naďalej monitorovať situáciu v oblasti ľudských práv v Bielorusku, pričom táto otázka bude prioritou programu politického dialógu s touto krajinou.

* *

Otázka č. 22, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0097/10)

Vec: Zneužívanie európskych pasov

Pri atentáte na vodcu hnutia Hamas v januári 2010 v Dubaji boli použité sfalšované európske pasy vrátane írskych pasov. Môže Rada poskytnúť aktualizované hodnotenie opatrení, ktoré prijala s cieľom riešiť obavy občanov EÚ týkajúce sa zneužívania európskych pasov?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Vo vyhlásení vydanom 22. februára Rada zdôraznila, že zabitie Mahmúda al-Mabhúha v Dubaji 20. januára vyvoláva otázky, ktoré Európsku úniu mimoriadne znepokojujú.

Rada vyslovila názor, že tento čin nemôže prispieť k mieru a stabilite na Blízkom východe. EÚ jednoznačne odsúdila skutočnosť, že tí, ktorí sa podieľali na tomto čine, použili falošné pasy členských štátov EÚ a kreditné karty získané krádežou identít občanov EÚ.

EÚ privítala vyšetrovanie zo strany dubajských úradov a vyzýva všetky krajiny, aby s nimi spolupracovali. Zainteresované krajiny EÚ takisto začali úplné vyšetrovanie podvodného použitia svojich pasov.

Európska únia je rozhodnutá zaistiť, aby mohli občania EÚ a krajiny na celom svete aj naďalej dôverovať pravosti pasov členských štátov EÚ. V tejto súvislosti prijala EÚ v roku 2004 normy týkajúce sa bezpečnostných znakov a biometrických údajov v pasoch a cestovných dokladoch vydaných členskými štátmi. Tieto právne predpisy boli aktualizované v roku 2009 s cieľom zvýšiť bezpečnosť dokladov a vytvoriť spoľahlivejšiu väzbu medzi dokladom a jeho držiteľom.

* * *

Otázka č. 23, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0099/10)

Vec: Bušmeni z oblasti Kalahari

Najvyšší súd v Botswane v roku 2006 rozhodol, že vysídlenie bušmenov z ich tradičného územia v Kalahari bolo nezákonné a protiústavné. Napriek tomu im vláda Botswany naďalej bráni v návrate na ich tradičné územia tým, že prerušila zásobovanie vodou. Môže Rada preskúmať situáciu v Botswane a posúdiť mieru útrap, ktorým sú bušmeni z oblasti Kalahari v Botswane vystavení?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Politika vlády Botswany a jej program premiestňovania Sanov z národného parku Central Kalahari Game Reserve (CKGR) upútali mimoriadnu pozornosť a podnietili obavy v medzinárodnej komunite v oblasti ľudských práv vrátane Výboru OSN pre odstránenie všetkých foriem rasovej diskriminácie a Stáleho fóra OSN pre otázky domorodého obyvateľstva.

EÚ prostredníctvom miestnych vedúcich predstaviteľov misie pravidelne diskutuje s vládou Botswany o otázke Sanov (bušmenov) v Botswane. Tieto diskusie sa uskutočňujú v rámci dialógu podľa článku 8 Dohody z Cotonou, ktorá obsahuje ustanovenia o systematickom a oficiálnom dialógu vo vzťahu k trom kľúčovým prvkom Dohody z Cotonou, konkrétne k dodržiavaniu ľudských práv, demokratických zásad a princípov právneho štátu. Na týchto stretnutiach vláda informovala EÚ o krokoch v nadväznosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu. Podľa našich informácií v decembri Sanovia (bušmeni) vymenovali svojich predstaviteľov, ktorí dostali za úlohu rokovať s vládou o otázke CKGR. Existujú už teda kontakty medzi nimi a vládou s cieľom nájsť riešenie otázky premiestnenia domorodého obyvateľstva z CKGR.

Rada bude aj naďalej pozorne sledovať situáciu Sanov (bušmenov) v Botswane.

*

Otázka č. 25, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-0105/10)

Vec: "Obnovená stratégia" Spojených štátov amerických v Afganistane

NATO v rámci "obnovenej americkej stratégie", ktorú vypracoval americký prezident Barack Obama, nositeľ Nobelovej ceny mieru, a s aktívnou podporou Európskej únie a SZBP rozbehol operáciu "Mustarak", najväčšiu ofenzívu od začatia vojenského zásahu Spojených štátov amerických a jeho spojencov v Afganistane. O pár dní po jej spustení už mala táto operácia smrteľné následky. Zomrelo v nej približne pätnásť civilných obyvateľov oblasti Mardžá. Ozbrojené sily NATO tvrdia, že išlo o omyl, afganské ozbrojené sily však pripúšťajú, že o cieli bolo rozhodnuté a zvaľujú vinu na Taliban. Počet mŕtvych pribudne k 2412 civilistom, ktorý boli podľa OSN len v roku 2009 zabití okupačnými silami NATO v Afganistane.

Odsudzuje Rada toto nové zabíjanie páchané na afganskom národe? Odpovie Rada na naliehavú žiadosť pacifistických síl tým, že požiada o stiahnutie všetkých cudzích vojsk z Afganistanu?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Rámec pôsobenia EÚ v Afganistane je stanovený v akčnom pláne EÚ pre Afganistan a Pakistan, ktorý Rada prijala 27. októbra 2009. Podľa tohto rámca má činnosť EÚ v Afganistane civilný charakter. EÚ sa nepodieľa na operácii Mustarak ani na žiadnej inej vojenskej operácii.

Úsilie EÚ sa sústreďuje na posilnenie kapacity afganského štátu a jeho inštitúcií s cieľom presadzovania dobrého riadenia, ľudských práv a účinnej verejnej správy najmä na nižšej ako celoštátnej úrovni. Medzi najdôležitejšie priority patrí aj podpora hospodárskeho rastu najmä prostredníctvom rozvoja vidieka a sociálneho pokroku.

EÚ okrem toho zameriava svoje úsilie na posilnenie princípov právneho štátu, čiže na pomoc pri budovaní civilných policajných útvarov prostredníctvom misie EUPOL v Afganistane, čo je policajná misia EÚ v Afganistane, ktorú Európska únia spustila v júni 2007, a na podporu realizácie Národného programu súdnictva.

Táto činnosť je tiež v súlade so strategickými prioritami, ktoré predstavila afganská vláda.

Rada zdôraznila, že medzinárodná pomoc musí mať podobu stratégie prechodu, ktorej cieľom bude umožniť afganskej vláde prevziať plnú zodpovednosť, pričom medzinárodné spoločenstvo postupne prevezme skôr podpornú úlohu.

EÚ hlboko ľutuje všetky straty na životoch civilistov v Afganistane.

* *

Otázka č. 26, ktorú predkladá Charalampos Angourakis (H-0106/10)

Vec: Smrteľné útoky Izraela proti Palestínčanom

Množia sa provokácie Izraela smerované proti Palestínčanom v palestínskych oblastiach. Izraelská armáda vtrhla do kancelárií Palestínskej ľudovej strany, pričom spôsobila veľké materiálne škody a zatkla prítomné osoby. Tento prípad sa stal v rámci desiatok izraelských útokov v Ramalláhu a na Západnom brehu Jordánu, kde boli zadržané stovky osôb pod zámienkou, že mali "narušovať verejný poriadok". Zároveň Izrael podporuje politiku mimosúdnych popráv, ako aj vraždy predstaviteľov palestínskych organizácií, ktorí získali neformálnu imunitu zo strany USA, EÚ alebo NATO.

Odsudzuje Rada izraelskú politiku, ktorá je zameraná proti palestínskemu národu a proti mieru v regióne a obsahuje smrteľné útoky armády, ako aj odmietanie Izraela uznať nezávislý palestínsky štát na území z roku 1967 s hlavným mestom Východný Jeruzalem?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Prenasledovanie civilného obyvateľ stva štátnou mocou, či už namierené proti obyvateľ om vlastného štátu alebo komukoľ vek inému, je v rozpore s princípmi právneho štátu a s demokratickými zásadami vo všeobecnosti. Takéto konanie je teda nezlučiteľ né so základnými hodnotami Európskej únie, najmä s právom žiť v bezpečí. Je nevyhnutné, aby sa obvinenia z takéhoto konania dôkladne prešetrili.

Pokiaľ ide o rôzne incidenty medzi izraelskými bezpečnostnými službami a Palestínčanmi, ako aj o izraelskú politiku v rámci okupačného režimu, Rada vždy trvala na tom, že obe strany by mali rešpektovať medzinárodné právo a medzinárodné humanitárne právo. O týchto zásadách hovorila Rada aj vo svojich záveroch v súvislosti s mierovým procesom na Blízkom východe, naposledy v decembri 2009.

Váženého pána poslanca chcem uistiť, že Rada aj naďalej venuje zvláštnu pozornosť individuálnym ľudským právam v súlade so spomínanými právnymi zásadami a je pripravená odsúdiť ich porušenie, ak je to potrebné a na základe jasného dôkazu.

* * *

Otázka č. 27, ktorú predkladá Silvia-Adriana Ţicău (H-0108/10)

Vec: Situácia týkajúca sa prijatia rozhodnutia Rady, ktoré sa týka dohôd medzi Európskou úniou a Kanadou v oblasti leteckej dopravy

Posilnenie transatlantického dialógu medzi Európskou úniou na jednej strane a Spojenými štátmi americkými a Kanadou na druhej strane patrí medzi priority španielskeho predsedníctva Únie. Dve zo zložiek dialógu s Kanadou predstavujú po prvé prijatie rozhodnutia Rady a predstaviteľov vlád členských štátov Európskej únie týkajúceho sa podpisu a dočasného uplatnenia dohody o leteckej doprave a po druhé prijatie rozhodnutia Rady o podpise dohody medzi Európskou úniou a Kanadou týkajúcej sa bezpečnosti civilného letectva.

Môže Rada vzhľadom na dôležitosť podpisu týchto dohôd pre spoluprácu medzi Európskou úniou a Kanadou naznačiť, ako ďaleko je s prijímaním týchto rozhodnutí?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na marcovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2010 v Štrasburgu.

Rada prijala rozhodnutie o podpísaní a predbežnom uplatňovaní dohody o leteckej doprave medzi EÚ a Kanadou dňa 30. novembra a samotná dohoda bola podpísaná 17. a 18. decembra 2009.

Podľa ustanovení dohody budú Únia a členské štáty do jej vstúpenia do platnosti uplatňovať dohodu na provizórnom základe v súlade s platnými medzinárodnými právnymi predpismi od prvého dňa mesiaca, ktorý nasleduje po dátume posledného oznámenia, ktorým sa strany navzájom informovali o dokončení príslušných vnútroštátnych postupov potrebných na provizórne uplatňovanie dohody. Žiadne takéto oznámenie Rada zatiaľ nedostala.

V každom prípade však s cieľom prípravy na uzavretie dohody začnú prípravné orgány Rady včas uskutočňovať nevyhnutné prispôsobenia Lisabonskej zmluve a následne rozhodnú o predložení návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí dohody a samotného textu dohody na schválenie Európskemu parlamentu.

Čo sa týka dohody o bezpečnosti civilného letectva medzi EÚ a Kanadou, Rada prijala rozhodnutie o jej podpísaní 30. marca a samotná dohoda bola podpísaná 6. mája 2009 v Prahe.

Táto dohoda sa neuplatňuje na provizórnom základe, takže vstúpi do platnosti až po uzavretí. Prípravné orgány Rady preto začali uskutočňovať nevyhnutné prispôsobenia Lisabonskej zmluve s cieľom prípravy rozhodnutia o predložení návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí dohody a samotného textu dohody na schválenie Európskemu parlamentu.

*

OTÁZKY PRE KOMISIU

Otázka č. 38, ktorú predkladá Marian Harkin (H-0087/10)

Vec: Zelená kniha o dobrovoľníckej činnosti

Zváži Komisia v záujme zvýšenia informovanosti o hodnote dobrovoľníckej činnosti v celej EÚ možnosť vypracovať pri príležitosti Európskeho roka dobrovoľníckej činnosti okrem navrhovaných iniciatív aj súhrnnú zelenú knihu o tejto činnosti s cieľom uľahčiť a oceniť ju a pridať jej hodnotu?

Považuje Komisia za dôležité, aby sa popri vypracovaní takejto zelenej knihy vyvíjala súčinnosť medzi ďalšími medzinárodnými organizáciami, ako je MOP a OSN, pokiaľ ide o štatistický projekt Univerzity Johnsa Hopkinsa a MOP týkajúci sa dobrovoľníckej činnosti a príručku OSN o neziskovom sektore?

Odpoveď

(EN) Európska komisia víta pokračujúci záujem Európskeho parlamentu o otázku dobrovoľníckej činnosti.

Európsky rok dobrovoľníckej práce 2011 sa bude sústreďovať na nasledujúce štyri ciele: po prvé, vytvoriť prostredie umožňujúce dobrovoľnícku činnosť, po druhé, posilniť dobrovoľnícke organizácie, po tretie, zvýšiť informovanosť o hodnote a význame dobrovoľníckej činnosti a po štvrté, zlepšiť ocenenie dobrovoľníckej činnosti. Európsky rok teda zaangažuje všetky príslušné zainteresované strany, najmä organizácie občianskej spoločnosti na úrovni EÚ, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Komisia taktiež dúfa, že Parlament sa bude aj naďalej zapájať do príprav tohto roka.

Komisia by chcela váženú pani poslankyňu ubezpečiť, že jej prioritou je zaistiť, aby aktivity súvisiace s dobrovoľníckou činnosťou pokračovali ešte dlho po skončení Európskeho roka. Jej vplyv by sa mal prejaviť v politických iniciatívach a pokračujúcom dialógu so zainteresovanými stranami v rámci občianskej spoločnosti, podnikmi a európskymi a medzinárodnými inštitúciami – to všetko prinesie v nasledujúcich rokoch hmatateľné, priaznivé výsledky pre odvetvie dobrovoľníckej činnosti a pre európsku spoločnosť vo všeobecnosti. Komisia sa však domnieva, že v momentálnej fáze príprav Európskeho roka dobrovoľníckej práce 2011 je príliš skoro zhodnotiť, či by zelená kniha o dobrovoľníckej činnosti bola vhodným nástrojom na jej uľahčenie, ocenenie a zvýšenie jej hodnoty.

Štúdia Komisie o dobrovoľníckej činnosti v Európskej únii, ktorá bola dokončená začiatkom roka 2010⁽¹²⁾, predstavuje vôbec prvý prieskum a prehľad súčasnej situácie v oblasti dobrovoľníckej činnosti v Európskej únii. Hoci táto štúdia porovnávala a používala širokú škálu zdrojov na zhromažďovanie všetkých dostupných informácií o úrovni dobrovoľníckej činnosti v EÚ, zatiaľ nebolo možné uskutočniť štatisticky presné porovnanie naprieč Európou a stále chýbajú aj porovnateľné údaje medzi jednotlivými členskými štátmi. Komisia preto víta iniciatívy zamerané na zlepšenie jej informovanosti o odvetví dobrovoľníckej činnosti a má v úmysle plne využiť potenciál súčinnosti s Eurostatom a inými medzinárodnými inštitúciami, ako sú Medzinárodná organizácia práce a OSN, ako povedala aj vážená pani poslankyňa.

* *

Otázka č. 40, ktorú predkladá Marc Tarabella (H-0095/10)

Vec: Opatrenia Komisie na účinný boj na európskej úrovni proti násiliu voči ženám

Európsky parlament nedávno prijal veľkou väčšinou uznesenie o rovnosti žien a mužov v roku 2009 (P7_TA(2010)0021). Ako spravodajca Výboru pre práva žien som navrhol, aby sa zriadil európsky rok boja proti násiliu voči ženám, pričom tento návrh prijalo 591 poslancov, 30 poslancov hlasovalo proti a 15 poslancov sa zdržalo hlasovania. Rovnako v minulom roku v apríli 408 poslancov podpísalo písomné vyhlásenie Evy-Britty Svenssonovej obsahujúce tú istú požiadavku.

Môže Komisia uviesť, aké budú ďalšie kroky nadväzujúce sa výraznú a nepretržitú mobilizáciu Európskeho parlamentu v tejto oblasti?

Môj návrh, v ktorom sa Komisia vyzýva "aby začala prípravu návrhu komplexnej smernice o predchádzaní všetkým formám násilia voči ženám a boji proti nemu, najmä proti obchodovaniu so ženami", bol prijatý 558 hlasmi za, 85 poslancov hlasovalo proti a 22 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Môže Komisia uviesť, aké budú kroky, ktoré zamýšľa podniknúť v súvislosti s touto žiadosťou?

Odpoveď

(EN) Boj proti násiliu voči ženám je politickou prioritou Komisie. Komisia víta prijatie uznesenia o rovnosti mužov a žien v Európskej únii (P7_TA(2010)0021) Európskym parlamentom, ako aj prijatie návrhu na zorganizovanie Európskeho roka boja proti násiliu páchanému na deťoch, mladých ľuďoch a ženách.

Komisia je rozhodnutá využiť svoje politické, legislatívne a finančné právomoci a zdroje na pomoc pri odstraňovaní násilia voči ženám v Európe a inde. Na úrovni Komisie sa tento problém rieši prostredníctvom legislatívnych a politických iniciatív a činnosti v oblasti ochrany základných práv, rodovej rovnosti a iných politík týkajúcich sa zamestnanosti a sociálnych vecí, politík v oblasti obchodovania s ľuďmi a pohlavného zneužívania, spolupráce pri presadzovaní práva a v oblasti trestného súdnictva, azylových a prisťahovaleckých politík, verejného zdravia, vývoja, výskumu a vzdelávania.

V poslednej dobe Komisia spustila množstvo iniciatív v oblasti boja proti násiliu.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/citizenship/index en

Momentálne sa pripravuje strednodobá stratégia pre rovnosť medzi ženami a mužmi, ktorá sa má prijať v polovici roka 2010 a bude nadväzovať na jestvujúci rámec. Násilie na ženách zostane podľa plánu zvláštnou prioritnou oblasťou, na ktorú sa bude Komisia sústreďovať.

Čo sa týka oblasti trestného súdnictva, Komisia čoskoro predloží návrh týkajúci sa obchodovania s ľuďmi. Podporuje tiež projekt španielskeho predsedníctva zameraný na vytvorenie európskeho ochranného príkazu takisto s cieľom lepšej ochrany žien, ktoré sú obeťami domáceho násilia.

V rámci programu Daphne III, ktorý je najcielenejším a najrozsiahlejším opatrením v oblasti boja proti násiliu, bola nedávno spustená štúdia o škodlivých tradičných zvykoch, ktorá sa ukončí začiatkom apríla 2010. V rámci programu sa okrem toho začal aj prieskum Eurobarometra o tom, ako občania EÚ vnímajú násilie voči ženám, ktorý umožní porovnať zmeny vo vnímaní násilia v EÚ v priebehu posledných desiatich rokov. Výsledky tohto prieskumu Eurobarometra by mali byť k dispozícii v polovici roka 2010.

V rámci programu Daphne III sa navyše začali podnikať prípravné opatrenia v nadväznosti na iniciatívu Európskeho parlamentu v súvislosti so štandardizáciou vnútroštátnych právnych predpisov o rodovom násilí a násilí voči deťom. Táto štúdia má pomôcť Komisii určiť zameranie jej budúcej činnosti vrátane možnosti navrhnúť právne predpisy v tejto oblasti. Štúdia bude skúmať možnosť harmonizácie právnych predpisov o rodovom násilí na európskej úrovni, čo by mohlo pomôcť obmedziť rodové násilie v Európskej únii. Štúdia v súčasnosti prebieha a záverečná správa sa očakáva koncom septembra 2010. Výsledky tejto štúdie budú predstavené na konferencii koncom roka 2010. Komisia tak bude mať príležitosť predstaviť svoje opatrenia zamerané na posilnenie politiky boja proti násiliu.

Pokiaľ ide o iniciatívy uvedené vyššie, Komisia berie na vedomie požiadavku Parlamentu voči Komisii vytvoriť stratégiu v rámci celej EÚ na boj proti násiliu voči ženám a pripraviť záväzné právne nástroje zamerané na odstránenie násilia voči ženám a európsku informačnú kampaň týkajúcu sa násilia voči ženám. Komisia v súčasnosti skúma tieto možnosti a zvažuje, ako čo najlepšie odpovedať na tieto požiadavky.

* *

Otázka č. 41, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0100/10)

Vec: Protidrogová stratégia EÚ

Nezákonný obchod s drogami má naďalej zničujúci vplyv na jednotlivcov, rodiny a spoločenstvá v celej Európe. Má Komisia v úmysle zvýšiť účinnosť protidrogovej stratégie EÚ, aby primerane riešila problém cezhraničného obchodovania s nepovolenými drogami a ich dodávok?

Odpoveď

(EN) Európska rada prijala stratégiu EÚ pre boj proti drogám na obdobie rokov 2005 – 2012 v roku 2004. Je to stratégia, nie formálny právny nástroj. Plnenie stratégie je do veľkej miery v rukách členských štátov.

Úlohou Komisie je v tomto prípade navrhnúť štvorročný akčný plán na realizáciu stratégie a monitorovať ich. Monitorovacie správy sú určené Rade a Európskemu parlamentu vo forme oznámení.

*

Otázka č. 42, ktorú predkladá Sarah Ludford (H-0058/10)

Vec: Obchod so slonovinou v Tanzánii a Zambii

Tanzánia a Zambia si chcú na marcovom stretnutí CITES zabezpečiť povolenie na predaj zásob slonoviny. Navrhujú, aby sa tak urobilo prostredníctvom presunutia ich slonej populácie zo zoznamu v prílohe 1 CITES, v ktorom sa zakazuje akýkoľvek obchod, do zoznamu v prílohe 2, ktorý povoľuje monitorovaný obchod.

Ostatné africké krajiny združené v Africkej koalícii na ochranu slonov rozhodne odmietajú túto požiadavku a predložili na uvedené stretnutie CITES protinávrh, ktorý vyzýva na úplné moratórium na všetok obchod so slonovinou.

Budú EÚ a členské štáty plne podporovať výzvu na moratórium a odmietnu povolenie na ďalšie kolo predaja slonoviny?

Odpoveď

(EN) Európska únia ešte musí vypracovať svoje konečné stanovisko k rôznym návrhom súvisiacim so slonmi, o ktorých sa bude diskutovať na konferencii zmluvných strán dohovoru CITES (Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín), ktorá sa začína 13. marca 2010. Stanovisko zaujmeme, keď budú k dispozícii všetky relevantné informácie, a to najmä správa skupiny odborníkov menovanej stálym výborom dohovoru CITES na vyhodnotenie návrhov Tanzánie a Zambie.

Je však veľmi nepravdepodobné, že EÚ podporí akékoľvek rozhodnutie, ktoré povolí obnovenie obchodu so slonovinou. Posúdenie akejkoľvek možnej spojitosti medzi prechádzajúcimi jednorazovými predajmi slonoviny a nezákonnými aktivitami je predmetom prebiehajúcej štúdie. Pred jej dokončením je veľmi ťažké si predstaviť, že by Európska únia mohla súhlasiť s obnovením obchodu so slonovinou najmä v súčasnej situácii, keď pytliactvo a nezákonný obchod dosahujú vysoký objem.

* *

Otázka č. 43, ktorú predkladá Bendt Bendtsen (H-0059/10)

Vec: Ochrana čínskych podnikov v súvislosti s oznámením č. 618

Čínsky národný program pre schvaľovanie domácich inovačných výrobkov (oznámenie č. 618 z 15. novembra 2009) má za cieľ chrániť čínske podniky pri zadávaní verejných zákaziek. Program očividne obmedzuje možnosti iných ako čínskych podnikov (vrátane takých, ktoré majú v Číne dcérske spoločnosti) vyrábať výrobky zahrnuté v tomto programe pre čínsky trh a predávať ich v Číne.

Aké opatrenia má v úmysle prijať Komisia v nadväznosti na list, ktorý zaslal Jörg Wuttke, predseda obchodnej komory EÚ v Pekingu, príslušným čínskym štátnym orgánom 14. decembra 2009 a v ktorom jasne vyjadril svoje obavy v súvislosti s týmto programom a položil celý rad otázok týkajúcich sa objasnenia obsahu tohto programu a možných následkov?

Aké je stanovisko Komisie k novej politike Číny na ochranu jej vlastných podnikov so zreteľom na rokovania o pristúpení Číny k Dohode WTO o vládnom obstarávaní?

Aké ďalšie kroky podnikne Komisia v súčasnej situácii?

Odpoveď

(EN) Čínske orgány 17. novembra 2009 vydali obežník, v ktorom oznámili opatrenia na vytvorenie systému v "inovačných" odvetviach, v ktorých sa prístup k verejnému obstarávaniu uskutočňuje na základe systému predbežnej kvalifikácie (akreditácie). Odvtedy je Komisia v úzkom kontakte s európskymi podnikmi v Číne a v Európe a aj s medzinárodnými partnermi, aby vyhodnotila vplyv tohto obežníka.

Komisia opakovane nastolila túto otázku počas mnohých bilaterálnych kontaktov na rôznych úrovniach s čínskou vládou, aby vyjadrila svoje obavy z týchto opatrení a vyzvala čínsku vládu, aby ich vysvetlila. Súčasne množstvo medzinárodných partnerov a aj veľký počet národných a medzinárodných obchodných organizácií urobilo to isté.

Názor Komisie – a mnohých jej medzinárodných partnerov – je, že čínske orgány neposkytli uspokojivé vysvetlenie týchto nových opatrení. Dôležité otázky zostávajú nezodpovedané. Komisia má v úmysle sa touto otázkou zaoberať s čínskymi orgánmi na všetkých relevantných úrovniach, aby objasnila situáciu a zaručila, že záujmy európskych podnikov na čínskom trhu s verejným obstarávaním budú chránené.

Čína nie je zmluvnou stranou Dohody WTO o vládnom obstarávaní (GPA), hoci rokovania prebiehajú. Keď Čína pristúpi k Dohode o vládnom obstarávaní (GPA), bude musieť dodržiavať medzinárodne dohodnuté opatrenia, ktoré budú pomáhať pri riešení takýchto problémov. Zatiaľ sa však Komisia zapája do diskusií vo Svetovej obchodnej organizácii o spôsoboch riešenia narušení obchodu vyplývajúcich z dotácií, ktoré ovplyvňujú obchod so službami tak, ako to stanovuje článok XV Všeobecnej dohody o obchode so službami, ktorá je pre Čínu záväzná.

, k x

Otázka č. 44, ktorú predkladá Santiago Fisas Ayxela (H-0061/10)

Vec: Viacstranná obchodná dohoda medzi EÚ a Kolumbiou

Po úspešnom kole rokovaní o viacstrannej obchodnej dohode medzi EÚ a Kolumbiou, ktoré prebehlo v Lime, by sa dalo povedať, že dohoda je prakticky uzavretá. Niektorí poslanci však naliehajú, aby sa kvôli údajným vraždám členov odborov dohoda nepodpísala, a to i napriek neodškriepiteľnému pokroku v oblasti dodržiavania ľudských práv, o ktorý sa zaslúžila vláda Kolumbie a ktoré uznala aj WTO vo Výbore pre rozvoj Európskeho parlamentu. Okrem toho prezident Obama nedávno poznamenal, že Spojené štáty americké posilnia obchodné vzťahy s Kolumbiou.

V akom stave sa nachádzajú rokovania s Kolumbiou a kedy dôjde podľa názoru Komisie k podpisu tejto obchodnej dohody?

Odpoveď

(EN) Komisia 1. marca 2010 uzavrela formálne rokovania s Peru a Kolumbiou o viacstrannej obchodnej dohode medzi EÚ a andskými krajinami. Text teraz musí prejsť fázou právnych úprav, skôr ako bude môcť byť parafovaný, a návrh bude potom odoslaný Rade, aby schválila oficiálny podpis dohody. Parlament potom bude požiadaný o vyslovenie súhlasu. Ako sľúbil člen Komisie zodpovedný za obchod, vo Výbore pre medzinárodný obchod Európskeho parlamentu sa pred parafovaním tejto dohody bude viesť aj politická diskusia. Celý postup bude trvať niekoľko mesiacov a môžeme očakávať, že k podpisu môže dôjsť po skončení leta.

* *

Otázka č. 45, ktorú predkladá Alan Kelly (H-0064/10)

Vec: Občianska iniciatíva – jej sprístupnenie prostredníctvom internetu

Lisabonská zmluva zabezpečila právny štatút novému modelu participatívnej demokracie známej ako občianska iniciatíva. Bola by Komisia ochotná preskúmať možnosť, ako zabezpečiť dostupnosť občianskej iniciatívy prostredníctvom online média na účinné a jednoduché zbieranie podpisov?

Internet je v súčasnosti hlavným masovokomunikačným prostriedkom Európanov a je zvlášť účinným nástrojom participatívnej demokracie. Všetci sme boli svedkami kampaní politických iniciatív prostredníctvom fór MySpace a Facebook a toho, do akej miery sa do nich občania zapojili v snahe presadiť demokratické zmeny.

Vzhľadom na napredovanie informačných a komunikačných technológií by malo byť možné overovať podpisy poskytnuté prostredníctvom internetu a v prípade, ak by Komisia začlenila prvok internetu do občianskej iniciatívy, otvorila by cestu skutočnej, participatívnej demokracii, čo by uľahčilo a zlacnilo zbieranie podpisov a zjednodušilo diskusie v rámci európskej verejnej sféry.

Mohla by Komisia naznačiť, či si myslí, že to je možné, a to aj so zreteľom na právo tých, ktorí nepoužívajú internet, na účasť v občianskej iniciatíve prostredníctvom tradičných podpisov.

Odpoveď

(EN) Komisia sa domnieva, že by malo byť možné zabezpečiť online zbieranie vyhlásení podpory pre európsku občiansku iniciatívu. Komisia v súčasnosti skúma túto otázku v rámci prípravy na svoj legislatívny návrh v tejto veci.

* *

Otázka č. 46, ktorú predkladá Ilda Figueiredo (H-0067/10)

Vec: Fondy Spoločenstva

Závažnosť situácie v niektorých krajinách Európskej únie si vyžaduje prijatie naliehavých opatrení v rôznych rovinách, najmä v rozpočtovej a menovej, zameraných na účinný boj proti nezamestnanosti, ktorej obeťou sa stalo vyše 23 miliónov ľudí, a proti chudobe, v ktorej žije vyše 85 miliónov osôb.

Je rozhodujúce zamerať sa na sociálny pokrok s cieľom zabezpečiť prednostné riešenie problému nezamestnanosti a chudoby, podporiť produkciu a tvorbu pracovných miest so zaručenými právami, zabezpečiť hospodársku a sociálnu súdržnosť, prijať opatrenia na podporu rozpočtov krajín s najzávažnejšou situáciou, pričom im budú poskytnuté prostriedky z fondov bez nevyhnutnosti vlastného finančného príspevku.

Môže Komisia v tejto súvislosti informovať o tom, či je ochotná bezodkladne previesť prostriedky z fondov Spoločenstva, na ktoré majú nárok krajiny s vážnymi sociálnymi a finančnými problémami, aby ich mohli čerpať bez toho, aby museli poskytnúť vlastný finančný príspevok?

Odpoveď

(EN) Vo svojich oznámeniach Plán hospodárskej obnovy Európy⁽¹³⁾ a Spoločný záväzok pre zamestnanosť⁽¹⁴⁾ sa Komisia pevne zaviazala prijať účinné opatrenia na pomoc členským štátom s bojom proti následkom krízy, a to zrýchlením zavádzania operačných programov spolufinancovaných štrukturálnymi fondmi a Kohéznym fondom.

Prvý súbor opatrení, ktorý zahŕňa zjednodušenie pravidiel oprávnenosti a dodatočnú zálohu na operačné programy, bol prijatý v rámci Plánu hospodárskej obnovy Európy v apríli a v máji 2009. Členským štátom bolo vyplatených dodatočných 4,5 miliardy EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a 1,8 miliardy EUR z Európskeho sociálneho fondu (ESF) na podporu naliehavých operácií potrebných na vyrovnanie sa s krízou (celkové zálohy vyplatené členským štátom v roku 2009 dosiahli sumu 11,3 miliardy EUR).

Komisia tiež povzbudila členské štáty, aby využívali flexibilitu zahrnutú v operačných programoch a nasmerovali financovanie zo štrukturálnych fondov do operácií zameraných na reakciu na krízu a aby v prípade potreby operačné programy upravili. Poukázala tiež na to, že niektoré operácie možno financovať iba zo štrukturálnych fondov. Súlad so zásadou spolufinancovania sa mal posudzovať z hľadiska priemeru pre príslušnú prioritu za celé programovacie obdobie. To znamenalo, že takéto operácie by mohli byť v plnom rozsahu financované z fondov za predpokladu, že budú vyvážené inými operáciami financovanými v plnom rozsahu z vnútroštátnych finančných prostriedkov pred koncom roka 2015.

Oznámenie Spoločný záväzok pre zamestnanosť a súvisiace opatrenia boli potrebné na podporu vytvárania pracovných miest a na zmiernenie dôsledkov krízy pre zamestnanosť v čase, keď reálne hospodárstvo a trh práce začínali pociťovať jej vplyv. Bolo sprevádzané návrhmi na pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k všeobecnému nariadeniu o štrukturálnych fondoch a Kohéznom fonde.

Kľúčový pozmeňujúci a doplňujúci návrh zabezpečoval dvojročnú výnimku (na roky 2009 a 2010) z pravidiel týkajúcich sa výpočtu úhrad priebežných platieb v súvislosti s operačnými programami Európskeho sociálneho fondu a bol by znamenal, že v prípadoch, kedy by si členský štát želal uplatniť túto možnosť, 100 % verejného príspevku priorite krytej dočasnými platobnými pohľadávkami do konca roka 2010 by bolo preplatených. Výsledkom toho by bolo, že hoci operačné programy by museli rešpektovať podiel spolufinancovania pre príslušné obdobie ako celok, odzrkadlili by možnosti na operačnej úrovni. Vzhľadom na charakter Európskeho sociálneho fondu, ktorý je hlavným nástrojom EÚ na investovanie do ľudí (každoročne podporuje 9 miliónov ľudí), toto ustanovenie sa jasne snažilo urýchliť operácie v prospech ľudí, a to najmä tých, ktorí to potrebujú najviac, nezamestnaných alebo ľudí, ktorým hrozí strata zamestnania, pomocou peňažných tokov odhadovaných na 6,6 miliardy EUR.

Rada dosiahla kompromisnú dohodu, ktorá zahŕňala vyplatenie dodatočnej zálohy 775 miliónov EUR z Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu piatim členským štátom, ktoré boli najviac postihnuté krízou (Rumunsku, Maďarsku, Litve, Lotyšsku a Estónsku). Okrem toho bola navrhnutá vyššia flexibilita v súvislosti s automatickým zrušením záväzku z roku 2007.

Komisia bola proti tomuto kompromisu, o ktorom si myslela, že neposkytuje dostatočnú podporu ľuďom postihnutým krízou. Návrh je v súčasnosti v Parlamente.

Návrh Komisie na novú stratégiu Európa 2020 predstavuje niekoľko návrhov ako súčasť hlavných iniciatív na vytvorenie alebo posilnenie nástrojov EÚ dostupných na priamy alebo nepriamy boj so stúpajúcou nezamestnanosťou. Hlavná iniciatíva Agenda pre nové zručnosti a pracovné miesta navrhuje zjednodušiť

⁽¹³⁾ KOM (2008) 800 v konečnom znení

⁽¹⁴⁾ KOM (2009) 257 v konečnom znení

a podporovať mobilitu pracovníkov v rámci EÚ a lepšie zosúladiť ponuku práce s dopytom pomocou vhodnej finančnej podpory zo štrukturálnych fondov, predovšetkým z Európskeho sociálneho fondu. Hlavná iniciatíva Inovácia v únii navrhuje posilniť úlohu štrukturálnych fondov, fondov na rozvoj vidieka a rámcového programu pre výskum a vývoj na podporu inovácie. Hlavná iniciatíva Digitálny program pre Európu navrhuje zjednodušiť používanie štrukturálnych fondov EÚ pri plnení tohto programu.

* *

Otázka č. 47, ktorú predkladá Catherine Bearder (H-0074/10)

Vec: Biodiverzita a podriaďovanie environmentálnych priorít komerčným záujmom

Skutočnosť, že druh afrického slona je ohrozený, poukazuje na nebezpečenstvo, keď sa z niektorých najvzácnejších a najohrozenejších druhov planéty stáva tovar. Ohrozenie tohto konkrétneho zvieraťa je symptómom prístupu, v rámci ktorého sa hospodárskemu dopytu pripisuje väčší význam než potrebe chrániť náš ekosystém a prostredie, v ktorom sa dané zvieratá vyskytujú.

Druhým príkladom tohto prístupu môže byť zámer Komisie vyjadrený v dokumente, ktorého obsah sa nedávno dostal na verejnosť, ktorého cieľom je zaradiť palmové plantáže do kategórie "lesy", a tak umožniť využívanie palmového oleja ako biopaliva.

Zaradením palmových plantáží do inej kategórie získa olejársky, ťažobný a papierenský priemysel povolenie na to, aby odlesňoval, ničil a zabíjal. Práve pre agresívnu expanziu týchto odvetví bojujú organizácie na celom svete za prežitie druhov, ktorým hrozí vyhynutie.

Aké kroky plánuje Komisia na rok, ktorý OSN vyhlásila za rok biodiverzity, na záchranu množstva ohrozených druhov zneužívaných na komerčný zisk?

Odpoveď

(EN) Komisia sa stotožňuje s obavami, že mnohé prírodné zdroje sa využívajú neudržateľným spôsobom. Komisia pracuje viacerými spôsobmi na riešení tohto problému a na zaručení lepšej ochrany biodiverzity v rámci a aj mimo EÚ.

Komisia spoločne s Nemeckom a inými krajinami podporuje rozsiahlu nezávislú štúdiu Ekonomika ekosystémov a biodiverzity (TEEB)⁽¹⁵⁾. So štúdiou TEEB prišli ministri životného prostredia krajín G8 v roku 2007 a doteraz poskytla tri správy, ktoré zdôrazňujú dôležitosť odhadu ekonomickej hodnoty biodiverzity a hospodárskych následkov jej pokračujúcej straty. Táto práca je dôležitá, pretože kým zostáva hodnota prírody nevyčíslená, hospodársky záujem využívať ju bude naďalej prevládať nad snahami o jej ochranu. Cieľom je zaručiť, aby sa zistenia a odporúčania štúdie TEEB zohľadnili vo všetkých relevantných rozhodnutiach a politikách a aby boli postavené na rovnakú úroveň ako iné hospodárske záujmy (napríklad integráciou tohto oceňovania do konvenčných účtovných postupov), a to nie iba v EÚ, ale aj na celom svete. Záverečná správa štúdie TEEB bude predložená na 10. konferencii účastníkov Dohovoru o biologickej diverzite (COP10 CBD) v Nagoji v Japonsku v októbri 2010.

V tomto roku, v Medzinárodnom roku biodiverzity, ktorý vyhlásila OSN, sa uskutočnia rokovania o novom globálnom politickom rámci v oblasti biodiverzity v rámci Dohovoru OSN o biologickej diverzite (CBD). Desiata konferencia účastníkov Dohovoru o biologickej diverzite v Nagoji v októbri 2010 prijme revidovaný a aktualizovaný strategický plán pre dohovor, ktorý určí dlhodobú globálnu víziu pre biodiverzitu, strednodobé poslanie alebo hlavný cieľ a súbor cieľov a čiastkové ciele na dosiahnutie tohto poslania alebo cieľa. Komisia sa bude snažiť zaručiť, že ochrana zraniteľných živočíšnych druhov sa prejaví v globálnom rámci po roku 2010, a zlepšiť stav ochrany ohrozených druhov.

Európska únia tiež bude hrať kľúčovú úlohu na konferencii zmluvných strán dohovoru CITES (Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín) v marci 2010. Navrhne najmä prijatie opatrení na ochranu morskej biodiverzity prostredníctvom regulácie medzinárodného obchodu s morskými druhmi, ktoré sú vystavené drancovaniu. Európska únia vystúpi aj proti prijatiu akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli viesť k obnoveniu obchodu so slonovinou za súčasných okolností, a prispeje k pomoci africkým štátom pri vypracovaní akčného plánu na lepšiu ochranu slonov.

⁽¹⁵⁾ http://www.teebweb.org/

Komisia bude tiež pokračovať vo svojich snahách zaručiť, že spotreba dreva a výrobkov z neho nebude prispievať k nezákonnej ťažbe, ktorá má často závažný negatívny vplyv na biodiverzitu. Túto otázku rieši akčný plán na vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) a navrhované nariadenie o "povinnej starostlivosti", ktorým sa stanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva, ktoré je v súčasnosti v procese spolurozhodovania.

* *

Otázka č. 48, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0076/10)

Vec: Porušenie pravidiel hospodárskej súťaže a kapitálových transferov zo strany Unicredit-u

V rámci tzv. Projektu Chopin v Skupine Unicredit, do ktorej patrí Bank Pekao SA v Poľsku, boli porušené pravidlá EÚ v oblasti hospodárskej súťaže a kapitálových transferov. Ide o dohodu a zneužívanie dominantného postavenia zo strany Unicredit-u. Unicredit a developerská spoločnosť Mirelli – konajúc spoločne a v spolupráci – podpísali s Bank Pekao SA v júni 2005 tzv. porozumenie Chopin, pričom napriek oznamovacej povinnosti o tom neinformovali trh ani orgány finančného dohľadu. Následkom toho v apríli 2006 spoločnosť Unicredit ako dominantný vlastník prinútila Bank Pekao SA podpísať nevýhodné partnerské zmluvy so spoločnosťou Pirelli – Pirelli a Unicredit boli v tom čase kapitálovo previazané cez spoločnosť Olimpia, kde predseda Unicredit-u Alessandro Profumo zastáva funkciu v správnej rade. V spoločnosti Olimpia súčasne dochádza k asymetrickej transakcii – spoločnosť Pirelli kupuje od Unicredit-u bezcenné opcie na akcie spoločnosti Telecom Italia.

V nadväznosti na moju predchádzajúcu otázku (H-0506/09): plánuje Komisia v tomto smere zasahovať, keďže sa táto záležitosť týka subjektov pôsobiacich v dvoch členských štátoch EÚ?

Odpoveď

(FR) V prvom rade by sa malo zdôrazniť, že význam prípadu pre Spoločenstvo nie je nevyhnutne ani jednoznačne dokázaný jednoduchou skutočnosťou, že príslušné spoločnosti sídlia v dvoch členských štátoch. V tejto súvislosti Súdny dvor v súlade s platnou judikatúrou oznámil, že význam a zaujímavosť prípadu pre Spoločenstvo sa určuje na základe jeho vplyvov na obchod v rámci Spoločenstva a na základe toho, či príslušné praktiky majú vplyv na obchodné toky medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol poškodiť dosiahnutie cieľov jednotného trhu (pozri najmä ESD, AEPI proti Komisii Európskych spoločenstiev, vec C-425/07P, konkrétne § 42). Z informácií poskytnutých váženým pánom poslancom vyplýva, že uvedený prípad sa týka jednorazovej obchodnej dohody medzi dvoma spoločnosťami a že táto dohoda sa nezdá byť nutne v záujme Spoločenstva.

Okrem toho platná judikatúra tiež uvádza, že právo hospodárskej súťaže a najmä predpisy o zneužití dominantného postavenia neplatia v prípade vzťahov medzi dcérskou spoločnosťou a jej materskou spoločnosťou (pozri najmä ESD, Viho Europe BV proti Komisii Európskych spoločenstiev, vec C-73/95). Preto v uvedenom prípade nemožno uplatniť právo hospodárskej súťaže.

Vzhľadom na uvedené body Komisia nemá v úmysle zasahovať do prípadu, na ktorý ju upozornil vážený pán poslanec.

*

Otázka č. 49, ktorú predkladá Georgios Papastamkos (H-0079/10)

Vec: Európske hospodárske riadenie

Veľmi hlboká finančná kríza, ktorou prechádza Grécko, ale aj finančná nerovnováha v ostatných členských štátoch eurozóny vedú k vzniku otázok, ktoré súvisia so statikou, dynamikou a samotnou udržateľnosťou hospodárskej a menovej únie. Nemožno pochybovať o tom, že konsolidácia verejných financií jedného členského štátu eurozóny daný štát veľmi zaťažuje. Stále však platí, že finančná kríza poukázala na chýbajúcu súvzťažnosť medzi celistvou a jednotnou menovou úniou a nedokonalou hospodárskou úniou, ktorá v EÚ prevažuje.

Je Komisia schopná navrhnúť koncepciu a vytvorenie európskeho menového fondu, v rámci ktorého budú k dispozícii zdroje a intervenčné kapacity potrebné na pokrytie štrukturálnych deficitov hospodárskej a menovej únie a ktorý bude svedčiť o formálnejšom a koordinovanejšom európskom hospodárskom riadení?

Odpoveď

(EN) Politický rámec hospodárskej a menovej únie (HMÚ), ako je ustanovený v Zmluve o fungovaní Európskej únie a v Pakte stability a rastu, je zameraný na zaručenie dobrých hospodárskych a rozpočtových podmienok. V niektorých prípadoch členské štáty eurozóny nanešťastie nedokázali prijať v čase prosperity zdravé politiky, vyvinula sa v nich nerovnováha a vznikli zraniteľné miesta, ktoré si v časoch krízy vyžadujú vysokú cenu z hľadiska rastu a zamestnanosti a z hľadiska vysokých rizikových prémií krajiny. Tieto krajiny čelia závažným hospodárskym a fiškálnym problémom, ktoré si vyžadujú rýchle a rozhodné nápravné kroky. Komisia ich v tomto snažení podporuje prostredníctvom svojej činnosti v oblasti dohľadu a poradenstva v oblasti politík.

Najmä v súvislosti s Gréckom Komisia 3. februára prijala komplexný a ambiciózny balík podrobných odporúčaní, ktorý pokrýva fiškálnu politiku a zber štatistických údajov (odporúčanie Rade upozorniť na nutnosť prijať opatrenia podľa článku 126 ods. 9 – postup pri nadmernom deficite), návrh stanoviska Rady o programe stability a štrukturálnych reformách (odporúčanie Rady podľa článku 121 ods. 4 – nesúlad s hlavnými smermi hospodárskej politiky a možnosť ohrozenia riadneho fungovania hospodárskej a menovej únie). Rada Ecofin prijala príslušné dokumenty 16. februára a vyžiadala si, aby najneskôr 16. marca bola predložená prvá správa o podpornom opatrení na zaručenie cieľa deficitu na rok 2010.

Hlavy štátov alebo predsedovia vlád spoločne s Komisiou vyzvali grécku vládu, aby urobila všetko potrebné vrátane prijatia ďalších opatrení na zaručenie dosiahnutia ambicióznych cieľov stanovených v aktualizovanom programe stability, a to najmä zníženie deficitu rozpočtu o 4 % HDP v roku 2010. Grécky premiér 3. marca oznámil dodatočné fiškálne konsolidačné opatrenia zodpovedajúce približne 2 % HDP. Komisia privítala opatrenia, ktoré potvrdzujú záväzok gréckej vlády prijať všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie cieľov programu stability a najmä na zabezpečenie dosiahnutia zníženia deficitu o 4 % HDP v roku 2010. Komisia zároveň zdôraznila, že úplné a včasné presadenie fiškálnych opatrení spolu s rozhodujúcimi štrukturálnymi reformami v súlade s rozhodnutím Rady je prvoradé. Komisia situáciu pozorne sleduje a zostáva v úzkom kontakte s gréckymi orgánmi. Komisia pripraví podrobnejšie hodnotenie opatrení pre Radu Ecofin v polovici marca založené aj na predpokladanej správe gréckych orgánov.

Ako zdôraznili vedúci predstavitelia štátov alebo predsedovia vlád, členovia eurozóny majú spoločnú zodpovednosť za stabilitu eura. Naše hospodárske politiky sú vecou spoločného záujmu. Zásadné ponaučenie z tejto krízy je, že naliehavo potrebujeme hlbší a širší dohľad nad hospodárskymi politikami vrátane skoršieho zistenia a riešenia nerovnováhy, aby sme mohli lepšie zaručiť makrofinančnú stabilitu v eurozóne. Komisia plánuje čoskoro predložiť návrhy ďalšieho posilnenia koordinácie a dohľadu nad vnútroštátnymi hospodárskymi politikami v rámci eurozóny.

* *

Otázka č. 50, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikienė (H-0081/10)

Vec: Obchodné vzťahy medzi EÚ a Ruskom

Koncom roku 2008, kedy sa začala finančná kríza, zaviedlo Rusko niekoľko tzv. dočasných ochranných protikrízových colných sadzieb na niektoré dovážané produkty ako mäso, mliečne výrobky, nábytok, niektoré výrobky z ocele, nákladné vozidlá, televízory a iné. Okrem toho 1. januára 2010 vznikla colná únia medzi Ruskom, Bieloruskom a Kazachstanom. Avšak vo väčšine prípadov externé colné sadzby, na ktorých sa tieto tri krajiny dohodli, vychádzajú zo sadzieb Ruska. Výsledkom toho je, že v prípade až 30 % z celkového počtu produktov, ktoré EÚ vyváža do Ruska, sa zvýšili colné sadzby.

Je všeobecne známe, že hlavným problémom, ktorému EÚ čelí, je, že Rusko nie je členom WTO a nie je teda viazané jej pravidlami, ktoré zamedzujú jednostranné zvýšenie dovozných poplatkov a iné opatrenia obmedzujúce obchod.

Ako Komisia hodnotí a ako bude riešiť tento obchodný problém EÚ, ktorý nastal s Ruskom? Má EÚ osobitnú stratégiu ako vyriešiť otázku členstva Ruska vo WTO?

Odpoveď

(EN) Od konca roku 2008 Rusko uplatňuje politiku zvyšovania dovozných taríf na širokú škálu výrobkov ako údajnú reakciu na súčasnú hospodársku krízu. V skutočnosti je Rusko krajinou skupiny G-20, ktorá prijala najvyšší počet protekcionistických opatrení za posledný rok. Tieto opatrenia priamo postihujú hospodárske záujmy EÚ, pretože EÚ je najväčším obchodným partnerom Ruska.

Tieto protekcionistické opatrenia boli pôvodne zavedené ako dočasné. Zmenili sa však na trvalé v rámci nedávno vytvorenej colnej únie s Bieloruskom a Kazachstanom. Nová spoločná vonkajšia tarifa colnej únie platná od 1. januára 2010 konsolidovala väčšinu z "dočasných" zvýšení ruských dovozných taríf a tiež ich rozšírila na ďalších dvoch členov colnej únie.

Počas niekoľkých posledných mesiacov Komisia zamerala svoje úsilie na posúdenie a snahu o zmiernenie vplyvu tohto nového obchodného režimu. Komisia nalieha na Rusko, aby tarify vrátilo späť na predchádzajúce nižšie úrovne v prípade veľkého množstva výrobkov, ktoré majú pre vývoz z EÚ zvláštny význam. Tiež opakovane požadovala, aby Rusko viedlo formálne konzultácie stanovené v Dohode o partnerstve a spolupráci.

Zatiaľ Rusko stále pokračuje vo zvyšovaní taríf. Je potrebné uviesť, že v zmysle súčasných bilaterálnych dohôd medzi EÚ a Ruskom nemá Rusko žiadne konkrétne právne povinnosti rešpektovať stabilizáciu úrovne dovozných ciel. Takúto stabilizáciu, hoci nie je právne vymožiteľná, možno všeobecne očakávať od ktorejkoľvek krajiny, ktorá chce vstúpiť do Svetovej obchodnej organizácie (WTO).

Komisia sa naďalej zúčastňuje prístupového procesu Ruska do Svetovej obchodnej organizácie. Na úrovni vysokých predstaviteľov prebiehajú intenzívne konzultácie na vyjasnenie situácie. Komisia je naďalej plne odhodlaná dosiahnuť pokrok v prístupovom procese a nalieha na Rusko, aby zlepšilo a stabilizovalo svoj obchodný režim vzhľadom na dohodnuté prístupové záväzky.

* *

Otázka č. 51, ktorú predkladá Nadezhda Neynsky (H-0082/10)

Vec: Smernica 2001/18/ES týkajúca sa geneticky modifikovaných organizmov

Smernica 2001/18/ES⁽¹⁶⁾ Európskeho parlamentu a Rady nezaručuje bezpečnosť, pokiaľ ide o horizontálny prenos vírusov genetických materiálov z geneticky modifikovaných organizmov na iné druhy poľnohospodárskych kultúr ani vytvorenie poľnohospodárskych oblastí bez geneticky modifikovaných organizmov, ktoré by sa používali na biologickú a konvenčnú výrobu.

Aké opatrenia mieni prijať Komisia, aby smernica 2001/18/ES umožňovala každému členskému štátu, ktorý bude mať o to záujem, zaviesť pre modifikované druhy poľnohospodárskych kultúr s dôležitým významom pre hospodárstvo daného štátu dodatočné obmedzenia týkajúce sa uvoľňovania geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a vytvoriť plochy, na ktorých sa nebudú používať geneticky modifikované organizmy s cieľom zabezpečiť biologické a konvenčné poľnohospodárstvo a ochranu biodiverzity?

Odpoveď

(EN) Smernica konkrétne ustanovuje hodnotenie všetkých nepriaznivých účinkov na zdravie a životné prostredie, ktoré sa môžu objaviť po uvoľňovaní geneticky modifikovaných organizmov do prostredia. Takéto hodnotenie zahŕňa potenciálny prenos genetického materiálu z vírusov na iné organizmy.

Pokiaľ ide o vytvorenie oblastí bez geneticky modifikovaných organizmov, Komisia by rada pripomenula, že v septembri 2009 predseda Komisie naznačil, že v oblasti geneticky modifikovaných organizmov by malo byť možné skombinovať vedecky podložený systém povolenia EÚ so slobodným rozhodnutím členských štátov, či na svojom území chcú alebo nechcú pestovať geneticky modifikované plodiny.

Komisia 2. marca 2010 začala pracovať na analýze, aby zistila, či je možné členským štátom nechať takúto voľnú ruku na základe existujúcich právnych predpisov, a pokiaľ nie, aby mohla predložiť právny návrh ešte do leta.

* *

Otázka č. 52, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0084/10)

Vec: Štátna pomoc pre malé a stredné podniky pôsobiace v poľnohospodárskej výrobe

V článku 11 ods. 8 nariadenia Komisie (ES) č. 1857/2006⁽¹⁷⁾ o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy o štátnej pomoci pre malé a stredné podniky pôsobiace v poľnohospodárskej výrobe sa stanovuje, že od 1. januára 2010 bude akákoľvek kompenzácia vyplatená farmárom za straty na úrode v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok závisieť od toho, či farmári uzavreli poistenie pokrývajúce najmenej 50 % ich ročnej výroby alebo príjmu súvisiaceho s výrobou. Pokiaľ farmári nemajú poistenie úrody, poskytovaná kompenzácia sa zníži o 50 %. Aký štatút má článok 11 ods. 8 v členských štátoch, v ktorých žiadna poisťovňa neposkytuje poistenie úrody?

Môže Komisia poskytnúť informácie o nástrojoch na hodnotenie rizika, ktoré sú v súčasnosti dostupné v členských štátoch, najmä v tých, kde sa farmárom poskytujú poistné produkty? Akú úroveň krytia poskytujú tieto poistné produkty a akým spôsobom sa tieto produkty financujú – financuje ich štát, farmári alebo ich financujú spoločne?

Odpoveď

(EN) Ak v určitom členskom štáte neposkytuje žiadna poisťovňa poistenie škôd spôsobených štatisticky najčastejšími poveternostnými udalosťami, nebude sa uplatňovať článok 11 ods. 8 nariadenia (ES) č. 1857/2006, ale program pomoci umožňujúci náhradu škôd nebude oprávnený na oznamovanie výnimky v súlade s tým istým nariadením. Členský štát v takom prípade môže Komisii oznámiť program pomoci na základe článku 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a dokázať, že napriek všetkému úsiliu v čase vzniku škody nebolo dostupné poistenie proti rizikám štatisticky najčastejších poveternostných udalostí v príslušnom členskom štáte alebo regióne. Po predložení takého dôkazu sa neuplatní zníženie o 50 %.

V členských štátoch sú v súčasnosti dostupné rôzne nástroje riadenia rizika. Čo sa týka poistení, v EÚ sú dostupné väčšinou klasické schémy poistenia (najmä jednorizikové a viacrizikové poistenie, ale takisto aj poistenie úrody) a tie sú vo všeobecnosti súkromné. V mnohých členských štátoch pôsobí iba obmedzený počet poisťovní. Úroveň rozvoja poľnohospodárskych poistení v jednotlivých krajinách závisí hlavne od dvoch rozhodujúcich faktorov:

- potreby jednotlivých krajín (úroveň rizika);
- hospodárske podpory systémov poistenia zo strany jednotlivých členských štátov.

Niektoré vlády podporujú poistenia, kým iné poskytujú dodatočnú pomoc ad hoc prostredníctvom kompenzačných programov či kalamitných fondov, ktoré môžu byť čiastočne financované stranami zainteresovanými v poľnohospodárstve na dobrovoľnej alebo povinnej báze.

Správa Systémy poľnohospodárskeho poistenia⁽¹⁸⁾, ktorú financovala Komisia a ktorá sa naposledy aktualizovala v roku 2008, predstavuje rozličné existujúce nástroje riadenia rizika, ktoré sú k dispozícii poľnohospodárom v EÚ. Pomáha lepšie porozumieť vývoju systému poistení v Európe, pretože rozvoj systémov poistení je silne spätý s prítomnosťou iných nástrojov riadenia rizika a s úlohou verejného sektora, predovšetkým s pomocnými opatreniami ad hoc na konkrétne účely.

* *

Otázka č. 53, ktorú predkladá Nikolaos Chountis (H-0085/10)

Vec: Blížiace sa zlúčenie spoločností Olympic Air a Aegean Airlines

Dňa 11. februára 2010 spoločnosti Olympic Air a Aegean Airlines vydali podobné vyhlásenia, v ktorých potvrdili rozhovory o "budúcej spolupráci" napriek tomu, že v tlači sa objavili správy o blížiacom sa zlúčení oboch spoločností. Tento scenár, ktorý by viedol k vytvoreniu súkromného monopolu a strate 2 500 pracovných miest, vyvolal ostrú reakciu organizácií na ochranu spotrebiteľov. Keďže obe spoločnosti prakticky kontrolujú celý domáci trh osobnej dopravy, keďže Grécko má viac letísk ako iné členské štáty

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ L 358, 16.12.2006, s. 3

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/external/insurance/index en.htm

v dôsledku jeho zemepisnej polohy a keďže sa očakáva, že dôjde k zvýšeniu domáceho cestovného, ako aj počtu a objemu subvencovaných služieb, vyjadrí sa Komisia k týmto otázkam?

Predstavuje skutočnosť, že obe spoločnosti kontrolujú 97 % domácej osobnej dopravy, dôvod pre Grécku komisiu pre hospodársku súťaž, aby zamietla návrh na toto zlúčenie? Môže grécky štát odmietnuť udeliť spoločnosti Olympic Air názov a logo novej spoločnosti, ktorá by vznikla takýmto zlúčením, a zaviesť strop pre domáce cestovné, keďže nová spoločnosť by vlastnila 97 % podiel na domácej osobnej doprave?

Odpoveď

(EN) Komisia bola o plánovanom zlúčení spoločností Olympic Air a Aegean Airlines informovaná prostredníctvom vyhlásení spoločností.

V tomto ranom štádiu nie je možné určiť, či operácia bude vyžadovať oznámenie Európskej komisii alebo príslušným gréckym úradom pre hospodársku súťaž.

Podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ("nariadenie o fúziách")⁽¹⁹⁾ je Komisia oprávnená skúmať zlučiteľnosť koncentrácií s "EÚ rozmerom" so spoločným trhom v súlade s požiadavkami na finančný obrat stanovenými v nariadení o fúziách.

Hlavným cieľom Komisie pri skúmaní koncentrácie je udržať efektívnu hospodársku súťaž v rámci spoločného trhu a zabrániť škodlivým vplyvom na hospodársku súťaž a v konečnom dôsledku na spotrebiteľov. Komisia vo svojej analýze okrem iného zohľadňuje trhovú pozíciu a silu príslušných podnikov.

Pretože plánovaná koncentrácia zatiaľ nebola predmetom oficiálneho oznámenia Komisii na základe nariadenia o fúziách, Komisia nie je v súčasnosti schopná vyjadriť sa k podrobnostiam transakcie, o ktorej vážený pán poslanec hovorí.

Názov a logo Olympic predstavujú majetok, ktorý po ukončení privatizácie spoločnosti Olympic Airlines patrí spoločnosti Olympic Air.

* *

Otázka č. 54, ktorú predkladá Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0094/10)

Vec: Opatrenia týkajúce sa rozpočtových úprav v záujme rastu Grécka

Rada Ecofin na svojom februárovom zasadnutí vyzvala Grécko, aby prijalo špecifické opatrenia týkajúce sa rozpočtových úprav. Pán Juncker zdôraznil, že Európska komisia navrhne Grécku súbor možných opatrení na zníženie výdavkov a zvýšenie príjmov. Zmienil sa orientačne o znížení výdavkov na platy a zvýšení DPH a daní z osobných automobilov a energií.

Keďže väčšina opatrení, ktoré grécka vláda prijala alebo má v úmysle prijať, sa už týka zníženia výdavkov na platy a zvýšenia príjmov formou zvýšenia daní, mohla by Komisia odpovedať na tieto otázky:

Nedomnieva sa, že tieto opatrenia, ktoré smerujú k veľmi prísnej príjmovej politike, môžu samotné viesť k tomu, že v gréckej ekonomike dôjde k ešte väčšiemu poklesu dopytu vo forme investícií a spotreby, čo zadusí všetko úsilie, ktoré sa v Grécku vynakladá na oživenie a ozdravenie verejných financií? Navrhne gréckej vláde opatrenia na podporu rastu prispôsobené reálnej situácii v Grécku, ktoré obnovia produktivitu hospodárstva?

Odpoveď

(EN) Vysoká úroveň deficitu a zadlženia majú zásadný negatívny dosah na schopnosť krajiny rásť pre ich dosah na finančné trhy, úrokové sadzby a podmienky získania úverov. Pre rast je teda potrebná aj fiškálna konsolidácia. V roku 2010 budú podmienky pre rast v Grécku síce nepriaznivé, ale z hľadiska rastu by odkladanie fiškálnej konsolidácie určite viedlo k horším výsledkom. Grécko v januári 2010 predložilo v súlade s predpismi Paktu stability a rastu aktualizovaný program stability, podľa ktorého sa má vynaložiť významné úsilie na fiškálnu konsolidáciu s deficitom zníženým z 12,7 % hrubého domáceho produktu (HDP) v roku 2009 na menej ako 3 % od roku 2012. Prvá časť úpravy, ktorá zodpovedá 4 % HDP, sa má

dosiahnuť tento rok. Komisia a Rada podporujú grécky program stability a považujú jeho ciele i zásadné opatrenia za primerané.

Pokiaľ dôjde k rizikám spojeným s deficitom a stropmi zadlženia, bude potrebné vyvinúť dodatočné úsilie na udržanie rozpočtových cieľov. Komisia víta vyhlásenie gréckej vlády z 3. marca 2010 o zavedení balíka dodatočných konsolidačných opatrení zodpovedajúcich 2 % HDP. Toto vyhlásenie potvrdzuje zaviazanosť gréckej vlády k prijatiu všetkých potrebných opatrení na dosiahnutie cieľov programu a najmä na zabezpečenie dosiahnutia cieľa na rok 2010, ktorým je znížiť deficit o 4 % HDP. Dodatočné opatrenia zahŕňajú primerané znižovanie výdavkov a najmä úspory z výdavkov na mzdy vo verejnom sektore, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie trvalých účinkov fiškálnej konsolidácie a obnovenie konkurencieschopnosti. Oznámené opatrenia na zvýšenie príjmov takisto prispievajú k fiškálnej konsolidácii. Prvoradé je úplné a dobre načasované presadenie fiškálnych opatrení spolu s rozhodujúcimi štrukturálnymi reformami v súlade s rozhodnutím Rady. Je to v záujme gréckeho obyvateľstva, ktoré bude mať osoh zo zdravších verejných financií, lepších vyhliadok na rast a pracovné príležitosti. Je to takisto dôležité aj pre celkovú finančnú stabilitu eurozóny.

* *

Otázka č. 55, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0098/10)

Vec: Bezpečnosť internetu

Vyše 50 % európskych tínedžerov zverejňuje na internete osobné informácie, ktoré môže ktokoľvek vidieť. Má Komisia v úmysle predložiť nové opatrenia na zlepšenie bezpečnosti detí na internete, najmä pokiaľ ide o stránky sociálnych sietí?

Odpoveď

(EN) V odpovedi na otázku váženého poslanca si Komisia myslí, že zlepšenie bezpečnosti detí na internete, najmä pokiaľ ide o stránky sociálnej siete, je dôležitou a spoločnou zodpovednosťou verejných orgánov, rodičov, škôl a priemyslu.

Komisia v roku 2009 v rámci programu "Bezpečnejší internet"⁽²⁰⁾ umožnila podpis samoregulačnej dohody "Zásady pre bezpečnejšie sociálne siete"⁽²¹⁾, ktorú podpísalo 20 spoločností Arto, Bebo, Dailymotion, Facebook, Giovani.it, Google, Hyves, Microsoft Europe, MySpace, Nasza-klaza.pl, Netlog, One.lt, Piczo, Rate.ee, Skyrock, Tuenti, Sulake, VZnet Netzwerk Ltd., Yahoo!Europe a Zap.lu. Tieto spoločnosti uznali svoju zodpovednosť a zisťujú na svojich stránkach možné riziká pre mladých ľudí do 18 rokov vrátane elektronického šikanovania, groomingu a rizikového správania, napríklad zverejňovania osobných informácií. Ich cieľom je obmedziť tieto riziká pomocou niekoľkých konkrétnych opatrení.

Komisia veľmi podrobne monitoruje vykonávanie tejto dohody. Komisia 9. februára 2010 zverejnila hodnotiacu správu o vykonávaní Zásad pre bezpečnejšie sociálne siete na základe analýzy bezpečnostných politík spoločností a testovania príslušných stránok nezávislými odborníkmi. Správa ukazuje, že väčšina týchto spoločností podnikla kroky a umožnila neplnoletým ľahšie meniť nastavenie ochrany súkromia, blokovať používateľov alebo vymazať neželané poznámky a obsah. Musí sa však urobiť viac, pretože iba 40 % spoločností štandardne zverejňuje profily používateľov, ktorí majú menej ako 18 rokov len ich priateľom a len jedna tretina z nich odpovedala na správy používateľov žiadajúcich o pomoc.

Komisia bude podrobne analyzovať individuálne výsledky každého signatára a bude sa individuálne zaoberať každou spoločnosťou, v ktorej je potrebné vynaložiť väčšie úsilie na úplnú realizáciu konkrétnych častí zásad sociálnych sietí. V zmysle "Zásad pre bezpečnejšie sociálne siete pre EÚ", ktoré podpísali spoločnosti, pracovná skupina pre európske sociálne siete⁽²²⁾ tento rok znovu zasadne, aby diskutovala o ďalších možnostiach zlepšenia bezpečnosti osôb mladších ako 18 rokov na internete, ktoré používajú stránky sociálnych sietí.

⁽²⁰⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/index_en.htm

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/docs/sn_principles.pdf

⁽²²⁾ Pracovná skupina pre sociálne siete bola prvýkrát zvolaná Európskou komisiou v apríli 2008 a tvoria ju zástupcovia stránok sociálnych sietí, ako aj výskumní pracovníci a organizácie bojujúce za dobré životné podmienky detí.

Komisia okrem toho skúma súčasné európske pravidlá ochrany údajov a súkromia. Komisia v tejto súvislosti uskutočnila verejnú konzultáciu o prepracovaní smernice o ochrane údajov⁽²³⁾, ktorá skončila v decembri 2009. Jej výsledky ukazujú, že pokiaľ ide o maloleté osoby v internetovom svete, mnohí obyvatelia by uvítali prísnejšie podmienky.

Okrem toho bola tento rok téma Dňa bezpečnejšieho internetu 9. februára "Mysli predtým, ako niečo zverejníš", s cieľom podporiť mladých ľudí, aby dávali pozor najmä na svoje osobné údaje, ktoré zverejnia na internete.

* *

Otázka č. 56, ktorú predkladá Konrad Szymański (H-0101/10)

Vec: Rovnaký prístup k internetových službám na spoločnom trhu

V internetovom obchode iTunes, ktorý prevádzkuje firma Apple, sa ponuka audioproduktov a videoproduktov zameriava iba na občanov niektorých členských štátov (napríklad sa neorientuje na poľských užívateľov). Ide o diskriminačný postup, ktorý je v rozpore s právom Spoločenstva. Jeho dôsledkom je tiež tzv. počítačové pirátstvo.

Osobitné znepokojenie vyvoláva skutočnosť, že v rámci on-line predaja si napríklad poľský občan nemôže zakúpiť produkt ponúkaný cez internet v inom štáte v dôsledku cielene zavedených technických ohraničení, ktoré sa týkajú používania kreditných kariet.

Podnikla nová Komisia okrem toho, že už uplynulom roku vyjadrila v tejto veci znepokojenie, reálne kroky zamerané na odstránenie tohto diskriminačného konania?

Bude diskriminácia, ktorej sú vystavení spotrebitelia z niektorých členských štátov v rámci on-line predaja, predmetom opatrení Komisie zameraných na ustanovenie rovnakých práv spotrebiteľov na trhu Spoločenstva?

Odpoveď

(EN) Ako Komisia uviedla vo svojej odpovedi na otázku E-5058/09, rozdiely v zaobchádzaní poskytovateľov služieb so zákazníkmi na základe ich štátnej príslušnosti či bydliska (ako napríklad obmedzenie používania kreditných kariet, ktoré obmedzujú zákazníkom určitého členského štátu prístup k službám poskytovaným internetovým obchodom v inom členskom štáte) konkrétne upravuje ustanovenie o nediskriminácii v článku 20, ods. 2 smernice 123/2006/ES o službách na vnútornom trhu ("smernica o službách"). Diskriminácia je síce zakázaná, ale toto ustanovenie uvádza, že nie každé rozdielne zaobchádzanie je zakázané, pretože rozdiely v podmienkach prístupu sú povolené, "ak sú rozdiely priamo opodstatnené objektívnymi kritériami".

Za presadzovanie vykonávania tohto ustanovenia vo vnútroštátnych právnych predpisoch predovšetkým zodpovedajú vnútroštátne orgány a súdy. Komisia nie je oprávnená začať konanie o porušení právneho predpisu proti súkromnej strane na základe článku 20 ods. 2 smernice o službách. Poskytuje však pomoc členským štátom, aby zaistila, že vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa transpozície článku 20 ods. 2 smernice o službách sa na národnej úrovni zo strany vnútroštátnych orgánov a súdov správne vykonávali a uplatňovali. Komisia najmä v tejto súvislosti nedávno zverejnila štúdiu o obchodných praktikách, na ktoré sa pravdepodobne vzťahuje článok 20 ods. 2 a o prípadných dôvodoch, ktoré sa za nimi skrývajú. Spotrebitelia, ktorí sa pravdepodobne stali obeťami diskriminácie, sa tiež môžu domáhať odškodnenia tým, že sa vo svojej krajine skontaktujú s orgánmi poskytujúcimi pomoc, ako napríklad orgánmi, ktoré sú členmi siete ECC (európske spotrebiteľské strediská).

Pri uplatňovaní týchto ustanovení budú vnútroštátne orgány a súdy musieť vziať do úvahy objektívne kritériá, ktoré môžu byť odôvodnením rozdielneho zaobchádzania.

Okrem toho, ako vážený pán poslanec možno vie, takisto treba zdôrazniť, že autorské práva a práva vzťahujúce sa na autorské práva, ako sú napríklad práva výrobcov zvukových záznamov a výkonných umelcov v rámci zvukových záznamov hudby v internetových obchodoch, sú väčšinou licencované na národnej báze. Komisia však nemá k dispozícii informácie o tom, že by potreba získania udelenia autorských

⁽²³⁾ Smernica Parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov – Ú. v. ES L 281, 23.11.1995.

práv na poskytovanie služieb v Poľsku vysvetľovala, prečo internetový obchod iTunes nie je dostupný v tomto členskom štáte.

Okrem uplatňovania uvedeného ustanovenia o nediskriminácii v článku 20 ods. 2 smernice o službách treba preskúmať autonómne rozhodnutia dominantných spoločností podľa článku 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý, ak je v rozpore so spoločným trhom, zakazuje akékoľvek zneužitie dominantnej pozície jedného alebo viacerých podnikov, pretože môže ohroziť obchodovanie medzi členskými štátmi.

Komisia bude naďalej vyvíjať úsilie na odstránenie prekážok, ktoré ešte stále obmedzujú rozvoj legitímnych celoeurópskych hudobných serverov, a na umožnenie spotrebiteľom nakupovať v ktoromkoľvek internetovom obchode v rámci EÚ bez ohľadu na ich bydlisko. Odstránenie zistených prekážok spolu s účinným uplatňovaním článku 20 ods. 2 smernice o službách v členských štátoch bude zohrávať zásadnú úlohu pre dosiahnutie týchto cieľov.

*

Otázka č. 57, ktorú predkladá Morten Messerschmidt (H-0107/10)

Vec: Kontroly hraníc

Ako vyplýva z informácií dánskej polície, minulý rok došlo k 203 prípadom zadržania z dôvodu porušenia zákazu vstupu na územie členského štátu. Polícia sa domnieva, že ide len o špičku ľadovca. Podľa Marlene Windovej, dánskej profesorky z Centra Jeana Monneta, nemajú vyhostení kriminálnici vďaka otvoreným hraniciam problém vrátiť sa a páchať ďalšie trestné činy.

Aké kroky zamýšľa Komisia podniknúť v súvislosti s rozsiahlou cezhraničnou trestnou činnosťou v EÚ? Aký má názor na nedostatočný boj proti zločinu v Bulharsku a Rumunsku vzhľadom na skutočnosť, že koncom roka sa aj v týchto krajinách plánujú zrušiť kontroly hraníc?

Odpoveď

(EN) Vytvorenie priestoru bez vnútorných hraníc sprevádzajú sprievodné opatrenia, okrem iných účinná policajná a justičná spolupráca. Vzhľadom na to sa vytvorili orgány EÚ činné v trestnom konaní, ako napríklad EUROPOL a EUROJUST, a prijalo sa aj mnoho právnych nástrojov umožňujúcich členským štátom účinne bojovať proti cezhraničnému zločinu, akým je napríklad rozhodnutie z roku 2008 o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v oblasti boja proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti. Ustanovenia sa týkajú najmä automatickej výmeny informácií v súvislosti s významnejšími podujatiami a na účely boja proti terorizmu, ako aj iných foriem cezhraničnej policajnej spolupráce.

Čo sa týka účinnosti zákazov vstupu, váženému pánovi poslancovi sa dáva do pozornosti smernica 2008/115/ES o spoločných štandardoch a postupoch v členských štátoch pri návrate štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nelegálne zdržiavajú na ich území (ktorú musia členské štáty transponovať do decembra 2010), ktorá ustanovuje zosúladený zákaz vstupu v rámci celej EÚ. Tento zákaz vstupu má preventívne účinky a podporuje dôveryhodnosť európskej politiky návratu vyslaním jasného odkazu, že tí, ktorí nemajú právo zdržiavať sa a ignorujú migračné pravidlá v členských štátoch EÚ, určitú dobu nebudú smieť znovu vstúpiť do žiadneho členského štátu EÚ.

Čo sa týka Bulharska a Rumunska, zrušeniu kontrol na vnútorných hraniciach v súlade s Aktom o podmienkach pristúpenia predchádza špeciálny hodnotiaci proces na overenie, či sú splnené všetky predpoklady na uplatňovanie schengenského acquis.

Hodnotenie sa týka oblasti vonkajších hraníc, víz, policajnej spolupráce, schengenského informačného systému a ochrany údajov. Bulharsko a Rumunsko určili ako konečný dátum zrušenia kontroly na vnútorných hraniciach marec 2011. Hodnotenia začali v roku 2009 a budú pokračovať celý rok 2010.

Vyvodenie záveru, či boli splnené všetky predpoklady, a rozhodnutie o zrušení kontroly na vnútorných hraniciach sú plne v kompetencii členských štátov.

Úspech schengenského priestoru závisí od vzájomnej dôvery členských štátov a ich schopnosti plne vykonávať sprievodné opatrenia, ktoré umožňujú zrušenie kontroly na vnútorných hraniciach. Účinný boj proti korupcii a posilnenie policajnej a justičnej spolupráce sú dôležité faktory, ktoré sú kľúčové na vybudovanie tejto dôvery. Komisia podporuje toto úsilie a pozorne sleduje vývoj situácie v tejto oblasti v Bulharsku a Rumunsku. V rámci mechanizmu spolupráce a overovania Komisia hodnotí reformu v oblasti súdnictva, boja proti

korupcii a organizovanému zločinu. Riešenie cezhraničných zločinov je dôležitým faktorom hodnotenia. Komisia zakladá svoje hodnotenie na rôznych zdrojoch vrátane informácií pochádzajúcich z členských štátov a vo svojich správach z leta poskytuje odporúčania na zlepšenie situácie.

* *

Otázka č. 58, ktorú predkladá Charalampos Angourakis (H-0110/10)

Vec: Privatizácia lodeníc v Skaramange.

Privatizácia lodeníc v Skaramange, ktorú nariadili po sebe nasledujúce grécke vlády, mala pre pracovníkov neblahé následky, zrušili sa stovky pracovných miest. Spoločnosť "Thyssen Krupp", vlastník lodeníc, ich dnes predáva po tom, čo dostala za konštrukciu ponoriek tri miliardy eur a vypovedala zmluvy s gréckym štátom, a tieto ponorky nedodala. Lodenice sa rozdelili a zriadila sa iná spoločnosť, ktorá sa zaoberá prevádzkovým materiálom. Už takmer desať mesiacov nedostalo 160 zamestnancov týchto lodeníc mzdu. V tlači sa píše o stovkách ďalších prepustených, ako aj o dohadovaní sa o vlastníctvo lodeníc nielen medzi nadnárodnými spoločnosťami, ale aj s vládou s cieľom, aby vláda novým majiteľom poskytla niekoľko miliárd eur v rámci zbrojných programov na roky 2010 – 2011.

Domnieva sa Komisia, že liberalizácia trhu a uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže v lodnom priemysle, o ktorých rozhodli Európska únia a národné vlády, viedli v Grécku, ktoré je námornou krajinou par excellence, k znevažovaniu tohto sektora, k znižovaniu zamestnanosti a k porušovaniu práv pracujúcich preto, aby sa monopolistickým skupinám umožnilo dosahovať zisky?

Odpoveď

(EN) Cieľom uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže je zabezpečiť spravodlivú a účinnú hospodársku súťaž pre Európu a jej občanov, pretože hospodárska súťaž znižuje ceny, zvyšuje kvalitu, rozširuje výber pre zákazníkov, podporuje technologickú inováciu a v dôsledku toho podporuje rast európskeho hospodárstva. Pravidlá hospodárskej súťaže Zmluvy o fungovaní Európskej únie obsahujú všeobecný zákaz štátnej pomoci, okrem výnimočných opodstatnených okolností, s cieľom zabezpečiť, aby vládne zásahy nedeformovali hospodársku súťaž a obchod v EÚ. Komisia za určitých okolností môže povoliť pomoc na reštrukturalizáciu firmy v ťažkostiach vrátane lodiarskeho odvetvia. Za zaistenie správnej realizácie pomoci sú však zodpovedné verejné orgány.

Komisia v roku 1997 poskytla Grécku príležitosť financovať reštrukturalizáciu občianskych obchodných činností gréckych lodeníc s povolením poskytnúť im pomoc vo výške 160 miliónov EUR⁽²⁴⁾. Bohužiaľ, neboli splnené niektoré zásadné podmienky týkajúce sa schválenia. Grécko okrem toho do roku 2002 opakovane nezákonne a nekompatibilne financovalo stratové občianske činnosti lodenice.

Komisia zohráva dozornú úlohu, aby zabezpečila správne uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v členských štátoch. Pre porušenie podmienok a následné poskytnutie nezákonnej pomoci lodenici Komisia v júli 2008 po podrobnom prieskume v súlade s pravidlami o štátnej pomoci Zmluvy o ES požiadala Grécko o vrátenie viac než 230 miliónov EUR nezákonnej pomoci⁽²⁵⁾.

Komisia by rada pripomenula, že pokiaľ ide o predaj lodeníc alebo iné rozhodnutie v súvislosti s ich reorganizáciou, za takéto rozhodnutia je zodpovedný výlučne majiteľ lodeníc. Právomoc Komisie je obmedzená na kontrolu zásahov štátu do hospodárstva; nemôže zasahovať do rozhodnutí spoločností týkajúcich sa priemyslu.

Právny rámec EÚ na ochranu zamestnancov poskytuje niekoľko smerníc, ktoré môžu mať osobitný význam v súvislosti s reštrukturalizáciou lodiarskeho priemyslu v EÚ, a sú to najmä smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 týkajúca sa hromadného prepúšťania (26), smernica 94/45/ES týkajúca sa Európskej zamestnaneckej rady (27), smernica 2002/14/ES ustanovujúca všeobecný rámec pre informovanie a konzultácie so

⁽²⁴⁾ Pozri vec N 401/1997.

⁽²⁵⁾ Ú. v. EÚ L 225 z 27.8.2009

⁽²⁶⁾ Ú. v. ES L 225 z 12.8.1998

⁽²⁷⁾ Ú. v. ES L 254 z 30.9.1994

zamestnancami v ES⁽²⁸⁾, smernica Rady 2001/23/ES týkajúca sa ochrany práv zamestnancov v prípade transferu podnikov, obchodov či častí podnikov alebo obchodov⁽²⁹⁾ a smernica 2008/94/ES o ochrane zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa⁽³⁰⁾.

Smernice boli v Grécku transponované v tejto veci sú príslušné vnútroštátne orgány, najmä súdy, ktoré zodpovedajú za zabezpečenie správneho a účinného uplatňovania vnútroštátnych predpisov transpozíciou týchto ustanovení s ohľadom na osobitné okolnosti každého prípadu, so zameraním sa na plnenie všetkých povinností zo strany každého zamestnávateľa v tejto súvislosti.

* *

⁽²⁸⁾ Ú. v. ES L 80 z 23.3.2002

⁽²⁹⁾ Ú. v. ES L 82 z 22.03.2001

⁽³⁰⁾ Ú. v. EÚ L 283 z 28.10.2008